

Masuala Yahusuyo

Maisha

Mkondo wa Baraka

Adrian Ebens

MASUALA YAHUSUYO MAISHA

<http://life-matters.org>
adrian@life-matters.org

© 2020 Adrian Ebens

Haki za ulimwengu zimehifadhiwa. Kitabu hiki au sehemu yake yoyote hairuhusiwi kunakiliwa au kuzalishwa kwa aina yoyote au namna yoyote, isipokuwa kama ilivyoelezwa kisheria, bila idhini ya kimaandishi ya mchapishaji, isipokuwa na mhakiki ambaye anaweza kunukuu vifungu vifupi katika mapitio.

Kilichapishwa kwa mara ya kwanza 2012

Toleo la Sasa Limechapishwa Novemba 2020

Kitabu hiki ni maalumu kwa rafiki yangu mpendwa

Matthew Sweeny

Ambaye maisha yake yalikatishwa kwa kusikitisha.

Yaliyomo

1. Kujenga Hazina ya Familia	9
2. Mifumo ya Chanzo cha Uhai	15
A. Mawazo ya Kikristo ya watu wa Magharibi	16
B. Mawazo ya watu wa Mashariki	17
C. Mawazo ya Kisayansi.....	17
D. Kulinganisha Miundo ya Chanzo cha Uhai.....	18
E. Athari za Maoni ya Chanzo cha Uhai kwenye Mahusiano na Mifumo ya Thamani	19
i. Athari Zinzazowezekana za Kuamini Mwanadamu kwa Asili ni wa Kimungu (kielelezo cha 1).....	19
ii. Athari Zinzazowezekana za Mwanadamu anayeamini Amejaliwa kutokufa (Kielelezo cha 2).....	22
iii. Athari Zinzazowezekana za Kuamini Mwanadamu Ana hali ya kufa (Kielelezo cha 3).....	24
3. Mtazamo wa Biblia Kuhusu Chanzo cha Uhai.....	27
4. Kuunganisha na Kudumisha Uhusiano na Chanzo cha Uhai	32
A. Kujisalimisha: Kanuni Muhimu.....	32
B. Mfano Muhimu wa Kujisalimisha: Kristo	33
C. Mifano Mingine ya Kujisalimisha.....	35
i. Uhusiano wa Mume na Mke.....	35
ii. Mti wa Uzima	37
iii. Mfumo wa Mto.....	38
iv. Sabato (Mfano wa Wakati).....	38
5. Kupokea Thamani Kupitia Chanzo cha Uhai.....	41
A. Utukufu wa Watoto ni Baba Yao	41
B. Mwanangu Mpendwa.....	44
C. Baraka	45
6. Kukuza Chanzo cha Uhai - Kanuni za Mbegu na Malezi	49
A. Jukumu Muhimu la Kike la Kukuza Ujijisalimishaji.....	49
B. Ufafanuzi wa Usawa	53
7. Chimbuko la Miundo ya Asili ya Chanzo cha Uhai	56

A. Mti wa Ujuzi	56
B. Chimbuko la Nyoka	57
C. Kukataliwa kwa Hekima.....	60
D. Kwa Nini Shetani Aliruhusiwa Kuishi?	61
E. Uumbaji wa Mwanadamu Hutoa Majibu kwa Malaika.....	64
F. Ubinadamu Unakumbatia Mfumo Asilia wa Chanzo cha Uzima	65
8. Chimbuko na Athari za Mifumo ya Thamani inayotegemea Utendaji...68	
A. Chimbuko la Kutofaa	69
B. Athari za Mfumo Asilia wa Mfumo wa Maisha kwenye Mahusiano na Muundo wa Familia.....	71
9. Uadui uliobarikiwa.....	76
A. Ukubwa wa Tatizo	76
B. Suluhisho	80
10. Maendeleo ya Mifumo Miwili ya Vyanzo vya Uhai.....	83
A. Kuinuka kwa Mdhalimu.....	84
B. Hamu Anakuza Uzao wa Babeli	86
C. Misingi ya Kiroho ya Babeli	89
D. Wito wa Ibrahimu na Urejesho wa Mfumo wa Familia.....	91
E. Somo la Sodoma	92
11. Mifumo ya Imani ya Msingi ya Falme Mbili.....	96
A. Imani dhidi ya Hofu	97
B. Mtazamo wa Familia dhidi ya Mtazamo wa Mtu Binafsi	98
C. Ibada Kama Inavyoelezwa kupitia Sabato dhidi ya Jumapili	99
D. Ufufuo dhidi ya kutokufa	100
12. Majaribu na Ushindi wa Familia ya Mungu ya Kidunia katika kitabu cha Mwanzo.....	103
A. Changamoto ya Muungano na Mazingira.....	103
B. Jaribio la Utajiri.....	107
C. Jaribio la Ndoa – Uongozi na Utii	111
i. Kushindwa kwa Kwanza kwa Ibrahimu Nchini Misri Kunasababisha Hatari kwa Sara.....	112
ii. Kushindwa kwa Pili kwa Ibrahimu katika Kuisikiliza Sauti ya Sara	114

D. Mungu Anamfundisha Ibrahimu Kuhusu Asili Muhimu ya Muundo wa Familia.....	117
E. Haki ya Kuzaliwa ya Kubariki	121
13. Mkondo wa Baraka Uliopotea na Kurejeshwa Kupitia Hija ya Misri	130
A. Mungu Anatafuta Kuwafikia Wamisri na Kuwajaribu Waisraeli	130
B. Misri na Israeli Kushawishiwa na Baraka za Utajiri na Ustawi	132
C. Uongo wa Nguvu za Asili Huzalisha Ukosefu wa Usalama nchini Misri na Haja ya Udhhibiti na Mafanikio.	133
D. Farao Anapunguza Njia ya Baraka kwa Israeli.....	135
E. Mkombozi – Wito wa Musa kwenye Ofisi ya Kinabii	138
F. Mapigo ya Misri - Huonyesha Uongo wa Nguvu Asilia katika Asili	140
G. Israeli Ilikombolewa na Njia ya Baraka Kurejeshwa.....	143
14. Ulinzi wa Mkondo wa Baraka.....	147
A. Wajibu wa Utambulisho unaoeleweka ni Muhimu	148
B. Amri Kumi Zinafafanua Utambulisho wa Mungu na Mwanadamu	149
C. Amri Kumi Zilizopindishwa na Uongo wa Nyoka.....	153
15. Safari kutoka kwenye Mbao za Mawe hadi Vibao vya Moyo.....	159
A. Madhara ya Uongo wa Nyoka	159
B. Mfumo wa Patakatifu.....	161
C. Safari ni Hadithi ya Upendo	166
16. Njia Kuu Jangwani	171
A. Milima na Mabonde	171
B. Kuvunja Duara.....	174
C. Kushikamana na Uwana kwa Imani	178
D. Ushindi Wake ni Wetu.....	179
17. Utupe Mfalme, Kama Mataifa Mengine	181
A. Maagizo ya Kina ya Kulinda Muundo wa Familia.....	181
B. Israeli Wanamwacha Mungu.....	184
C. Israel Inaweka Mfumo Asilia wa Imani ya Nguvu	188
D. Wafalme wa Israeli.....	190

18. Kuinuka na Udhalimu wa Dola ya Ulimwengu.....	195
A. Vita Kati ya Wazao Wawili, Wanawake Wawili, Miji Miwili	195
B. Uzao wa Shetani Unatawala Ulimwengu.....	202
C. Masihi Mkuu Aja kwa Watu Wake.....	207
19. Mwalimu Mkuu Zaidi Ambaye Ulimwengu Umpata Kumwona.....	211
A. Kuwatoa Wafungwa	211
B. Kuanzisha tena Mkondo wa Baraka	213
C. Kuanzisha tena Sheria - Mlinzi wa Mkondo	214
D. Kumsimamisha tena Mungu wa Kweli kama Baba Mpole	217
E. Kuweka upya Mtazamo Sahihi wa Sabato	219
F. Kuanzisha upya Kanuni za Kujisalimisha.....	220
G. Kuanzisha tena Kusudi la Kweli la Patakatifu	221
H. Kuweka upya Ukweli kuhusu Kifo na Uzima Pekee katika Kristo..	222
I. Kuweka upya Asili ya Kweli na Kusudi la Maombi	225
J. Kuweka upya Utu wa Wanawake	226
20. Kuhamia kwenye Visivyoonekana	230
A. Mahusiano hayaonekani	230
B. Uongo wa Nyoka Huhamishia Mtazamo kwenye Kinachoonekana	232
C. Safari ya Kuelekea kwa Asiyeonekana	233
D. Shetani Anatafuta Kufunga Mlango kwenye Visivyoonekana	236
E. Wafuasi wa Kristo Wanahama kutoka kwenye Mikondo ya Kidunia hadi kwenye Chanzo cha Mbinguni.....	239
21. Patakatifu pa Mbinguni na Kazi ya Yesu Iliyokanyagwa Chini ya Miguu	244
A. Huduma ya Kikuhani ya Yesu Mbinguni.....	244
B. Hali ya Kiroho ya Rumi	246
C. Mashambulizi dhidi ya Patakatifu pa Mbinguni.....	247
D. Nguvu ya Pembe Hushambulia Ufalme wa Familia.	250
E. Mapigo ya Hukumu Yametumwa Kumwachilia Mwanamke	252
22. Kukusanywa kwa Israeli kwa Mara ya Pili - Kuinuka kwa Harakati ya Majilio na Ujumbe wa Eliya.....	254
A. Matengenezo Yanaanza Ufufuaji wa Mtazamo Usioonekana.....	255
B. Kutawanyika, Ghadhabu na Kukusanyika kwa Watu wa Mungu. ..	257
C. Kuinuka kwa Harakati ya Marejeo	262
i. Urejeshwaji wa Patakatifu pa Mbinguni.....	268

ii. Urejeshwaji wa Sheria ya Mungu.....	268
iii. Urejeshwaji wa Sabato	269
iv. Urejeshwaji wa Hali ya Wafu na Ujio wa Pili.....	270
v. Urejeshwaji wa Uhusiano wa Baba na Mwana	272
D. Jukwaa Imara	274
23. Ndoa katika Patakatifu pa Patakatifu - Hukumu.....	276
A. Ndoa Inafungua Mkondo Kikamilifu	276
B. Wengi Hukataa Mwaliko wa Arusi	279
C. Uchunguzi wa Ustahili	279
24. Vita vya Siku ya Mwisho juu ya Familia - Masalio ya Ufalme wa Familia ya Mungu.....	284
A. Umoja wa Familia dhidi ya Mfumo Mpya wa Ulimwengu.....	284
B. Ubomoaji Ulioratibiwa wa Familia	286
i. Mapinduzi ya Elimu	287
ii. Mapinduzi ya Muziki.....	293
iii. Mapinduzi ya Wanawake	294
25. Kurudi kwa Eliya.....	298
A. Kugeuza Mioyo ya Watoto iwaelekee baba zao.....	300
B. Jumbe za Malaika Watatu	301
C. Ufunuo wa Baba katika Miale ya Kuzimu	305
26. Muungano wa Familia - Ujio wa Pili (Jiwe).....	309
A. Namna ya Kurudi kwa Yesu	310
i. Tukio Linaloonekana	310
ii. Tukio lenye utukufu.....	311
iii. Tukio Linalobadilika Ulimwenguni.	311
B. Mungu Anadai Watoto Wake Waaminifu	312
C. Watoto wa Mungu Wameunganishwa Milele na Chanzo cha Uhai	313
27. Kuishi katika Ufalme wa Familia ya Mungu katika Siku za Mwisho	315
A. Uhusiano wa Mume na Mke	315
i. Mume na Baba.....	316
ii. Mke na Mama.....	319
B. Nyakati na Matukio Maalum ya Baraka	322
i. Kupata Mimba na Ujauzito.....	322
ii. Kuzaliwa.....	323
iii. Mtoto na Miaka ya Awali.....	323

iv. Ujana.....	324
v. Utu uzima.....	324
vi. Ndoa.....	324
vii. Wajukuu.....	325
c. Kuishi Nchini.....	325
d. Hazina ya Kumbukumbu za Familia.....	327
Kiambatanisho A. William Miller’s Kanuni za Ufafanuzi	328
KANUNI I.....	328
KANUNI II.....	328
KANUNI III.....	329
KANUNI IV.....	329
KANUNI V.....	329
KANUNI VI.....	329
KANUNI VII.....	330
KANUNI VIII.....	330
KANUNI IX.....	330
KANUNI X.....	330
KANUNI XII.....	331
KANUNI XIII.....	331
KANUNI XIV.....	331

Sura ya 1

Kujenga Hazina ya Familia

Nilipoingia ndani ya nyumba hiyo, hali ya hewa yenye vumbi ilijaa akilini mwangu, na kudhihirisha upesi kwamba hakuna mtu aliyekuwa akiishi humo kwa muda mrefu. Baada ya kufungua madirisha machache nilikaa kwenye kiti cha mapumziko na kukagua eneo hilo. Saa ya babu iliyokuwa pembeni ilinivutia, ikinikumbusha nyakati zilizopita, na kumbukumbu nyingi zikanijia akilini mwangu. Nilifunga macho yangu na miaka 35 ilivutwa kwa muda mfupi. Chumba kilionekana kuwa na sauti ghafla, babu na bibi, wazazi na wajomba wengi, shangazi na binamu walikuwa wote. Nilikumbuka nikila keki tamu na biskuti, nikicheka, nikisimulia ucheshi na hadithi. Niliwazia sura zao waziwazi na nikacheka huku kumbukumbu zikiendelea. Kisha, bila ya onyo, wimbi la hisia lilinikumba kwa shauku kubwa sana iliyopelekea machozi. Nirudishe saa ya babu, rudisha mikono yako myeusi ya zamani na uniruhusu tena nifurahie kutokuwa na hatia kwa utoto. Nyuso za furaha, kicheko, kutokuwa na hatia - hisia ya kuwa wa thamani - oh ilikuwa hazina gani.

Nilichanganyikiwa na hisia, na nilijua ni mchakato ambao lazima niukamilishe. Nilikwenda kwenye kila chumba, nikakaa na kumbukumbu zikaanza tena; nyuso, kicheko, mali, njaa ya kurudi nyuma. Ilikuwa ni njia yangu ya kusema kwaheri.

Nyumba hii ya zamani inayomilikiwa na babu yangu ndiyo kitu pekee maishani mwangu ambacho kilikuwa hakijabadilika. Ingawa ilikuwa imezeeka na yenye uchafu na ilishuka kidogo, ilikuwa na hazina ya kumbukumbu ambazo nilihitaji kuzikumbuka. Babu yangu alikuwa amekufa na bibi yangu alikuwa ametoka tu kuhamishwa na kupelekwa mahali ambapo angeweza kupata matunzo yanayofaa, kwa hiyo nyumba ilikuwa inakaribia kuuzwa.

Mara nyingi nimejikuta nikifukuza hazina hii ya kumbukumbu. Hivi majuzi nilisafiri hadi mahali nilipoishi nilipokuwa mtoto. Nilizama tu katika vituko na sauti za nyumba yangu ya zamani na kurudisha kumbukumbu. Kumbukumbu za Baba, Mama, dada yangu, na mimi, tukiwa tumeketi kuzunguka sebule; kumbukumbu za kwenda mbio na Baba yangu; kumbukumbu za kucheza na marafiki zangu kwenye kijito, kupanda miti na kuendesha baiskeli. Ninajua kuwa kumbukumbu zinaegemea nyakati nzuri, lakini ninahisi vizuri na kuridhika.

Kujenga na kulinda aina hii ya hazina hulinda afya ya jamii na kuleta matumaini kwa vizazi ambavyo bado havijatokea. Hazina za upendo na kumbukumbu tamu zilizowekwa katika mila na uzoefu wa familia ndio msingi wa maisha. Bila hazina hii, maisha hayana moyo na roho na yamepunguzwa kuwa ugumu wa kuishi. Maisha hayana maana bila mfululizo wa kumbukumbu za joto zilizounganishwa na mahusiano maalum. Ni vigumu kusawazisha na kujiimarisha wenyewe bila mahali fulani tunapoweza kuelekeza kwenye joto na kupaita nyumbani.

WR alikuwa mwanafunzi wa uhandisi wa miaka 19 katika chuo kikuu kikubwa, chenye ushindani, cha umma. Alijiua mapema Mei alasiri kwa kuruka kutoka kwenye orofa ya kumi ya chumba chake cha ukumbi wa makazi.

Kujiua kwa WR inaonekana kuwa kulihusiana na kuhusika kwake katika ajali ya gari takriban dakika thelathini kabla ya kifo chake. WR alipewa alama ya kufuatiliwa kwa karibu sana - kosa lake la tatu la trafiki, na hivyo kumfanya asistahiki kuendesha gari. Dereva mwingine alipata jeraha dogo la mjeledi, na alionekana “katika maumivu na woga” wakati akitayarishwa kwa usafiri wa hospitali. Uharibifu ulifanyika mbele ya gari la WR alilokuwa akiendesha. Gari hilo lilikuwa la dada yake; Mama wa WR alikuwa amemwambia asiliendeshe.

Ingawa tunaweza kuelewa mtu anapokasirika kuhusu kufutwa leseni yake na kuwa katika matatizo makubwa ya kuendesha gari la dada yake wakati alitakiwa kutofanya hivyo, kwa nini WR ajiue mwenyewe? Je, maisha yanawezaje kuwa mabaya hivi kwamba unataka kuyamaliza?

WR alikuwa ameweka shajara alipokuwa chuo kikuu na inatoa picha ya kina ya kile kilichokuwa kikiendelea. Hebu tuangalie baadhi ya maingizo:

Hisia ndani ya tumbo langu ni moja ya kugeuka, kusaga. Siwezi kujihurumia zaidi. Hata hivyo nataka kulaumu kushindwa kwangu kwa wengine. Ninakataa kukubali kosa kama langu. Natumai nitageuka kuwachukia washiriki wengine wa darasa langu, kuwaadhibu wao na mimi mwenyewe, na kutoka kwenye hili. Leo nilijisikia kuacha. Leo usiku nitapigana kwenye uwanja ulioimarishwa tena na ninahitaji kujiamini katika ushindi

Msaada, ninaogopa. Lo, ninaogopa! Sitaki kupoteza

Kuogopa kuzungumza darasani... Lazima kuvutia wengine. Haja ya kujithibitisha mwenyewe

Hofu!! Jiweke hapo peke yako... Huwezi kulifanya?

Uisite, nenda mbele, boresha

Ukweli unawakabili ‘watu wa chini kabisa.’ Mara nyingi huacha shule, kujiunga na jeshi, au kutafuta kazi. Kukubali masaibu ya kutoweza kushughulikia mashindano ya mfumo wa shule kunahitaji ujasiri; na mwongozo wa kisaikolojia wa wazazi au wa utawala unapaswa kupatikana ili kusaidia kutambua tatizo.

WR alikuwa na tatizo la usemi ambalo lilizidishwa na woga. Angalia maoni yafuatayo katika shajara yake:

Ninapozungumza kila mara huwa ni mbaya. Kwa hivyo ninajificha

Nikiwa nimeketi darasani siku nyingine, peke yangu, niligundua ningeweza kusema chochote ninachotaka. Mbele ya wengine najizuia, najibakiza mwenyewe nyuma

Baada ya baba yangu kuniamuru niache kuongea kwa hasira niliona aibu na hatia ya kugugumia.

Kutoweza kwa WR kufanya kazi ipasavyo katika jamii yake kulianza kumfanya ajihusishe mwenyewe. Alianza kuteseka na upweke, kushuka moyo, hatia, na hasira.

Niko peke yangu na nimechoka

Usikate tamaa, usizungumze na mtu yeyote

Tatizo lipo. Wasiwasi, huzuni, kula sana, huzuni

Ikiwa watu wanaofaa watanikaribia kwa sasa nitamgeuza Mungu-kikosi

Katika chumba changu - hatia. Familia haikukubali

Bado ninapata hisia za ubinafsi, lakini sasa ninajaribu kujizuia

Ikiwa tutaangalia kwa karibu mfumo wa thamani wa WR, alikuwa na imani kwamba mafanikio yalimaanisha kukubalika na kushindwa kulimaanisha kukataliwa. Inaonekana alikuwa na usaidizi mdogo kutoka kwenye familia yake. Maoni ya baba yake kuhusu kutokuwa na uwezo wa kuzungumza yalimfanya ahisi aibu na hatia. Je, ni sawa kusema kwamba WR alichukulia mambo kwa uzito sana; kwamba kujiua kwake kulikuwa kwa bahati mbaya lakini ni sehemu ya mazingira yetu na kwamba ni lazima tu ujifunze kustahimili?

Inaweza kuwa rahisi kwa wengine kudhani kuwa WR alikuwa na nia dhaifu tu, lakini takwimu za unyong'onyevu na kujiua zinatusihi tuchunguze kwa undani zaidi. Angalia takwimu zifuatazo kutoka 2011:

- milioni 1 za kujiua kila mwaka. Kifo kimoja kila sekunde 40, au 3000 kwa siku.
- Kwa kila mtu anayejua, angalau 20 hujaribu kufanya hivyo. Hiyo ni 60,000 kwa siku.
- Ulimwenguni kote, kiwango cha kujiua kimepanda kwa 60% katika miongo mitano iliyopita - haswa katika mataifa yaliyoendelea kiviwanda.

- 60% ya watu wote wanaojiua hutokea Asia. Uchina, India na Japan zinachangia takriban 40% ya watu wote wanaojiua, kulingana na WHO.¹

WR hakuwa na hazina ya familia ya kumbukumbu ili kutoa suluhisho kwa ajili yake wakati wa kipindi kigumu; kwa kweli mtazamo wake wote wa maisha uliongozwa na matokeo ya msingi ya mafanikio ambayo alitarajia yangemwezesha kukubalika na mahusiano mazuri.

Ni nini kinachosababisha kuongezeka kwa viwango vya kutengwa, kushindwa na kujiua? Ni kanuni gani zinazotumika katika jamii zinazosababisha kuvunjika huku kwa kujenga hazina ya familia ya kumbukumbu? Tunaweza kukupa jibu la kiwango cha juu cha kuhitaji kutumia wakati zaidi pamoja na ningeweza kukupa orodha ya mambo ya kufanya (ambayo tayari unajua) ambayo yanaweza kunufaisha sana jengo la hazina ya familia yako, lakini hiyo itakuwa kama kutoa dekio ili kusafisha mfereji wa maji taka badala ya kujielekeza mahali pa kuzuia chanzo chake. Masuala ni ya kina zaidi kuliko orodha rahisi ya mambo ya kufanya.

Je, tunajengaje mfumo wa thamani katika jamii ambao utaimarisha uhusiano wa kifamilia na urafiki, huku tukipunguza athari mbaya za kushindwa kufikia malengo yanayotarajiwa? Safari yetu huanza na mawazo yetu kuhusu chanzo cha maisha yetu. Tutaliangalia hili kwa mapana katika sura inayofuata. Lakini kwa sasa tutaweka misingi fulani. Wakati wa kufikiria juu ya mifumo ya thamani naamini kuna kiungo kimoja kuu tunachohitaji kukizingatia, na kiungo hicho mara moja huleta viungo vingine viwili:

Kiungo kikuu:

- **Uzima au chanzo cha nguvu** - Uzima: kimwili, kiakili na kiroho. Hii ndiyo asili ya maisha. Uzima unatoka wapi na tunaushiriki vipi? Je, tunaishije maisha yaliyo kamili na yenye maana?

¹ <https://www.medicalnewstoday.com/articles/234219.php>

Viungo vya vingine:

- **Mahusiano** - asili yenyewe ya kuzaliwa na uchanga unadai kwamba watu washiriki katika aina fulani ya uhusiano. Katika uwepo wetu wa kibinadamu, maisha yanatungwa kupitia mahusiano. Pia tunaona msukumo wa mahusiano na ukaribu kutokana na chuki kubwa ambayo watu wengi wanayo ya kuwa peke yao. Maisha bila urafiki ni tupu.
- **Thamani au wazo**-Dhana ya kibinafsi iliyostawi, hisia ya kusudi na hatima. Bila maana hii ya kusudi maisha yanakuwa hayana maana na hamu ya kuyahifadhi inaharibiwa. Maisha bila thamani hayana maana.

Je, tunaunganisha vipi viungo hivi ili kujenga uhusiano thabiti na bahari iliyojaa hazina za kumbukumbu za familia? Tunasema wazi tunaposema kwamba mahusiano na thamani haziwezi kutokea bila uhai, lakini kwa kusema ukweli huu tunaona kwamba asili ya thamani na mahusiano yetu yanatawaliwa na asili ya maisha yetu, au kwa maneno mengine, ambapo tunaolewa maisha yanatokea.

Sura ya 2

Mifumo ya Chanzo cha Uhai

Kujibu swali la wapi uzima unakotoka na jinsi unavyotujia ni mojawapo ya maswali ya msingi ya - maisha mema. Hufafanua sisi ni viumbe wa aina gani. Pia hufafanua asili ya mahusiano yetu na jinsi tunavyopata thamani kama tulivyojadili mwishoni mwa sura iliyotangulia. Kwa kuzingatia kipaumbele cha swali hili napata kauli ifuatayo kutoka kwenye Wikipedia yenye kichwa “Chanzo cha Uhai” cha kufurahisha sana:

Chanzo cha masomo ya uhai ni uwanja mdogo wa utafiti licha ya athari yake kubwa kwa biolojia na uelewa wa mwanadamu wa ulimwengu asilia. Maendeleo katika nyanja hii kwa ujumla ni ya polepole na ya hapa na pale, ingawa bado yanavuta hisia za wengi kutokana na ubora wa swali linalochunguzwa. Sababu moja inayosadikika ya kasi ya polepole ya maendeleo ni kwamba ni vigumu kupata ufadhili wa utafiti katika eneo hili, kwa kuwa maombi ya kiutendaji ya kibiashara kwa ajili ya utafiti ni vigumu kutabiri.²

Kwa hivyo inaonekana moja ya sababu kuu bado kuna shida na swali hili ni kwamba kunahitajika ufadhili zaidi wa utafiti. (Bila shaka kuna nadharia na mawazo mengi ambayo yanakuzwa kwa shauku yakidai kushikilia jibu la swali hili. Madhumuni yangu katika sura hii si kujaribu na kujibu swali hilo mahususi, bali kufikiria juu ya athari za mifumo mbalimbali ya chanzo cha uhai kwenye uwezo wa kujenga hazina za familia, kuimarisha uhusiano na kuwasaidia watoto wetu kuwa na hisia nzuri ya thamani yao wenyewe.

² www.wikipedia.com – Origin of Life

A. Mawazo ya Kikristo ya watu wa Magharibi

Mawazo ya watu wa Magharibi yameathiriwa sana na wanafalsafa wa Kigiriki kama vile Plato na Aristotle. Plato alisema “nafsi ya mwanadamu haiwezi kufa na haiwezi kuharibika.”³ Viongozi kadhaa wa kanisa la Kikristo katika karne chache za kwanza baada ya wakati wa Kristo waliathiriwa na maoni hayo na kuyatambulisha kanisani. Ukiona Katekismusu ya hivi karibuni ya Kikatoliki inasema yafuatayo:

III. Tunaweza kuthibitishaje kwamba nafsi ya mwanadamu haiwezi kufa?

Tunaweza kuthibitisha kwamba nafsi ya mwanadamu haifi kwa sababu matendo ya mwanadamu ya akili ni ya kiroho; kwa hiyo, nafsi yake lazima iwe ni kiumbe cha kiroho, haitegemei maada, na hivyo haiwezi kuoza au kufa⁴

Wakristo kwa ujumla hukubali kuwapo kwa nafsi isiyoweza kufa bila kuwa na maoni thabiti kuhusu ni wakati gani inakuwa sehemu yao. Walakini, imekuwa mada ya mzozo kwa karne nyingi. Uumbaji, kwa mfano, unasema Mungu huumba roho mpya kwa kila mtu wakati wa kuzaliwa (Jerome, Calvin). Traducianism inafundisha kwamba nafsi na mwili huundwa kwa uenezi, unaotokana na roho za wazazi (Tertullian, Leo, Luther). Vyovyote vile, pande zote mbili kwa ujumla zinakubali kwamba nafsi haifi. “Ninaweza kutumia maoni ya Plato anapotangaza ‘kila nafsi haifi’” - Tertullian.

Kanisa likawa makini sana na wazo hilo hivi kwamba mwaka wa 1513 Baraza la Lateran lilihukumu kuadhibiwa kama wazushi wale “...wanaodai kwamba nafsi inakufa”⁵

Kuna idadi ndogo ya makanisa ya Kiprotestanti ambayo yanashikilia wazo la kwamba mwanadamu anaweza kufa na anamtegemea Mungu kabisa

³ Plato, *The Republic*, Book X, 608-D

⁴ Katekismusu Mpya ya Kikatoliki, Kiambatanisho

⁵ Baraza la 5 la Lateran, Kikao cha 8 Desemba 19, 1513.

<http://www.dailycatholic.org/history/18ecume2.htm>

maishani.⁶ Wazo hili linaweka uhai nje ya mwanadamu na kitu ambacho anacho tu katika uhusiano na Mungu.

B. Mawazo ya watu wa Mashariki

Ikiwa tunatazama dhana za mashariki za uhai wa mwanadamu, tunaona yafuatayo kutoka kwenye mtazamo wa Kihindu:

Mtetezi mkuu wa falsafa ya Vedas, ambayo pia inaitwa Vedanta, mwanadamu ni wa kimungu.⁷

Mawazo mengi ya watu wa mashariki yanahusu dhana ya kuzaliwa upya na maendeleo na maendeleo ya nafsi kuelekea ukamilifu wa kiroho na kuachiliwa kutoka kwenye anasa na shughuli za kidunia. Wafuasi wa mawazo ya Kizaki kipya wanaonekana kuchanganya mawazo ya magharibi na mashariki na wazo kwamba mwanadamu ni wa kimungu au ni sehemu ya Mungu.⁸

Dhana ya kwamba mwanadamu hawezi kufa au ni Mungu hufanya uhai kuwa kitu ambacho kina asili ya mwanadamu. Ni kitu ambacho tunakimiliki ndani yetu wenyewe. Ingawa mawazo yanatofautiana kuhusu jinsi tunavyopata uhai huo, mada muhimu ni kwamba uhai ni nguvu tuliyo nayo kwa asili.

C. Mawazo ya Kisayansi

Sayansi ya kisasa huona uhai kuwa kimsingi mchakato wa kemikali uliotokea kwa bahati nasibu. “Hali zinazokubalika za kabla ya kibayolojia hutokeza kuundwa kwa molekuli ndogo ndogo za msingi (monomers) za uhai, kama vile asidi-amino.”⁹ Uhai ni kitu cha bahati nasibu ambacho tunakimiliki kikemikali na kimaumbile, lakini hakina dhana yoyote ya uungu au hali ya kutokufa.

⁶ Waadventista Wasabato ndio kundi kubwa la kiprotestanti kushikilia maoni haya.

⁷ <http://www.sriramakrishnamath.org>

⁸ www.newageforum.net

⁹ www.wikipedia.com – Origin of Life

D. Kulinganisha Miundo ya Chanzo cha Uhai

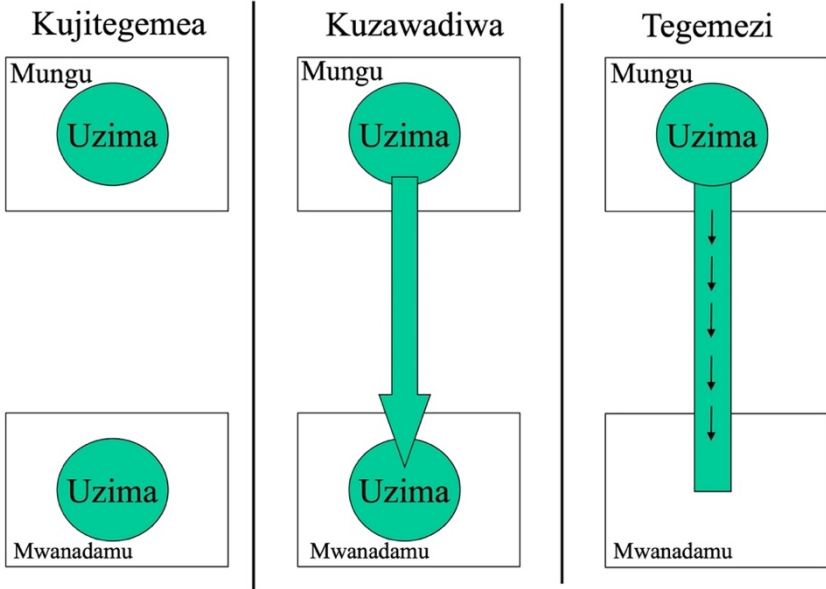
Inafurahisha kuona kwamba mahali ambapo uhai huanzia ni mahali ambapo kwa kawaida tunarejelea kama 'kimungu'. Kwa muhtasari wa dhana mbalimbali za mfumo wa uhai, tunaweza kuzieleza katika mawazo matatu ya kimsingi. Mwanadamu ana uhai ndani yake au ana uwezo wa kuuzalisha yeye mwenyewe; au anaupokea kama kifurushi cha mara moja kutoka kwa mtu anayeweza kuuzalisha; au anaupokea muda baada ya muda kutoka kwa mtu anayeweza kuuzalisha.

Tunaweza kufupisha hili katika chati ifuatayo:

Kielelezo 1	Kielelezo 2	Kielelezo 3
Mwanadamu ana chanzo cha uhai cha asili (cha Mungu) ambacho huanzia ndani yake mwenyewe.	Mwanadamu amepewa chanzo cha uhai na Mungu (kimungu) ambacho anacho ndani yake mwenyewe.	Mwanadamu hupokea uhai kupitia uhusiano na Mungu (wa Mungu) nje ya nafsi yake.
MWANADAMU NI WA KIMUNGU	MWANADAMU ANA HALI YA KUTOKUFA	MWANADAMU ANA HALI YA KUFA

Ikiwa tutaweka mifano hii mitatu kwenye mchoro, inaweza kuonekana kama hivi:

Mifumo ya chanzo cha uzima

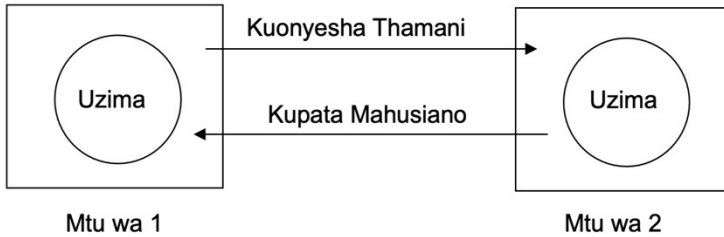

E. Athari za Maoni ya Chanzo cha Uhai kwenye Mahusiano na Mifumo ya Thamani

Kwa kurejelea mifumo hii mitatu ya uhai, hebu tuchunguze jinsi inavyoweza kuathiri asili ya mahusiano na thamani, viambato vya pili vya kujenga hazina ya familia ya kumbukumbu.

i. Athari Zinazowezekana za Kuamini Mwanadamu kwa Asili ni wa Kimungu (kielelezo cha 1)

Hebu kwanza tuangalie mfumo wa uhai ambapo inatambulika kwamba uhai huanzia ndani ya mwanadamu. Angalia mchoro ufuatao:

Tukitambua kwamba uhai ni asili ya mwanadamu, kwa kawaida ubinafsi utawekwa katikati ya “mfumo wa jua” unaofikiriwa kuwa wa mwanadamu. Hii itakuwa ya asili tu. Sayari zinapozunguka jua, ndivyo tungetiwa moyo kuona watu wengine wakituzunguka na kimsingi ni kwa manufaa yetu. Mtazamo huu wa ukweli ndio uliozaa kanuni zinazopatikana katika kazi ya Niccolo Machiavelli (ambaye tunapata neno Machiavellian) liitwalo The Prince. Inaelezea mchakato wa upatikanaji na matengenezo ya nguvu.

Kwa kuwa katika kielelezo hiki tunaona kwamba uhai au nguvu ni milki yetu ya asili, basi hii inaeleweka kwa kawaida kama chanzo cha thamani yetu. TUNA thamani kupitia uungu wetu, kutokufa, au nguvu. Sisi ni wa thamani kwa kuwa na mamlaka. Ikiwa tunataka kuongeza thamani yetu, tunahitaji kutumia au kudhihirisha nguvu asilia iliyo ndani yetu. Mfumo kama huo kwa kawaida utasababisha mfumo wa thamani kupitia utendaji na mafanikio.

Je, hii inaathiri vipi mahusiano? Kwa kuwa tungetambua kwamba watu wengine pia wana mamlaka, tunaweza kutafuta wale wanaoonekana kuwa na nguvu zaidi (wa kuvutia) na kuwashirikisha (kuwadanganya) katika uhusiano, au kutafuta wale wanaoonekana kuwa dhaifu kuliko sisi ili kuwadhibiti. Mara nyingi tunajaribu kufanya mambo haya yote mawili. Mahusiano kama haya huongeza nguvu zetu wenyewe au uhai. Huu ungekuwa mchezo wa asili wa kujaribu kuishi maisha kwa ukamilifu au kutafuta furaha. Kwa njia hii mahusiano yanahusishwa kimsingi ili kuongeza na kupanua uwezo wa kibinafsi. Tunatafuta wanaovutia zaidi, matajiri zaidi, walio na ushawishi mkubwa zaidi, au wanaofaa zaidi. Kupitia onyesho la uwezo wetu, tunawavutia kwetu ili tuweze kumiliki, kutumia, na

kupata nguvu zao. Ni mara ngapi tumeshuhudia mzee tajiri akioa binti mrembo wa miaka 30 au 40? Wenye matumaini (optimists) wanatangaza hili kama upana mpana wa upendo huku wenye kutilia shaka (skeptics) wakiita aina ya ukahaba wa gharama kubwa sana. Bila kujali tunachofikiria, katika mfumo huu, uzuri uko machoni pa mtazamaji na watu wengi watatumia pesa nyingi kwa mrembo, kwa hivyo mifano hii ni ya kawaida kabisa. Kinyume chake ni mara ngapi tumeona dikteta akidhibiti na kuwalazimisha wengine walio karibu nao kutii matakwa yao na kujisalimisha kwa madai yao ili kusaidia kutimiza malengo yao? Sehemu kubwa ya historia imejaa wadhalimu kama hao ambao wamefanya maisha ya mamilioni ya watu kuwa taabu. Kuna ushahidi wa kutosha kwamba watu wengi wamekubali falsafa ya mfumo wa chanzo cha mmuhai cha kielelezo 1. Kimetuzunguka pande zote.

Athari nyingine isiyo dhahiri katika mahusiano ni kwamba kwa sababu mtu ana chanzo chake cha uhai, mahusiano ni ya hiari. Sio muhimu kuishi. Tunaweza kuzichukua au kuziacha kulingana na kwamba zinatufaa au hazitufai. Hii inaweza kuwa na manufaa ya kibinafsi lakini inaweza kuwa na madhara kwenye mfumo wa malezi ya familia. Wazo la mwanadamu wa kimungu lazima hatimaye lielekeze kwenye uhuru na kufuatiwa na kutengwa na upweke.

Je, mfumo huu unajumuishaje dhana ya Mungu? Ikiwa tunaamini kwamba tuna uzima ndani yetu wenyewe, basi kwa asili kila mtu ni mungu. Baadhi yetu wana nguvu zaidi, wengine wana nguvu kidogo. Wagiriki wanatumia wazo hilo katika kundi la miungu ambayo waliipenda au kuiabudu. Miungu ya Kigiriki kimsingi ni ukuu wa uwezo na vipaji vya binadamu vilivyosukwa katika hadithi ambayo huwapa wanadamu kitu cha kutamani kuelekea na kuiga, kwa hivyo miungu hii kwa kweli ni ibada ya mwanadamu kama mungu.

Ukweli wa mfumo wa miungu wa Kiyunani katika maisha ya kila siku ulimaanisha kwamba ikiwa kama wanadamu tu wangeweza kupata usaidizi na ulinzi wa mungu, nguvu zao ziliimarishwa na kutukuzwa. Uweza huu uliotukuka ungewezesha maonyesho makubwa zaidi ya uwezo wao wenyewe kupata kuthaminiwa zaidi, upendo au ibada kutoka kwa wengine na hivyo kusababisha maisha yenye kuridhisha sana. Tena, mfumo huu kwa

hakika ungekuwa na faida zake kwa mtu binafsi lakini, kama tutakavyoona katika sura inayofuata, kuna udhaifu katika kujenga mfumo wa malezi kwa ajili ya familia.

ii. Athari Zinazowezekana za Mwanadamu anayeamini Amejaliwa kutokufa (Kielelezo cha 2)

Hebu na tuangalie mfumo wa pili, ambapo mtu huona chanzo cha uhai cha asili kinatoka kwa Mungu. Zingatia yafuatayo:

Mfumo huo ndio msingi wa dini zote zinazoshikilia imani ya kwamba nafsi haiwezi kufa au kuamini kwamba uwezo wa kutenda na kupata mafanikio hutoka kwa mwanadamu. Mfumo huu hautoi manufaa fulani kwa mtu binafsi kwa kuwa mtu amehakikishiwa udhamini kutoka kwenye chanzo chenye nguvu sana. Pia unaruhusu dhana ya kuthamini na shukrani kwa maisha ambayo hutolewa. Pia inaweza kutoa hisia ya uwajibikaji kwa mtu mwenye nguvu zaidi kuliko wewe.

Lakini kuna athari mbaya kwa uhusiano na mifumo ya thamani katika mtindo huu. Kwanza, kwa vile unazingatia chanzo cha nguvu kuwa ndani ya mtu binafsi, kwa kawaida hujitolea kwenye mfumo wa kiidhinisho unaotegemea utendaji¹⁰ kwa njia sawa na Kielelezo cha 1. Kuangalia uhai kupitia mtazamo wa kutokufa, itakuwa ya kawaida kabisa. kutafuta ufikiaji wa uhusiano na Mungu kupitia kiwango chake alichochagua na kupata

¹⁰ Ikimaanisha kwamba tunaidhinishwa tu tunapofanya kulingana na matarajio fulani ya wale tunaotafuta kibali kutoka kwao.

kibali Chake kwa maonyesho ya “matendo mema” au mafanikio ili kupata maisha yenye utimilifu. Kupata kibali kutoka kwa Mungu kwa matendo mema hudhihirishwa kwa sehemu au kwa ukamilifu katika dini zote za ulimwengu.¹¹

Mfumo huu wa utendaji unaweza pia kutengeneza msingi wa mashindano kuhusu ni nani anayemtumikia Mungu kwa ubora zaidi, aina ya vita kwa ajili ya nani anayestahili zaidi baraka za Mungu. Hili tunalionga wazi katika mgongano kati ya Uislamu na Ukristo ili kuonyesha ni dini gani iliyo bora zaidi. Tunalionga katika mijadala kati ya makanisa ya Kikristo kuhusu nani mtetezi halisi wa imani; hamu kubwa ya kujionyesha kuwa mtu halisi na kuthibitisha kwamba wengine ni wazushi. Jambo hili ni mojawapo ya udhaifu mkubwa zaidi wa dini zinazoshikilia maoni kwamba mwanadamu hawezi kufa huku Mungu akiwa upande wao. Kwa sababu mtindo huu wa maisha unaonekana kama umetolewa na kiumbe kikubwa zaidi ambaye unapaswa kunyenyekea, msisitizo mkubwa ni udhibiti. Udhibiti katika dini iliyopangwa ndilo lalamiko kuu la umati dhidi yake. Mifumo hiyo imeonyesha baadhi ya uhalifu wa jeuri zaidi dhidi ya binadamu katika mapambano yao ya kudhibiti na kutekeleza kile wanachoamini kuwa sahihi katika jitihada zao za kupata kibali cha Mungu na kutekeleza sheria Zake. Mamilioni ya watu wamepoteza maisha yao kwa kusadikishwa na nafsi zenye bidii zinazolenga kumpendeza na kumtetea mungu wao.

Ingawa masuala yanayohusika ni magumu zaidi kuliko nilivyoeleza hivi punde, hoja inabakia kuwa ikiwa mtu anaamini kuwa ana (au amepata) uhai/nguvu ndani yake, basi ni vigumu sana kuepuka hitaji la kupata thamani kutoka kwenye maonyesho ya maisha/nguvu hiyo. Tunaweza kujiambia kwamba tunapata thamani yetu kutoka kwa Mungu na uhusiano wetu kwake, lakini nguvu iliyo ndani yako itaamua asili ya uhusiano huo na ubora wa thamani. Kwa muhtasari, imani kwamba mwanadamu ana chanzo cha uhai yeye mwenyewe au chanzo cha uhai kilichotolewa au kupewa

¹¹ Ingawa inaweza kuwa nia ya baadhi ya makanisa kuepuka mfumo wa kidini unaotegemea matendo, hadi kufikia hatua ya kuelezwa katika imani yake kuu, dhana ya kutokufa itawashawishi watu wengi kutafuta kibali cha Mungu bila kujua kwa wale wanaofikia kiwango cha kanisa kilichokubaliwa. Hata makanisa ambayo hayadai kuamini kutokufa kwa nafsi yanaweza kuathiriwa na kanuni hizi kwa kushirikiana daima na makanisa mengi na tamaduni zinazokubali dhana hiyo.

zawadi na mfadhili wa nje hatimaye itasababisha athari mbaya sana kwenye uhusiano wa karibu. “Uhuru” unaoshawishi wa kujitegemea huwasukuma watu kuelekea kutengwa na kudhibiti mifumo ambayo inakinzana moja kwa moja na tegemezi asilia za urafiki wa kimahusiano.

iii. Athari Zinazowezekana za Kuamini Mwanadamu Ana hali ya kufa (Kielelezo cha 3)

Kukubali imani kwamba mwanadamu ni mwenye hali ya kufa, kumaanisha kwamba mtu hana uhai binafsi ndani yake mwenyewe, hujenga hitaji la haraka la kupata mkondo wa kudumu wa uhai kutoka nje yake mwenyewe. Uhai unaweza kupatikana tu kupitia uhusiano; uhusiano wa kudumu ambao hauwezi kuvunjika.

Upungufu mkubwa zaidi wa mfumo huu ni kwamba unategemea kabisa mtu mwingine ili kuishi kila wakati. Lakini ubaya huu unaowezekana unaweza kuwa na faida kubwa sana ikiwa mtu huyo ni mwenye upendo sana, mkarimu na mvumilivu na mtu anayepokea uhai haoni ni shida kujinyenyekeza kwa mtu huyo. Ikiwa mfumo kama huo ungeweza kufanikiwa, basi lengo la mpokeaji wa uhai ni kudumisha uhusiano wa karibu wa unyenyekevu na mtoaji wa uzima. Ikiwa mtu atakuza asili ya uhusiano wa karibu wa utii, asili hii inaweza kuigwa kwa wengine chini ya ushawishi wao na utunzaji, na mtandao wa uhusiano wa karibu sana unaweza kudumishwa.

Msisitizo wa mfumo huu ni juu ya kujisalimisha kwa mtu ambaye anakupatia uhai, kudumisha uhusiano wa karibu na mtu huyo na kuweka kiwango cha juu cha heshima kwa mamlaka ya mtu huyo.

Hebu tufanye muhtasari na kulinganisha mifumo hii mitatu kwa maana ya uhai, mahusiano na thamani; na ambao ni mfumo bora wa kujenga mtandao imara wa familia.

Chanzo cha Uhai	Athari kwenye Mahusiano	Athari kwenye Mfumo wa Thamani
<p>Kielelezo 1 (Mwanadamu ni wa kimungu. Uhai unatokana na yeye mwenyewe.)</p>	<p>Asili: Mahusiano ni ya hiari.</p> <p>Kusudi: Mahusiano ni kwa faida ya kukuza uwezo binafsi.</p> <p>Mienendo: Kila uhusiano ni fursa au tishio linalowezekana. Tumia au utumike, laghai au ulaghaiwe.</p> <p>Matengenezo: Mahusiano yanayodumishwa kwa nguvu kwa ajili ya walio na nguvu zaidi na kutuliza walio dhaifu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Thamani inatoka ndani. 2. Kulingana na maonyesho ya nguvu na mafanikio na idhini. 3. Usawa unaamuliwa na mamlaka. 4. Ngumu sana kukubali kosa bila kupunguza thamani binafsi.
<p>Kielelezo cha 2 (Mwanadamu Hawezi Kufa. Uhai ni karama lakini unamilikiwa kibinafsi chini ya uongozi au udhibiti wa mtoaji.)</p>	<p>Asili: Mahusiano ya kibinadamu ni ya hiari. Uhusiano wa Kimungu ni muhimu sana.</p> <p>Kusudi: Mahusiano ni kwa manufaa ya kuimarisha uwezo uliojaliwa na kujipendeza mwenyewe na mtoa uzima.</p> <p>Mienendo: Kila uhusiano ni fursa inayoweza kutokea au tishio kwenye uhusiano wa kibinafsi na Uungu. Wengine wanaweza kuwa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Thamani hutoka kwa mtoaji wa uzima aliye nje na kutoka ndani. 2. Haja ya mara kwa mara ya kuthibitisha kustahili kwa wewe mwenyewe, kwa wengine na kwa mtoaji uzima. 3. Usawa unaamuliwa na uwezo na mafanikio kwa nafsi na mtoaji wa uhai.

	<p>karibu au kumpendeza zaidi Mungu, kwa hivyo kuathiriwa na “kutumia au kutumiwa, kudanganya au kudanganywa.”</p> <p>Matengenezo: Ubora wa uhusiano na Mungu hulinganishwa na kupimwa mara kwa mara.</p>	<p>4. Ngumu kukubali kosa bila kupunguza thamani binafsi.</p>
<p>Kielelezo cha 3</p> <p>(Mwanadamu ana hali ya kufa. Uhai hupokelewa muda baada ya muda kutoka kwa mtoaji.)</p>	<p>Asili: Mahusiano ni muhimu.</p> <p>Kusudi: Mahusiano ni mkondo wa uhai na baraka.</p> <p>Mienendo: Kila uhusiano ni fursa ya kuwatumikia wengine na kupokea baraka.</p> <p>Matengenezo: Uhusiano na uhai hudumishwa kwa kunyenyekea kwenye mamlaka inayokupa uhai.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Thamani hutoka kwa mpaji wa uhai. 2. Thamani inayotokana na kukubalika kwa mpaji wa uhai. 3. Usawa unaotokana na uhusiano na mpaji wa uhai. 4. Rahisi zaidi kukubali kosa kwani hakuna thamani katika mafanikio binafsi, ni kuridhika tu.

Kila mfumo una nguvu na udhaifu wake, lakini inapaswa kuonekana kuwa mfumo bora wa kuunda uhusiano wa upendo wa familia ni mtazamo ambapo uhusiano ni muhimu. Una hatari kubwa zaidi kwa kuwa kila kitu kinategemea ukarimu wa mtoaji, lakini una faida kubwa zaidi kwa kuwa unazingatia zaidi uhusiano na sio chini ya maswala ya udhibiti na ghiliba kama inavyopatikana katika mifumo mingine. Katika sura za baadaye tutachunguza kwa nini vielelezo vya mfumo wa uhai moja na mbili ni vikubwa sana katika ulimwengu wetu, lakini kwa sasa tutachunguza faida za uhusiano za mfano wa tatu. Tutaanza kwa kuangalia kile ambacho Biblia inasema kuhusu chanzo cha uhai na jinsi tunavyokipokea.

Sura ya 3

Mtazamo wa Biblia Kuhusu Chanzo cha Uhai

Biblia haina utata kabisa kuhusu uhai unatoka wapi.

Wakolosai 1:16,17 (NIV) Kwa kuwa katika yeye vitu vyote viliumbwa, vilivyo mbinguni na vilivyo juu ya nchi, vinavyoonekana na visivyoonekana; vitu vyote viliumbwa kwa njia yake na kwa ajili yake. [17] Yeye amekuwako kabla ya vitu vyote, na vitu vyote hushikana katika yeye.

Kila kitu ambacho tunaweza kuona au kutambua na hata vitu ambavyo hatuwezi kuviona viliumbwa na sasa vinaimarishwa na Mungu. Angalia kwa uangalifu maneno ya sentensi ya mwisho. Na katika Yeye vitu vyote hushikana. Andiko hilo linatuambia waziwazi kwamba nguvu ya uhai inayotoka kwa Mungu hushikanisha ulimwengu wote mzima. Hii inaonyesha wazi kwamba uhai haujatunukiwa tu kama kifurushi cha mara moja lakini hutujia mara kwa mara. Maandiko yafuatayo ya Biblia yanasema hivi:

Zaburi 36:9 Maana kwako iko chemchemi ya uzima, Katika nuru yako tutaona mwanga.

Ufunuo 22:1 Kisha malaika akanionyesha mto wa maji ya uzima, wenye kung'aa kama bilauri, ukitiririka kutoka katika kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo.

Biblia inatuonyesha picha ya mto unaotiririka kutoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu. Mto huu ni mto ulio hai, na kila kitu kinachokutana nacho hupokea uzima. Kanuni hii inaonyeshwa katika ulimwengu wa asili mara kwa mara na ukweli kwamba miji na majiji mengi huishi tu kwa sababu iko karibu na mto. Ikiwa umewahi kutembelea eneo lenye ukiwa na kisha

ukavuka mto, miti yote hukua kwenye kingo zake au karibu na kingo zake. Dhana ya uhai inaunganishwa na dhana ya mto.

Mtunga-zaburi Daudi aonyesha jambo hilo anaposema:

Zaburi 1:3 Yeye ni kama mti uliopandwa kando ya vijito vya maji, uzaao matunda yake kwa majira yake, wala jani lake halinyauki. Chochote anachofanya hufanikiwa.

Kwa mara nyingine kanuni hii inaonyeshwa katika kitabu cha Ezekieli:

Ezekieli 47:1-9 NIV - Mtu huyo akanirudisha kwenye mwingilio wa hekalu, nami nikaona maji yakitoka chini ya kizingiti cha hekalu kuelekea mashariki (kwa maana hekalu lilitazama mashariki). Maji yalikuwa yakishuka kutoka chini ya upande wa kusini wa hekalu, kusini mwa madhabahu. ... (6) Akaniuliza, Mwanadamu, unaona haya? Kisha akanirudisha kwenye ukingo wa mto. (7) Nilipofika huko nikaona miti mingi sana pande zote za mto. Yanapomwaga ndani ya Bahari, maji ya huko yanakuwa matamu. (9) Makundi ya viumbe hai vitaishi popote mto unapopita. Kutakuwa na idadi kubwa ya samaki, kwa sababu maji haya hutiririka huko na kufanya maji ya chumvi kuwa safi; hivyo pale mto unapopita kila kitu kitaishi.

Angalia kifungu cha mwisho – “kwa hivyo mto unapopita kila kitu kitaishi.” Kuna uzima katika mtiririko wa mto. Dhana ya mto unaotiririka ni kwamba maji hutembea kutoka kwenye chanzo chake huelekeza mto hadi kwenye kiumbe hai kilicho katika mkondo wa mto. Maji ya mto hayatulii na kutuama; kutoka kwenye chanzo hadi kwa mpokeaji mkondo huu unasonga kila wakati. Biblia inaongeza dhana hii inaposema:

Matendo 17:24-28 (NIV) Mungu aliyefanya ulimwengu na vyote vilivyomo ni Bwana wa mbingu na nchi ...kutoka kwa mtu mmoja alifanya kila taifa la wanadamu, wakae juu ya dunia yote; naye akaamua nyakati zilizowekwa kwa ajili yao na mahali hususa ambapo wangeishi. (27) Mwenyezi Mungu alifanya hivyo ili watu waweze kumtafuta na pengine kumfikia na kumpata, ingawa hawi mbali na kila mmoja wetu. (28) ‘Kwa

kuwa ndani yake tunaishi, tunatembea na tunakuwa na uhai wetu.’ Kama baadhi ya washairi wenu walivyo sema: ‘Sisi ni wazao wake.

Angalia, jinsi inavyosema kwamba “ndani yake yeye tunaishi, tunakwenda na kuwa na uhai wetu”. Biblia inatoa kielelezo kingine cha jinsi uhai wa Mungu unavyotiririka kwetu. Tunaona hapa Mungu ambaye anahusika sana na uhai wetu. Paulo anaanza na picha kubwa na kisha sufuri hadi kiwango cha kibinafsi na cha karibu:

1. Amepanga nyakati na mahali pa kila taifa.
2. Hayuko mbali na kila mmoja wetu.
3. ...na hatimaye Paulo anaenda moja kwa moja kwenye kiini cha suala hilo na kusema kwamba ndani Yake tunaishi na tunatembea na kuwa na uhai wetu.

Ikiwa tunaishi ndani Yake, au kuishi kwa mkondo wa moja kwa moja kutoka Kwake, ni dhahiri kwamba hatuwezi kuishi bila Yeye. Biblia inasema:

Yohana 15:5 ...pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya neno lo lote.

Tafadhali elewa kwamba hii ina maana kwamba hatuwezi kufanya lolote kimwili, kiakili au kiroho bila Yeye. Tunamtegemea Mungu kabisa na kabisa kwa kila kitu, kama vile mtoto mchanga anavyotegemea wazazi wake. Zingatia aya zifuatazo:

1 Mambo ya Nyakati 29:14 Lakini mimi ni nani, na watu wangu ni nani, hata tuweze kutoa kwa hiari hivi? Kwani vitu vyote vyatoka kwako na katika vitu vyako mwenyewe tumekutolea.

1 Wakorintho 4:7 Maana ni nani anayekupambanua na mwingine? Nawe una nini usichokipokea? Lakini iwapo ulipokea, wajisifia nini kana kwamba hukupokea?

Hadi kufikia hatua hii tumekuwa tukizingatia hali halisi ya maisha. Lakini Biblia inaposema vitu vyote vinatoka Kwake, hii inamaanisha mambo yote ya kiroho, kiakili na kimwili.

Fikiria maandiko yafuatayo:

Wakolosai 2:2-3 ili wafarijiwe mioyo yao, wakiunganishwa katika upendo, wakapate utajiri wote wa kufahamu kwa hakika, wapate kujua kabisa siri ya Mungu, yaani, Kristo; ambaye ndani yake yeye hazina zote za hekima na maarifa zimesitirika.

Kutoka 31:1-5 BWANA akanena na Musa, na kumwambia, (2) Angalia, nimemwita kwa jina lake Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, wa kabila ya Yuda; (3) nami nimemjaza roho ya Mungu, katika hekima, na maarifa, na ujuzi, na mambo ya kazi ya kila aina, (4) ili abuni kazi za ustadi, kuwa fundi wa dhahabu, na wa fedha, na wa shaba, (5) na kukata vito kwa kutiwa mahali, na kuchora miti, na kufanya kazi ya ustadi iwayo yote.

Biblia inamfunua Mungu kuwa chanzo cha hekima na ujuzi wote. Wakolosai 2:2, 3 inapinga dhana kwamba sisi kama wanadamu tunaweza kuanzisha hekima na ujuzi. Hekima yote na maarifa yote yanatoka kwa Mungu. Mfano wa hili unaonyeshwa katika Kutoka 31:1-5 ambapo tunaona Mungu akimpa mwanadamu hekima na ustadi wa ufundi.

Vipi kuhusu dhana ya maisha ya kiroho? Tukifika kwenye mstari nilioutaja hivi punde, Zaburi 1:3,

Zaburi 1:3 Naye atakuwa kama mti uliopandwa Kandokando ya vijito vya maji, Uzaao matunda yake kwa majira yake, Wala jani lake halinyauki; Na kila alitendalo litafanikiwa.

Inasema kwamba matunda ya mti hutegemea maji ambayo hutiririka kwake. Inapozungumza juu ya matunda, Biblia inasema:

Wagalatia 5:22-23 Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, uaminifu, (23 upole, kiasi; juu ya mambo kama hayo hakuna sheria.

Athari za maandishi haya ni muhimu. Sifa hizi zote zinatokana na kuwa na Roho wa Mungu. Hii inamaanisha kuwa bila Roho wa Mungu huwezi kuwa na upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema na kadhalika. Nilikuwa nikifikiria ukweli huu wa Biblia siku moja nilipokuwa nikitembea kwenye bustani kando ya ziwa. Kulikuwa na utulivu na amani. Ghafila niliona mama akimsukuma binti yake kwenye bembea. Wote wawili walikuwa wakicheka pamoja na ni wazi walifurahia kuwa pamoja. Upendo ambao mama huyu alikuwa akipata kwa binti yake uliongozwa na Mungu. Wazo la kuwa na upendo, upole na upole kwa bintiye halikuanzia ndani ya moyo wa mama bali moyoni mwa Mungu na alipewa mama huyo kupitia mkondo wa maisha, kisha akachagua kuuonyesha na ukawa upendo wa mama. Chanzo cha upendo wa mama kinatoka moyoni mwa Mungu. Upendo huo ukawa sehemu ya mama huyo kwa sababu aliitikia Roho wa Mungu na kuudhihirisha.

Biblia inatoa maoni ambayo yanapatana sana na kielelezo cha tatu cha chanzo cha uhai tulichotazama katika sura iliyotangulia. Tunamtegemea Mungu sana kwa ajili ya uzima, kila dakika ya kila siku, si tu uzima wa kimwili, lakini uzima wa kiakili na kiroho.

Uzuri wa mfumo huu wa Kibiblia ni kwamba ni muhimu kimahusiano. Mahusiano ni muhimu kwenye maisha yake. Sura inayofuata itazingatia maswala ya uhusiano katika mtindo wa mtiririko wa maisha, na sura itayofuata baada ya hapo itazingatia maswala ya thamani.

Sura ya 4

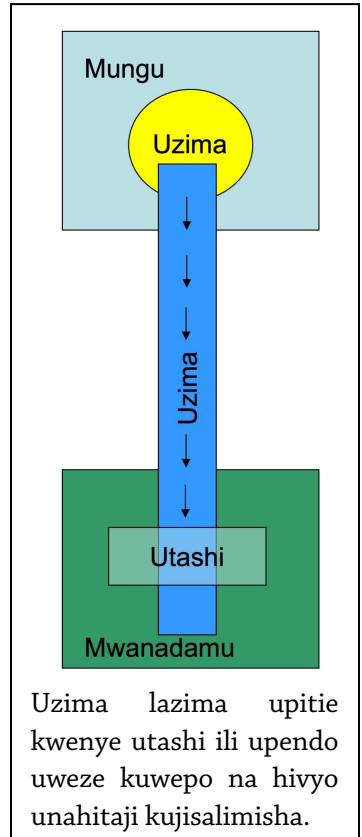
Kuunganisha na Kudumisha Uhusiano na Chanzo cha Uhai

Kama tulivyoona katika sura iliyotangulia, Mungu ndiye chanzo cha uhai wote na yeyote aliye na uzima anaweza tu kuwa nao na kuudumisha katika uhusiano na Mungu. Ni muhimu kutaja, ingawa labda ni dhahiri, kwamba hatuwezi kutafuta maisha haya, kwani hiyo inaweza kuashiria kwamba tuna maisha fulani au uwezo ndani yetu wenyewe kuanzisha hatua kama hiyo. Mungu ndiye mwanzilishi wa uzima na kama tutakavyoona, Biblia imeweka miongozo ya kudumisha maisha haya.

A. Kujisalimisha: Kanuni Muhimu

Uwezo wa kudumisha uhai na chanzo cha uhai ni jambo rahisi la kujisalimisha. Ikiwa tunataka kuwa na uzima huu, ni lazima tuwe katika hali ya kujisalimisha ili kuupokea. Ikiwa tunataka kuwa na maisha haya, lazima tutambue Mungu kama mwanzilishi na kwa hiyo mamlaka kuu ya uzima.

Swali lazima liulizwe, kwa kujisalimisha tunazungumza juu ya utii tunapozungumza juu ya kupokea uzima? Hili ni swali muhimu. Kujisalimisha kunapendekeza kitendo cha mapenzi; uchaguzi lazima ufanywe. Kwa nini uchaguzi ni suala la muhimu? Kwa sababu ufalme wa Mungu ni ufalme wa upendo.

1 Yohana 4:7-8 Wapenzi, na tupendane; kwa maana pendo latoka kwa Mungu; na kila appendaye amezaliwa na Mungu naye anamjua Mungu. [8] Yeye asiyependa, hakumjua Mungu, kwa maana Mungu ni upendo.

Mungu ni upendo na anapoendesha ufalme Wake kwa upendo, upendo unaweza kuwepo tu kwa kuchagua; uchaguzi wa kumkubali au kumkataa Mungu. Kukataliwa kwa Mungu husababisha kifo, kwa sababu ni Mungu pekee aliye na uzima ndani Yake na ndiye pekee anayeweza kutupatia uzima.

1Timotheo 6:15-16 ...Yeye aliyehimidiwa na wa pekee, Mfalme wa wafalme na Bwana wa mabwana, (16) yeye peke yake ndiye asiyeweza kufa, anayekaa katika nuru isiyoweza kukaribiwa; heshima na uweza una yeye hata milele. Amina.

Lakini bila uwezo huu wa kuchagua, upendo hauwezi kuwepo. Maisha bila uchaguzi ni ya roboti. Kwa hivyo tunaona kwamba maisha yanaweza kupokelewa tu kwa kusalimisha mapenzi kwa upendo kwa mpaji wa uzima. Lazima kuwe na uhusiano wa karibu na wa ndani ambapo yule anayepokea uzima hupata shangwe na furaha tupu kwa kunyenyekea chini ya mamlaka ya mpaji wa uzima. Huenda mtu akabisha mara moja kwamba kuna watu wengi ambao hawamwamini Mungu na bado wako hai. Hilo ni swali zuri na ambalo tutalichunguza katika sura ya 9.

Kwa hivyo jambo la msingi tunalosema ni kwamba kujisalimisha kwenye mamlaka ya chanzo cha uhai ndilo suala kuu.

B. Mfano Muhimu wa Kujisalimisha: Kristo

Kwa kuwa kujisalimisha ni jambo muhimu sana, ni muhimu kwa Mungu, chanzo cha uhai, kutupa mfano au mifano ya jinsi mchakato huu wa kujisalimisha unavyofanya kazi. Ulimwengu unahitaji onyesho la jinsi ya kuishi katika hali ya kujisalimisha, jinsi ya kupokea uhai huu na jinsi ya kuhusiana na chanzo cha uhai. Mfano wa utii kama huo ungekuwa sehemu muhimu ya ufalme unaotegemea imani katika chanzo kimoja cha uhai kinachotiririka kwa viumbe vyote vilivyo hai.

Mungu ametoa mfano huu katika nafsi ya Mwanawe. Mwana wa Mungu anatoa kielelezo cha kimungu cha kujisalimisha kwa upendo kwenye mamlaka ya chanzo cha uhai. Tazama maneno ya Yesu, Mwana wa Mungu, anapozungumza kuhusu uhusiano wake na Baba:

Yohana 5:19 Mwana hawezi kutenda neno mwenyewe ila lile ambalo amwona Baba analitenda; kwa maana yote ayatendayo yeye, ndiyo ayatendayo Mwana vile vile.

Yohana 5:30 Mimi siwezi kufanya neno mwenyewe; kama nisikiavyo ndivyo nihukumavyo; na hukumu yangu ni ya haki, kwa sababu siyatafuti mapenzi yangu mimi, bali mapenzi yake aliyenipeleka.

Yohana 8:29 Naye aliyenipeleka yu pamoja nami, hakuniacha peke yangu; kwa sababu nafanya sikuzote yale yampendezayo.

Yohana 14:5-6 Tomaso akamwambia, Bwana, sisi hatujui uendako; nasi twaijuaje njia? [6] Yesu akamwambia, Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima; mtu haji kwa Baba, ila kwa njia ya mimi.

Maisha ya Yesu, Mwana wa Mungu, yanaudhihirishia ulimwengu kielelezo muhimu cha kujisalimisha kwa Mungu. Katika kutazama uhusiano wa Yesu na Baba, tunapata ufunguo wa jinsi uhai unavyoweza kupokelewa na kudumishwa katika uhusiano wa upendo na wa karibu. Kwa sababu hii, uhusiano kati ya Baba na Mwana ndio nyenzo muhimu zaidi ya kuishi kwenye ufalme wa Mungu kama inavyofunuliwa katika Biblia. Bila mfano huu wa Yesu, Mwana wa Mungu, tungepoteza kidokezo muhimu zaidi cha jinsi ya kuishi katika uhusiano wa kujisalimisha kwa Mungu. Hii ndiyo sababu Yesu ndiye Njia ya kwenda kwa Baba. Hii ndiyo sababu Yesu ni mfano wetu katika mambo yote.

Ni muhimu kutaja kwamba kile Yesu alichokuja kuonyesha kilikuwa kielelezo cha kile ambacho kimekuwepo siku zote. Mwana wa Mungu daima ametenda kwa utiifu kwa upendo kwa Baba, kwa maana Anasema “Sikuzote mimi hufanya yale yampendezayo” – imekuwa hivi siku zote na lazima iwe hivi kila mara ili tuwe na mfano wa kiungu wa jinsi kuishi kwa utiifu kwa upendo kwa chanzo cha uhai cha ulimwengu. Mfano kamili wa Kristo sio tu

kwa wanadamu, bali kwa kila kiumbe katika ulimwengu, pamoja na malaika, kama tutakavyojadili kwa undani zaidi baadaye.

C. Mifano Mingine ya Kujisalimisha

i. Uhusiano wa Mume na Mke

Swali linalopaswa kuulizwa ni: Je, kanuni ya kujisalimisha ilifunuliwaje kwa familia ya kibinadamu kabla ya Kristo kuja ana kwa ana ili kuidhihirisha? Hili ni swali la umuhimu mkubwa. Ikiwa kanuni ya kujisalimisha kwa upendo kwa mamlaka ya maisha ni muhimu sana, basi lazima ifunuliwe katika chimbuko la ustaarabu wa mwanadamu. Na kweli ndivyo ilivyo.

Tumeona kwamba uhusiano wa Mwana wa Mungu na Baba ndio uhusiano muhimu wa kuonyesha kielelezo cha chanzo cha uhai cha Kibiblia kinachotiririka kutoka chanzo kimoja hadi kwa viumbe hai vyote.

Ingekuwa na maana kwamba katika chimbuko la uwepo wa mwanadamu kwamba uhusiano huu ufanyike ili kanuni ya kujisalimisha iweze kuzingatwa katika mahusiano ya kibinadamu. Hivi ndivyo Biblia inavyotuaambia:

Warumi 1:19-20 Kwa kuwa mambo ya Mungu yanayojulikana yamekuwa dhahiri ndani yao, kwa maana Mungu aliwadhihirishia. [20] Kwa sababu mambo yake yasiyoonekana tangu kuumbwa ulimwengu yanaonekana, na kufahamika kwa kazi zake; yaani, uweza wake wa milele na Uungu wake; hata wasiwe na udhuru;

Biblia inatuambia kuwa sifa za Uungu zilidhihirishwa katika uumbaji na zikadhihirika ndani yao, ikimaanisha watu walioumbwa. Hatuna shaka juu ya wapi sifa hizi zilifunuliwa.

Mwanzo 1:26-27 Mungu akasema, Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu; wakatawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na wanyama, na nchi yote pia, na kila chenye kutambaa kitambaacho juu ya nchi. [27] Mungu akaumba mtu kwa mfano wake, kwa mfano wa Mungu alimwumba, mwanamume na mwanamke aliwaumba.

Tukiangalia kwa makini kifungu hiki cha Biblia, tunaona Mungu akisema tufanye mtu kwa mfano wetu kwa sura yetu. Tukiangalia kile kilichoumbwa, tunaona watu wawili wameumbwa. Hii inaonyesha kwamba “Na tumfanye” alikuwa ni Baba na Mwana. Wacha tuangalie kwa karibu asili ya uhusiano huu.

1 Wakorintho 11:3 ... kichwa cha mwanamke ni mwanamume, na kichwa cha Kristo ni Mungu.

Biblia hapa inazungumza kuhusu kanuni ya uongozi. Dhana ya Kibiblia ya kichwa inahusu maana dhahiri ya uongozi. Kichwa Ni sehemu ya chanzo ambapo kitu hutiririka au kuanzia. Angalia matumizi ya kichwa katika Mwanzo 2:10:

Mwanzo 2:10 Ukatoka mto katika Edeni wa kuitilia bustani maji, na kutokea hapo ukagawanyika kuwa vichwa vinne.

Tunaona ulinganifu kati ya ukichwa wa Baba kwa Mwana na ukichwa wa mwanamume kwa mwanamke. Hapa kuna kipengele muhimu cha mfano ambao Mwanzo 1:26 inazungumzia. Jukumu la mwanamke ni muhimu kwenye mchakato mzima wa familia, kama vile jukumu la Kristo ambavyo ni muhimu kwa ulimwengu wote. Katika mazingira ya nyumbani, uhusiano wa karibu wa utii wa mke kwa mume hutumika kama taswira ya uhusiano wa karibu wa utii wa Mwana kwa Baba ambao hulinda mapokezi ya chanzo cha uhai kupitia ulimwengu.

Mungu alipanga kwamba kanuni ya maisha itiririke kupitia uhusiano huu wa mume na mke inaonyeshwa na jinsi wanadamu ambavyo wangetokea baada ya uumbaji maalum wa Adamu na Hawa - kupitia ujauzito. Adamu alimpa Hawa “mbegu” au uhai ambaye alilea mbegu hii ndani ya tumbo lake la uzazi na kuzaa mtoto. Tena uhamisho huu kutoka kwenye chanzo hadi kwa wakala mtiifu ambaye kisha anailea na kuikuza mbegu hiyo ni kielelezo cha uhusiano wa awali wa Baba na Mwana. Tazama:

Waebrania 1:2 mwisho wa siku hizi amesema na sisi katika Mwana, aliyemweka kuwa mrithi wa yote, tena kwa yeye aliufanya ulimwengu.

Waefeso 3:9 na kuwajulisha wote jinsi ulivyo ushirika wa ile siri, ambayo tangu zamani za kale ilisitirika katika Mungu aliyeviumba vitu vyote kwa Yesu Kristo;

Yohana 1:1-3 Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. [2] Huyu mwanzo alikuwako kwa Mungu. [3] Vyote vilifanyika kwa huyo; wala pasipo yeye hakikufanyika cho chote kilichofanyika.

Biblia inatuambia kwamba Mungu aliumba vitu vyote kupitia Mwana wake. Vivyo hivyo, Adamu alianzisha idadi ya wanadamu kupitia Hawa. Hili ni onyesho la jinsi ambavyo uhai ungetiririka.

Ni muhimu kuelewa kwamba mchakato wa maisha lazima utiririke kupitia wakala mtiifu kama mfano kwa wale wote wanaopokea uzima chini ya mchakato huu. Ikiwa uhai ulitolewa kwa ulimwengu bila wakala mtiifu, basi ulimwengu hauna mfano muhimu wa jinsi ya kupokea na kudumu kushikamana na chanzo cha uhai.

Uhusiano wa kifamilia ndio mfano wa kimsingi zaidi wa jinsi ya kuunganishwa na chanzo cha uhai ambacho tunaweza kupata katika mazingira ya anga au nyenzo. Inaonyesha kwa usahihi mfano mkuu wa asili wa jinsi ambavyo chanzo cha maisha na ujisalimishaji hufanya kazi. Lakini Mungu ametoa mifano mingine pia ili kuonyesha jinsi kanuni hii inavyofanya kazi.

ii. Mti wa Uzima

Mungu alipanda mti katikati ya bustani uitwao Mti wa Uzima.

Mwanzo 2:9 BWANA Mungu akachipusha katika ardhi kila mti unaotamanika kwa macho na kufaa kwa kuliwa; na mti wa uzima katikati ya bustani, na mti wa ujuzi wa mema na mabaya.

Mti huo ulikuwa mfano mwingine wa wazi wa utegemezi wa mwanadamu juu ya kitu kilicho nje yake ili kuwa na uzima. Adamu na Hawa walipaswa kula matunda ya mti huu ili kuishi. Ikiwa Adamu na Hawa wangeacha kuja kwenye mti ili kula matunda yake, wangekufa. Mti huo haukuwa na uzima

wa asili wa kuwapa Adamu na Hawa; ilikuwa ni ishara ambayo Mungu alikuwa ameiweka katika bustani ili kuwakumbusha jinsi walivyotegemea kabisa kupokea uzima kutoka nje yao wenyewe. Kanuni hii pia inaonekana kwa kiasi kidogo juu ya utegemezi wetu wa chakula. Uhitaji wa chakula ili kuishi unaonyesha ukweli kwamba hakuna uzima wa asili katika jamii ya wanadamu. Kila mara tunapokula tunapaswa kukumbushwa kila mara ukweli huu.

iii. Mfumo wa Mto

Tulitaja hapo awali mfano wa mto unaotiririka kutoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu kwenda kwenye ulimwengu. Kanuni hii tena iliakisiwa katika uumbaji wa mfumo wa mito uliotiririka kutoka katika bustani ya Edeni.

Mwanzo 2:10-14 Ukatoka mto katika Edeni wa kuitilia bustani maji, na kutokea hapo ukagawanyika kuwa vichwa vinne. [11] Jina la wa kwanza ni Pishoni; ndio unaozunguka nchi yote ya Havila, ambako kuna dhahabu; [12] na dhahabu ya nchi ile ni njema; huko kuna bedola, na vito shoham. [13] Na jina la mto wa pili ni Gihoni; ndio unaozunguka nchi yote ya Kushi. [14] Na jina la mto wa tatu ni Hidekeli; ndio unaopita mbele ya Ashuru. Na mto wa nne ni Frati.

Hakuna kinachoweza kuishi kwa muda mrefu bila maji. Mfumo wa mto ulioelezewa katika Mwanzo 2 ulikuwa ukumbusho mwingine wa kuona kwamba uhai hutoka kwenye chanzo kimoja na hutiririka hadi kwa kila kitu kinachouzunguka. Hakuna mtu awezaye kujenga mji katika jangwa; miji yote inayostawi lazima iwe karibu na mto au usambazaji wa maji. Ni lazima tunyenyekee mahali ambapo mto unapita ikiwa tunataka kuwa na uhai. Hatuwezi kuishi mbali na mto.

iv. Sabato (Mfano wa Wakati)

Mungu hakutoa tu mifano ya nyenzo ya jinsi maisha yanavyopokelewa na kudumishwa kulingana na nafasi, lakini pia aliumba ukumbusho wa hili katika wakati.

Mwanzo 2:3 Mungu akaibarikia siku ya saba, akaitakasa kwa sababu katika siku hiyo Mungu alistarehe, akaacha kufanya kazi yake yote aliyoiumba na kuifanya.

Sabato ni mojawapo ya mifano muhimu sana ya kuunganishwa na chanzo cha uzima kwa sababu ina pumziko la Mwana wa Mungu katika kifua cha Baba Yake, na kwa hiyo kanuni yote ya kujisalimisha inaweza tu kupata ukweli katika Roho anayekuja kwetu katika Sabato. Kwa hiyo si tu kwamba pumziko la Mungu ni mfano kwetu kupitia onyesho la pumziko la Baba na Mwana, pumziko wanalofurahia linatolewa kwetu moja kwa moja kupitia Roho Mtakatifu ili tuweze kuingia katika pumziko la kweli. Angalia kwa makini vipengele vya Sabato vinavyopatikana katika yafuatayo:

Kutoka 20:8-11 Ikumbuke siku ya Sabato uitakase. [9] Siku sita fanya kazi, utende mambo yako yote; [10] lakini siku ya saba ni Sabato ya BWANA, Mungu wako, siku hiyo usifanye kazi yo yote, wewe, wala mwana wako, wala binti yako, wala mtumwa wako, wala mjakazi wako, wala mnyama wako wa kufuga, wala mgeni aliye ndani ya malango yako. [11] Maana, kwa siku sita BWANA alifanya mbingu, na nchi, na bahari, na vyote vilivyomo, akastarehe siku ya saba; kwa hiyo BWANA akaibarikia siku ya Sabato akaitakasa.

Watu wa Mungu waliamriwa kukumbuka chanzo cha uhai - Yeye aliyeyumba vitu vyote - na walipaswa kupumzika wakifanya hivyo, wakikumbuka kwamba mwanadamu hana uhai ndani yake na anamtegemea Mungu kabisa. Kuingia katika pumziko la Mungu ni azimio la nia ya kutii mamlaka ya chanzo cha uhai.

Ukumbusho wa Muumba wetu katika Sabato unatukumbusha sio tu tendo la awali la uumbaji bali pia upaji endelevu wa uhai ambao tunapewa.

Ufunuo wa Yohana 14:6-7 Kisha nikaona malaika mwingine, akiruka katikati ya mbingu, mwenye Injili ya milele, awahubiri hao wakaao juu ya nchi, na kila taifa na kabila na lugha na jamaa, [7] akasema kwa sauti kuu, Mcheni Mungu, na kumtukuza, kwa maana saa ya hukumu yake imekuja. Msujudieni yeye aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji.

Ibada ya yeye aliyeziumba mbingu na nchi, bahari na chemchemi za maji ni kumbukumbu ya Kutoka 20:8-11. Katika Kigiriki, neno “aliyezifanya” linatoa maana ya tukio lililotukia zamani lakini linaendelea hadi sasa. Kwa hiyo Sabato inaadhimisha uwezo wa Mungu unaoendelea wa kuumba na kuendeleza uumbaji Wake. Mfano mwingine wa upaji unaoendelea wa uhai unapatikana katika yafuatayo:

Ezekieli 20:12 Tena naliwapa sabato zangu, ziwe ishara kati ya mimi na wao, wapate kujua ya kuwa mimi, BWANA, ndimi niwatakasaye.

Neno kutakasa linaweza kumaanisha kusafisha au kutunza. Ni nguvu za Mungu zinazotutunza, hutusafisha, hutufanya upya na kutushikilia.

Uchunguzi wa karibu wa rekodi ya Mwanzo unaonyesha kwamba taasisi pekee ambazo mwanadamu alipewa kabla ya kuanguka kwake katika dhambi zilikuwa ndoa na Sabato. Taasisi hizi zote mbili zilikuwa ukumbusho muhimu kwamba uhai hutujia tu kupitia kujisalimisha kwenye chanzo cha uhai kilicho nje ya sisi wenyewe.

Tumejadili kwa ufupi vipengele kadhaa vinavyofichua asili muhimu ya mahusiano kutoka kwenye mtazamo wa Kibiblia. Sasa tunataka kushughulikia kiungo cha pili, na hicho ni thamani.

Sura ya 5

Kupokea Thamani Kupitia Chanzo cha Uhai

A. Utukufu wa Watoto ni Baba Yao

Lazima lilikuwa jambo la kushangaza kuona. Kijana Mpishi alikuwa akikimbia chini ya korido za hospitali akipiga kelele kwa shangwe na kuita kwa sauti kubwa ambayo kila mtu angeweza kusikia, “Ni mvulana, ni mvulana!”

Hivyo ndivyo mama yangu alivyoeleza jinsi baba yangu alivyoitikia kuzaliwa kwangu. Hadithi hii imekuwa na athari kubwa kwangu. Inaniambia kwamba kuja kwangu ulimwenguni kulitamaniwa sana na baba yangu na kwamba kuzaliwa kwangu kulimletea furaha. Ujuzi huo, pamoja na uthibitisho unaoendelea

wa upendo huu, umeweka msingi wa mtazamo wangu binafsi na umuhimu katika ulimwengu ninaoishi. Ushahidi unaoendelea unapatikana katika picha chache za zamani za rangi nyeusi na nyeupe ambazo ninazithamini. Wa kwanza ni baba yangu aliyenishika mikononi mwake nilipokuwa na umri wa wiki 3.

Kuna kitu cha msingi katika picha hii; kitu muhimu na cha kuridhisha. Ilikuwa kutoka kwa mtu huyu kwamba mbegu ya maisha yangu ilikuja. Katika hali ya kibinadamu, chanzo cha maisha yangu kilitoka kwa baba

Baba yangu amenibeba nilipokuwa mdogo

yangu, na kuna uhusiano usiosemeka kati yetu ambao unaingia ndani zaidi kuliko uhusiano wowote nilio nao duniani, kuhusiana na jinsi nilivyo kama mtu.

Wakati fulani uliopita nilikutana na tovuti ambayo kwa njia fulani ilichukua hisia ya uhusiano wangu na baba yangu. Tovuti hiyo iliitwa “Imissmydad.com.” Kwenye tovuti hii ziliwekwa mamia ya kauli za watu waliofiwa na baba zao na walikuwa wakijaribu kukabiliana na kupoteza kwa kutoweza tena kuzungumza naye. Hapa kuna baadhi ya kauli:

Noelle aliandika:

Baba Mpendwa, leo nina umri wa miaka 30 na haupo hapa - hakuna kukumbatiana, hakuna busu, hakuna kutakiana heri siku ya kuzaliwa mwaka huu. Hakuna tabasamu, hakuna nyusi iliyoinuliwa, hakuna kuniimbia wimbo. Siamini kwamba wakati umepita, siwezi kuamini kuwa umeenda. Nakupenda; nitakupenda kila wakati; daima itakuwa hivyo.

Paulo aliandika:

Baba, ninakukumbuka kila siku na ninatamani tu kuzungumza tena. Kukupoteza kumenifanya niujiulize mimi ni nani na ninaenda wapi. Je, ninaweza kuwa Baba uliyekuwa? Ulikuwa bora na unatamani ungeishi muda mrefu zaidi ili kuona mafanikio yangu na kushiriki katika furaha hiyo. Hata mwaka mmoja baadaye najikuta natamani kuchukua simu ili nikupigie. Nakupenda.

Michael aliandika:

Baba, ilikuwa kimya juu ya shukrani leo bila kuwa na wewe karibu nasi. Nilihisi utupu ndani yangu na najua kila mtu alihisi vivyo hivyo. Imekuwa miezi 4 lakini ninahisi kama imekuwa muda mrefu.

Daddy’s Princess aliandika:

Habari Baba, natumai unajivunia mimi! Nina furaha sana na mambo yanaendelea vizuri maishani. Kazi ni nzito kidogo lakini nadhani ndio niliyoichagua. Nadhani ninafanya mambo

yote sawa na natumai umeidhinisha. Nimekukumbuka. Nakupenda kila wakati, Princess.

Asiyejulikana:

Nimekukumbuka sana Papasan. Ninataka kuzungumza nawe, kusikia sauti yako, na kukuambia jinsi watoto wanavyofanya. Ni wiki 6 tu zimepita lakini ninahisi siku kadhaa zimepita... Kwa nini madaktari hawakuweza kufanya zaidi, kwa nini sikukuambia kila siku kwamba nilikupenda sana. Mtu anisaidie wakati huu wa uhitaji!!!!!!!!!!!!!!

Kuvunjika kwa uhusiano wa baba na mtoto kunaweza kusababisha kiwewe kikubwa. Ujumbe kwenye tovuti hii unaonyesha mara kwa mara umuhimu wa kujua kwamba baba ameidhinisha mtoto na hamu ya mtoto kumwambia baba kile kinachoendelea katika maisha yao na jinsi anavyohisi.

Uzoefu huu wa maisha unaonyeshwa katika Maandiko kupitia kifungu cha Biblia kifuatacho:

Mithali 17:6 Wana wa wana ndio taji ya wazee, Na utukufu wa watoto ni baba zao.

Muunganisho wa neno kuu kuhusu watoto na baba yao ni utukufu. Hebu tuangalie kwa karibu zaidi jinsi Biblia inavyotumia neno hili katika sehemu nyingine ili kupata maana yake.

Yeremia 9:23-24 BWANA asema hivi, Mwenye hekima asijisifu kwa sababu ya hekima yake, wala mwenye nguvu asijisifu kwa sababu ya nguvu zake, wala tajiri asijisifu kwa sababu ya utajiri wake; [24] bali ajisifuye na ajisifu kwa sababu hii, ya kwamba ananifahamu mimi, na kunijua, ya kuwa mimi ni BWANA, nitendaye wema, na hukumu, na haki, katika nchi; maana mimi napendezwa na mambo hayo, asema BWANA,

Neno utukufu lililotumiwa hapa linamaanisha uzuri, fahari, na vito. Linaweza pia kuonyeshwa kama kitu cha kujivunia. Kwa maana ya moja kwa moja neno utukufu linaashiria thamani.

Tunaweza kusoma kwa urahisi kifungu kilicho hapo juu “Mwenye hekima asijione kuwa wa thamani kwa sababu ya hekima yake, wala mwenye nguvu asijione kuwa wa thamani kwa sababu ya uwezo wake, wala tajiri asijione kuwa wa thamani kwa sababu ya utajiri wake; Bali yeye ajionaye kuwa wa thamani, na ajione kuwa wa thamani katika hili, kwamba ananielewa na kunijua mimi, ya kuwa mimi ndimi Bwana, nitendaye fadhili, na hukumu, na haki duniani. Maana mimi napendezwa na mambo hayo,” asema BWANA.

Hapa kuna hekima ya Mithali 17:6; thamani ya mtoto imefungwa ndani ya moyo wa baba yake. Kwa nini hii? Baba anawakilisha chanzo cha uhai na anaweka kanuni kuu ya thamani ya Biblia kupitia mahusiano ya asili. Baba wa duniani ni mfano na ishara ya Baba wa mbinguni. Tunapozingatia kwamba upendo na maisha yote yanatoka kwa Mungu, isiwe vigumu sana kuona kwamba baba zetu wa duniani ni njia za baraka kuruhusu upendo wa Mungu kumiminwa ndani ya mioyo yetu; kukuza hisia ya maana na kusudi katika maisha yetu. Hili ndilo kusudi la msingi la baba, sio tu kupitisha maisha ya kimwili, lakini pia kupitisha maisha ya kihisia na ya kiroho kwa kuwa pale kwa ajili ya watoto wake na kuwapa mawaidha ya mara kwa mara ya jinsi wao walivyo wa muhimu kwake.

B. Mwanangu Mpendwa

Mungu alionyesha kanuni hii ya msingi ya thamani inayokuja kupitia chanzo cha uhai nje ya nafsi yake kwa matukio yaliyotokea wakati wa ubatizo wa Yesu alipokuwa hapa duniani.

Mathayo 3:16-17 Naye Yesu alipokwisha kubatizwa mara akapanda kutoka majini; na tazama, mbingu zikamfunukia, akamwona Roho wa Mungu akishuka kama hua, akija juu yake; [17] na tazama, sauti kutoka mbinguni ikisema, Huyu ni Mwanangu, mpendwa wangu, ninayependezwa naye.

Muktadha wa tukio hili ni muhimu sana. Yesu yuko karibu kuanza kazi Yake ya maisha kama Masihi. Atakumbana na upinzani mkubwa, atakuza maadui wengi, atapokea ripoti nyingi mbaya kumhusu Mwenyewe na kazi Yake na hatimaye kudhahakiwa na kudharauliwa huku akifa msalabani, akiona

ushahidi mdogo kwamba kazi Yake ilikuwa na umuhimu mkubwa. Zaidi ya hayo, mara tu baada ya ubatizo wake, Yesu angekutana uso kwa uso na mshtaki mkuu na mdanganyifu Shetani, ambaye angejaribu na kumchanganya Yesu kuhusu Yeye alikuwa nani hasa. Alijaribu kumvuta Yesu ahisi kuwa wa thamani kwa hekima na nguvu Zake kwa kumfanya ageuze mawe kuwa mkate na kufanya miujiza ili kuthibitisha utambulisho Wake. Katika mwanga wa mambo haya, Baba alikuja na ukumbusho wa mahali thamani ya Kristo ilipokuwa na mahali ilipotokea.

“Huyu ni Mwanangu, mpendwa wangu, ninayependezwa naye.”

Usemi huu, na usemi huu pekee, ulikuwa msingi wa uwezo wa Kristo kukabilia na upinzani na chuki kama hiyo. Hisia Yake ya thamani haikujikita ndani Yake Mwenyewe na Alichokuwa nacho, wala kile ambacho Angeweza kufikia. Ilijikita katika uhusiano na Yule aliyempa uhai. Angalia kwa uangalifu:

Mathayo 4:4 Naye akajibu akasema, Imeandikwa, Mtu hataishi kwa mkate tu, ila kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu.

Huu ndio msingi wa ufalme wa Biblia; thamani inatoka kwa yule aliyekupa uhai. Hii ina maana kwamba maisha (maisha ya kimwili) na thamani (maisha ya kihisia na kiroho) hayategemei kile tulichonacho asilia bali kwenye chanzo cha uhai ambacho tuko katika uhusiano wa karibu nacho.

Mambo yaliyompata Yesu wakati wa ubatizo wake yanakazia jukumu muhimu la njia ya baraka ambayo iko wazi kwa wale walio katika uhusiano wa karibu na chanzo cha uhai wa ulimwengu wote mzima unaoitwa Baba yetu wa mbinguni.

C. Baraka

Katika sura iliyotangulia tuligundua kuwa uhusiano wa mume na mke ni taswira ya uhusiano wa Baba na Mwana. Kilichojumuishwa katika picha hii ni mchakato muhimu wa baraka. Kanuni ya Kibiblia ya kichwa kwa kweli ni ufunguzi wa mlango wa baraka. Angalia kifungu hiki muhimu cha Biblia:

1 Wakorintho 11:3 Lakini nataka mjue ya kuwa kichwa cha kila mwanamume ni Kristo, na kichwa cha mwanamke ni mwanamume, na kichwa cha Kristo ni Mungu.

Hapa tunaona njia ya baraka inayotoka kwa Baba kwenda kwa Mwana kwenda kwa mume hadi mke.¹² Kama vile Mwana wa Mungu alivyohitaji baraka za Baba yake, vivyo hivyo mke anahitaji baraka za mumewe. Tutaangazia jambo hili kwa undani zaidi lakini inatosha kusema, sijakutana na mke ambaye yuko katika uhusiano wa karibu na mumewe ambao hauhimizwi na kuimarishwa na huruma yake na shukrani kwake. Nimezungumza na wanawake wengi nikiwauliza jinsi ilivyo muhimu kwao kuthibitishwa na kutiwa moyo na waume zao. Sijakutana na mtu ambaye hakutamani au kuthamini.

Mtiririko wa baraka pia ni muhimu kupitishwa kwa watoto. Kama tulivyosema hapo awali, utukufu wa watoto ni baba. Ni muhimu kwa watoto kujua kwamba baba yao anawapenda na anafurahishwa nao.

Nilikuwa nikitafakari dhana hii siku moja na nilikuwa nikifikiria jinsi ambavyo ningeweza kumbariki mwanangu mkubwa. Nilikuwa nikitafuta nafasi sahihi ya kumwambia jinsi alivyo wa pekee kwangu. Alikuwa na umri wa miaka saba wakati huo na tulikuwa tukijadili mambo rahisi, na kisha uongofu ukafunguka hadi nikaweza kumwambia mwanangu jinsi nilivyompanda. Nikasema, “Mwanangu wewe ni wa pekee sana kwangu,” “Ninajivunia wewe.” Mwanangu alichangamka kwa furaha. Kulikuwa na kitu chenye uhai katika yale niliyoshiriki na mwanangu. Iliimarisha uhusiano wetu na kutufanya kuwa karibu zaidi. Pia iliniruhusu kutenda kwa niaba ya Baba yetu aliye mbinguni na kusema maneno Anayotaka kusema kwa mwanangu na kwa kila mtoto. Ni pendeleo la ajabu kubariki. Kanuni hii inaweza kuenea (ingawa si kwa nguvu kama baba mzazi) hadi kwa babu na bibi, jamaa, walimu na wachungaji pia. Mtu mwenye mamlaka na msimamo tunayemtazama anaweza kuleta baraka.

¹² Njia ya baraka ya uongozi inaeleweka tu katika mfano wa chanzo cha uzima ambapo uhai hutiririka kutoka chanzo kimoja. Athari za miundo mingine ya vyanzo vya uhai hufanya maandishi haya yasikike kama utawala na udhibiti. Tutashughulikia hili zaidi katika sura zinazofuata.

Siku moja alasiri kanisani niliwaalika watoto wote wapite mbele kwa ajili ya maombi maalum. Nikiwa na kila mtoto, niliweka mkono wangu begani mwao na kusema jina lao nikisema hivi: “Baba uliye mbinguni, asante kwa ajili ya Steven, wewe ndiye uliyemuumba na kwa hiyo yeye ni wa pekee. Tunataka ajue kwamba sisi kama kanisa tunampenda na tutakuwa tukimuombea. Tunajua kwamba utambariki kwa karama na vipawa ili awe mtu mwenye nguvu wa Mungu na sehemu muhimu ya jumuiya yetu.” Nilifanya hivi na watoto wote, mmoja baada ya mwingine mbele ya kanisa - kwa sababu walistahili hivyo.

Siku iliyofuata mmoja wa mama alinipigia simu katika hali ya furaha. Alisema “Mchungaji, binti yangu alikuja kwangu asubuhi ya leo na kusema ‘Mama, mimi ni maalum’ nami nikajibu, ‘mbona hiyo mpendwa?’ na binti yangu akasema ‘kwa sababu mchungaji alisema hivyo.’” Ni heshima iliyoje kupanda mbegu hiyo kwa bibi huyo mdogo, mtoto wa Mungu. Ni ajabu sana kupanda mbegu za maisha ya kihisia na kiroho kwa wale walio chini ya uangalizi na ushawishi wako.

Hivi ndivyo Yesu alivyofanya kazi hapa duniani. Akiwa amejaa hisia za baraka za Baba aliwezesha kuwabariki wengine chini ya ushawishi Wake.

Marko 10:13-16 Basi wakamletea watoto wadogo ili awaguse; wanafunzi wake wakawakemea. [14] Ila Yesu alipoona alichukizwa sana, akawaambia, Waacheni watoto wadogo waje kwangu, msiwazuie; kwa maana watoto kama hawa ufalme wa Mungu ni wao. [15] Amin, nawaambieni, Ye yote asiyeukubali ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo hatauingia kabisa [16] Akawakumbatia, akaweka mikono yake juu yao, akawabarikia.

Wanafunzi hawakuelewa umuhimu wa kuwachukua watoto na kuwabariki. Walikuwa chini ya ushawishi wa mtindo tofauti wa chanzo cha maisha kama tutakavyojadili baadaye. Lakini Yesu aliwakumbatia watoto na kuwabariki. Ni taswira nzuri kama nini ya upendo wa Mungu: Yesu anatuonyesha jinsi Mungu alivyo na kudhihirisha hivyo kwa kuwachukua watoto mikononi Mwake na kuwapa maisha ya kihisia-moyo na ya kiroho, akiwapa hisia yenye kusudi na maana zaidi.

Nguvu ya baraka haiwezi kudharauliwa. Tuna hadithi yenye nguvu katika Biblia ya jinsi baraka ya baba ilivyo muhimu, au angalau ilivyokuwa, katika nyakati za awali.

Mwanzo 27:38 Esau akamwambia babaye, Una mbaraka mmoja tu, babangu? Unibariki mimi, mimi nami, Ee babangu. Esau akapaza sauti yake, akalia.

Unaweza kusoma muktadha wa hadithi hii katika Mwanzo 27, lakini jambo tunalohitaji kuona ni kwamba Esau alitamani kusikia maneno ya baraka kutoka kwa baba yake. Ilikuwa muhimu sana kwake hivi kwamba alilia kwa wazo la kutoyapokea.

Ukweli ni kwamba katika mfumo wa chanzo cha maisha cha Kibiblia, kupokea na kutunza baraka ni mchakato muhimu zaidi wa jumuiya. Ni ufunguo wa kujenga nyumba ya hazina yenye kumbukumbu ya familia na hisia ya kuwepo pale.

Katika sura mbili zinazofuata tutaangalia ni mambo gani yanapaswa kuwekwa ili kuruhusu baraka hii kutiririka ipasavyo, na hatua za ulinzi ambazo zimewekwa ili kulinda njia hii ya baraka.

Sura ya 6

Kukuza Chanzo cha Uhai - Kanuni za Mbegu na Malezi

A. Jukumu Muhimu la Kike la Kukuza Ujisalimishaji

Tulikuwa tukiendesha gari kwenye barabara kuu kwa mwendo wa kasi. Mke wangu, mikazo ya Lorelle ilikuwa imekua na kuwa muundo mzuri wa kawaida. Hatukutaka kushikwa, kwa hivyo tulikimbilia hospitalini. Yote yalikuwa mapya na ya kosisimua; hivi karibuni tungekuwa na mtoto wetu wa kwanza. Tulienda hadi kwenye wodi ya wauguzi, muuguzi alitutazama na kusema, “Una furaha sana, unahitaji kwenda matembezi”. Kweli hiyo iliweka shimo kwenye ngoma yetu ya sikio. Dakika 45 baadaye tulirudi na sasa Lorelle hakuwa akitabasamu tena. Dakika nyingine 30 na tulifika katikati ya leba. Ndio, hakuna neno lingine la kuielezea, kazi, kazi ngumu. Tulijaribu kukumbuka mbinu zote kutoka kwenye madarasa ya kabla ya kujifungua, lakini ilikuwa vigumu kuyazingatia. Mikazo hiyo iligonga kama treni ya mizigo inakuja mbele. Mara tu uliposhughulika na moja, iliyofuata ilikuwa moja kwa moja juu yako. Hatimaye, baada ya saa 11, tulimpokea mwana wetu mzaliwa wa kwanza, Michael.

Ninawashukuru sana wanangu wawili (ndiyo tulipitia jambo zima tena!) ambao mke wangu amenipa, na bila shaka nisingeweza kufanya hivyo bila yeye. Kwa mfano wa kielelezo cha kimungu, chimbuko la maisha lilitoka kwangu hadi kwa mke wangu ambaye aliilea mbegu hiyo na kuikuza na kuwa mtoto mzuri. Bila shaka ninaposema alifanya hivyo, ninamaanisha kwamba Mungu amempa vifaa vyote vinavyofaa ili kulea mbegu yangu katika maisha ya mwanadamu.

Katika hekima ya Mungu tunaweza kuona ndani ya mchakato wa mwanzo wa maisha ya mwanadamu ufunguo wa kukuza familia, jamii na taifa lenye

usawa. Mchakato wa kimwili wa uumbaji wa mwanadamu unaonyesha ukweli wa kina wa kiroho kwa heshima na ufahamu wetu wa chanzo cha maisha, uhusiano na thamani.

Chanzo cha mchakato wa maisha huanza na baba, lakini malezi na maendeleo ya maisha hutokea ndani ya mama. Utaratibu huu wa kimwili unaonyesha ukweli wa kiroho wa utukufu wa watoto. Mbegu ya thamani ya mtoto inaunganishwa moja kwa moja na baba yao, lakini mbegu hiyo inaweza tu kukuzwa na kukuzwa kwa mfano wa utii wa mke kwa mumewe, pamoja na uangalizi wake wa upendo kwa watoto wake.

Tunahitaji kwenda mbali kidogo katika hatua hii ili kushughulikia swali ambalo litapata majibu zaidi baadaye, lakini linahitaji kushughulikiwa kwa sehemu hapa. Wengi wanaweza kubisha kwamba maisha ya mtoto huja kwa usawa kutoka kwa baba na mama (kumbuka neno hilo usawa; tutalifikia hivi karibuni). Hapa ndipo simulizi ya Biblia kuhusu asili ya wanadamu ni muhimu sana. Huu hapa ni mlolongo wa matukio:

1. Mungu alimuumba Adamu kutokana na udongo na kumpulizia uhai.	Mwanzo 2:7 BWANA Mungu akamfanya mtu kwa mavumbi ya ardhi, akampulizia puani pumzi ya uhai; mtu akawa nafsi hai.
2. Mungu alimweka Adamu katika bustani.	Mwanzo 2:15 BWANA Mungu akamtwa huyo mtu, akamweka katika bustani ya Edeni, ailime na kuitunza.
3. Mungu anamwonya Adamu kuhusu Mti wa ujuzi wa Mema na Mabaya.	Mwanzo 2:16-17 BWANA Mungu akamwagiza huyo mtu, akisema, Matunda ya kila mti wa bustani waweza kula, [17] walakini matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa maana siku utakapokula matunda ya mti huo utakufa hakika.
4. Mungu anasema kwamba si vema Adamu awe peke yake.	Mwanzo 2:18 BWANA Mungu akasema, Si vema huyo mtu awe peke yake, nitamfanyia msaidizi wa kufanana naye.

<p>5. Mungu aliumba wanyama wote kutokana na mavumbi ya ardhi na kuwaleta kwa Adamu kuwapa majina.</p>	<p>Mwanzo 2:19 BWANA Mungu akafanyiza kutoka katika ardhi kila mnyama wa msituni, na kila ndege wa angani, akamletea Adamu ili aone atawaitaje; kila kiumbe hai, jina alilokiita Adamu likawa ndilo jina lake.</p>
<p>6. Adamu anawapa majina wanyama na katika mchakato huo anajifunza kwamba yeye peke yake hana mshirika.</p>	<p>Mwanzo 2:20 Adamu akawapa majina yao kila mnyama wa kufugwa, na ndege wa angani, na kila mnyama wa mwituni; lakini hakuonekana wa kumsaidia Adamu aliyefanana naye.</p>
<p>7. Mungu anamlaza Adamu, anachukua ubavu ulio hai kutoka ubavuni mwake na kuutengeneza kuwa mwanamke na kumleta kwake.</p>	<p>Mwanzo 2:21-22 BWANA Mungu akamletea Adamu usingizi mzito, naye akalala; kisha akatwaa ubavu wake mmoja, akafunika nyama mahali pake, [22] na ule ubavu alioutwaa katika Adamu BWANA Mungu akaufanya mwanamke, akamleta kwa Adamu.</p>

Ni muhimu sana kufuata mlolongo huu. Tunazingatia mambo kadhaa muhimu:

1. Adamu anapokea uzima moja kwa moja kutoka kwa Mungu.
2. Adamu anapewa kazi (kuwekwa kwenye bustani).
3. Adamu anaelimishwa kuhusu mazingira yake (ameelekezwa kuhusu Mti wa ujuzi wa mema na mabaya).
4. Adamu aliwekwa kuwa kiongozi juu ya uumbaji na kuwabariki viumbe hai kwa kuwapa majina wote.
5. Adamu anahisi kuwa kuna kitu kinakosekana, kwamba hana mtu anayeweza kuthamini mawazo yake, furaha na matarajio yake.
6. Mungu anachukua uhai (ubavu ulio hai) kutoka kwa Adamu na kuutengeneza kuwa Hawa na kisha kumleta kwake.
7. 7.Kisha anamwita mwanamke, maana yake ametolewa kutoka kwa mwanamume.

Maisha ya kimwili ya Hawa yalitoka kwa Adamu; DNA yake yote ilitoka kwake. Kwa nini ukweli huu ni muhimu? Unaangazia ukweli kwamba kwa

sababu fulani Mungu alimfanya mwanadamu kuwa chanzo, mahali pa kuanzia; kichwa cha mto wa binadamu ambao ungetiririka na kuongezeka. Jina lenyewe mwanamke linamaanisha - Amechukuliwa kutoka kwa mwanaume.

Utaratibu huu wote unadhihirisha kwamba Mungu alipanga kwa ajili ya mtu kutambuliwa kama chanzo kimwili na kiroho. Sasa tunageuka kwenye nafasi muhimu ya jukumu la mwanamke. Ni katika hatua hii tunahitaji kurejea jambo tulilosema katika Sura ya 4:

Ni muhimu kuelewa kwamba mchakato wa maisha lazima utiririke kupitia wakala mtiifu kama mfano kwa wale wote wanaopokea uzima chini ya mchakato huu. Ikiwa uhai ulitolewa kwa ulimwengu bila wakala mtiifu, basi ulimwengu hauna mfano muhimu wa jinsi ya kupokea na kudumu kushikamana na chanzo cha uhai.

Ili kuendesha kielelezo cha chanzo cha maisha cha mahusiano tegemezi yanayotiririka kutoka kwenye chanzo kimoja kunahitaji mfano wa jinsi ya kuendelea kushikamana na chanzo cha maisha. Mwanamke ana jukumu hili muhimu na bila hilo, mfumo mzima utashindwa.

Utii wa heshima wa mke kwa mume wake ndiko humthibitisha kama chanzo kilichoundwa cha maisha ya mwanadamu katika familia. Ninasema kilichoundwa kwa kuwa ni Mungu ambaye ndiye chanzo halisi, lakini ameupitisha kupitia nafasi ya mume na baba. Kwanza katika kumpa mbegu ya kimwili ili kuanzisha maisha ya kimwili, na pia mbegu ya kiroho, ambayo inaonekana katika baraka na maana ya thamani ambayo Biblia inaita “utukufu wa watoto”.

Lakini ni mke pekee anayeweza kuwaonyesha watoto wake jinsi ya kuungana na chanzo hiki cha maisha kilichoteuliwa. Kujitiisha kwake kwa heshima ndiyo njia ya maisha, kunaonyesha watoto wake kwa nguvu jinsi wanavyopaswa kuwa na uhusiano na baba yao na kwamba wanapaswa kumtegemea ili kupata baraka na ulinzi. Kupitia mfano huu wa kwanza wa kimsingi, watoto hujifunza jinsi ya kujihusisha na mamlaka yote maishani mwao.

Kwa kuwa mke ana jukumu muhimu zaidi katika kujenga mfumo huu, mume mwenye hekima atamthamini na kumsifu mke wake na kutafuta kila njia katika uwezo wake ili kumbariki na kufanya maisha yake yawe yenye furaha. Kwa njia hii anafanya kujisalimisha kwake kuwa furaha na kitu cha kutamanika. Kama tutakavyojifunza baadaye, kushindwa kufanya hivi kutaharibu ufalme wake wote, kwa maana mke wa mtu pekee ndiye anayeweza kuweka mamlaka ya mume wake; na bila kujali yote anayopaswa kutoa, bila hivyo, hana chochote na si chochote.

B. Ufafanuzi wa Usawa

Hivi majuzi nilikutana na habari hii na nikafikiria ni njia gani bora ya kutambulisha suala la usawa wa wanaume na wanawake:

Je, Wanawake Wana akili kuliko Wanaume? Mwenendo wa Uandikishaji Chuoni Unapendekeza Hivyo

Idadi ya shahada zilizopatikana na wanawake ziliongezeka kwa asilimia 70 - ikilinganishwa na asilimia 5 kwa wanaume - kati ya 1975 na 2001. Katika nchi 16 duniani kote, viwango vya wanafunzi wahitimu hupita wanaume, wakati wanaume wanaopata digrii huzidi wanawake katika nchi sita zilizoendelea kiviwanda.¹³

Haichukui muda mrefu kujua kuwa kuna vita vinavyoendelea kwenye sayari hii kati ya jinsia. Kila mahali sauti zinapazwa kulinganisha wanaume na wanawake katika uwezo wao wa kufanya mambo. Wale wanaotaka kuanzisha mazungumzo lazima tu kudhani kwamba jinsia moja ni bora kuliko nyingine. Tutaangalia baadhi ya sababu kwa nini vita hivi vinaendelea kupamba moto katika sura inayohusu asili ya vielelezo vya asili vya maisha, lakini kwa sasa nataka kuangalia uhusiano wa kwanza wa mwanamume na mwanamke unaoelezwa katika Biblia na kuona ni nini inachotuambia kuhusu usawa.

Sehemu ya mwisho ya Mwanzo 2 inasema:

¹³ www.MTV.com

Mwanzo 2:20 Adamu akawapa majina yao kila mnyama wa kufugwa, na ndege wa angani, na kila mnyama wa mwituni; lakini hakuonekana wa kumsaidia Adamu aliyefanana naye.

Adamu alipokuwa akiwapa wanyama wote majina, aliona kwamba kila mume alikuwa na jike; hii inathibitishwa kutokana na ukweli kwamba Mungu aliwabariki wanyama katika Mwanzo 1:22 na kusema zaeni mkaongezeke.

Tunaona kwamba Adamu hakuonekana kukosa chochote kuhusiana na wito wake kama mtunza bustani; hakukosa chochote katika suala la cheo chake kama mkuu wa umbaji wa duniani. Hakuwa na shida katika kuwapa wanyama majina, jambo ambalo linaonyesha kwamba lazima alikuwa na akili nyingi sana. Pia alikuwa katika ushirika na Mungu na kupokea maelekezo kuhusu mazingira yake na kile ambacho kilitakiwa kutoka kwake. Haya yote Adamu alihusika nayo kabla Hawa hajaumbwa. Kwa upande wa nafasi yake, akili yake, wito wake na katika uhusiano wake na ibada ya Mungu, hakukosa chochote. Kitu kimoja ambacho alikosa ni mtu ambaye angeweza kuhusiana naye na kumuelewa katika mazingira yake. Mtu anayefanana naye, Biblia inasema. Alichokosa ni mtu wa kuhusiana naye. Ukosefu wake ulikuwa wa aina ya uhusiano.

Kuumbwa kwa Hawa kujaza hitaji hili la uhusiano kunafafanua asili ya usawa wao na usawa kwa ujumla. Ingawa labda Adamu angeweza kuwasiliana na wanyama katika viwango vya ndani zaidi kuliko tunavyoweza leo, mawasiliano hayo hayakumridhisha kwa sababu hakuna mnyama yeyote aliyemwelewa kikweli na jinsi alivyofikiri juu ya mambo. Jambo la ajabu kuhusu Hawa lilikuwa uwezo wake wa kumwelewa Adamu kimahusiano. Kuthamini shangwe na msisimko wake, kufahamu masuala ambayo aliyakabili na kumuunga mkono katika maamuzi yake.

Uumbaji wa Hawa unatuambia kwamba usawa ni uhusiano na kwamba huu ndio usawa ambao ubinadamu unapaswa kulenga. Ikiwa tutalinganisha Adamu na Hawa kwa mujibu wa kile wanachomiliki kimaumbile, kama tungefanya kama tungekumbatia mojawapo ya mifano ya chanzo cha maisha, basi wanaume na wanawake wanalazimishwa katika vita hivi vya kulinganisha jinsia. Tunaanza kuangalia ni nani aliyeyumba kwanza, ni

nani mwenye nguvu zaidi, ambaye ni mzuri zaidi, ambaye alikuwa muundo kamili zaidi. Kufikiri tu namna hii kunaharibu nia ya awali ya kuumbwa kwa Hawa.

Adamu alipoumbwa alipewa urithi kutoka kwa Baba yake wa mbinguni. Alikuwa na mali isiyohamishika ya kina, nyumba nzuri, kazi bora na matarajio ya kazi. Alikuwa na akili sana, hodari sana na bila shaka alikuwa mzuri sana. Hawa alipoumbwa alirithi yote haya alipokuwa mke wake na kuchukua jina lake.

Mwanzo 5:2 mwanamume na mwanamke aliwaumba, akawabariki akawaita jina lao Adamu, siku ile walipoumbwa.

Inasema kwamba Mungu aliwaita jina lao Adamu. Alichukua jina lake, na mali yote, mali na vitu ambavyo Adamu alikuwa navyo vikawa vyake kupitia uhusiano huo. Hakupata; hakuthibitisha kwamba alistahili kuwa sawa naye kwa uwezo wake mwenyewe - kila kitu alichokuwa nacho kilitoka kwa Adamu, kwa hiyo ni upumbavu kabisa kufikiria kwa njia hii. Kwa kujiruhusu kumuona Hawa akiwa ametoka kwa Adamu na kupewa kila kitu alichokuwa nacho, na kupewa akili inayoweza kumthamini na kumwelewa, tunapata msingi wa kweli wa jinsi ya kufanya mahusiano na jinsi ya kuyaona kuwa sawa.

Usawa katika mahusiano hauhusu mamlaka, udhibiti na mali, ni kuhusu uwezo wa kuelewa na kumjua mtu fulani. Mtazamo wa utambulisho wa mwanamke kwa njia hii ndiyo njia pekee tunayoweza kufafanua usawa wa uhusiano. Mwanamke ndiye ufunguo wa ufalme wa uhusiano.

Kwa hiyo utambuzi wa utambulisho huu wa mbegu/uongozi wa kiume na utambulisho wa kulea/kunyenyekea kwa mwanamke unaoakisi sura ya Baba na Mwana wa mbinguni ni ufunguo muhimu wa kujenga maisha thabiti na endelevu juu ya mfumo imara na wenye uwiano wa uhusiano.

Sura ya 7

Chimbuko la Miundo ya Asili ya Chanzo cha Uhai

A. Mti wa Ujuzi

Katika Sura ya 2 tuliangalia mifano 3 tofauti ya chanzo cha uzima inayoonyesha kwamba watu wengi ulimwenguni wamechukua miundo ya asili ya maisha ya tofauti moja au nyingine. Katika kurejelea, tutaonyesha mifano mitatu tena:

Mfano 1	Mfano 2	Mfano 3
Mwanadamu ana chanzo cha uzima cha asili (kiungu) ambacho huanzia ndani yake mwenyewe.	Mwanadamu amepewa chanzo cha uzima na Mungu (kiungu) ambacho anacho ndani yake mwenyewe.	Mwanadamu hupokea uzima kupitia uhusiano na Mungu (wa kiungu) nje ya nafsi yake.
MWANADAMU NI WA KIMUNGU	MWANADAMU ANA HALI YA KUTOKUFA	MWANADAMU ANA HALI YA KUFA

Katika sura hii tutachunguza chimbuko la mifano ya vyanzo huru vya maisha kutoka kwenye mtazamo wa Kibiblia. Utakumbuka kwamba katika Sura ya 3 tulitambua Kielelezo cha 3 kuwa kinaonyesha yale ambayo Biblia inafundisha na pia kielelezo kinachofaa zaidi katika kujenga mfumo thabiti wa mahusiano, kwa sababu ni katika kielelezo hiki pekee ambapo mahusiano ni muhimu sana. Kila mtu anategemea kabisa chanzo kimoja

cha maisha ambacho kinaweza kupatikana tu kupitia uhusiano. Sasa hebu tuchukue hadithi katika Biblia ambapo mifano ya asili ya maisha ilitoka. Utakumbuka katika sura yetu ya mwisho kwamba Mungu alimwambia Adamu asile matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya.

Mwanzo 2:16-17 BWANA Mungu akamwagiza huyo mtu, akisema, Matunda ya kila mti wa bustani waweza kula, [17] walakini matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa maana siku utakapokula matunda ya mti huo utakufa hakika.

Tunaweza kuuliza swali, kwa nini Mungu aliruhusu mti huo uwe katika bustani nzuri na kamilifu? Kwa nini Mungu aliruhusu ishara ya kifo iwepo na ifikiwe na Adamu na Hawa? Kukumbuka kwamba Mungu ni upendo, (1 Yohana 4:7,8) njia pekee ya upendo kuwepo ni kutoa nafasi ya kuchagua dhidi ya Mungu. Ikiwa Adamu na Hawa hawakuwa na nafasi ya kuchagua dhidi ya Mungu, basi hawangeweza kupata upendo. Upendo ni chaguo hai la nia ya kuwa mwaminifu na mkweli kwa yule tunayedai kumpenda. Mti wa ujuzi ulikuwa ishara ya chaguo.

Kwa kutii amri “msile matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya,” Adamu na Hawa walikuwa wakionyesha kujitiisha kwao kwa hiari kwa uhai unaotiririka kutoka kwenye kiti cha ufalme cha Mungu; (Ufu 22:1) uhusiano wao na Yeye. Kuchagua kula kutoka kwenye mti huo ilikuwa ni kutonyenyekea tena kwa Mungu na kwa hiyo kuvunja uhusiano, na katika kuvunja uhusiano, maisha yangekoma kutiririka na wangekufa - kukoma kuwapo. Mchakato wote ulikuwa rahisi sana.

B. Chimbuko la Nyoka

Tunapogeuka kutoka Sura ya 2 ya Mwanzo hadi Sura ya 3, tunapata mfululizo wa matukio ya kusikitisha ambayo yanatumbukiza ulimwengu katika dhambi na kifo.

Mwanzo 3:1-6 Basi nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa mwitu aliowafanya BWANA Mungu. Akamwambia mwanamke, Ati! Hivi ndivyo alivyosema Mungu, Msile matunda ya miti yote ya bustani? [2] Mwanamke akamwambia

nyoka, Matunda ya miti ya bustanini twaweza kula; [3] lakini matunda ya mti ulio katikati ya bustani Mungu amesema, Msiyale wala msiyaguse, msije mkafa. [4] Nyoka akamwambia mwanamke, Hakika hamtakufa, [5] kwa maana Mungu anajua ya kwamba siku mtakayokula matunda ya mti huo, mtafumbuliwa macho, nanyi mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya. [6] Mwanamke alipoona ya kuwa ule mti wafaa kwa chakula, wapendeza macho, nao ni mti wa kutamanika kwa maarifa, basi alitwaa katika matunda yake akala, akampa na mumewe, naye akala.

Hadithi hiyo inamtambulisha nyoka ambaye inaonekana ana kipawa cha kuzungumza. Pili, tuna Hawa amesimama mbele ya mti uliokatizwa peke yake. Ingekuwa vyema kuwa na hadithi zaidi ya jinsi mambo haya mawili yalivyotokea, lakini Biblia haituambii. Huyu nyoka ni nani? Biblia inatuambia waziwazi katika kitabu cha Ufunuo.

Ufunuo wa Yohana 12:9 Yule joka akatupwa, yule mkubwa, nyoka wa zamani, aitwaye Ibilisi na Shetani, audanganyaye ulimwengu wote; akatupwa hata nchi, na malaika zake wakatupwa pamoja naye.

Nyoka wa zamani ni Ibilisi au Shetani na ni mdanganyifu. Kwa hiyo Shetani kwa njia fulani anafaulu kuiga au kujifanya kuwa nyoka na anazungumza na Hawa. Swali lingine tunalopaswa kujiuliza ni kwamba Shetani alitoka wapi? Ikiwa Mungu aliumba vitu vyote, basi je, Mungu alimuumba Shetani? Maswali haya yanahitaji kujibiwa ikiwa tunataka kupata undani wa mahali ambapo mifano ya maisha asilia ilikotoka.

Ezekieli 28:14-15,17 Wewe ulikuwa kerubi mwenye kutiwa mafuta afunikaye; nami nalikuweka hata ukawa juu ya mlima mtakatifu wa Mungu, umetembea huko na huko kati ya mawe ya moto. [15] Ulikuwa mkamilifu katika njia zako tangu siku ile ulipoumbwa, hata uovu ulipoonekana ndani yako. [17] Moyo wako uliinuka kwa sababu ya uzuri wako; umeiharibu hekima yako kwa sababu ya mwangaza wako; nimekutupa chini, nimekulaza mbele ya wafalme, wapate kukutazama.

Isaya 14:12-14 Jinsi ulivyoanguka kutoka mbinguni, Ewe nyota ya alfajiri, mwana wa asubuhi! Jinsi ulivyokatwa kabisa, Ewe uliyewaangusha mataifa! [13] Nawe ulisema moyoni mwako, Nitapanda mpaka mbinguni, Nitakiinua kiti changu juu kuliko nyota za Mungu; Nami nitaketi juu ya mlima wa mkutano, Katika pande za mwisho za kaskazini. [14] Nitapaa kupita vimo vya mawingu, Nitafanana na yeye Aliye juu.

Shetani, ambaye hapo awali aliitwa Lusifa, alikuwa kerubi aliyetiwa mafuta ambaye alisimama juu ya Mlima mtakatifu wa Mungu anayefuata baada ya Mungu na Mwanawe. Alikuwa malaika mkuu zaidi mbinguni. Biblia inasema kwamba “wewe ulikuwa mkamilifu katika njia zako tangu siku zile ulipoumbwa.” Kwa hiyo Mungu akamuumba Lusifa akiwa mkamilifu. Lakini basi inasema kwamba uovu au dhambi / uovu ulipatikana ndani yake. Je! ni uovu gani huu uliopatikana ndani ya Lusifa?

Tunaambiwa kwamba moyo wa Lusifa uliinulika kwa sababu ya uzuri na fahari yake. Ni muhimu kukumbuka kwamba katika Ufalme wa Mungu, ni Yeye pekee aliyenaye uwezo wa kutoa uzima; kila kiumbe mwingine anaweza tu kuwa na maisha haya kupitia uhusiano mtiifu kwa Mungu. Lusifa alikuwa na mfano wa wazi wa Mwana wa Mungu wa jinsi tunavyopaswa kuhusiana na Baba. Mwana wa Mungu hakujisifu kuhusu uwezo wake, utukufu na fahari; Alimwamini Baba Yake kabisa na alipumzika katika upendo na baraka Zake na kutekeleza amri Zake kwa uaminifu.

Yohana 5:30 Mimi siwezi kufanya neno mwenyewe; kama nisikiavyo ndivyo nihukumavyo; na hukumu yangu ni ya haki, kwa sababu siyatafuti mapenzi yangu mimi, bali mapenzi yake aliyenipeleka.

Yohana 8:29 Naye aliyenipeleka yu pamoja nami, hakuniacha peke yangu; kwa sababu nafanya sikuzote yale yampendezayo.

Mathayo 26:39 Akaendelea mbele kidogo, akaanguka kifulifuli, akaomba, akisema, Baba yangu, ikiwezekana, kikombe hiki kiniepuke; walakini si kama nitakavyo mimi, bali kama utakavyo wewe.

C. Kukataliwa kwa Hekima

Lakini Lusifa aliharibu hekima yake kwa ajili ya fahari yake. Ukweli ni kwamba jukumu la Mwana wa Mungu kama wakala mtiifu wa kimungu ni hekima ya kweli ya Mungu. Biblia hata inatuambia hivi:

1 Wakorintho 1:24 Kristo, nguvu ya Mungu, na hekima ya Mungu.

Nguvu ya Mungu hutujia kwa kufuata mfano wa Mwana wa Mungu na hii ndiyo hekima. Methali huliweka hivi:

Mithali 9:10 Kumcha BWANA ni mwanzo wa hekima; Na kumjua Mtakatifu ni ufahamu.

Kumcha inamaanisha kujisalimisha, kuheshimu, kuchukua kwa uzito. Ujuzi wa kweli wa kujitiisha kwa Kristo kwa Baba ni ufahamu wa kweli na huleta uzima. Kwa kukataa kufuata mfano wa Mwana wa Mungu, Lusifa alikuwa akikataa hekima ya Mungu; katika kugeuka kutoka kwa Kristo, alikuwa akijitenga na njia pekee ya kujua jinsi ya kuunganishwa na chanzo cha uzima. Kwa maana hii Kristo ndiye Mti halisi wa Uzima ambao ule uliopandwa Edeni ulikuwa mkondo wake. Lakini Lusifa hakutaka kufuata kielelezo cha kimungu cha Mwana wa Mungu; alichagua kula kutoka kwenye “Mti wa Ujuzi wa Mema na Mabaya.” Alitaka kuwa na jukumu sawa na Baba. Baba hakunyenyekwa kwa mtu yeyote, hakuwa chini ya mamlaka ya mtu yeyote, alikuwa na uhibitaji kamili na hili ndilo alilotaka Lusifa. Tamaa hii ilikuwa ni kufuru na kwa hakika ingefungua ulimwengu kwa ujuzi wa uovu.

Katika kutamani kuwa kama Mungu, alipoteza mtazamo wa ukweli kwamba kila kitu alichokuwa nacho kilitoka kwa Mungu. Pia alisahau kwamba kwa kukataa kutii chanzo cha uhai, alikuwa akikataa njia yake pekee ya kupata thamani. Kama tulivyosema katika Sura ya 4, “Utukufu wa watoto ni baba yao.” Baba kupitia Kristo alikuwa amemuumba Lusifa na kwa hiyo alikuwa mwana wa Mungu kwa uumbaji. Lusifa alikuwa amesahau kanuni hii muhimu sana:

Yeremia 9:23-24 BWANA asema hivi, Mwenye hekima asijisifu kwa sababu ya hekima yake, wala mwenye nguvu asijisifu kwa sababu ya nguvu zake, wala tajiri asijisifu kwa sababu ya utajiri wake; [24] bali ajisifuye na ajisifu kwa sababu hii, ya kwamba ananifahamu mimi, na kunijua, ya kuwa mimi ni BWANA, nitendaye wema, na hukumu, na haki, katika nchi; maana mimi napendezwa na mambo hayo, asema BWANA,

Lusifa alitafuta kupata utukufu katika fahari yake, badala ya kumjua Mungu na kuwa chini ya baraka zake. Katika kumkataa Kristo na mfano wake, Lusifa alisahau kwamba vitu vyote hatimaye hutoka kwa Baba. Alianza kuamini kwamba vitu alivyokuwa amepokea ni vitu alivyokuwa navyo ndani yake. Hapa kuna mbegu za ujuzi wa uovu.

D. Kwa Nini Shetani Aliruhusiwa Kuishi?

Swali moja linalopaswa kuulizwa ni: Ikiwa uhai wote unatoka kwa Mungu na Lusifa akakataa njia ya kupata uzima huo, kwa nini hakufa? Kwa nini hakuacha kuwepo mara moja? Kwanza, kwa kuwa Lusifa aliumbwa na Mungu, alikuwa mmoja wa wana Wake walioumbwa. Mungu alikuwa mvumilivu kwa Lusifa alipokuwa akihangaika huenda kama angekataa kabisa mamlaka ya Mungu au la. Kama Biblia inavyofundisha:

2 Petro 3:9 Bwana hakawii kuitimiza ahadi yake, kama wengine wanavyokudhani kukawia, bali huvumilia kwenu, maana hapendi mtu ye yote apotee, bali wote wafikilie toba.

Pili, kama Lusifa angeangamia ghafla bila mawazo yake kuruhusiwa kusitawi, mashaka yangeweza kubaki mioyoni mwa malaika wale wengine kuhusu kama Lusifa alikuwa sahihi. Lusifa alipinga mfumo wa utawala wa Mungu; alipinga sheria Yake na kuhoji kwa nini walihitaji Mwana wa Mungu awe na mamlaka juu ya malaika. Lusifa alisema kwamba walikuwa na akili za kutosha kujiongoza wenyewe bila kuhitaji kielelezo cha wakala mtiifu wa kimungu kuwaongoza. Tunaona uthibitisho wa kudhoofisha daraka la Mwana wa Mungu katika vifungu vifuatavyo vya Biblia:

Yohana 5:23 ili watu wote wamheshimu Mwana kama vile wanavyomheshimu Baba. Asiyemheshimu Mwana hamheshimu Baba aliyempeleka.

Wafilipi 2:5-6 Iweni na nia iyo hiyo ndani yenu ambayo ilikuwamo pia ndani ya Kristo Yesu; [6]ambaye yeye mwanzo alikuwa yuna namna ya Mungu, naye hakuona kule kuwa sawa na Mungu kuwa ni kitu cha kushikamana nacho;

1 Yohana 2:23 Kila amkanaye Mwana, hanaye Baba; amkiriye Mwana anaye Baba pia.

Kama tulivyosema, Lusifa hakutaka kukubali mamlaka ya Mwana wa Mungu. Hakutaka kumheshimu Kristo kama jinsi alivyomheshimu Baba, na alikataa kumwona Kristo kuwa sawa na Baba na wa lazima kwa utaratibu wa ulimwengu wote mzima. Wakati huu wa kujihoji akilini mwa Lusifa, alisadikisha theluthi moja ya malaika kwamba alikuwa sahihi na kwamba alikuwa na wazo bora zaidi la jinsi ya kutawala ulimwengu.

Ufunuo wa Yohana 12:3-4 Ikaonekana ishara nyingine mbinguni; na tazama, joka kubwa jekundu, alikuwa na vichwa saba na pembe kumi, na juu ya vichwa vyake vilemba saba. [4] Na mkia wake wakokota theluthi ya nyota za mbinguni, na kuziangusha katika nchi. Na yule joka akasimama mbele ya yule mwanamke aliye tayari kuzaa, ili azaapo, amle mtoto wake.

Tunaambiwa hapa kwamba joka au nyoka alikokota theluthi ya nyota za mbinguni. Nyota ni kielelezo cha watoto wa Mungu, na nyota zilitoka mbinguni, ikimaanisha malaika.

Ayubu 38:7 Hapo nyota za asubuhi zilipoimba pamoja, Na wana wote wa Mungu walipopiga kelele kwa furaha?

Ilibidi Lusifa apewe muda wa kuendeleza mawazo yake ili ulimwengu uweze kuamua ni mfumo gani ulio bora zaidi. Ilikuwa ni njia pekee ya viumbe vyenye akili kushughulika na mapendekezo ambayo Lusifa alikuwa akitoa. Huenda tukatamani kwamba tungekubali tu yale ambayo Mungu anasema na kuyaacha hayo, lakini kama sisi sote tunavyojua, katika karibu kila hali tunapaswa kujifunza wenyewe ukweli au uwongo wa jambo fulani.

Kwa hiyo Mungu alimruhusu Lusifa asitawishe mawazo yake hadi kufikia hatua ambayo Lusifa alihisi angeweza kutawala ulimwengu. Nia yake ilikuwa kumwagamiza Mwana wa Mungu, kwa sababu Yeye alikuwa ndiye kielelezo pekee cha kweli cha utii wa kimungu kwa chanzo cha uzima cha Baba. Ikiwa angeweza kumwondoa Kristo, angeweza kuondoa msingi wa mamlaka ya Baba na kuangusha mfumo wote. Tunajuaje kwamba Lusifa, ambaye sasa ni Shetani, alitaka kumwagamiza Kristo? Yesu alipozungumza na Mafarisayo, alitoa kauli hii ya kudhihirisha hilo:

Yohana 8:44 Ninyi ni wa baba yenu, Ibilisi, na tamaa za baba yenu ndizo mpendazo kuzitenda. Yeye alikuwa mwaaji tangu mwanzo; wala hakusimama katika kweli, kwa kuwa hamna hiyo kweli ndani yake. Asemapo uongo, husema yaliyo yake mwenyewe; kwa sababu yeye ni mwongo, na baba wa huo.

Tangu mwanzo kabisa, Shetani alikuwa na mawazo ya kuua kwa ajili ya Kristo. Tamaa ya Mafarisayo ya kumuua Yesu ilikuwa tu mwangwi wa kile Shetani alichokuwa akitaka muda wote. Huko mwanzoni hakuna malaika aliyejua kwa hakika kile kilichokuwa moyoni mwa Lusifa, lakini Mungu alipomruhusu Mwanawe aje duniani na kufa, tamaa za Shetani zilifichuliwa kikamili. Vita hivi vinaendelea kupamba moto.

Ufunuo wa Yohana 12:7 Kulikuwa na vita mbinguni; Mikaeli na malaika zake wakapigana na yule joka, yule joka naye akapigana nao pamoja na malaika zake;

Jina Mikaeli linamaanisha “Aliye kama Mungu;” ni jina lingine la Mwana wa Mungu.¹⁴ Kama tulivyotangulia kusema katika wafilipi 2:6, Kristo alikuwa katika umbo la Mungu au “Aliye kama Mungu” – “lakini hakuona kule kuwa sawa na Mungu ni kitu cha kushikamana nancho”.

¹⁴ Kuna maandiko kadhaa ambayo yanaonyesha kwamba Mikaeli ni Kristo. 1 Thes 4:16 inasema kwamba Bwana atashuka kwa mwaliko, kwa sauti ya malaika mkuu. Sauti ya Bwana ni sauti ya malaika mkuu. Katika Danieli 10:21 Mikaeli anarejelewa kama Mfalme wa Danieli. Mtawala pekee tuliye naye kama wanadamu ni Kristo. Pia neno malaika maana yake ni mjumbe na Kristo hakika ndiye mjumbe mkuu wa Baba. Kwa hiyo neno malaika halikuwekwa tu kwa viumbe vilivyoubwa.

Kwa kuwa Shetani alisisitiza suala hilo na kutaka kutawala, hangeweza tena kuhisi mbinguni kama nyumbani.

Ufunuo wa Yohana 12:8 nao hawakushinda, wala mahali pao hapakuonekana tena mbinguni.

Katika vita hivyo kila malaika alipaswa kuchagua upande gani angefuata. Kama tulivyosema, theluthi moja ilimfuata Shetani. Lazima alishawishika kuchukua malaika wengi kuwa pamoja naye.

E. Uumbaji wa Mwanadamu Hutoa Majibu kwa Malaika

Wakati haya yote yalipokuwa yakitendeka, Mungu alisonga mbele na mpango wake wa kuumba Dunia. Shetani alikuwa ameibua maswali kuhusu cheo cha Mwana wa Mungu, na kwa hiyo Mungu alibuni uumbaji wa pekee na maalumu sana ambao ungesaidia kueleza uhusiano kati yake na Mwanawe. Baada ya kuumba mazingira yote, samaki, maisha ya ndege na wanyama, Mungu alimwambia Mwanawe:

Mwanzo 1:26 Mungu akasema, Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu; wakatawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na wanyama, na nchi yote pia, na kila chenye kutambaa kitambaacho juu ya nchi.

Uhusiano wa mume na mke ulikuwa mfano wa uhusiano wa Baba na Mwana na ungesaidia kujibu maswali ambayo Shetani alikuwa ameibua. Paulo anaeleza hili anaposema:

Warumi 1:20 Kwa sababu mambo yake yasiyoonekana tangu kuumbwa ulimwengu yanaonekana, na kufahamika kwa kazi zake; yaani, uweza wake wa milele na Uungu wake; hata wasiwe na udhuru;

Paulo anasema waziwazi kwamba sifa za Uungu zinaweza kuonekana katika uumbaji, na mahali palipo wazi zaidi ni mahali ambapo Mungu alisema “Na tumfanye mtu kwa mfano wetu.” Kama tulivyotangulia kusema, Hawa ndiye kielelezo chetu kikuu cha utiifu kwa chanzo cha uhai kilichowekwa. Jukumu lake lilikuwa kielelezo muhimu cha jinsi Mwana wa Mungu alivyo kwa Baba. Lilikuwa pia somo muhimu kwa malaika walio mbinguni.

1 Wakorintho 11:7-10 Kwa maana kweli haimipasi mwanamume kufunikwa kichwa, kwa sababu yeye ni mfano na utukufu wa Mungu. Lakini mwanamke ni utukufu wa mwanamume [8] Maana mwanamume hakutoka katika mwanamke, bali mwanamke katika mwanamume. [9] Wala mwanamume hakuumbwa kwa ajili ya mwanamke, bali mwanamke kwa ajili ya mwanamume. [10] Kwa hiyo imempasa mwanamke awe na dalili ya kumilikiwa kichwani, ***kwa ajili ya malaika.***

Jukumu la kujisalimisha la Hawa kwa mumewe lilikuwa ni sehemu muhimu ya ushahidi katika vita dhidi ya Shetani na kanuni za ufalme wake. Maadamu Adamu na hasa Hawa walikuwepo, angethibitisha kuwa ukumbusho wa daima kwa ulimwengu wa kanuni ya kutii chanzo cha uhai. Ilimbidi Shetani amfikie kwa namna fulani.

Inaonekana kwamba Mungu alimruhusu Shetani kuja duniani, lakini angeweza tu kupata ufikiaji wa Adamu na Hawa kutoka kwenye Mti wa Ujuzi wa Mema na Mabaya. Kwa kuruhusu hilo, Mungu hangeweza kushtakiwa kwa kuwanyima Adamu na Hawa fursa ya kuchagua kumfuata Shetani, lakini pia ilikuwa fursa ya ziada kwa Adamu na Hawa kuonyesha ushikamanifu wao kwa Mungu na kubaki kujitiisha Kwake. Maadamu wangeuepuka mti huo, hakungekuwa na suala lolote.

F. Ubinadamu Unakumbatia Mfumo Asilia wa Chanzo cha Uzima

Kwa hivyo sasa tunarudi kwenye mfululizo huu wa kusikitisha wa matukio ambayo yalianzisha mtindo mbadala wa mfumo wa maisha. Tunakumbuka kwamba Shetani aliinuliwa kwa sababu ya uzuri na fahari yake, hivyo mtazamo wake wa maisha ulikuwa kwamba ulikuwa wa asili; hutoka ndani yako mwenyewe. Angalia jinsi Shetani anavyowasilisha dhana hii kwa Hawa:

Mwanzo 3:1-6 Basi nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa mwitu aliowafanya BWANA Mungu. Akamwambia mwanamke, Ati! Hivi ndivyo alivyosema Mungu, Msile matunda ya miti yote ya bustani? [2] Mwanamke akamwambia

nyoka, Matunda ya miti ya bustanini twaweza kula; [3] lakini matunda ya mti ulio katikati ya bustani Mungu amesema, Msiyale wala msiyaguse, msije mkafa. [4] Nyoka akamwambia mwanamke, Hakika hamtakufa, [5] kwa maana Mungu anajua ya kwamba siku mtakayokula matunda ya mti huo, mtafumbuliwa macho, nanyi mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya. [6] Mwanamke alipoona ya kuwa ule mti wafaa kwa chakula, wapendeza macho, nao ni mti wa kutamanika kwa maarifa, basi alitwaa katika matunda yake akala, akampa na mumewe, naye akala.

Shetani anasonga moja kwa moja kwenye suala linalohusisha uwezo wa kuchagua - Mti wa Ujuzi wa Mema na Mabaya. Kisha anauliza “je, kweli Mungu alisema huwezi kula matunda ya mti huu?” Hili lilileta jibu lililotarajiwa kutoka kwa Hawa kwamba kula matunda ya mti huo kungevunja uhusiano na Mungu na kwa hiyo kifo kingetokea. Hivi ndivyo Shetani alivyotaka aseme ili kumruhusu apate fursa ya kutambulisha kielelezo cha chanzo cha maisha yake cha nguvu asilia. Anasema “hakika hutakufa”. Kauli hii ndiyo chimbuko la mfumo wa asili wa chanzo cha uhai. Shetani anasema waziwazi kwamba huhitaji kuwa katika uhusiano wa karibu na Mungu ili uendelee kuishi. Kisha kwa hila anaunganisha kuingia katika mfumo huu mpya na kula tunda la mti huo.

Kuamini kwamba hutakufa hakika itakupasa kuamini kuwa wewe ni mungu; kwa kuamini kwamba unamiliki chanzo cha maisha yako ni kudai uungu kwa kiwango fulani.

Kula matunda ya mti huo kulitia muhuri imani hii na kumfanya Hawa ahamie katika ufalme mpya. Imani hiyo mpya ilihitaji kutiwa muhuri kwa matendo, na kwa kusikitisha Hawa alichukua hatua hiyo. Biblia ilionyesha kwamba Hawa alidanganywa kuchukua hatua hii:

2 Wakorintho 11:3 Lakini nachelea; kama yule nyoka alivyomdanganya Hawa kwa hila yake, asije akawaharibu fikira zenu, mkauacha unyofu na usafi kwa Kristo.

Hawa hakutambua kwamba kwa kutwaa tunda na kuamini kwamba alikuwa na chanzo cha uhai wa ndani, hakukata tu uhusiano wake wa karibu pamoja

na Mungu bali sasa alibeba mbegu za kukataa uongozi wa mume wake. Hawa alikuwa amepokea kila kitu alichokuwa nacho kupitia kwa mumewe, lakini imani hii mpya kupitia nyoka ingebadili uhusiano wake na Adamu. Badala ya kuwa kielelezo cha ujitiisho wa Kristo kwa Baba Yake, sasa angeakisi uasi wa Shetani kwa Baba wa mbinguni. Shetani alihisi kwamba sasa alikuwa ameondoa kanuni ya utii iliyoakisi ufalme wa Mungu duniani.

Ikiwa Hawa sasa angeweza kuwa wakala wa kumshawishi Adamu, basi chanzo cha uhai wa mwanadamu kilichoteuliwa kingeambukizwa na kielelezo hiki cha asili cha uhai ambacho kinakana jukumu la Kristo kwa Baba, na hili lingehakikisha kwamba kila mzao wa Adamu angezaliwa na mawazo hayo.

Adamu mara moja alifahamu hali hiyo na kuelewa maana yake. Kwa kuchukua tunda na kula, Adamu alikataa kwa makusudi mamlaka ya Mungu na sasa akachafua mtiririko wa maisha ya mwanadamu; kuhakikisha kwamba kila mwanadamu angeambukizwa imani ya Shetani kwamba uhai ni wa asili na hatuhitaji kumtegemea yeyote. Hiki ndicho kiini cha kile ambacho Paulo anachokimaanisha anaposema:

Warumi 5:12 Kwa hiyo, kama kwa mtu mmoja dhambi iliingia ulimwenguni, na kwa dhambi hiyo mauti; na hivyo mauti ikawafikia watu wote kwa sababu wote wamefanya dhambi;

Wanadamu sasa walikuwa wamepoteza kanuni zao muhimu za kujisalimisha kwa chanzo cha uhai kinachotiririka kutoka kwa Mungu. Tutachunguza baadaye kidogo jinsi Mungu anavyoshughulikia msiba huu, lakini katika sura inayofuata tutachunguza jinsi mfumo wa thamani ulivyobadilika na jinsi ulivyoathiri jamii ya wanadamu

Sura ya 8

Chimbuko na Athari za Mifumo ya Thamani inayotegemea Utendaji

Hebu turudie kwa ufupi yale tuliyotazama katika Sura ya 5 na 6 kabla hatujaendelea. Katika Sura ya 5 tuliangalia ukweli kwamba thamani yetu inatokana moja kwa moja na ikile kinachotupa uhai. Chanzo cha asili ni Baba yetu aliye mbinguni. Katika Sura ya 6 tuliona kwamba uhai unatiririka kupitia kwa Mwanawe mtiifu ili kwamba mamlaka ya Baba daima yatambuliwe na Mwana ambaye anaweka mfano, kwa ulimwengu wote mzima, wa jinsi ya kuunganishwa na maisha ya Baba.

Pia tuliona kwamba mfano huu wa mbinguni unaigwa duniani kupitia uhusiano wa mume na mke. Utiifu wa mke huweka mamlaka ya mume wake ambaye ni njia iliyochaguliwa na Mungu kwa ajili ya chanzo cha uhai. Ujialimishaji wake pia ni mfano muhimu kwa watoto wake wa jinsi ya kudumu kushikamana na njia ya maisha inayotiririka kupitia baba. Baba anapowakilisha chanzo cha uzima, yeye pia ndiye chanzo au mbegu ya baraka na thamani. Mithali 17:6 inaonyesha ukweli huu inaposema:

Mithali 17:6 Wana wa wana ndio taji ya wazee, Na utukufu wa watoto ni baba zao.

Tuliangalia baadhi ya mifano ya mtoto kutamani baba yake, hapa kuna mifano miwili kwa mara nyingine.

Paulo aliandika:

Baba, ninakukumbuka kila siku na ninatamani tu kuzungumza tena. Kukupoteza kumenifanya niujiulize mimi ni nani na ninaenda wapi. Je, ninaweza kuwa Baba uliyekuwa? Ulikuwa bora na unatamani ungeishi muda mrefu zaidi ili kuona

mafanikio yangu na kushiriki katika furaha hiyo. Hata mwaka mmoja baadaye najikuta natamani kuchukua simu ili nikupigie. Nakupenda.

Daddy's Princess aliandika:

Habari Baba, natumai unajivunia mimi! Nina furaha sana na mambo yanaendelea vizuri maishani. Kazi ni nzito kidogo lakini nadhani ndio niliyoichagua. Nadhani ninafanya mambo yote sawa na natumai umeidhinisha. Nimekukumbuka. Nakupenda kila wakati, Princess.

Kwa mfano wa Paulo, tunaona kufiwa na baba yake kulimfanya ajiulize yeye ni nani; uhusiano wa baba na mtoto huathiri moja kwa moja hisia zetu za utambulisho. Pia tunaona hamu ya Paulo kwa baba yake kuona mafanikio yake, pamoja na Daddy's Princess akitumai na kutamani kwamba Baba yake aidhinisha kile anachofanya. Katika mfumo wa mahusiano, mafanikio hayana maana yoyote bila idhini ya baba au mshauri. Kukiri na kibali cha baba ndiko kunafanya utimizo uwe wa thamani, kwa sababu ni baba pekee ndiye anayeweza kuthamini kitu kwa kuwa yeye ndiye chanzo cha uhai wa mtoto.

A. Chimbuko la Kutofaa

Shetani alipomkataa Baba yake wa mbinguni kuwa chanzo cha uhai na kukataa kielelezo cha kimungu cha ujisalimishaji wa Mwana wa Mungu, Shetani aliharibu dhana yoyote ya thamani ya uhusiano. Kwa sababu aliumbwa na Mungu moyo wake bado ulitamani sana Baba amtambue na kuridhia jitihada zake, lakini akilini mwake alikuwa ametengeneza njia iliyosema kwamba chanzo cha uhai kilitokana na yeye mwenyewe na hivyo angepaswa kutengeneza thamani yake mwenyewe. Angelazimika kujithibitishia mwenyewe kwamba alikuwa wa thamani. Nguvu ya kujithibitisha mwenyewe inaimarishwa na uhakika wa kwamba hatamkubali tena Baba anaposema "Huyu ni mwanangu, mpendwa wangu, ninayempenda."¹⁵ Na hivyo mzunguko wa kutokuwa na thamani ukazaliwa: Vita vya daima vya kutamani. kwa ajili ya kuidhinishwa na chanzo cha kweli

¹⁵ Mathayo 3:17

cha maisha na kisha kujaribu sana kujaza shauku hiyo na mafanikio ya kibinafsi. Hii inamweka mtu katika nafasi ambayo lazima athibitise uwepo wake kila wakati. Tuliona sehemu kidogo ya vita hivi katika maisha ya WR katika Sura ya 1. Sikiliza tena alichosema kabla hajafa:

“Msaada, naogopa. Lo, ninaogopa! sitaki kupoteza”

“Kuogopa kuzungumza darasani.... Lazima kuvutia wengine. Nahitaji kujithibitisha”

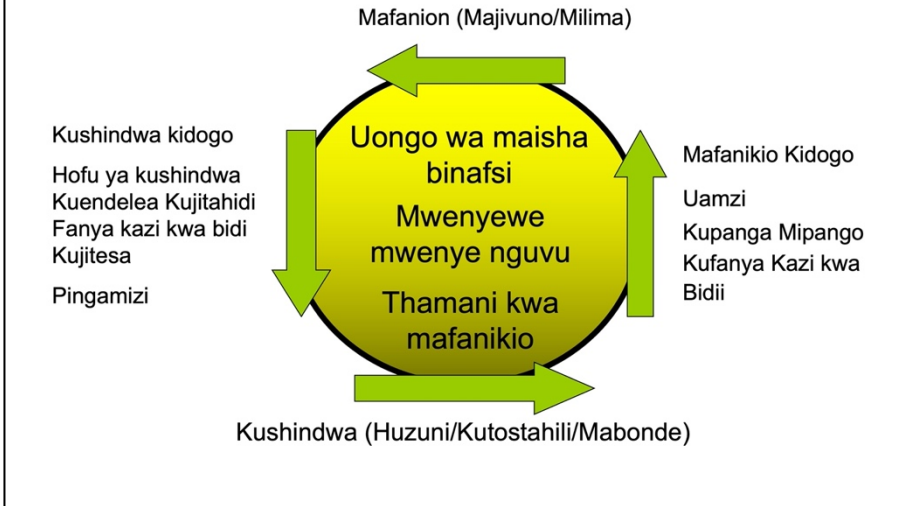
Hofu!! Jiweke hapo peke yako.... Huwezi kulifanya?

Usisite, nenda mbele, boresha

“Ninahitaji kujithibitisha, lazima niwavutie wengine.” Huu ndio urithi wa moja kwa moja wa kukataa mfumo wa chanzo cha uhai wa Mungu na kuamini kwamba thamani inatokana na kile unachopata. Kwa mukhtasari, Shetani ndiye mwanzilishi wa kutokuwa na thamani. Yeye ndiye chanzo chake, na Adamu na Hawa walipokataa mfumo wa uhusiano wa Mungu walirithi ubatili huu na kuupitisha kwa jamii yote ya kibinadamu.

Dawa ya Shetani ya kutokuwa na thamani ni kufanya kazi kwa bidii na kisha kujivunia yale ambayo umefanya. Ndio maana hakuna pumziko kwa waovu, kama Biblia inavyosema, kwa sababu ni lazima ujikaze daima, ujithibitise mwenyewe na kisha ufurahi na kujivunia mafanikio yako, nafasi yako, elimu yako au chochote ambacho unaona thamani ndani yake badala ya uhusiano wa moja kwa moja na Baba yako wa mbinguni. Hakuna anayeweza kushinda wakati wote. Hakuna mtu anayeweza kuwa juu kila wakati, na kwa hivyo maisha yamejaa nyakati za kiburi na kuridhika kwa muda mrefu wa kujitahidi na vipindi vingi vya kujiona kuwa hauna maana. Tunaweza kuona mzunguko huu ukifanya kazi hivi.

Mduara wa Nguvu Binafsi

Ulimwengu umejaa ushahidi kwamba umekumbatia mfumo wa asili wa chanzo cha uhai ambao huzaa kutokuwa na thamani. Kila dakika inayopita ulimwenguni leo hutokeza majaribio 37 ya watu kujiua wenyewe¹⁶, kwa sababu wanahisi kwamba kufa ni bora kuliko kuishi na kwamba wameshindwa kuthibitisha thamani yao kwao wenyewe na kwa wengine.

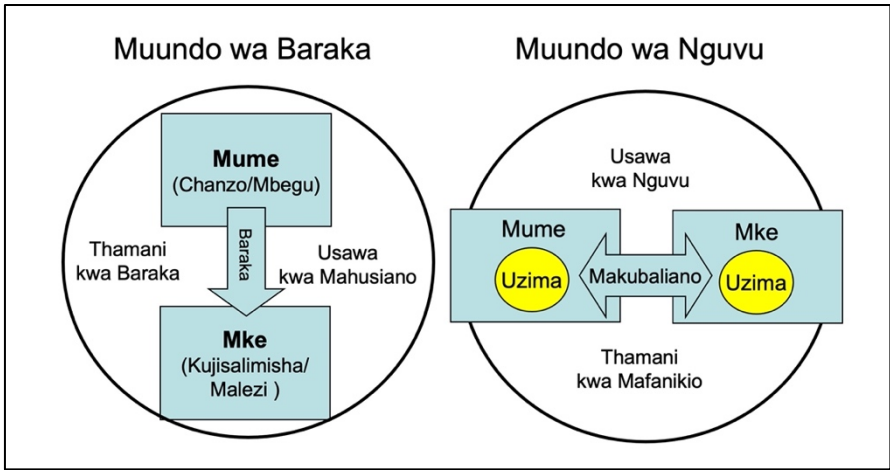
B. Athari za Mfumo Asilia wa Mfumo wa Maisha kwenye Mahusiano na Muundo wa Familia

Ni muhimu kuelewa kwamba maneno yaliyosemwa kwa Hawa katika bustani na nyoka yalibadilisha sana uhusiano kati ya Adamu na Hawa. Katika mfumo wa Biblia, Hawa alikuwa amepokea viungo vyote vya uhai kutoka kwa Adamu (vilivyochukuliwa kutoka kwenye ubavu wake) na kisha kuwekwa pamoja na Mungu. Ukweli huu uliunda utegemezi wa uhusiano kwa Hawa kwa Adamu. Jambo la pili la kuzingatia ni kwamba ikiwa Adamu

¹⁶ The Mind Game – Phillip Day

alipanga kupata watoto na kujenga taifa la familia, alihitaji mtu anayemwelewa na hata hivyo akampa kielelezo cha utii ambacho kingehamishiwa kwa watoto wake. Ujijalimishaji huu basi ungewezesha watoto kupokea baraka zake na kuhisi kuwa wa thamani. Adamu hangeweza kujenga familia ya kimahusiano bila Hawa.

Maneno ya nyoka yalivunja hali ya Hawa ya kumtegemea Adamu. Kwa kuamini uwongo “hakika hutakufa” hakuhitaji tena njia ya baraka ambayo ilitiririka ndani yake. Hisia ya utambulisho wa Hawa ilikuwa imehama kutoka nafasi ya kunyenyekea kwa Adamu yenye usawa wa kimahusiano, hadi nafasi sawa kabisa na Adamu. Badala ya thamani kutiririka chini ya mkondo kutoka kwa Mungu, thamani ilitoka ndani yake. Ushauri wowote kutoka kwa Adamu ungeweza kuonekana kuwa shambulio dhidi ya enzi kuu yake binafsi na kikumbusho kwamba alihitaji msaada, badala ya shauri la hekima lililotolewa kwa faida yake.

Tunahitaji kukumbuka kwamba dhana hii ya maisha ya asili ni uongo kutoka kwa Shetani, na kwa kweli Hawa bado alihitaji kihisia baraka na uongozi wa mumewe. Mgogoro kati ya mawazo na hisia zake ungeleta mkanganyiko kati ya hisia ya kumhitaji Adamu na imani ya kujitegemea kutoka kwake; mkanganyiko ambao wanaume wengi wanaufahamu siku hizi, ambao kwa kawaida huitwa ugonjwa wa “nenda kule, njoo hapa”.

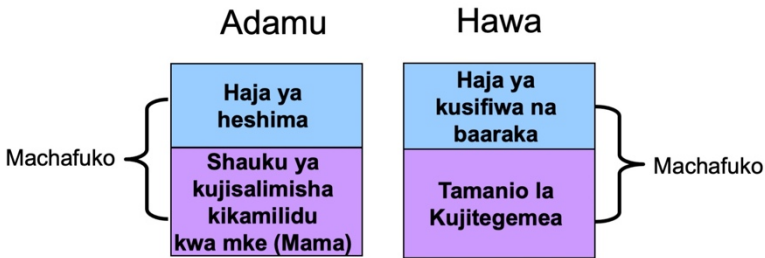
Athari nyingine ya uwongo huo kwenye uhusiano huo ni kwamba Adamu sasa amepoteza mtu mmoja ambaye anaweza kuwa ufunguo wa kupokea baraka zake. Hawa hangetenda tena katika jukumu la utii bali angedai mazungumzo juu ya kila uamuzi na kudumisha haki ya kubahatisha uamuzi wowote ambao Adamu alifanya. Mfano huu wa Hawa ungefuatiliwa kwa ukaribu na watoto wake, na Hawa anghangaika na watoto wake akidai mazungumzo juu ya kila uamuzi na kudumisha haki ya “kumkisia mara ya pili”.

Watoto wanapotazama uhusiano wa mzazi na kuutathmini bila kufahamu, wanajifunza kwamba usawa unamaanisha nafasi na mamlaka. Dhana za utegemezi, utii na baraka zimepindishwa, kuchanganyikiwa na kunyamazishwa; utukufu wa watoto umedhoofishwa.

Athari nyingine kwa uhusiano huo ni kwamba Adamu aliposikiliza sauti ya mke wake na kula tunda hilo kulingana na pendekezo lake, kwa kweli akawa mkuu wa utaratibu mpya wa ulimwengu. Kama vile Adamu alivyokuwa kichwa kinachoonekana cha njia ya Mungu ya kubariki, Hawa alikuwa amekuwa kichwa cha ufalme mpya wa Shetani. Inastahiki kujua kwamba katika dini na tamaduni nyingi, mwanamke anaonekana kuwa mungu mkuu zaidi.¹⁷ Katika kujibu pendekezo la Hawa, Adamu alikuwa amepoteza nafasi yake ya uongozi na kumpa Hawa. Kwa vile mfumo huu mpya unategemea onyesho linaloonekana la uwezo badala ya kupokea baraka kusikoonekana, mwanamke angekuwa kitu cha kuabudiwa na kuheshimiwa katika mambo mengi kwa mwanamume. Heshima inayoonekana inaweza kuhusishwa na tamaa ya kiume na ponografia, upendeleo wa jinsia ya kike.

Lakini kama Hawa, Adamu yuko chini ya uvutano wa uwongo na bado kihisia anahitaji heshima ya mke wake. Heshima hii kwa mke wake dhidi ya hitaji la heshima kutoka kwake inaweza kusababisha wanaume kubadili kivyovyote kutoka kwenye sura ya kitoto tulivu hadi kuwa mwanamume mchokozi, mtawala na wa kujilinda.

¹⁷ Kwa maelezo Zaidi juu ya hili jifunze ibada ya semiramis na Isis na ibada takatifu ya kike

Kwa kupoteza thamani kutoka kwa Baba yake wa mbinguni, na kupoteza heshima kutoka kwa mke wake, Adamu yuko hatarini sana kujitetea sana kuhusu maamuzi anayofanya. Pendekezo rahisi la msaada kutoka kwa mke kwa mume wake ambaye anahisi uhitaji wa heshima linaweza kufungua mlango wa mlipuko mkali. Kwa upande mwingine, mwanamume anayehisi uhitaji wa kujitiisha kwa uongozi wa mke wake anaweza kumwacha mke wake akiwa amechanganyikiwa kwa sababu sikuzote anangoja mke wake aongoze. Michanganyiko ya uzoefu mbaya unaotokana na mkanganyiko huu unaoletwa na uwongo unaonekana kuendelea katika msiba wa historia ya mwanadamu. Huu uitwao uwongo mdogo rahisi kuhusu kuwa na maisha ndani yako umepunguza kanuni za ufalme wa familia ya Mungu, na kama haingekuwa kwa kuona mbele kwa Mungu hali hii jamii ya binadamu ingejiangamiza yenyewe katika mkanganyiko huu, kutokuwa na thamani na vita vya kudhibiti.

Kwa hali ilivyo, mkanganyiko huu huwaacha wanaume na wanawake wakijiona hawana thamani, wanyonge, wenye kiburi, wivu, watawala na wabinafsi. Nadhani watu wengi wanaweza kushuhudia ukweli huu. Takwimu juu ya unyogovu na kujiua pia huangazia hatua hii.

Jambo la msingi la sura hii ni kwamba:

1. Mabadiliko katika imani ya mahali maisha yanapotoka hubadilisha utambulisho wetu.
2. Mabadiliko haya ya utambulisho yanavunja njia muhimu ya baraka ambayo hutuletea thamani.

3. Pia huchanganya nafasi alizopewa na Mungu za wanaume kuwa baraka/mbegu na wanawake kuwa wanyenyekevu/walezi.

Hivi karibuni tutachunguza rekodi ya Biblia ya jinsi muundo huu wa familia uliochanganyikiwa ulivyofanyika katika historia ya mwanadamu na ni aina gani ya miundo ya familia imetokea chini ya mfumo huu, lakini kabla hatujafanya hivi tunahitaji kuchunguza jibu la Mungu kwa Adamu na Hawa kuingia katika ufalme wa Shetani.

Sura ya 9

Uadui uliobarikiwa

A. Ukubwa wa Tatizo

Katika Sura ya 7, tulizungumzia falsafa ambayo Adamu na Hawa walikuwa wakikumbatia walipokula matunda ya mti huo, na tukazungumzia katika sura iliyotangulia mchanganyiko wenye kuhuzunisha wa hisia ambao ulimfanya Shetani asingize wazo la kwamba tunaweza kuishi bila Mungu na kupata utambulisho kwa yale tunayopata. Muda mfupi baada ya kula tunda hilo, wingu la kutokuwa na thamani na hatia lilifunika polepole akili zao na kuzima uhusiano mzuri, wenye furaha na shangwe kati ya Mungu na mwanadamu. Laana ya uwongo kutoka kwa Shetani ilikuwa imeanza kazi yake ya hila na ndani ya muda mfupi Adamu na Hawa walikuwa wametawaliwa na hatia na woga. Pamoja na Shetani na malaika zake, walikuwa wamejiua kiakili na kihisia-moyo. Walikuwa wamepoteza utambulisho wao na thamani, na hakuna kitu ambacho wangeweza kufanya ambacho kingeweza kuurejesha. Hawakuweza kujirudishia kibali cha Mungu. Walikuwa wamejitoa kwenye mkondo wa baraka na Mungu pekee ndiye angeweza kuunganisha tena.

Kwa kutoka nje ya mkondo huu wa baraka, uwezo wa kufikiri wa Adamu na Hawa haungeweza kutumiwa tena bila ubinafsi au kwa upendeleo. Akili zao zikapatana kabisa na Shetani. Hawakuwa na uwezo wa kutambua uwongo waliokuwa wakiambiwa.

Shetani alianza kuwajaza na nadharia za uongo kuhusu tabia ya Mungu. Pia waliambiwa kwamba walikuwa wabaya; kwamba walistahili kufa na kwamba walikuwa watu wasiofaa kitu. Bila baraka ya Baba, hawakuwa na njia ya kupinga uongo huu; hawakuwa na kitu cha kushikamana nacho

ambacho kingeweza kupambana na Shetani. Nje ya mkondo, tuko hatarini kabisa kwa Shetani na uwongo wake.

Mungu alikabiliwa na tatizo kubwa sana. Je, anawakaribiaje sasa wakati wanasikiliza sauti nyingine? Kila neno ambalo Mungu anatamka sasa linafasiriwa katika nuru mbaya. Adamu na Hawa wanajua kwamba wana hatia lakini sasa hawana usalama au thamani ya kukubali kwamba wamekosea, wakiwa wamekubali mawazo mabaya juu ya Mungu, chanzo cha uhai na hekima. Wakidhibitwa na roho ya hatia na ukosefu wa usalama wamekuwa wakaidi. Walipoteza baraka ya kuwaza sawia.

Ninastaajabia upendo wa Mungu unaoonyeshwa katika subira yake. Mungu akamwita Adamu, Uko wapi? si kwa sababu hakujua, bali kumruhusu Adamu kulikabili suala hilo. Akili yako iko wapi Adam? Nini kimetokea kwenye utambulisho wako? Mambo ya kimwili daima yanawakilisha ya kiroho, na kujificha kwa kimwili kwa Adamu na Hawa kunaonyesha wazi kujificha kulikokuwa kukiendelea katika akili zao. Walikuwa wamejivika ulaghai na udanganyifu ili kujizuia kuukabili ukweli ambao unaonekana kuwa wa kuogofya sana. Mungu anajaribu kuwasaidia kutambua tatizo ili aweze kuwaletea suluhisho lenye baraka.

Adamu alijibu swali hilo kwa kumwambia Mungu kwamba anaogopa kwa sababu alikuwa uchi. Ungamo hili linavutia katika nuru ya Mwanzo 2:25 – “Mwanamume na mkewe walikuwa uchi wote wawili, wala hawakuona haya.” Adamu alikuwa uchi kabla ya kula tunda lakini hakuona haya. Maoni hapa ni kwamba Adamu sasa ana aibu. Neno la Kiebrania (buwsh) pia linamaanisha kuchanganyikiwa, wasiwasi, aibu na kukatishwa tamaa. Adamu alijawa na kuchanganyikiwa, hatia na kukata tamaa. Alichanganyikiwa kuhusu yeye ni nani na alihisi hatia juu ya kile alichokifanya. Mungu aliweka kidole chake juu ya ukubwa wa maumivu ya Adamu. “Nani kakuambia kuwa upo uchi? Umekula matunda ya mti ambao nilikuamuru usile?” Mungu hamuulizi Adamu, “Umejuaje kuwa u uchi? Anamuuliza Adamu, “Ni nani aliyekuambia kuwa u uchi?” Mungu alikuwa akimwelekeza Adamu kwa mchochezi wa uwongo alioambiwa. Kwa maneno mengine, “Ni nani anayekufanya ukinikimbia?” “Ni nani aliyekuja na kusimama katikati yangu na wewe?”

Adamu aliambiwa moja kwa moja, “Je, ulikula matunda ya mti ambao nilikuamuru usile?” Hili lilikuwa swali rahisi ambalo lilidai ndio au hapana kiurahisi. Sasa kwa kuwa mtazamo wa Adamu juu yake mwenyewe na Mungu umebadilika kupitia uwongo wa uhai wa asili, maswali haya yanaonekana kuwa ya kutisha na kuvamia kwake. Maneno ya kwanza ya lawama na chuki hutoka kwenye midomo ya mwanadamu:

“Yule MWANAMKE uliyenipa, ndiye aliyenipa matunda ya mti huo, nikala.”

Katika shtaka hili, miongoni mwa mambo mengine tunaona mkondo wa uhusiano kati ya Adamu na Hawa umepotoshwa na kuvunjika kabisa. Katika uumbaji, Hawa aliletwa kama msaidizi wa kufanana naye, lakini sasa anaonyeshwa kama kiongozi na kichwa. Anaonyeshwa kama mwenye nguvu na Adamu kama mwathirika asiye na msaada. Mbaya zaidi kuliko hili, Mungu anaonyeshwa kama mchochezi wa mambo yote. Mawazo ya Adamu yalikuwa yamechanganyikiwa, yamepotoshwa na kupofushwa hivi kwamba kupona kwake kungepaswa kuwa kwa asili ya ajabu zaidi.

Adamu angeweza kupewa tathmini ya kweli ya hali yake ilhali amepoteza uwezo wa kufikiri bila kukusudia? Mungu ndiye chanzo pekee cha hekima ya kweli na Adamu alikuwa amejitenga na chanzo hicho. Uwongo wa chanzo cha uhai cha asili ulikuwa umebadilisha kabisa muktadha wa ulimwengu alioishi Adamu. Mtazamo wake juu yake mwenyewe, mke wake na Mungu ulikuwa umebadilika sana, na kupitia uwongo huu maneno ya Mungu yangeeleweka vibaya kila mara. Uingiliaji kati wa Mungu sasa unaonekana kuvamia na kutawala; sasa ni chanzo kikubwa cha maisha kinachoambia chanzo kidogo cha maisha jinsi ya kutenda na kuishi. Ukweli kwamba nguvu za Mungu ni kubwa zaidi kuliko za Adamu huleta hofu, lakini ukweli kwamba anaamini kuwa yuko huru, huleta hasira, uchungu na chuki. Biblia inafunua jambo hili waziwazi:

Warumi 8:7 Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui juu ya Mungu, kwa maana haitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii.

Yeremia 17:9 Moyo huwa mdanganyifu kuliko vitu vyote, una ugonjwa wa kufisha; nani awezaye kuujua?

Vilio vya Mungu vya upendo, mapenzi na ushauri wa kurudi katika uhusiano wenye utii, unaotegemewa vimegeuzwa kuwa maneno ya ghiliba ili kupata udhibiti na utawala. Chanzo kikuu cha yote kinapotoshwa kabisa na kulaumiwa kwa uwongo na wanadamu. Cha kusikitisha zaidi ni maneno ya kuhuzunisha ya Yeria 17:9: ni nani awezaye kuujua moyo huu? Uongo wa maisha ya asili hufanya moyo wa mwanadamu kuwa sugu kwenye uhusiano wa karibu na Mungu na viumbe vilivyoubwa. Matunda ya uongo huu ni upweke. Hii ni bei nzito sana kulipa kwa viumbe ambavyo viliumbwa kutamani urafiki na uhusiano. Hali hii ya kusikitisha inaonyeshwa kwa kushangaza katika wimbo kutoka kwenye filamu iitwayo the City of Angels:

Kifungu cha 1

Tumia muda wako wote kusubiri
Kwa nafasi hiyo ya pili
Kwa mapumziko ambayo yangefanya iwe sawa
Daima kuna sababu moja
Ili kujisikia si nzuri ya kutosha
Na ni ngumu mwisho wa siku
Ninahitaji usumbufu fulani
Oh kutolewa nzuri
Kumbukumbu hutoka kwenye mishipa yangu
Acha niwe mtupu
Na bila uzito na labda
Nitapata amani usiku wa leo

Kifungu cha 2

Hivyo uchovu wa mstari wa moja kwa moja
Na kila mahali unapogeuka
Kuna tai na wezi nyuma yako
Na dhoruba inaendelea kuzunguka
Unaendelea kujenga uwongo [chanzo cha asili cha maisha]
Kwamba unafidia yale yote unayokosa
Haileti tofauti

Kutoroka mara ya mwisho
Ni rahisi kuamini wazimu huu mtamu oh
Huzuni hii tukufu inayonipigia magoti

Swali linalopaswa kuulizwa ni jinsi gani Mungu angeweza kupenya uwongo huu? Angeweza kuwasiliana nasi kwa ufanisi na kufichua upendo Wake na kujali kwetu na kututoa kutoka kwenye udanganyifu huu uliokita mizizi?

B. Suluhisho

Mungu hangeweza kutukaribia kutokea nje moja kwa moja; badala yake alichagua kuunganishwa kwa kudumu na wanadamu kupitia Mwanawe. Kwa kumruhusu Mwanawe kuwa mmoja wetu, Angeweza kuunganisha tena njia ya baraka ili kuendeleza mkondo wa maisha na baraka lakini pia kujiweka katika nafasi ya kukabiliana na uongo huu ana kwa ana. Uongo huu ulikaa katika asili ya mwanadamu na kwa kuchukua asili hii juu Yake Mwenyewe, Angeweza kuishinda na kuiangamiza. Haikutosha kwa Yesu kuonekana tu kama mwanadamu na kuonyesha uhusiano sahihi na Mungu - hii isingeweza kukabiliana na uwongo wa chanzo cha uzima cha asili. Ilimbidi achukue asili ya uasi ndani Yake na kuiangamiza kaburini. Kwa hiyo Biblia inasema:

Waebrania 2:14 Basi, kwa kuwa watoto wameshiriki damu na mwili, yeye naye vivyo hivyo alishiriki yayo hayo, ili kwa njia ya mauti amharibu yeye aliyekuwa na nguvu za mauti, yaani, Ibilisi,

Waebrania 2:16-17 Maana ni hakika, hatwai asili ya malaika, ila atwaa asili ya mzao wa Ibrahimu. [17] Hivyo ilimpasa kufananishwa na ndugu zake katika mambo yote, apate kuwa kuhani mkuu mwenye rehema, mwaminifu katika mambo ya Mungu, ili afanye suluhu kwa dhambi za watu wake.

Warumi 8:32-33 Yeye asiyemwachilia Mwana wake mwenyewe, bali alimtoa kwa ajili yetu sisi sote, atakosaje kutukirimia na mambo yote pamoja naye? [33] Ni nani atakayewashitaki wateule wa Mungu? Mungu ndiye mwenye kuwahesabia haki.

Mambo haya yote yangetolewa kupitia zawadi ya Mwana wa Mungu kwa ulimwengu. Utaratibu huu wote ulielezwa kwa Adamu na Hawa katika Mwanzo 3:15:

Nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake; Yeye atakuponda kichwa, na wewe utamponda kisigino.”

Aya hii imejaa ahadi na matumaini. Mungu alisema ataweka uadui kati ya Shetani na mwanamke; Angefanya hivyo kwa kumruhusu Mwana Wake awe mmoja pamoja nasi na kuunganisha tena njia ya baraka. Mkondo huu ungeruhusu maisha ya kimwili kuendelea kutiririka kwetu na vilevile kutia moyo mawazo sahihi kumhusu Mungu yaathiri akili zetu. Kuunganishwa tena kwenye njia katika utu wa Mwana wa Mungu kungewapa wanadamu dhamiri na chaguo. Mito yote miwili ya mawazo sasa ingetiririka kupitia jamii ya wanadamu: mmoja kutoka kwa Adamu wa kwanza ambao unaonyesha uwongo wa kujitegemea na kusababisha kifo; mwingine kutoka kwa Adamu wa Pili ambao unahimiza utii na utegemezi pamoja na uzima ili kutupa wakati wa kuchagua ni upande gani tungefuata. Kwa hivyo tunaambiwa:

1 Wakorintho 15:45 Ndivyo ilivyoandikwa, Mtu wa kwanza, Adamu, akawa nafsi iliyo hai; Adamu wa mwisho ni roho yenye kuhuisha.

Warumi 5:17 Kwa maana ikiwa kwa kukosa mtu mmoja mauti ilitawala kwa sababu ya yule mmoja, zaidi sana wao wapokeao wingi wa neema, na kile kipawa cha haki, watatawala katika uzima kwa yule mmoja, Yesu Kristo.

Ilikuwa na maana kamili kwamba Mwana wa Mungu anapaswa kuwa mmoja wetu na kupinga roho hii ya kujitegemea, kwa sababu Mwana ndiye onyesho la kimungu la ujisalimishaji na utii. Utambulisho Wake wote na madhumuni yake yameunganishwa na kanuni hii na kwa hivyo Alikuwa peke yake ambaye angeweza kushiriki utume huu.

Tuna mengi ya kushukuru. Mungu ameweka ndani ya mioyo yetu shauku ya kutenda haki na nia ya kupinga uovu kupitia Mwanawe. Fikiria juu ya nyakati ambazo umejaribiwa kufanya kitu kibaya na kisha ukafikiria vizuri

na haukufanya. Hii ilikuwa zawadi ambayo Mungu amekupa, uadui dhidi ya uovu. Haijalishi kama unamwamini Mungu au la, bado umepewa karama hii kupitia Yesu. Tunaambiwa katika Maandiko kwamba Mungu hunyesha mvua juu ya wema na waovu.¹⁸ Fikiria ni mara ngapi Shetani ameweka wazo ovu katika akili ya mtu ili akufanyie jambo fulani au kuchukua mali yako na uadui uliowekwa mioyoni mwao na Mungu akawahimiza wasifanye hivyo. Bila shaka bado tuna chaguo la kukataa msukumo huo na kuendelea na kutenda maovu, lakini kama uadui huo usingekuwepo hakuna hata mmoja wetu ambaye angeweza kuacha kutekeleza mawazo maovu ya asili ya chanzo cha uhai yaliyowekwa katika akili zetu.

Ni Mungu wa ajabu kiasi gani kufanya haya yote kwa ajili yetu! Sisi kama jamii ya watu tulipotea kabisa na kuwa watumwa wa njia mbovu za Shetani. Hatukuwa na uwezo wa kujisaidia wenyewe, tulikuwa tumeadhibiwa kwa taabu na uharibifu kamili. Lakini Baba yetu wa mbinguni mwenye huruma alikataa kutuacha. Ametupa kitu cha thamani zaidi alichu nacho - Mwanawe. Yesu atakuwa mmoja wa familia ya kibinadamu na mmoja wetu milele. Ni dhabihu ambayo itakuwa mada kuu ya kusoma na kutafakari kwa umilele wote.

Ukweli kwamba mwanadamu sasa alikuwa na mbegu mbili za mawazo zinazomjia ilimaanisha mikondo miwili ya ubinadamu ingetokea: wale waliosikiliza sauti ya Mungu, kama ilivyoonyeshwa katika nafsi ya Abeli na Ibrahimu; na wale ambao wangekataa roho ya Kristo kusihi ndani yao, kama inavyoonyeshwa katika maisha ya Kaini na Nimrodi.

¹⁸ Mathayo 5:45

Sura ya 10

Maendeleo ya Mifumo Miwili ya Vyanzo vya Uhai

Kutoka kwenye safari yetu hadi sasa, tumeweka kanuni za mifumo tofauti ya chanzo cha uhai na athari zake za haraka kwa familia. Kama mtakumbuka, sababu yetu ya kuzingatia mambo haya ni kwa ajili ya kutafuta njia bora ya kujenga hazina ya familia ya kumbukumbu ambayo itatusaidia kihisia na kututia nguvu sisi na watoto wetu na kutuepusha na majanga mengi tunayoona yakitokea katika familia leo.

Katika sura hii tutachunguza kwa ukaribu maendeleo ya jamii ya wanadamu wanapoitikia kanuni mbili za maisha. Tunaona mfano wa mwanzo katika maisha ya Kaini na Habili.¹⁹ Watu hawa wanaonyesha athari ya mifumo miwili ya mawazo. Roho ya kujiamulia²⁰ ya Kaini ilimpelekea kuwa mtawala muuaji mwenye kuyumba-yumba, asiye na usalama, mwenye hasira,²¹ wakati Abeli alikuwa mtumishi mtiifu na mwaminifu wa Mungu.

Watu hawa wawili ni mwanzo wa mifano kadhaa yenye mafunzo ambayo tunaipata katika kitabu cha Mwanzo. Tutafuatilia mifano hii kupitia mifumo miwili: (1) Wana wa Mungu, ikimaanisha wale waliokiri uhusiano wao na Mungu na (2) Majitu (au tafsiri nzuri zaidi - waonevu au wadhhalimu) ambao walikubali uwongo uliotolewa na Shetani katika bustani.

¹⁹ Wanzo 4

²⁰ Roho inayokataa njia ya baraka za Mungu.

²¹ Mwanzo 4:12. mkimbizi - yumbayumba, tikisa. Asiye na malengo - tangatanga, dharau, dhihaki, omboleza.

A. Kuinuka kwa Mdhalimu

Kitabu cha Mwanzo ni, miongoni mwa mambo mengine, historia ya vita vya Shetani dhidi ya familia na uunganisho wa kanuni zake za chanzo cha uhai cha asili. Misiba ni mingi na mambo muhimu ni machache, lakini historia iliyotolewa inafundisha sana katika kujifunza kuhusu familia.

Mwanzo 4:19 inaonyesha kuondoka kwa kwanza kutoka kwenye ndoa ya mke mmoja ambayo inaakisi uhusiano wa Baba na Mwana. Lameki alioa wake wawili. Uletaji wa mke wa pili ulichanganya mkondo wa baraka na kuwafanya wake hao kuwa katika hatari ya kushindana kwa ajili ya mapenzi ya mume wao mmoja. Sura ya 6 ya Mwanzo inafunua mbinu kuu inayofuata ya Shetani kuharibu familia.

Mwanzo 6:2 wana wa Mungu waliwaona hao binti za wanadamu ya kuwa ni wazuri; wakajitwalia wake wo wote waliowachagua.

Neno “mwana” linatoa maana ya mjenzi wa jina la familia. Wana wa Mungu wakati huo walikuwa watu waliotaka kujenga ufalme wa familia ya Mungu na kupanua kanuni za chanzo tegemezi cha uhai na asili muhimu ya baraka.

Mabinti wa wanadamu walilelewa katika familia zilizoishi bila kanuni ya utii na umuhimu wa baraka. Shetani aliwashawishi wana wa Mungu kuoa wanawake hao. Biblia inasema kwamba wanawake hao walikuwa wazuri au warembo. Hili lingeweza kuwa katika maana ya nje tu, kwani watoto waliozaa walikuwa wadhalimu na waonevu.²² Dhana hapa ni kwamba mabinti wasio na baraka za Mungu kupitia kwa baba zao watakutia kuelekea kujiremba kwa nje ili kufidia kukosa baraka.

Kwa kusikitisha, wana wa Mungu hawakutafuta uzuri wa ndani wa mwanamke ambaye alielewa jukumu muhimu la mlezi mtiifu ambaye angeshusha baraka za Mungu kupitia mume wake juu ya watoto wake. Muungano wa wana wa Mungu na binti za wanadamu wasio na usalama uligeuza familia zao kutoka kwenye wajenzi wa jina la familia ya Mungu hadi wajenzi wa ufalme wa Shetani. Kwa kuwa wake hawakuwa na roho ya

²² Wanefili: mnyanyasaji au dhalimu: jitu. Strongs H5303

utii, hapakuwa na mfano nyumbani kwa watoto kujifunza utii na kuunganishwa kwa baraka. Watoto kama hao waliibuka na kuwa watu mashuhuri: kumaanisha watu waliotafuta nguvu, utukufu na heshima kupitia roho ya kujitegemea.

Ndani ya muda mfupi, jukumu la wakala mtiifu lilipotea kabisa na baraka za Mungu zilikatizwa kwa kiasi kikubwa. Na matokeo yalikuwa:

Mwanzo 6:5 BWANA akaona ya kuwa maovu ya mwanadamu ni makubwa duniani na kwamba kila kusudi analowaza moyoni mwake ni baya tu sikuzote.

Warumi 1:21-23 kwa sababu, walipomjua Mungu hawakumtukuza kama ndiye Mungu wala kumshukuru; bali walipotea katika uzushi wao, na mioyo yao yenye ujinga ikatiwa giza. [22] Wakijinena kuwa wenye hekima walipumbazika; [23] wakaubadili utukufu wa Mungu asiye na uharibifu kwa mfano wa sura ya binadamu aliye na uharibifu, na ya ndege, na ya wanyama, na ya vitambaavyo.

Katika kipindi cha zaidi ya miaka 1500, muundo wa baraka za familia ya kibinadamu ulikuwa umefutiliwa mbali. Picha ya uhusiano wa Baba na Mwana, ambayo ingepaswa kuonyeshwa katika uhusiano wa mume na mke, ilibadilishwa na mawazo yasiyo na maana ya nguvu za asili na ibada ya “nguvu ya asili” katika asili. Muungano wa wana wa Mungu pamoja na binti za wanadamu ulikuwa umeleteleza wadhalimu ambao walifikiri tu “maovu sikuzote.” Kwa hakika watawala hao madhalimu walikuwa wavulana wasiojiamini waliokuwa wakiyumba-yumba katika miili ya wanadamu ambao waliishi kutumikia tamaa na tamaa zao na hawakujali jukumu takatifu la kulea watoto waaminifu, wema na wa kweli. Walipanua ibada ya mwanamke kutoka kwenye uzao wa usikivu wa Adamu hadi sauti ya mkewe na wakajifanya kuwa zana za Shetani kikamilifu.

Sura chache za kwanza za Mwanzo zinapaswa kutosha kutosha kutusadikisha kuhusu madhara ya kutisha ya uwongo wa Shetani wa chanzo cha uzima cha asili na athari za kupoteza baraka kwa watoto.

Mateso ya wanadamu katika enzi hii yalikuwa makubwa sana hivi kwamba Mungu alijishughulisha na uovu wao kwa kuwaruhusu waangamizwe na dunia waliyoiharibu. Nani anaweza kuzungumzia kiwewe na misiba ya watoto waliozaliwa katika familia hizi bila baraka za Mungu kutiririka kupitia baba zao? Mungu aliingilia kati kwa kumwita Nuhu na kumpa kielelezo cha familia ya mbinguni nafasi ya kuanza tena. Lakini Shetani hakuhitaji kungojea kwa muda mrefu fursa nyingine ya kuipotosha.

B. Hamu Anakuza Uzao wa Babeli

Ijapokuwa ulimwengu ulikuwa umeoshwa na kuondolewa uovu na uchungu usio na kikomo wa familia zilizovunjika ulikuwa umekoma, mbegu za uwongo wa nyoka zilibaki katika familia ya Nuhu. Nuhu alikuwa amepata neema machoni pa Bwana na alikuwa mtumishi mwaminifu wa Mungu, lakini kama Adamu babu yake, mtu wa hamu ya kula alifungua mlango wa ole kwa mara nyingine tena.

Nuhu alilewa na kulala uchi katika hema yake. Mwanawe mdogo Hamu alimgundua baba yake katika hali hii na Biblia inaonyesha kwamba Nuhu alipoamka alijua kwamba alikuwa amefanyiwa jambo fulani. Ni lazima liwe lilikuwa zito kwa sababu Nuhu anatamka yafuatayo:

Mwanzo 9:25 Akasema, Na alaaniwe Kanaani; Atakuwa mtumwa kabisa kwa ndugu zake.

Andiko linapendekeza kwamba aina fulani ya upotovu wa kijinsia ulifanyika kwa upande wa Ham. Chochote ambacho Ham alimfanyia baba yake, kilidhihirisha ukosefu wake wa heshima na hatimaye kuvunja njia ya baraka. Chochote kilichotokea, ndani kabisa ya Hamu walijua kwamba ilikuwa ni makosa na kwa hiyo roho ya Kaini ingemshika: dhambi yake pia ingemfanya awe mtu wa kutangatanga, mzururaji na mtu asiyejamini sana. Kupotea kwa uhusiano wa karibu na baba yake kulikata baraka kutoka kwa Hamu ambaye naye alimlaani mwanawe Kanaani.

Mwanzo 10:6,8-9 Na wana wa Hamu ni Kushi, na Misri, na Putu, na Kanaani. [8] Kushi akamzaa Nimrodi, akaanza kuwa mtu hodari katika nchi. [9] Alikuwa hodari kuwinda wanyama

mbele za BWANA. Kwa hiyo watu hunena, Kama Nimrodi, hodari wa kuwinda wanyama mbele za BWANA.

Kanaani alikuwa mdogo wa wana wa Hamu, lakini mkubwa zaidi alikuwa Kushi na ilikuwa ni kupitia kwa mzaliwa wa kwanza wa Hamu kwamba mbegu za ukosefu wa usalama kupitia ukosefu wa baraka zingedhihirika kwa nguvu zaidi. Mwana wa Kushi alikuwa Nimrodi ambaye alikua mwindaji hodari. Neno “hodari” lina wazo sawa na majitu ya Mwanzo 6 ambao walikuwa watu mashuhuri. Neno hili linamaanisha shujaa mwenye nguvu na jeuri. Nimrodi alikubali kabisa uwongo wa nyoka kuhusu nguvu za asili. Josephus anatoa maoni haya ya kuvutia kumhusu:

“Basi Nimrodi ndiye aliyewachochea kwa ukaidi na dharau kama hii kwa Mungu. Alikuwa mjukuu wa Hamu, mwana wa Nuhu, mtu shupavu, mwenye nguvu nyingi za mkono. Akawashawishi wasiielekezee [Nguvu] kwa Mungu, kana kwamba ni kwa njia yake walikuwa na furaha, lakini kuamini kwamba ni ujasiri wao wenyewe uliowaletea furaha hiyo.²³

Dharau ile ile ambayo Hamu alidhihirisha kwa baba yake ikawa urithi wa Nimrodi. Kukataliwa kwa mamlaka ya baba wa duniani ni kukataliwa kwa Baba wa mbinguni, na tunaona mbegu hizi zote zikidhihirishwa katika Nimrodi.

Tunaona kwamba Nimrodi aliwashawishi watu wasiamini kwamba nguvu au uhai ulitoka kwa Mungu, bali kwamba ulitoka ndani yao wenyewe. Imani hii iliharibu kabisa mkondo wa baraka na kukita fikra za mwanadamu katika kutafuta furaha, heshima na thamani katika mafanikio yao wenyewe na maonyesho ya uwezo wao. Kwa kuzingatia hili tunasoma:

Mwanzo 10:10 Mwanzo wa ufalme wake ulikuwa Babeli na Ereku, na Akadi, na Kalne, katika nchi ya Shinari.

Biblia inaonyesha kwamba Nimrodi alijenga ufalme wake mwenyewe bila kutaja Mungu. Hakuna mtu aliyewahi kufanya hivi hapo awali. Ingawa watu waliotangulia walikuwa wameishi mbali na Mungu na kupinga mamlaka yake, bado walifanya kazi kwa mfano wa kielelezo cha familia. Hawakuwa

²³ Kwanza kutoka Misri na kisha kutoka Babeli

wamethubutu kujitangaza kuwa wenye mamlaka kuu zaidi katika nchi na kwamba watu wote hawakupaswa kutazama mbali zaidi ya mfalme wa kidunia.

Kwa kuanzishwa kwa ufalme wa Nimrodi, ulimwengu wote wa kale uliingia katika awamu mpya ya kihistoria. Mapokeo ya mashariki ambayo yanamfanya mpiganaji huyo kuwa mtu wa kwanza aliyevaa taji la kifalme, yanaonyesha ukweli wa maana zaidi kuliko dhana ya pambo jipya la mavazi, au hata ushindi wa jimbo. Utawala wake ulianzisha ulimwengu mfumo mpya wa mahusiano kati ya gavana na watawaliwa. Mamlaka ya watawala wa zamani yalikuwa juu ya hisia za jamaa, na ukuu wa chifu ulikuwa taswira ya udhibiti wa wazazi. Nimrodi, kinyume chake, alikuwa mfalme wa eneo, na wa wanadamu hadi walivyokuwa wakaaji wake, na bila kujali mahusiano ya kibinafsi. Kufikia sasa kulikuwa na makabila—familia zilizopanuliwa—Jamii; sasa kulikuwa na taifa, jumuiya ya kisiasa—Serikali.²⁴

Biblia inaonyesha kwamba jiji la kwanza alilotawala lilikuwa Babeli au Babiloni. Mji wa Babeli umekuwa sawa na dhana ya uasi na kukataa mamlaka ya Kimungu. Ni mji huu na kanuni zake ambazo zinapigana vita na Mungu na kanuni za baraka za familia yake²⁵. Kama ilivyoonyeshwa hapo juu, uhusiano kati ya uongozi na utii haukuwa tena uhusiano wa kifamilia wa baba na mke, mwana au binti, bali kuunganishwa kupitia eneo ambalo lilifanyika kwa kujitiisha kwa nguvu ya kijeshi. Angalia Josephus tena:

Pia hatua kwa hatua aliabadilisha serikali kuwa dhuluma, bila kuona njia nyingine ya kuwageuza wanadamu kutoka katika hofu ya Mungu, bali kuwaleta katika utegemezi wa kudumu kwa nguvu zake...²⁶

²⁴ A.T Jones. *Empires of the Bible*. 1904 ukurasa wa 51

²⁵ Des Griffin. *Fourth Reich of the Rich*. 2001. Ukurasa wa 21.

²⁶ Josephus. *Antiquities* kitabu cha 1 sura ya 4 kifungu cha. 2

Alishambulia zaidi muundo wa familia kwa kugeuza majukumu ya familia ya ukichwa na utii kwa kumuoa mama yake Semiramis.²⁷

C. Misingi ya Kiroho ya Babeli

Tukichunguza kwa makini historia ya mtu aliyejenga Babeli, tunaona sifa zifuatazo:

1. Mahusiano ya kifamilia yaliyopotoka.	Matokeo ya kitendo cha Hamu kwa baba yake yanafichuliwa katika nasaba yake na laana yake inayolingana, kama vile Nimrodi kuoa mama yake.
2. Kukataliwa kwa baraka za familia na muundo wa mamlaka.	Eneo kutawaliwa kwa mamlaka badala ya upendo wa mahusiano ya familia. Kuundwa kwa ufalme wake mwenyewe mbali na Mungu.
3. Kutokuwa na usalama, kutokuwa na thamani na utambulisho uliochanganyikiwa.	Kupotea kwa baraka za familia kulimfanya Nimrodi kutafuta ibada kwa kuwa mtu hodari aliyehitaji kujitengezea utukufu. Jina Babeli linamaanisha machafuko.
4. Kudhibiti.	Sifa ya udhalimu ni roho ya hitaji la kuwadhibiti wengine kwa nguvu, kwani hakuna uhusiano kupitia uhusiano wa kifamilia kusababisha heshima. Tamaa ya ufalme inaonyeshwa katika orodha ya maeneo yanayohusishwa na umiliki wake.

Udhihirisho wa Nimrodi na ufalme wake wa mamlaka ya kifalme na udhibiti ulikuwa ni matokeo ya asili ya kukataliwa kwa muundo wa familia ulioanzishwa na Mungu katika bustani ya Edeni. Popote palipo na vita, ugomvi na hamu ya mamlaka na udhibiti, hapo tunaweza kutambua mbegu na mvinyo wa Babeli. Historia inaonyesha kwamba ulimwengu mzima ulikubali mfumo wa Nimrodi na Biblia inaakisi hili inaposema:

Yeremia 51:7 Babeli umekuwa kikombe cha dhahabu mkononi mwa BWANA; kilicholevywa dunia yote; mataifa wamekunywa

²⁷ The Two Babylons, Alexander Hislop, Loizeaux Brothers, Inc. 1916 uk. 22

mvinyo wake; kwa sababu hiyo mataifa wameingiwa na wazimu.

Mabadiliko ya sera ya Nimrodi ya kutawala eneo na kuweka watu chini ya mamlaka yake yalihatiji majeshi kulinda eneo lililopatikana dhidi ya vitisho vya nje na kuweka idadi ya watu chini ya udhibiti ili kuzuia vitisho vya ndani. Kifungu cha majeshi kilipaswa kulipwa na hivyo ushuru ulianzishwa.

Kupotea kwa upendo wa wazazi na baraka kama msingi wa jumuiya, pamoja na hamu ya kuhamasisha ya kutoa na kusaidiana kutawaliwa na vipaumbele vingine, ilimaanisha motisha nyingine inapaswa kuendelezwa.

Nimrodi alikuwa mtawala wa kwanza kuunda jeshi na kuanzisha mifumo ya kiuchumi, kiraia na kijamii. Aliweka dini yake ya Kishetani kwa watu wote walioshindwa. Baada ya muda, mafundisho yake ya kipagani yalienea na kuyatawala mataifa yote ya ulimwengu.²⁸

Nimrodi sio tu alivamia eneo halisi, pia alivamia akili, akianzisha dini ambayo ingeonyesha imani yake ya uwezo wa asili na kupotosha uhusiano wa kibinadamu. Dini hii ilijumuishwa katika ibada ya Jua. Wakati Nimrodi alipokufa, mke/mama yake aliendelea na dini kwa kuwafundisha watu kwamba Nimrodi sasa alikuwa ndani ya Jua - alikuwa mfadhili mchana na alipigana dhidi ya nguvu za uovu katika ulimwengu wa chini wakati wa usiku. Kila siku Jua lilipochomoza watu waliweza kupumzika kwa usalama kwa kujua kwamba Nimrodi alikuwa mshindi juu ya nguvu za giza, na hivyo watu waliinama kuelekea Jua kwa shukrani na sifa kwa Nimrodi kwa kuwalinda.²⁹

Semirami sasa alitenda kama mjenzi mkuu wa daraja kwa ulimwengu wa kiroho wa Nimrodi, akiwasilisha matakwa yake kwa watu kama mwombezi kwa niaba yao. Kushika wadhifa huu kulimpandisha cheo hadi kuwa mungu wa kike, naye akaabudiwa kama mwana/mume wake kama malkia wa mbinguni.³⁰

²⁸ Griffin, ukurasa wa 24

²⁹ Carol Humphreys. Real Myths and False Realities. Ukurasa wa 36

³⁰ Ibid.

Ingawa kuna historia nyingi ya kuvutia hapa, jambo kuu ni kwamba mfumo mzima wa eneo, pesa, kodi, majeshi na ufalme umesitawi kutokana na kuvunjika kwa mfumo wa awali wa familia ya Mungu. Mfumo mzima unapigana na kanuni za awali za Mungu za mamlaka ya familia na baraka. Hii haimaanishi kuwa tuwaasi viongozi waliopo leo. Mungu amewapa uwezo wa kutawala katika mfumo huu mpya ili kuonyesha kiwango kamili cha udhalimu wake. Tunachoweza kufanya ni kutambua jukwaa ambalo limeegemezwa juu yake na kuepuka mvuto, wa dhahiri na wa hila, ambao unadhoofisha ujenzi wa hazina ya familia.

D. Wito wa Ibrahimu na Urejesho wa Mfumo wa Familia

Kama vile Mungu alivyomwita Nuhu kama shahidi dhidi ya udhalimu wa “Majitu” wa kabla ya gharika, vivyo hivyo sasa Mungu anamwita mtu kuwakilisha kanuni zake za familia za uongozi, utii, baraka na usawa kupitia uhusiano. Chini ya mamlaka ya baba yake, Abrahamu alifunga safari ya maana sana kutoka Babeli na kuingia Kanaani.

Mwanzo 11:31 Tera akamtwaa Abram u mwanawe, na Lutu mwana wa Harani, mwana wa mwanawe, na Sarai mkwewe, mke wa Abram u mwanawe, wakatoka wote katika Uru wa Wakaldayo, waende nchi ya Kanaani, wakafika mpaka Harani wakakaa huko.

Safari hii ya Ibrahimu ni mwakilishi wa wote wanaotaka kuuacha mfumo dhalimu wa Nimrodi, unaoponda na kuharibu matumaini ya kujenga hazina ya kudumu ya familia katika meno yake ya chuma. Safari hii ingechukuliwa mara mbili na kizazi cha Ibrahimu³¹ na mara mbili na kizazi chake cha kiroho.³²

Kujengwa upya kwa mfumo wa familia kulihitaji kuunganishwa tena kwa njia ya baraka kupitia uongozi wa ubaba wa Abrahamu.

³¹ Kwanza kutoka Misri na kisha kutoka Babeli

³² Kwanza katika nyakati za Kristo na Mitume na tena baada ya miaka 1260 ya utumwa wa Babeli, iliyotawaliwa na nguvu ya chuma ya kanisa la zama za kati.

Mwanzo 12:1-3 BWANA akamwambia Abram, Toka wewe katika nchi yako, na jamaa zako, na nyumba ya baba yako, uende mpaka nchi nitakayokuonyesha; [2] nami nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa, na kukubariki, na kulikuza jina lako; naye uwe baraka; [3] nami nitawabariki wakubarikio, naye akulaaniye nitamlaani; na katika wewe jamaa zote za dunia watabarikiwa.

Hapa kuna agano la maana sana kati ya Mungu na Ibrahimu. Kujitiisha kwa Abrahamu kwa Mungu³³ kungefungua tena hali muhimu inayohitajika ya kujiona kuwa na thamani inayotokana na kuunganishwa na chanzo cha uhai cha ulimwengu. Kupitia Ibrahimu familia zote za dunia zingebarikiwa, si kwa sababu tu kwamba kupitia kwenye uzao wake, Mwokozi wa ulimwengu angekuja, lakini pia kwa sababu Mungu angemfundisha kanuni sahihi za familia kwa ajili ya kuhifadhi njia ya baraka.

E. Somo la Sodoma

Kama njia ya kuhifadhi kanuni alizopewa, Ibrahimu aliamia mbali na mji ambapo kanuni za fedha, eneo, udhibiti na utawala zilikuwa na ushawishi mkubwa juu ya nafsi. Wale ambao Ibrahimu alikuwa amewaacha katika miji walikuwa wamejipotosha wenyewe kwamba kwa mara nyingine tena mawazo ya wanadamu yalikuwa maovu tu sikuzote, na miundo ya familia ilikuwa imevurugika sana hivi kwamba maisha kwa wengi yalikuwa tu taabu, maumivu, dhuluma na utumwa. Upotovu wa kijinsia wa Hamu, uliositawishwa na kulelewa na Nimrodi na Semiramis, uliendelea kudumu katika wakaaji wa Sodoma na Gomora³⁴

Bwana katika rehema zake kwa mara nyingine tena anaingia ili kuzuia maumivu na uchungu, lakini kabla hajafanya hivyo, Biblia inatufungulia mfululizo wa mawazo ya Mungu kuhusu Abrahamu na maagizo yake katika kanuni za familia.

Mwanzo 18:17-19 BWANA akanena, Je! Nimfiche Ibrahimu jambo nilifanyalo, [18] akiwa Ibrahimu atakuwa taifa kuu,

³³ Mwanzo 22:18

³⁴ Mwanzo 19:4,5

hodari, na katika yeye mataifa yote ya dunia watabarikiwa? [19]
Kwa maana nimemjua ya kwamba atawaamuru wanawe, na nyumba yake baada yake waishike njia ya BWANA, wafanye haki na hukumu, ili kwamba BWANA naye akamtimize Ibrahimu ahadi zake.

Bwana anataka Ibrahimu aelewe sababu kwa nini uharibifu wa Sodoma na Gomora ungetokea. Uharibifu huu ungefanya kama onyo na ukumbusho kwa Ibrahimu kuwa macho katika kudumisha mkondo wa baraka wa familia, na hivyo kuepusha kuongezeka kwa dhuluma ambayo kila wakati hutokea wakati njia hiyo inapovunjwa.

Tunaambiwa kwamba Mungu “anamjua Abrahamu” au amemjua. Neno hili “kujua” ni neno lile lile linaloelezea mchakato wa Adamu “kumjua” mke wake Hawa. Dhana ya kiroho ya kujua ni uhamisho wa mbegu ya kiroho ambayo itazaa matunda katika ufalme wa familia wenye nguvu lakini wenye amani. Uzao huu wa kiroho (ambao ni roho ya Kristo) ungekuwa urithi wa kiroho uliobarikiwa wa wale wote ambao wangedai Abrahamu kuwa baba yao.³⁵

Mwanzo 18:17-19 hututolea siri ya kuhifadhi njia ya baraka na kuhifadhi mbegu ya kiroho ambayo ingewawezesha wana na binti zake kuupinga uwongo wa nyoka unaodhihirishwa katika falme dhalimu za ulimwengu. Hapa kuna mlolongo:

1. Kuwaamuru watoto wake na watu wa nyumbani mwake baada yake.
2. Ambayo huwawezesha “kushika njia ya Bwana,”
3. Ambayo inawawezesha “kufanya haki na hukumu” - ikimaanisha serikali ya familia yenye uaminifu na haki.
4. Kwa njia hii, ahadi ya agano la kuwa taifa kubwa na lenye nguvu ingetimizwa.

³⁵ Rum 4:11 Naye alipokea ishara ya kutahiriwa, muhuri ya haki ya imani aliyokuwa nayo kabla hajatahiriwa, ili awe baba yao wote waaminio ingawa hawakutahiriwa; ili wao pia wahesabiwe haki.

Hatua ya kuanzia kwenye mchakato huu huanza na kuamuru, au kuweka utaratibu, familia yake. Ikiwa tunatazama kwa karibu muundo huu katika Biblia, tunaona mwanamume ambaye anaheshimiwa na kupendwa sana - hasa na mke wake. Heshima hii inageuka kuwa maneno ya baraka ambayo hutenda kama mbegu ya haki katika kizazi kijacho na kwa hiyo huhifadhi njia ya baraka.

1 Petro 3:6 Kama vile Sara alivyomtii Ibrahimu, akamwita Bwana; nanyi ni watoto wake, mfanyapo mema, wala hamkutishwa kwa hofu yo yote.

Rejelea ya Sara kwa Abrahamu kuwa bwana, iliyoandikwa hapa na mtume Petro, katika Kigiriki inatoa maana ya “bwana.” Kupitia mafundisho ya Bwana na majaribu mbalimbali ya maisha, Sara alitambua jukumu muhimu la utii alilotimiza katika kuimarisha mamlaka ya mume wake, ambayo nayo ingeachilia njia ya baraka.

Shetani alijaribu sana kuharibu muundo wa familia ya Abrahamu na kama alivyofanya na Hawa, Shetani alijaribu kumshambulia yule ambaye angekuwa wakala muhimu mtiifu. Ibrahimu aliposafiri kwenda Misri, kwa woga alimwomba Sara amwambie Farao kuwa yeye ni dada yake ili Farao asimwue na kumchukua Sara kwa uzuri wake.³⁶

Sara alichukuliwa na Farao na huenda alikuwa na nia ya kumwoa, lakini Mungu aliingilia kati na kumpiga Farao kwa mapigo makuu ili kumjulisha kwamba kuna jambo lisilofaa. Sara alirudishwa kwa mume wake na wakaambiwa waondoke, lakini jambo lililo wazi ni kwamba mara tu baada ya ahadi ya kujenga upya muundo wa baraka za familia, Shetani alijaribu kuiharibu na akamlenga Sara kwa sababu ya jukumu lake muhimu la kufungua njia ya baraka.

Tunapojifunza kutokana na mambo yaliyompata, tunaona uangalifu mkubwa ambao Abrahamu alichukua katika kumchagulia mwana wake Isaka mke. Alitambua kwamba ufunguo wa kujenga ufalme wa familia

³⁶ Mwanzo 12:12-20

ungekuwa kupata mke ambaye angetenda kama wakala mtiifu na kumheshimu Isaka kwa njia ambayo ingeweka wazi njia ya baraka.³⁷

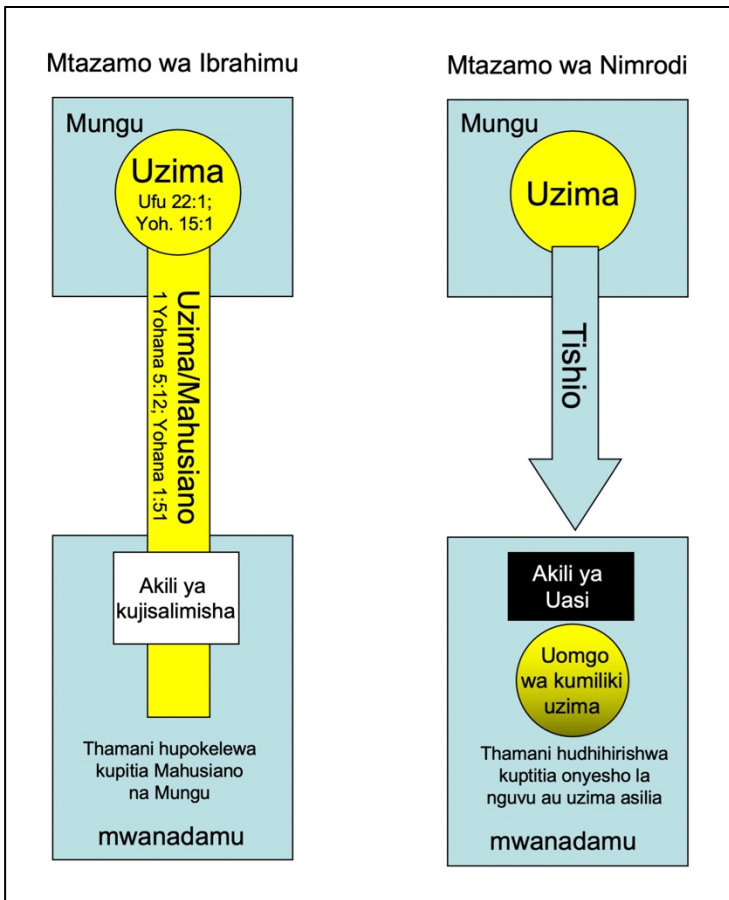
Katika sura hii, tumechunguza chimbuko la pambano la kiroho ambalo linaendelea leo kuhusu hali muhimu ya familia. Tumeona kuinuka kwa himaya kupitia uzao wa nyoka katika maisha ya Nimrodi na Semiramisi na tumepewa tumaini katika wito wa Ibrahimu na familia yake;, ambaye kupitia kwake tutabarikiwa ikiwa tutambariki - kumaanisha kwamba tunatambua katika muundo wa familia yake siri ya ukuu wa kweli na ahadi ya hazina ya familia yenye furaha.

³⁷ Mwanzo 24

Sura ya 11

Mifumo ya Imani ya Msingi ya Falme Mbili

Itasaidia kuchukua muda kutofautisha mifumo ya imani ya Ibrahimu na Nimrodi. Tofauti kuu ya mifumo hii miwili ni imani katika chanzo cha uzima cha asili kinyume na uzima unaokuja kwetu kupitia kwa Baba aliye mbinguni.

A. Imani dhidi ya Hofu

Mtazamo wa Ibrahimu juu ya mtazamo wa uhusiano ni matokeo mahususi ya imani kwamba anategemea uhusiano kwa ajili ya uzima. Asili ya uhusiano inaonyeshwa kama Baba kwa watoto wake. Imani ya Abrahamu kwamba yule anayempa uhai ni Baba mpole, inapunguza uhitaji wa kuhangaikia kupita kiasi kulinda uhai wake mwenyewe. Wasiwasi wa ulinzi na kuzuia sio kipaumbele cha juu. Kwa sababu hii, Abraham anafurahi kuishi katika maeneo ya mashambani, bila miji iliyozungukwa na ukuta na hitaji la makundi makubwa ya watu wanaochunga pamoja kwa usalama zaidi.

Baada ya Adamu na Hawa kuukubali uwongo wa nyoka wa uhai wa asili, mojawapo ya hisia za kwanza ambazo Adamu alipata ilikuwa woga.

Mwanzo 3:10 Akasema, Nalisikia sauti yako bustanini, nikaogopa kwa kuwa mimi ni uchi; nikajificha.

Matokeo ya kuamini kuwa una chanzo cha maisha yako yanakuhitaji ukilinde. Mungu alipomkaribia Adamu ili kumhoji, Adamu alimwona Mungu kuwa tishio kwa sababu Mungu alikuwa na nguvu zaidi kuliko yeye.

Uzoefu huu ulikuwa urithi wa Nimrodi na wale waliokuwa pamoja naye ambao waliamini uongo wa nyoka. Walihitaji kukusanyika pamoja katika miji na kujenga kuta karibu nao ili kujilinda kutokana na vitisho vilivyofikiriwa. Hofu hii iligeuka kuwa uchokozi, kwani majeshi yaliyoinuliwa kutetea miji yalitumiwa katika mashambulio ya mapema ili kuhakikisha hakuna kabila jirani lingekuwa na nguvu kuliko wao wenyewe na kuwashinda. Imani katika chanzo cha uhai cha asili husababisha kila mtu au kikundi cha watu kuonekana kama tishio au fursa, na kwa hivyo lazima ifuatiliwe na kudhibitiwa ikiwezekana au kutuliza ikiwa ni lazima ili kunusurika. Ili kufuatilia kwa ufanisi wale walio karibu nawe na kuwaonya kuweka umbali wao, mipaka ya maeneo ilianzishwa na kulindwa. Ufalme wa Nimrodi, unaoendeshwa na ukosefu wa usalama, unatatizwa na mvuto wa kumiliki ardhi na ulinzi.

B. Mtazamo wa Familia dhidi ya Mtazamo wa Mtu Binafsi

Mtazamo wa Ibrahimu wa maisha yanayotiririka kutoka kwa Baba wa mbinguni ambaye huwabariki watoto Wake hutafsiri kuwa mtazamo wa kuamini na kujinyenyekeza kwa mamlaka haya mazuri, na kufahamu kupokea baraka kila mara. Uongozi wa Baba wa mbinguni na utiisho wa Mwanawe unaonyeshwa katika majukumu ya mume na mke, na hudhahirishwa katika majukumu tofauti ya mbegu na malezi. Kila mwanachama wa familia ana jukumu lake kwa furaha ya familia nzima. Angalia muundo wa baraka ulionenwa na Mungu kwa Ibrahimu.

Mwanzo 12:2-3 nami nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa, na kukubariki, na kulikuza jina lako; nawe uwe baraka; [3] nami nitawabariki wakubarikio, naye akulaaniye nitamlaani; na katika wewe jamaa zote za dunia watabarikiwa.

Mungu anazungumza kuhusu baraka za watu binafsi kupitia miundo ya familia. Kanuni ya utii iliyoonyeshwa na Sara, ambaye alitambua kwamba baraka za Mungu zilitiririka kupitia kwa mume wake, alimtaja mume wake kama “Adoni,” ambapo kutoka kwake tunapata “Adoni” au bwana. Imani ya maisha yanayotiririka kutoka sehemu moja inakuza kanuni za uongozi, utii, baraka na kutegemeana. Sara na watoto wanamtegemea Abrahamu ili kupata baraka kwao, na Abrahamu anategemea familia yake ili kudumisha mamlaka yake. Mahusiano matakatifu ya uhusiano wa kifamilia hayawezi kuvunjwa; kwa hiyo kila mshiriki wa familia ana utambulisho na madhumuni ya wazi kabisa kama sehemu ya familia.

Mwanzo 18:19 Kwa maana nimemjua ya kwamba atawaamuru wanawe, na nyumba yake baada yake waishike njia ya BWANA, wafanye haki na hukumu, ili kwamba BWANA naye akamtimize Ibrahimu ahadi zake.

Nimrodi kwa kulinganisha, anasukumwa na hitaji la kulinda na kukidhi chanzo cha uhai anachoamini kuwa kinakaa ndani yake. Kwa sababu kila mtu anaweza kuonekana kama tishio au fursa - hakuna mahusiano

yanayoweza kuwa ya wema kweli,³⁸ ni lazima yafuatiliwe, kudanganywa au kutulizwa kila mara. Nimrodi na wafuasi wake wanaweza kuwa na mwonekano wa familia yenye vipengele vya baba, mama na watoto, lakini mahusiano huwa hayafanyiki vizuri. Kila mtu ana mwelekeo wa kutumia washiriki wengine wa familia ili kutosheleza mahitaji na tamaa za kibinafsi. Ni vyema mwanaume kuwa na mke ili kuepuka upweke na awe na mtu wa kusimamia nyumba yake. Ni vizuri kwa mwanamke kuolewa kwa ajili ya ulinzi na urafiki.

Tamaa ya kibinafsi ya Nimrodi ilimfanya amwoe mama yake kwa sababu tu alikuwa mrembo wa nje na pia mwenye nguvu. Kwa hiyo muundo wa familia ya Nimrodi unakuwa mwana/mume na mama/mke. Utaratibu huu ulisababisha mkanganyiko wa jukumu na kwa hivyo mkanganyiko wa utambulisho. Mkanganyiko wa mwanamume na mwanamke ni mgumu zaidi kwa kupoteza wakala mtiifu kufundisha kizazi kijacho kanuni za utii. Ukweli huu unakuza uasi wa watoto na hitaji la nguvu, ulaghai au kutuliza na wazazi ili kuwadhibiti watoto au kutosheka.

C. Ibada Kama Inavyoelezwa kupitia Sabato dhidi ya Jumapili

Ibada ya Ibrahimu inazingatia Baba/Muumba wa ulimwengu. Ni ibada ya Mungu binafsi ambaye hutoa uhai. Mungu alimfundisha Ibrahimu sheria zake ambazo zingemwezesha Ibrahimu kuendelea kushikamana na maisha ya Mungu, na uhusiano huu uliidhinishwa na agano.

Mwanzo 26:5 Kwa sababu Ibrahimu alisikia sauti yangu, akayahifadhi maagizo yangu, na amri zangu, na hukumu zangu, na sheria zangu.

Amri kuu iliyomtambulisha Mungu ambaye Ibrahimu aliabudu ilikuwa Sabato. Ulikuwa ukumbusho wa Mungu Muumbaji, na ulihitaji waabudu wake kuacha kazi zao na kupumzika katika kazi za Mungu. Tukio hili la kupumzika linalokuja kupitia Roho wa Kristo hutuweka kwenye utiifu

³⁸ Inafurahisha kuona tishio na mandhari zinazozingatia fursa katika programu za kimaumbile za asili kama zile zilizotayarishwa na David Attenborough. Uongo wa nyoka wa nguvu asili hupenya katika viwango vingi.

kushikamana na maisha ya Mungu, na kutukumbusha kwamba tunamtegemea Yeye kabisa. Asili yenyewe ya Sabato ilikuwa ya uhusiano kwa sababu mahusiano yanadumishwa kupitia wakati wa kuwa pamoja; hakuna vitu vinavyoonekana vya kuabudiwa, ni wakati tu wa kuwasiliana na Mungu asiyeonekana na asiye na mwisho. Ibada hii ni ya kutafakari, ya amani na ya furaha.

Isaya 26:3 Utamlinda yeye ambaye moyo wake umekutegemea
Katika amani kamilifu, kwa kuwa anakutumaini.

Mfumo wa kuabudu wa Nimrodi unazunguka kwenye onyesho la chanzo cha uzima cha asili cha mtu na kwa hiyo unadai ishara zinazoonekana za nguvu. Kitu chenye nguvu zaidi mbinguni ni jua. Jua hufanya mazao kukua; jua hutoa joto na mwanga kwa nyumba za watu. Katika muktadha huu, ibada ya jua ni ibada ya nguvu ya asili. Nimrodi alipokufa, mama/mkewe alitangaza kwamba sasa anaendelea kuishi kwenye jua, na kufanya kitu kisicho na uhai, kisicho cha kibinadamu cha jua kuhusianishwa zaidi na mtu wa Nimrodi. Kila asubuhi jua lilipochochoza, waabudu wangesujudu wakati wa kuchomoza kwa jua kwa nguvu kuu za Nimrodi mwindaji hodari aliyeonyeshwa katika nguvu za jua. Kwa kuwa Nimrodi alikuwa mwanadamu tu, ibada hii kimsingi ilikuwa ibada ya ubinafsi na imani ya uhai katika nafsi ya mtu. Ibada hii ya vitu vya mbinguni ilienea hadi kuabudu sayari na nyota, lakini siku ya pekee ilitengwa kwa ajili ya jua kila juma inayoitwa siku ya Jua (Sun-day).

Wazo pekee la sheria katika ufalme wa Nimrodi ni kufanya chochote kinachokupendeza au kufanya chochote unachoweza kuepuka, kuheshimu uwezo na nguvu. Kama mfalme pekee wa ufalme wake, bwana pekee wa Nimrodi alikuwa yeye mwenyewe na sheria yoyote iliyotolewa kwake ingeonekana kama jaribio la kutawala na kudhibiti. Wale wanaorithi mawazo ya Nimrodi ni wale wale, wakifanya wapendavyo kulingana na kiwango chao katika jamii.

D. Ufufuo dhidi ya kutokufa

Mtazamo wa Ibrahimu juu ya kifo ulikuwa kwamba fahamu zote zilikoma. Kifo kinatazamwa kama usingizi wa muda mrefu ambapo hakuna ufahamu

wa mazingira au mtazamo wa wakati. Kwa kuwa mwanadamu hana uhai ndani yake, anaacha kuwapo anapokufa. Njia pekee ya kuishi ni kupitia ufufuo wa mpaji wa uzima ambaye ni Mungu.

Waebrania 11:17-19 Kwa imani Ibrahimu alipojaribiwa, akamtoa Isaka awe dhabihu; na yeye aliyecipokea hizo ahadi alikuwa akimtoa mwanawe, mzaliwa pekee; [18] naam, yeye aliyeambiwa, Katika Isaka uzao wako utaitwa, [19] akihesabu ya kuwa Mungu aweza kumfufua hata kutoka kuzimu; akampata tena toka huko kwa mfano.

Kukubalika kwa ukweli wa kifo, kilicholetwa katika ulimwengu huu kupitia Adamu, ni uthibitisho tena kwamba mwanadamu hana uzima ndani yake mwenyewe. Ni mshirika kamili wa ibada ya Sabato ambayo inatuelekeza kwenye chanzo cha uhai wote - Mungu. Kukubalika kwa laana ya kifo kunaifanya kuwa dhabihu ya mwana-kondoo ambayo Ibrahimu aliitoa juu ya madhabahu kwa kuiunganisha na Kristo, mwana-kondoo wa Mungu.

Mwanzo 12:8 Kisha akaondoka huko akaenda mpaka mlima ulio upande wa mashariki wa Betheli, akaipiga hema yake; alikuwa na Betheli upande wa magharibi, na Ai upande wa mashariki, akamjengea BWANA madhabahu huko, akaliitia jina la BWANA.

Ukweli wa kifo unadai imani katika Mwokozi ambayo inarejesha uzima, yule anayeunganisha tena njia ya baraka. Katika ibada ya mwana-kondoo aliyechinjwa, Ibrahimu anatambua kifo cha Mwokozi anayekuja ambaye hutoa kila pumzi yake na kila mpigo wa moyo.

Uwongo wa yule nyoka ulimfanya Nimrodi na wafuasi wake kuona kifo kuwa mpito wa kuingia katika ulimwengu mwingine. Mtu ambaye alikuwa na hali ya kutokufa hangeweza kufa bali aliamia tu mahali pengine, kama tunavyoona inavyoonyeshwa katika hadithi ya Nimrodi kupita kwenye jua na kuwa na nguvu hata zaidi. Katika ufalme wa Nimrodi kifo si halisi bali ni mlango. Dhana ya Mwokozi katika muktadha huu si yule anayerudisha uzima, bali ni yule ambaye kupitia uwezo wake mkuu huwakomboa wenye haki na kuwatiisha waovu. Hakuna kuzingatia dhambi binafsi na matokeo ya laana ya Adamu kwa wanadamu. Mwokozi wa ufalme wa Nimrodi ni

mkombozi na mshindi. Inafurahisha kutambua kwamba huyu ndiye hasa ambaye watu wa Kiyahudi walimtazamia kama Masihi.

Tofauti tulizojidili zimeainishwa kwenye jedwali lifuatalo:

Ibrahimu	Nimrodi
	
1. Muundo wa Familia (Mwa 18:19)	1. Dikteta/Mtawala wa Kibinafsi (Mwanzo 10:10)
2. Wakaaji wa Vijijini Wahamaji (Ebr 11:8-10)	2. Wajenzi wa Jiji na Walinzi (Mwa 11:4)
3. Utambulisho kwa Baraka ya Wazazi (Mwa 12:2)	3. Utambulisho kwa Umashuhuri (Mwa 11:4)
4. Shika Sabato na Amri (Mwa 26:5)	4. Fuata Tamaa binafsi (Rum 1:21-32)
5. Imani katika Mauti na Ufufuo (Ebr 11:17-19)	5. Imani ya Kutokufa kwa Nafsi (Mwa 3:4)
6. Mwokozi kama Mrejeshaji Uzima Mnyenyekevu - Alifunuliwa katika Mwana-Kondoo Aliyechinjwa (Yohana 11:25)	6. Mwokozi kama Mkombozi na Mtiishaji Mwenye Kiburi Amewezeshwa na Ibada ya Jua na Asili
7. Ibada hujikita kwa Yasiyoonekana	7. Ibada hujikita kwa Kinachoonekana

Sura ya 12

Majaribu na Ushindi wa Familia ya Mungu ya Kidunia katika kitabu cha Mwanzo

Kitabu cha Mwanzo kimejaa mifano ya mafundisho ya jinsi mfumo wa familia ya Mungu ulivyopingwa, kujaribiwa na wakati fulani kuvunjwa. Baada ya kuanguka kwa familia ya kwanza ya Adamu kutokana na tabia ya kidhalimu ya majitu au watu mashuhuri, Mungu alimwita Nuhu kuanzisha upya mfumo wa familia; lakini mara baada ya kushindwa tena na ulimwengu wote ukakumbatia uwongo wa chanzo cha uhai cha asili. Kwa hiyo Mungu alimwita Ibrahimu kuwa mwakilishi wake na kuakisi ufalme wake. Kuanzia Mwanzo 12 hadi mwisho wa kitabu hiki, tuna upendeleo wa kuona mambo muhimu ya vizazi vitatu vya ukoo wa Abrahamu. Tunapotazama kwa ukaribu maisha ya wazee hao tutagundua mifano halisi na maonyo ya jinsi ya kujenga muundo thabiti wa familia kwa ajili ya hazina yetu ya kumbukumbu.

A. Changamoto ya Muungano na Mazingira

Katika Mwanzo 12:1, Mungu anamwambia Abrahamu aondoke katika nchi aliyoishi na kuacha familia yake kubwa. Familia ya Abrahamu ilitoka Uru katika nchi ya Babiloni. Jiji hili lilikuwa katikati ya mfumo wa ibada ya uwongo wa Nimrodi. Kila kitu kuhusu utamaduni wa Babiloni kiliimarisha uwongo wa chanzo cha uhai cha asili na kulikuwa na mvuto mbaya katika kujenga mfumo wa familia unaotegemea kanuni za Mungu.

Ingekuwa vigumu kwa Abrahamu kuacha kila kitu alichojua na kuvunja uhusiano wa karibu wa familia aliokuwa nao, lakini aliamua kutii amri ya Mungu. Miji ya siku hizi imeigwa kwa kanuni sawa na ile aliyoishi Ibrahimu - kuinuliwa kwa mwanadamu, kujitosheleza na viwango tofauti vya udhibiti (kazi, kodi, vyombo vya habari, shinikizo la rika, mfumo wa elimu). Kuacha

jiji kwa ajili ya mazingira ya vijijini zaidi mara nyingi huleta vikwazo kadhaa ambavyo wengi hawako tayari kuvuka. Kuwaacha marafiki na faraja nyuma inaonekana kuwa ngumu sana; na hivyo familia nyingi huishi katika miji zikijiweka kwenye mivuto ya kifalsafa, kihisia, kitamaduni na kiroho ambazo ni kanuni zinazopingana kabisa na mfumo wa familia ya Mungu. Maisha ya jiji, katika hali nyingi, ni kizuizi kikubwa cha kujenga hazina ya kumbukumbu za familia.

Somo la mazingira linaonyeshwa zaidi katika hadithi ya Lutu. Lutu alikuwa mpwa wa Abrahamu na alikuwa amesafiri pamoja naye kutoka Babeli. Ukuaji wa mifugo yao ulikuwa mkubwa sana hata ikawa haiwezekani kugawana rasilimali kutoka eneo moja.

Mwanzo 13:5-6 Na Lutu aliyesafiri pamoja na Abram, yeye naye alikuwa na makundi ya ng'ombe na kondoo, na hema. [6]
Na ile nchi haikuwatosha, ili wakae pamoja; maana mali zao zilikuwa nyingi, hata wasiweze kukaa pamoja.

Abrahamu alimwomba Lutu achague mwelekeo anaotaka kwenda. Ikiwa Lutu alitaka kwenda kushoto, Abrahamu angeenda kulia. Ikiwa Lutu alitaka kwenda kulia, Abrahamu angeenda kushoto. Ikiwa Lutu angefuata mfumo wa Mungu wa kujisalimisha, angalimwomba Abrahamu asali na kuamua kile alichohisi kinafaa kwa wote wawili. Akiwa mpwa wa Ibrahimu, Lutu alikuwa katika njia ya Ibrahimu ya baraka na angebarikiwa kwa kujisalimisha kwenye hekima na uongozi wa mjomba wake.

Lutu aliathiriwa na tamaa ya mali, mali na raha, kwa namna sawa na watu wa Babeli. Alifanya uamuzi wenye msingi wa mamlaka badala ya ule wa kimahusiano na akachagua ardhi iliyokuwa na rutuba zaidi, iliyokuwa karibu na jiji la Sodoma.

Mwanzo 13:10-13 Lutu akainua macho yake, akaliona Bonde lote la Yordani, ya kwamba lote pia lina maji, kabla BWANA hajaharibu Sodoma na Gomora, lilikuwa kama bustani ya BWANA, kama nchi ya Misri hapo unapokwenda Soari. [11]
Basi Lutu akajichagulia Bonde lote la Yordani; Lutu akasafiri kwenda upande wa mashariki; wakatengana wao kwa wao. [12]
Abramu akakaa katika nchi ya Kanaani, na Lutu akakaa katika

miji ya lile Bonde; akajongeza hema yake mpaka Sodoma. [13]
Lakini watu wa Sodoma walikuwa wabaya, wenye kufanya
dhambi nyingi sana juu ya BWANA.

Uamuzi huu wa Lutu ulithibitika kuwa mbaya kwa ufalme wa familia yake. Hatimaye Lutu na familia yake waliamia Sodoma, na Lutu akapokea onyo la kuondoka jiji hilo kwa kuchukuliwa mateka na kikundi cha makabila jirani. Hadithi imeainishwa katika Mwanzo 14. Cha kusikitisha hakuna kutajwa katika rekodi ya shukrani ya Lutu, au ahadi ya kuondoka Sodoma. Macho yake yalikuwa yamepofushwa kuona hatari kwa familia yake na angelipa gharama kubwa sana.

Uovu wa Sodoma ukawa mkubwa sana hata uharibifu wake ulikuwa unawakaribia. Malaika walipokutana na Ibrahimu, roho ya Kristo ndani ya Ibrahimu ilisihwa kwa ajili ya Sodoma, ikionyesha nia ya Mungu ya kuuokoa mji huo, lakini maadili ya maisha yalikuwa mabaya sana hivi kwamba utambulisho wa jukumu la mwanamume na mwanamke uliharibiwa kabisa na muundo wa familia kuharibiwa.

Mwanzo 19:4-7 NIV - Kabla hawajalala, wanaume wote kutoka kila sehemu ya mji wa Sodoma, vijana kwa wazee, wakaizingira nyumba. [5] Wakamwita Lutu, “Wako wapi wanaume waliokuja kwako usiku wa leo? Watoeni nje ili tulale nao. [6] Lutu akatoka nje ili kuwalaki, akafunga mlango nyuma yake [7] akasema, La, rafiki zangu. Msifanye uovu huu.

Anasa za kila siku za mazingira haya zilibomoa misingi ya maadili ya nyumba ya Lutu. Ingawa Lutu alifanya yote aliyoweza ili kuwa mwaminifu kwa Mungu, alijiweka mahali ambapo mazingira na ushirika wa watu waovu waliomzunguka ungedhoofisha jitihada zake zote.

Lutu alipoteza familia yake yote isipokuwa mabinti wawili; wote waliangamia katika uharibifu wa Sodoma.

Mwanzo 19:14 Lutu akatoka akasema na wakweze, waliowaposa binti zake, akasema, Ondokeni mtoke katika mahali hapa kwa sababu BWANA atauharibu mji huu. Lakini akawa kama achezaye machoni pa wakweze.

Mwanzo 19:17 Ikawa walipomtoa nje, mmoja alisema, Jiponye nafsi yako usitazame nyuma, wala usisimame katika hilo bonde po pote; ujiponye mlimani, usije ukapotea.

Mwanzo 19:24-26 Ndipo BWANA akanyesha juu ya Sodoma na juu ya Gomora kiberiti na moto toka mbinguni kwa BWANA. [25] Akaangusha miji hiyo na Bonde lote, na wote waliokaa katika miji hiyo, na yote yaliyomea katika nchi ile. [26] Lakini mkewe Lutu akatazama nyuma yake, akawa nguzo ya chumvi.

Kwa kusikitisha, mke wa Lutu alikuwa amekubali roho ya kutojitiisha ya wanawake wa Sodoma na akakataa kutii maagizo ya kutotazama nyuma, naye akaangamia. Inawezekana kwamba hata kwa roho yake ya kutojitiisha, mke wa Lutu angeweza kuwa na muda ulioongezwa wa kufikiria upya mwendo wake, lakini mtazamo wenye kuyumba-yumba wa Lutu katika kuishi mjini uliimarisha mitazamo yake ya kutotii na kutia muhuri hatima yake.

Ingekuwa mbaya vya kutosha kupoteza familia yako yote, lakini binti za Lutu walikuwa wameathiriwa pia na ukosefu wa maadili ya Sodoma. Utayari wa Lutu wa kuruhusu binti zake kutumiwa na wanaume waovu ulikuwa uthibitisho wa ukosefu wa baraka ambao Lutu aliwaandalia binti zake, na hilo liliwafanya wawe hatarini kwa shauku za watu wasiomcha Mungu na mashirika mabaya.

Chini ya ushawishi huu, binti za Lutu, wakitafuta kwa nia njema kuendeleza ukoo wa familia walitumia kanuni ya Nimrodi ya udanganyifu, walimlevya baba yao na wote wawili wakapata mimba kutoka kwake. Wasichana hawa walikuwa wamepoteza fahamu ya kwamba baba yao alikusudiwa kuwa nani, na ukosefu wa heshima waliyokuwa wameiishi na kuirithi huko Sodoma ulikuwa umewaruhusu kuvuka kizingiti ambacho kingethibitisha msiba mkubwa. Watoto waliozaliwa kutokana na tukio hili walikuwa Moabu na Amoni; kichwa cha Wamoabu na Waamoni ambao wangethibitisha jaribu kuu kwa wazao wa Ibrahimu - wana wa Israeli. Bila muundo sahihi wa baraka za kifamilia, makabila haya mawili yakawa maovu na ya kivita na yakathibitika kuwa doa juu ya dunia, na hatimaye yalijaza kikombe chao kwa uovu hadi pale ambapo hukumu ya kimungu ilihitajika.

Matukio haya yote ya kutisha yangeweza kuepokwa ikiwa Lutu angenyenyekea chini ya mamlaka ya Abrahamu na kumwomba apendekeze njia bora zaidi ya kutenda. Hata angeweza kuokolewa ikiwa angeondoka Sodoma baada ya Abrahamu kumwoko, lakini alishindwa. Urithi wa Lutu haukuwa taifa lenye nguvu lililokuwa baraka kwa dunia bali ni mfano wa hasara, misiba, kuhusiana na maovu katika uzao wake.

Mashirika na mazingira yetu yana athari gani kwa familia zetu leo?

B. Jaribio la Utajiri

Biblia inatuambia kwa uwazi sana juu ya hatari na udanganyifu wa pesa.

1 Timotheo 6:10 Maana shina moja la mabaya ya kila namna ni kupenda fedha; ambayo wengine hali wakiitamani hiyo wamefarakana na imani, na kujichoma kwa maumivu mengi.

Pesa yenyewe sio mzizi wa uovu, lakini tamaa yake. Tuliona hapo awali kwamba ni Nimrodi ambaye alianzisha aina ya mfumo wa benki. Msukumo wa uhusiano wa upendo na wajibu ambao unaunda msingi wa shughuli katika ufalme wa Mungu ulibadilishwa na mfumo wa pesa ambapo kila shughuli ilikuwa na bei yake, ikifungua mlango kwa wanadamu kupata thamani kwa urahisi zaidi kupitia mali zao. Katika mfumo wa pesa, pesa ni nguvu na kadiri unavyokuwa na pesa nyingi ndivyo unavyokuwa na nguvu nyingi, kwa hivyo kupenda pesa ni kupenda madaraka na nguvu. Baba yetu wa mbinguni anasema juu ya mada hii:

Yeremia 9:23-24 BWANA asema hivi, Mwenye hekima asijisifu kwa sababu ya hekima yake, wala mwenye nguvu asijisifu kwa sababu ya nguvu zake, wala tajiri asijisifu kwa sababu ya utajiri wake; [24] bali ajisifuye na ajisifu kwa sababu hii, ya kwamba ananifahamu mimi, na kunijua, ya kuwa mimi ni BWANA, nitendaye wema, na hukumu, na haki, katika nchi; maana mimi napendezwa na mambo hayo, asema BWANA,

Mungu anatuambia tusipate thamani au utukufu katika mali, bali tujisifu katika kumjua. Utajiri wa ufalme wa Mungu ni tabia. Ni bei gani inayoweza kuwekwa kwa mtu ambaye ni mwenye furaha, amani, mvumilivu,

mwaminifu, mwenye utambuzi na mnyoofu katika kutetea maadili ya haki? Tunawapata wapi watu wa namna hii leo?

Wengi wa jamii leo wana pesa kama moja ya matamano ya juu zaidi ya kupata. Kama ambavyo wakati mwingine imesemwa “Pesa sio kila kitu lakini iko juu pale na oksijeni!”

Wanaume na wanawake watatelekeza nyumba na familia ili kumiliki mali na utajiri, na wako tayari kuoana kabisa mtu asiyefaa kwa sababu tu ni matajiri. Watafanya kazi katika saa za ziada kazini usiku baada ya usiku ili kujaribu na kusonga mbele huku watoto wao wakinyimwa muda wa kuwa nao. Tamaa ya pesa na tamaa ya familia yenye furaha ni tamaa zinazoshindana. Katika hatua za kawaida katika maisha yetu, tamano moja inapaswa kutoa nafasi kwa lingine.

Katika maisha ya Ibrahimu, tunaona mtu ambaye alimchagua Mungu na familia kwanza katika hali hizi. Ingawa Ibrahimu alikuwa mtu tajiri, na mtu anaweza kusema angeweza kumudu kuwa mkarimu, tabia yake nzuri inadhihirishwa mara kwa mara kwa kuchagua kwake kumheshimu Mungu kwanza na kuweka thamani ya juu katika mahusiano ya familia yake.

Mwanzo 13:7-9 Kukawako ugomvi kati ya wachunga wanyama wa Abramu, na wachunga wanyama wa Lutu; na siku zile Wakanaani na Waperizi walikuwa wakikaa katika nchi. [8] Abramu akamwambia Lutu, Basi, usiwepo ugomvi, nakusihi, kati ya mimi na wewe, wala kati ya wachungaji wangu na wachungaji wako; maana sisi tu ndugu. [9] Je! Nchi hii yote haiko mbele yako? Basi ujitenge nami, nakusihi; ukienda upande wa kushoto, nitakwenda upande wa kuume; ukienda upande wa kuume, nitakwenda upande wa kushoto.

Sababu pekee iliyomfanya Lutu kuwa na mali nyingi ilikuwa ni kwa sababu ya uhusiano wake na Ibrahimu. Abrahamu angeweza kumtendea Lutu kama Labani alivyomtendea Yakobo na kujaribu kupata thamani nyingi kutoka kwake kadiri ambavyo angeweza ili kujitajirisha, lakini hakufanya hivyo. Angeweza kumwambia Lutu kwamba ni ustadi na hekima yake ndiyo iliyowezesha utajiri huo wote na kwamba Lutu alikuwa na deni la shukrani kwa Abrahamu, lakini hakufanya hivyo. Wafanyabiashara wengi werevu

wangemchukia Abraham akimruhusu mpwa wake kuamua ni malisho gani anayotaka kwanza, na kumruhusu mpwa wake kupata faida - uamuzi kama huo haukuwa wa hekima ya kiulimwengu hata kidogo.

Lakini Abrahamu hakuwa mtumwa wa kupenda pesa na mali kama Lutu alivyokuwa. Kupenda mali na faida kulimgharimu Lutu ufalme wa familia yake, na alipoteza kila kitu. Katika kutafuta faida ya muda ya kupata zaidi, aliachwa bila chochote.

Katika Mwanzo 14 tunaona tena kwamba Ibrahimu alithamini mahusiano ya kifamilia kuliko faida ya muda.

Mwanzo 14:12-15 Wakamtwa Lutu, mwana wa nduguye Abram, aliyekaa huko Sodoma, na mali yake, wakaenda zao. [13] Mtu mmoja aliyeponyoka akaenda, akampasha habari Abram Mwebrania; naye amekaa panapo mialoni ya Mamre, yule Mwamori, ndugu ya Eshkoli, na ndugu ya Aneri, na hao walikuwa wamepatana na Abram [14] Abram aliposikia ya kwamba nduguye ametekwa mateka, akawapa silaha vijana wake, waliozaliwa katika nyumba yake, watu mia tatu na kumi na wanane, akawafuata mpaka Dani. [15] Akajipanga apigane nao usiku, yeye na watumwa wake, akawapiga, akawafukuza mpaka Hoba, ulioko upande wa kushoto wa Dameski.

Ingekuwa rahisi kwa Abrahamu kutomhurumia Lutu na yale yaliyompata, au pengine kufikiri kwamba Lutu alikuwa amepokea majangwa yake ya haki kwa sababu ya kuwa na pupa, lakini Abrahamu hakuruhusu mawazo hayo yatawale. Lutu alikuwa mpwa wake na kwa hiari alihatarisha maisha yake na kuwekeza utajiri na mali yake mwenyewe katika kutafuta kumwokoia Lutu.

Abrahamu angeweza kupoteza uhai wake na mali zake zote ili kuokoa Lutu na familia yake. Kwa mtazamo wa kidunia hii ilikuwa ni hatua ya kipumbavu. Angeweza kuajiri timu ya watu kumrudisha mpwa wake, lakini Ibrahimu alienda mwenyewe na kuweka kila kitu kwenye mstari.

Mungu alimpa Ibrahimu ushindi mkubwa dhidi ya uwezekano wote³⁹ na kwa mara nyingine tena Abrahamu alikabiliwa na changamoto ya pesa. Abrahamu alijua kwamba ushindi wake alipewa kutoka kwa Mungu na kwamba ni Bwana ambaye angesifiwa kwa rehema zake. Ni katika hatua hii ambapo tunaona kanuni ambayo Ibrahimu aliifuata ili kujikumbusha mahali ambapo vitu vyote vinatoka.

Mwanzo 14:18-20 NIV - Kisha Melkizedeki mfalme wa Salemu akaleta mkate na divai. Alikuwa kuhani wa Mungu Aliye Juu Zaidi, [19] akambariki Abram, akisema, Abram na abarikiwe na Mungu Aliye Juu Sana, Muumba wa mbingu na nchi. [20] Na ahimidiwe Mungu Aliye Juu Zaidi, aliyewatia adui zako mkononi mwako. Kisha Abram akampa sehemu ya kumi ya vitu vyote.

Huenda Abrahamu alifikiri kwamba alikuwa na haki ya kuchukua nyara zote za pambano hilo. Alikuwa ameweka maisha yake na mali zake kwenye mstari na akashinda, hivyo alikuwa na haki ya kuvipata. Lakini mawazo hayo yanaakisi uwongo wa nyoka wa nguvu za asili. Ibrahimu alijua ni Mungu ndiye aliyepata ushindi; uwezo huu, ustadi na uwezo huu havikutoka kwake, bali vilitoka kwa Muumba wa mbingu na dunia na, kwa kukiri hilo, alitoa zaka au asilimia 10 ya mapato yake kwa kuhani wa Mungu Aliye Juu Zaidi. Utoaji wa zaka ulikuwa kukiri dhahiri kwa Ibrahimu kwamba kila kitu alichokuwa nacho kilitoka kwa Mungu na kilitumika kama baraka dhidi ya uchoyo na ubinafsi. Zoezi la kutoa zaka lilikuwa njia nyingine ambayo Ibrahimu aliweka uhusiano wa kifamilia juu ya vishawishi na ushawishi wa mali.

Lakini mtazamo wa Ibrahimu wa hatari za mali ulienea zaidi.

Mwanzo 14:21-24 Mfalme wa Sodoma akamwambia Abram, Nipe mimi hao watu, na hizo mali uchukue wewe. [22] Abram akamwambia mfalme wa Sodoma, Nimeinua mkono wangu kwa BWANA, Mungu Aliye juu sana, Muumba mbingu na nchi, [23] ya kuwa sitatwaa uzi wala gidamu ya kiatu wala cho

³⁹ Uwezekano wa watu 318 kupiga jeshi kubwa ni mdogo sana. Kwa kweli ushindi huu unazidi Vita vya Thermopylae kwa ukuu.

chote kilicho chako, usije ukasema, Nimemtajirisha Abramu; [24] isipokuwa hivyo walivyokula vijana, na sehemu za watu waliokwenda nami, yaani, Aneri, na Eshkoli, na Mamre; na watwae wao sehemu zao.

Mfalme wa Sodoma hakuamini kama Ibrahimu alivyoamini kwamba utajiri na mali zote zilitoka kwa Mungu aliyeziumba mbingu na nchi. Ikiwa Abrahamu alikubali zawadi zake, inaweza kusemwa kwamba Abrahamu alikuwa tajiri kupitia utajiri wa Sodoma; kwamba ukuu wake ulitokana na ujuzi na uwezo wake mwenyewe pamoja na ukarimu wa mfalme wa Sodoma. Abrahamu alitamani sana kulinda kanuni alizoishi nazo na kumheshimu Mungu aliyemtumikia. Hakuchukua chochote kutoka kwa mfalme wa Sodoma.

Katika matukio haya ya Abraham tunaona siri nyingine ya kujenga hazina ya familia:

1. Kuweka mahusiano ya kifamilia juu ya tamaa ya mali.
2. Kutambua kwamba utajiri na mali zote zinatoka kwa Mungu.
3. Zoezi la kutoa zaka kama kinga dhidi ya uwongo kwamba kile tulicho nacho kinatokana na sisi wenyewe.
4. Kukataa kupokea zawadi ambazo zingeondoa utukufu wa Mungu kama chanzo cha vitu vyote.

Masomo haya ni muhimu sana leo. Ikiwa tunataka kujenga muundo wa familia ambao utabariki watoto wetu, tutakuwa wenye hekima kutembea katika hatua za Ibrahimu.

C. Jaribio la Ndoa – Uongozi na Utii

Mungu alimwambia Ibrahimu hapo mwanzo kwamba kupitia muundo wa familia yake, Mungu angebariki familia za ulimwengu. Ili baraka hizo zitiririke kwa uhuru, Abrahamu na Sara wangehitaji kuelewa vizuri wajibu wao katika muundo huo wa familia. Angalia kile Mungu alichohadi:

Mwanzo 12:2-3 nami nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa, na kukubariki, na kulikuza jina lako; nawe uwe baraka; [3]nami

nitawabariki wakubarikio, naye akulaaniye nitamlaani; na katika wewe jamaa zote za dunia watabarikiwa.

Baadaye katika Mwanzo, Mungu anaeleza waziwazi jinsi baraka ambavyo zingetiririka na kile ambacho kingehakikisha ujenzi wa taifa hili kuu.

Mwanzo 18:18-19 akiwa Ibrahimu atakuwa taifa kuu, hodari, na katika yeye mataifa yote ya dunia watabarikiwa? [19] Kwa maana nimemjua ya kwamba atawaamuru wanawe, na nyumba yake baada yake waishike njia ya BWANA, wafanye haki na hukumu, ili kwamba BWANA naye akamtimize Ibrahimu ahadi zake.

Tulijadili hali muhimu ya muundo huu wa familia katika Sura ya 4 hadi 6. Jambo moja tulilotaja ambalo tunahitaji kukumbushwa kulihusu ni hili:

Usawa katika mahusiano hauhusu mamlaka, udhibiti na mali, ni kuhusu uwezo wa kuelewa na kumjua mtu fulani. Mtazamo wa utambulisho wa mwanamke kwa njia hii ndiyo njia pekee tunaweza kufafanua usawa wa uhusiano. Mwanamke ndiye ufunguo wa ufalme wa uhusiano.

Ili familia zote za dunia zibarikiwe kupitia kwa Ibrahimu, mfumo wa familia yake lazima uwe kielelezo kwa wengine wote kuruhusu baraka ya upendo, maana na thamani kutiririka kupitia humo kwa familia zote. Jina “Mwana” katika Kiebrania lina maana ya msingi ya “Mjenzi wa Jina la familia.” Ili kujenga Jina la Familia, ni lazima mwana ajifunze kanuni sahihi za jinsi mahusiano yanavyofanya kazi na mahali ambapo hili hujifunzwa ni kutoka kwa wazazi wake.

i. Kushindwa kwa Kwanza kwa Ibrahimu Nchini Misri Kunasababisha Hatari kwa Sara

Tukiwa na mawazo haya akilini, tutaona kwamba Sara ndiye ufunguo wa ufalme wa familia ya Abrahamu kugeuka kuwa taifa kubwa. Mtazamo wake juu ya mume wake na jinsi anavyoitikia mamlaka aliyopewa na Mungu itaamua kufaulu au kushindwa kwa ufalme wa familia.

Tukiwa na hili akilini, acheni tuchunguze ni matukio gani yanayotokea katika maisha ya Abrahamu na Sara na majaribio yaliyofanywa na Shetani kuharibu jengo la hazina yao ya kumbukumbu za familia.

Mwanzo 12:10-15 Basi kulikuwa njaa katika nchi ile; Abram akashuka Misri, akae huko kwa muda maana njaa ilikuwa nzito katika nchi. [11] Ikawa alipokuwa karibu kuingia Misri, akamwambia Sarai mkewe, Tazama, najua ya kuwa u mwanamke mzuri wa uso; [12] basi itakuwa, Wamisri watakapokuona watasema, Huyu ni mkewe; kisha wataniua mimi na wewe watakuacha hai. [13] Tafadhali useme, wewe u ndugu yangu, iwe heri kwangu kwa ajili yako, na nafsi yangu iishi kwa ajili yako. [14] Basi ikawa Abram alipofika Misri, Wamisri wakamwona huyo mwanamke ya kwamba yeye ni mzuri sana. [15] Wakuu wa Farao wakamwona, nao wakamsifu kwa Farao; basi yule mwanamke akachukuliwa nyumbani mwa Farao.

Shetani alianza mara moja kuharibu uhusiano kati ya Abrahamu na Sara. Alitumia woga wa Abrahamu waliposhuka Misri, na ukosefu wa imani wa Abrahamu ulimfanya Sara awe katika hali ngumu. Kwa kumwomba Sara afiche ukweli kamili kuhusu uhusiano wake na Abrahamu, alipelekwa katika makao ya Farao ili awe sehemu ya “mkusanyo” wake wa wanawake. Kushindwa huko kwa Abrahamu kungemfanya Sara ahisi hatari sana. Kwa nini Ibrahimu, mume wake na mlinzi wake, aliruhusu yeye kuchukuliwa na Farao? Je, hii ilikuwaje onyesho la upendo? Alikuwa amewasilisha ombi lake la kusema kwamba alikuwa dada yake ili amlinde na hata hivyo alipochukuliwa, hakufanya lolote kumlinda.

Shetani alikuwa anajaribu kuvunja imani ya Sara kwa mume wake kwa kumfanya Abrahamu ajikwae ingawa alikuwa na hofu. Kitendo hiki kilikuwa ni mwangwi wa Adamu akimlaumu Hawa kwa matendo yake alipoanguka katika uasi. Ikiwa Shetani angeweza kuvunja tumaini la Sara katika kuongozwa na Abrahamu, basi alijua kwamba angezuia sana njia hiyo ya baraka na kutumaini hata kuharibu njia ya mzao aliyeahidiwa.

Kila mume anahitaji kuelewa kwamba ufalme wake wote wa familia unategemea imani ambayo mke wake anayo kwake kama kiongozi na mlinzi

wa familia. Ili kumlinda mke wake kutokana na vishawishi vya Shetani, anahitaji kumthibitisha mara kwa mara na kuonyesha upendo na uthamini wake kwake. Kila mke anahitaji kuelewa kwamba Shetani atajitahidi bila kuchoka kumshawishi mume wake ashindwe, na kumwacha mke wake katika hatari ya kutilia shaka mume wake. Anaweza kumsaidia kuwa kiongozi na mlinzi huyo kwa mtazamo wa heshima na utii wa kimungu kwa uongozi wake. Wote mume na mke lazima wawe watendaji; katika maonyesho ya shukrani kutoka kwa mume hadi mke na maonyesho ya heshima kutoka kwa mke hadi mume.

Cha kusikitisha ni kwamba Ibrahimu alishindwa jaribio hili hapo mwanzoni na udhaifu uliouunda ndani ya Sara ungeleta matokeo mabaya katika siku zijazo.

ii. Kushindwa kwa Pili kwa Ibrahimu katika Kuisikiliza Sauti ya Sara

Mungu alikuwa amemuahidi Abrahamu kwamba angekuwa taifa kubwa, lakini aliruhusu kuchelewa kwa muda ili kujaribu tabia ya Abrahamu. Ucheleweshaji wa wakati huu uligeuka kuwa miaka mingi na Ibrahimu alijaribiwa kuwa na papara.

Mwanzo 15:1-3 Baada ya mambo hayo neno la BWANA likamjia Abram katika njozi, likinena, Usiogope, Abram, Mimi ni ngao yako, na thawabu yako kubwa sana. [2] Abram akasema, Ee Bwana MUNGU, utanipa nini, nami naenda zangu hali sina mtoto, na atakayeimiliki nyumba yangu ni huyu Eliezeri, Mdameski? [3] Abram akasema, Tazama, hukunipa uzao, na mtu aliyezaliwa nyumbani mwangu ndiye mrithi wangu.

Kuchelewa kwa wakati kulidhihirisha akili huru ya Ibrahimu kutatua tatizo la kwa nini hakuwa na mwana. Alipendekeza suluhisho la mtumishi wake mwaminifu kuwa mrithi wake. Ibrahimu haonekani kutilia shaka kwamba huenda kukawia kumetokana na kushindwa kwake huko Misri ambako kulikuwa na athari kubwa kwa Sara. Muda ungehitajika kurejesha imani hiyo kikamilifu ili kuhakikisha jukumu la utii linatendeka ipasavyo. Mungu alimwahidi Ibrahimu kwamba kutoka katika mwili wake mwana atazaliwa.

Mwanzo 15:4-5 Nalo neno la BWANA likamjia likinena, Huyu hatakurithi, bali atakayetoka katika viuno vyako ndiye atakayekurithi. [5] Akamleta nje, akasema, Tazama sasa mbinguni, kazihesabu nyota, kama ukiweza kuzihesabu. Akamwambia, Ndivyo utakavyokuwa uzao wako.

Lakini katika ahadi hii bado kuna jaribu kwa sababu Mungu hasemi kwamba Sara ndiye atakayemzaa mtoto; Anamtaja Ibrahimu tu. Kwa nini Mungu alifanya hivi? Udhaifu wa Sara uliosababishwa na Ibrahimu huko Misri ulihitaji kufunuliwa kabla ya misingi ya ufalme wa Ibrahimu kuwekwa na mwana. Kauli ya Bwana ilileta athari iliyotamaniwa na hofu ya Sara ikatokea punde.

Mwanzo 16:1-2 Basi Sarai mkewe Abramumu hakumzalia mwana, naye alikuwa na mjakazi, Mmisri, jina lake Hajiri. [2] Sarai akamwambia Abramumu, Basi sasa, BWANA amenifunga tumbo nisizae, umwingilie mjakazi wangu labda nitapata uzao kwa yeye. Abramumu akaisikiliza sauti ya Sarai.

Kifungu hiki kinafunua urefu ambao Sara alikuwa tayari kwenda kupata watoto. Hapo zamani za kale, mke kushindwa kupata watoto ilikuwa aibu kwake. Aibu hii ilitokana na uwongo wa Shetani wa uwezo wa asili wa kuzalisha. Tunaona aibu hii na huzuni na kutokuwa na thamani kukidhihirishwa kwa ukubwa zaidi katika Raheli, mke wa mjukuu wa Sara.

Mwanzo 30:1 Naye Raheli alipoona ya kuwa hamzalii Yakobo mwana, Raheli alimwonea ndugu yake wivu. Akamwambia Yakobo, Nipe wana; kama sivyo, nitakufa mimi.

Raheli alikuwa karibu kujua kuhusu ukweli kwamba hangeweza kuzaa watoto. Dada yake inaonekana alikuwa akizaa watoto na yeye hakuweza kuzaa yeyote, na kwa hivyo “kushindwa kuzaa” kwa Raheli kulimfanya ajiue na pia kumsababishia kumkashifu Yakobo (ona pia kwamba wake wengi huzidisha msongo wa mawazo na ushindani).

Ukali huu wa hisia ulikuzwa katika moyo wa Sara na kumfanya apendekeze mpango ambao mwanamke yeyote mwenye akili timamu asingependekeza kamwe.

Ni mke gani ambaye angependekeza kwa hiari kwamba mume wake afanye ngono na mwanamke mwingine kwa kusudi la kumzalia mume wake watoto! Pendekezo hili linaonyesha msongo wa mawazo ambao Sara alikuwa chini yake. Kushindwa kwa Ibrahimu kumthibitisha kulimfanya ashindwe na pendekezo la Shetani kwamba hakuwa wa maana; na hata ilionekana kwamba Mungu alikuwa amemwacha kwa sababu hakujumuishwa katika ahadi katika Mwanzo 15. Kushindwa kwa Ibrahimu kumwamini Bwana wakati wa kwenda Misri kulikuwa na ushawishi kwenye imani ya Sara kwa Mungu. Maneno yake ya kuomboleza “Mungu amenizuia nisizae watoto,” yaonyesha imani fulani kwamba Mungu alikuwa akimuadhibu kwa sababu fulani. Ama kupitia hali yake ya kujiona kuwa duni na au kwa hisia ya uasi ili kufikia lengo la kupata watoto, anadokeza jambo lisilowazika na kumsihi Abrahamu amchukue kijakazi wake na kuzaa naye.

Inashangaza kwamba laana iliyokuja juu ya familia ya Ibrahimu huko Misri ilienezwa tena kupitia mwanamke Mmisri. Ufalme wa Misri ulikubali kabisa uwongo wa nyoka kupitia kanuni za ufalme wa Nimrodi. Katika kupendekeza mwanamke huyu wa Kimisri apelekwe katika chumba cha kulala cha Abrahamu, ilikuwa ishara ya pendekezo kwamba familia ya Ibrahimu inapaswa kukubaliana na falsafa ya Misri na uwongo wa nguvu asilia.

Shetani alikuwa karibu na ushindi mkubwa. Ikiwa angeweza kumfanya Abrahamu ajisalimisha kwa Sara, basi ufalme wa Mungu duniani kupitia Abrahamu ungekabiliwa na pigo baya sana. Abrahamu hangesahau njia ya aibu aliyomtendea mke wake huko Misri na angehisi vibaya kwa ajili yake kwamba hangeweza kuzaa watoto. Sara alihuzunika sana kwa sababu ya taabu yake, lakini Abrahamu alipaswa kujua vizuri zaidi kuliko kufuata shauri la Sara. Lakini kama babu yake Adamu, alitii ombi la mke wake. Kwa kufanya hivi alisalimisha uongozi wake. Shetani alitumia kwa ustadi hisia ya hatia na kupotosha hisia zake za huruma kwa mke wake ili kumfanya asalimisha jukumu lake la uongozi na kumwacha Sara aongoze. Uamuzi huu wa kutisha bado ni moja ya sababu kuu za mabishano ulimwenguni leo katika vita kati ya Wayahudi na Waarabu huko Mashariki ya Kati (Waarabu wanajiona kuwa ni wazao wa Ishmaeli, mwana wa Hajiri na Ibrahimu).

Ibrahimu alipaswa kupeleka ombi la Sara kwa Bwana, lakini hakufanya hivyo. Desturi ya wake wengi ilikuwa ya kawaida katika siku hizo na Ibrahimu hangefahamu kabisa hatari katika pendekezo hili, lakini kwa kufanya uamuzi mkubwa kama huo bila kumshirikisha Bwana kulifunua roho iliyobaki ya kujitegemea na ushawishi wa uongo wa nyoka.

Tunaona kufunuliwa katika hadithi hii mlolongo wa matukio ya kuangusha chini ufalme wa familia ya Ibrahimu:

1. Kushindwa kwa upande wa Ibrahimu kumthibitisha na kumlinda mke wake
2. Kusababisha hali ya kuathirika kwa kutokuwa na thamani kwa Sara
3. Kufungua mlango wa jaribu la Shetani la kutenda kwa kujitegemea
4. Kusababisha ombi la huzuni la Sara kupata watoto na mwanamke mwingine
5. Kusababisha Ibrahimu kusalimisha jukumu lake kama kichwa cha nyumba kwa kusikiliza sauti ya mke wake, hivyo kuchanganya majukumu ya uongozi na utii.
6. Kusababisha uhusiano wa kifamilia usioeleweka katika nyumba ya Ibrahimu
7. Kusababisha kuzuiwa kwa njia ya baraka na tishio kubwa la kujenga hazina ya kumbukumbu ya familia.

D. Mungu Anamfundisha Ibrahimu Kuhusu Asili Muhimu ya Muundo wa Familia

Kushindwa kwa Abrahamu kufahamu muungano mtakatifu wa uhusiano wa mume na mke katika kumsimika kuwa mkuu wa taifa kubwa kulimletea huzuni nyingi. Ushindani uliotokeza kati ya Sara na Hajiri haukuleta furaha ambayo Sara aliwazia, bali ulizidisha hisia zake za uchungu. Hagari, ingawa aliolewa na Abrahamu, bado alikuwa mtumishi wa Sara. Mfumo huu wa uhusiano ulioharibiwa ulikuwa hakika wenye kuleta mlipuko wakati fulani.

Mwanzo 16:4-6 Basi akamwingilia Hajiri, naye akapata mimba. Naye alipoona ya kwamba amepata mimba, bibi yake alikuwa duni machoni pake. [5] Sarai akamwambia Abram, Ubaya

ulionipata na uwe juu yako; nimekupa mjakazi wangu kifuani mwako, naye alipoona kwamba amepata mimba, mimi nimekuwa duni machoni pake. BWANA na ahukumu kati ya mimi na wewe. [6] Naye Abramam akamwambia Sarai, Tazama, mjakazi wako yu mkononi mwako, mtendee lililo jema machoni pako. Sarai akamtesa, naye akakimbia kutoka mbele yake.

Sara alimlaumu mumewe kwa kile kilichotokea. Katika ulimwengu wetu wa kisasa, tungecheka ujinga kama huo, lakini katika mfumo wa uongozi na utii wa Mungu, Sara alikuwa sahihi kabisa. Ibrahimu alikuwa amefanya uamuzi wa mwisho na hivyo jukumu lilikuwa kwake kwa ajili ya mlipuko wa hisia mbaya ambayo ilishuka juu ya nyumba yake. Akiwa kama mume, alipaswa kukataa ombi kama hilo na kumwomba Mungu ampe neema ya kumfariji mke wake. Inaonekana Isaka alijifunza kutoka kwa baba yake kuhusu jambo hilo.

Mwanzo 25:21 Isaka akamwomba BWANA kwa ajili ya mke wake, maana alikuwa tasa. Naye BWANA akamwitikia, na Rebeka mkewe akachukua mimba.

Kupitia majaribu na mateso, Abrahamu alijifunza mambo mengi kuhusu familia na jinsi inavyopaswa kuendeshwa. Tulitaja hapo awali somo la Sodom na jinsi kuvunjika kabisa kwa umoja wao wa familia kulivyosababisha maangamizo yao. Tunarudi tena kwenye Mwanzo 18:19.

Mwanzo 18:19 Kwa maana nimemjua ya kwamba atawaamuru wanawe, na nyumba yake baada yake waishike njia ya BWANA, wafanye haki na hukumu, ili kwamba BWANA naye akantimizie Ibrahimu ahadi zake.

Kuna umuhimu mkubwa katika maneno – “Kwa maana nimemjua.” Neno linalojulikana linamaanisha ujuzi wa karibu. Baada ya magumu mengi pamoja naye na pamoja na Lutu mpwa wake, Mungu aliweza kumpa Abrahamu ujuzi wa kina wa mfumo wa familia na kanuni za uongozi na utii. Tunaambiwa kwamba Mungu alimjua Ibrahimu ili (au kwa kusudi la) ili aweze kuwaamuru watoto wake na familia baada yake.

Kwa ujuzi huu sasa alikuwa tayari kuzalisha mrithi wa kweli ambaye angekuwa mjenzi wa kweli wa ufalme wa familia. Ishmaeli hakuweza

kuchukua nafasi hii kwa sababu ya uhusiano usio sahihi ambao alizaliwa nao. Unyama wa mwenendo wa Ishmaeli ulitokana moja kwa moja na Ibrahimu kuisikiliza sauti ya mke wake, na kumweka Hajiri mahali ambapo mwanawe hangeweza kubarikiwa kikweli na kuwa na hisia ya kweli ya kustahili mbele za Mungu ambayo ingemwezesha kuwa imara vya kutosha kubeba jina la familia.

Mwanzo 16:6-12 Naye Abramam akamwambia Sarai, Tazama, mjakazi wako yu mkononi mwako, mtendee lililo jema machoni pako. Sarai akamtesa, naye akakimbia kutoka mbele yake. [7] Malaika wa BWANA akamwona kwenye chemchemi ya maji katika jangwa, chemchemi iliyoko katika njia ya kuendea Shuri. [8] Akamwambia, Hajiri, wewe mjakazi wa Sarai, unatoka wapi, nawe unakwenda wapi? Akanena, Nakimbia mimi kutoka mbele ya bibi yangu Sarai. [9] Malaika wa BWANA akamwambia, Rudi kwa bibi yako, ukanyenyekee chini ya mikono yake. [10] Malaika wa BWANA akamwambia, Hakika nitauzidisha uzao wako, wala hautahesabika kwa jinsi utakavyokuwa mwingi. [11] Malaika wa BWANA akamwambia, Tazama! Wewe una mimba, utazaa mwana wa kiume, nawe utamwita jina lake Ishmaeli, maana BWANA amesikia kilio cha mateso yako. [12] Naye atakuwa kama punda-mwitu kati ya watu, mkono wake utakuwa juu ya watu wote na mkono wa watu wote utakuwa juu yake, naye atakaa mbele yao ndugu zake wote.

Hagari hangeweza kamwe kuhisi salama katika uhusiano wake na Abrahamu kwa sababu alikuwa mtumishi wa Sara kwanza. Bila hisia hiyo ya usalama, hangeweza kutimiza ipasavyo jukumu la kulea la mama, kwa sababu njia ya baraka kwake kupitia Abrahamu haikuwa halali. Mtiririko wa maisha ya baraka za Mungu haukuwa juu ya muungano huu na hivyo haungeza kufanikiwa kwa njia sahihi.

Mungu alikuja kwa Ibrahimu na kumwambia kwamba Sara angemzalia mwana. Jibu la ujumbe huu kwa mara nyingine tena lilikuwa ni kushindwa kuamini, na kicheko cha Ibrahimu katika Mwa 17:17 kilipitishwa kwa Sara aliposikia habari katika Mwanzo 18 na akacheka pia kwa kutoamini kabisa. Bwana alimuuliza Ibrahimu kwa nini mkewe amecheka badala ya kumuuliza

Sara moja kwa moja. Swali hili lilielekezwa kwa Abrahamu kwa sababu alikuwa ameanzisha kutoamini huku na kuathiri fikira za Sara. Uwongo aliosema kuhusu kicheko ulifunua kwamba bado alikuwa na kiwango fulani cha ukosefu wa usalama, na hilo lilihitaji kushughulikiwa kabla ya kuzaliwa kwa mwanawe.

Sasa kwa kuwa Abrahamu alikuwa na mrithi, angetafuta kuhakikisha kwamba mke ambaye mwana wake angeoa angeweza kutimiza daraka la wakala mtiifu. Mwanamke ambaye Isaka angeoa angekuwa muhimu kwa uokovu wa ufalme wa familia ya Abrahamu na uchaguzi wa sala ulipaswa kufanywa. Safari ya mtumishi wa Abrahamu kutafuta mwanamke anayefaa inafunua utambuzi wa jinsi chaguo hili lilivyokuwa muhimu. Isaka alikuwa na umri wa miaka 40 na katika jamii ya leo tungemwona kuwa na uwezo wa kufanya chaguo lake mwenyewe, lakini aliamini hekima ya baba yake na kujitiisha kwa mchakato ambao baba yake alitamani. Mtazamo wa utumishi wa Rebeka katika kumpa mtumishi wa Abrahamu kinywaji, na vilevile kunywesha wanyama wake, ulifunua roho ya wakala mtiifu ambaye Isaka alihitaji ili kujenga ufalme wa familia.

Isaka alijifunza mambo mengi kutoka kwa baba na mama yake kuhusu familia, kwa hiyo aliepuka mitego mingi ambayo baba yake alikumbana nayo; lakini Shetani alileta jaribu jingine kwa wanandoa hawa kwa namna ya upendeleo kati ya watoto. Uligawanya familia kabisa. Lakini kuhusu uchaguzi wa mke kwa wana wao, Isaka na Rebeka walielewa vizuri suala hilo na jinsi lilivyokuwa muhimu.

Mwanzo 26:34-35 Esau alipokuwa mwenye miaka arobaini, akamwoa Yudithi, binti Beeri, Mhiti, na Basemathi, binti Eloni, Mhiti. [35] Roho zao Isaka na Rebeka zikajaa uchungu kwa ajili yao.

Esau alishindwa kutii maonyo ya babu yake na akachukua wake wawili kutoka katika kabila ambalo halikufuata mfumo wa Mungu wa familia. Iliwaletea Isaka na Rebeka huzuni nyingi, kwa kuwa walijua kwamba ingezuia sana ahadi ya kuwa taifa kubwa, na kwa sehemu hii ndiyo sababu Mungu alionyesha kwamba mkubwa angemtumikia mdogo. Uchaguzi wake wa wake ulifanya isiwezekane kuanzisha ufalme wa familia kwa ufanisi.

Mwanzo 27:46 Rebeka akamwambia Isaka, Rohoni mwangu sina raha kwa sababu ya hao binti za Hethi. Kama Yakobo akitwaa mke katika binti za Hethi, kama hawa binti za nchi, maisha yangu yatanifaidia nini?

Rebeka alionyesha ukweli kwamba ikiwa Yakobo angechukua mke ambaye hakuelewa kanuni za kweli za familia, basi ufalme wao wa familia ungemalizika. Juhudi zake zote za kulea wanawe zingepotea katika uchaguzi mbaya wa wake.

Kuna maagizo mengi zaidi katika kitabu cha Mwanzo kuhusu kanuni hizi, na ningekuhimiza kufuata sababu na kanuni za athari katika familia ya Yakobo. Ufalme wa Israeli, pamoja na kuzaliwa kwake kwa wana kumi na wawili, haukuwa na mwanzo mkamilifu. Kwa kweli familia ilikuwa haifanyi kazi mahali pengine, lakini masomo yapo kwa sisi kujifunza ikiwa tuko tayari.

1. Mume lazima atambue jukumu lake kama mtoaji na mbariki mbegu, na ambariki mke wake na watoto wake kwa maneno ya shukrani na kutia moyo.
2. Mke lazima achukue nafasi ya wakala mtiifu ili kuteka baraka za mume wake katika njia kwa ajili ya watoto wake.
3. Mara tu njia hii ya baraka itakapofunguliwa mtoto atapokea hisia ya uwana wa kweli au ubinti kwa Mungu, ambayo itawalinda kutokana na uwongo wa nyoka ili kupata thamani kwa uwezo wa asili na mafanikio.

Kabla ya kufunga sura hii, tutazungumzia kwa ufupi mchakato wa kubariki na kwa nini ni muhimu sana kwa baba kuwabariki watoto wake.

E. Haki ya Kuzaliwa ya Kubariki

Katika Sura ya 5 tulijadili kanuni muhimu ya baraka; kutiririka kwa sio tu maisha ya kimwili bali pia hisia ya thamani na kusudi. Baraka hii ndiyo njia pekee ya kujiepusha na kutokuwa na thamani na kutofaa. Mungu aliunganisha tena njia hii kupitia Ibrahimu aliposema:

Mwanzo 12:2-3 nami nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa, na kukubariki, na kulikuza jina lako; nawe uwe baraka; [3] nami nitawabariki wakubarikio, naye akulaaniye nitamlaani; na katika wewe jamaa zote za dunia watabarikiwa.

Baraka hii ilimweka Ibrahimu kama njia iliyowekwa na Mungu kubariki ulimwengu. Kwa kuwa Ibrahimu aliingia katika uhusiano wa agano na Mungu, hata Ibrahimu aliposhindwa nyakati fulani, njia hii ya baraka haikuchukuliwa kutoka kwake. Njia ya baraka haikutegemea uwezo wa Ibrahimu wa kutenda ipasavyo bali juu ya uhusiano wake wa agano na Mungu. Njia ya baraka iliyoanzishwa na Ibrahimu isingeweza kutegemea utendaji wa Ibrahimu kwa sababu Ibrahimu alihitaji muda wa kujifunza kwamba alikuwa amelelewa katika mazingira yenye msingi wa uongo wa nyoka unaohusisha nguvu za asili. Agano lilitoa muda wa majaribio kwa Ibrahimu kutambua roho yake ya kujitegemea na kujitiisha kikamilifu kwa Mungu.

Mwanzo 15:18 Siku ile BWANA akafanya agano na Abram, akasema, Uzao wako nimewapa nchi hii, kutoka mto wa Misri mpaka huo mto mkubwa, mto Frati,

Kwa mtazamo wa kidunia, agano hili linaonekana kuwa la ajabu. Baadaye Ibrahimu anamdanganya Abimeleki, na bado ni Ibrahimu ambaye anaombwa amwombe Abimeleki na si vinginevyo.

Mwanzo 20:2-10 Ibrahimu akamnena Sara mkewe, Huyu ni ndugu yangu. Basi Abimeleki mfalme wa Gerari akapeleka watu akamtwa Sara. [3] Lakini Mungu akamjia Abimeleki katika ndoto ya usiku, akamwambia, Umekuwa mfu wewe kwa sababu ya mwanamke huyu uliyemtwa, maana ni mkewe mtu. [4] Basi Abimeleki alikuwa hakumkaribia, akasema, Ee Bwana, Je! Utaua hata taifa lenye haki? [5] Je! Hakuniambia mwenyewe, Huyu ni ndugu yangu? Na mwanamke mwenyewe naye alisema, Huyu ni ndugu yangu. Kwa ukamilifu wa moyo wangu, na kwa kuwa safi mikono yangu, nimefanya hivi. [6] Mungu akamwambia katika ndoto, Nami nimejua ya kwamba kwa ukamilifu wa moyo wako umefanya hivi, ndipo nami nikakuzuia usinitendee dhambi, kwa hiyo sikukuacha umguse.

[7] Basi sasa umrudishe mwanamke kwa mtu huyo, maana yeye ni nabii, naye atakuombea, upate kuishi. Bali usipomrudisha, fahamu ya kwamba kwa hakika utakufa wewe na watu wote ulio nao. [8] Abimeleki akaamka asubuhi na mapema, akawaita watumwa wake wote, akawaambia maneno hayo yote masikioni mwao, nao watu hao wakaogopa sana. [9] Kisha Abimeleki akamwita Ibrahimu, akamwambia, Umetutenda nini? Nimekukosa nini, hata ukaleta juu yangu na juu ya ufalme wangu dhambi kuu? Umenitenda matendo yasiyotendeka. [10] Abimeleki akamwambia Ibrahimu, Umeona nini hata ukatenda jambo hili?

Kwa hali zote, Abimeleki alipaswa kumwombea Ibrahimu kwa ajili ya udanganyifu wake katika kusema uwongo kuhusu mke wake, lakini Mungu alimwambia Abimeleki kwamba Abrahamu angemwombea. Njia pekee inayowezekana hii inaweza kuwa na maana ni kupitia agano ambalo Mungu alifanya na Ibrahimu kumfanya mamlaka yake iliyochaguliwa ya kubariki.

Badala ya kuondoa mamlaka haya, alileta mazingira ili kumkumbusha Abrahamu juu ya jukumu lake la kweli la kubariki. Kupitia Ujisalimishaji wa Abimeleki kwa maombi ya Ibrahimu, Ibrahimu alikemewa na kukumbushwa wajibu wake kama nabii wa Mungu. Kama Abimeleki angemshambulia Ibrahimu kwa ajili ya tabia yake, woga ambao ulimfanya Ibrahimu kusema uwongo ungeongezeka na angeenda mbali zaidi na utambulisho wake wa kweli kama mbariki wa familia za dunia.

Mamlaka haya ya kubariki yangetiririka kutoka kizazi hadi kizazi kupitia dhana ya haki ya mzaliwa wa kwanza.

Mwanzo 25:31-33 Yakobo akamwambia, Kwanza niuzie leo haki yako ya mzaliwa wa kwanza. [32] Esau akasema, Tazama, mimi ni karibu kufa, itanifaa nini haki hii ya uzazi? [33] Yakobo akamwambia, Uniapie kwanza. Naye akamwambia, akamwuzia Yakobo haki yake ya mzaliwa wa kwanza.

Katika ufalme wa Mungu, heshima ya haki ya mzaliwa wa kwanza iliangukia kwa mwana mkubwa. Haki ya mzaliwa wa kwanza ilikusudiwa kutumiwa sio tu kubariki familia yake bali pia kaka na dada zake wadogo pia. Katika

ufalme wa Mungu, haki ya mzaliwa wa kwanza ilibeba furaha na wajibu wa kubariki, lakini ikipotoshwa na uongo wa Shetani, haki ya mzaliwa wa kwanza ikawa ishara ya hadhi ya uwezo na udhibiti. Haki ya mzaliwa wa kwanza ilihakikisha kwamba sehemu kubwa ya mali ya baba ingepitishwa kwa mchukuaaji wa haki ya kuzaliwa - si kujitajirisha mwenyewe bali kubariki wote walio chini ya mamlaka yake; si kuchukua, bali kutoa.

Esau hakutambua asili ya kweli ya haki ya mzaliwa wa kwanza kama urithi wa kiroho, na kwa kweli hakutaka kuchukua jukumu la kuwa kuhani wa familia ya nyumbani. Hisia hiyo ingesitizwa na wake zake aliowachagua. Wake Wahiti wa Esau, waliofunzwa katika kanuni za uwongo wa nyoka, walitokeza ndani yao ukosefu wa utii hadi pale ambapo mamlaka ya kiroho ya Esau hayakuheshimiwa. Chaguzi zake katika ndoa zilikuwa zimehakikisha kwamba hangeweza kamwe kutimiza jukumu hili kiroho.

Katika kuzaliwa kwa wavulana hao wawili, Isaka na Rebeka walijulishwa kwamba haki ya mzaliwa wa kwanza ingepitishwa kwa njia fulani kwa Yakobo, mwana mdogo.

Mwanzo 25:22-23 Watoto wakashindana tumboni mwake. Naye akasema, Ikiwa ni hivi, kuishi kwanifaa nini? Akaenda kumwuliza BWANA. [23] BWANA akamwambia, Mataifa mawili yako tumboni mwako, Na kabila mbili za watu watafarakana tangu tumboni mwako. Kabila moja litakuwa hodari kuliko la pili, Na mkubwa atamtumikia mdogo.

Yakobo angelijua hili na hata hivyo, kama babu yake Ibrahimu ambaye hangeweza kusubiri ahadi ya mwana kutimizwa kwa wakati wa Mungu, alichukua fursa ya kupata haki ya mzaliwa wa kwanza kwa kutumia udhaifu wa ndugu yake - hamu ya kula.

Ingawa Yakobo alitambua thamani ya kiroho ya haki ya mzaliwa wa kwanza na wajibu wake wa kubariki, bado hakumtumaini Mungu kutimiza hilo. Bado alikuwa akitenda kutokana na kanuni ya uwongo wa nyoka, kupitia mawazo na matendo ya kujitegemea. Kwa hiyo, hata akiwa na tamaa na nia nzuri ya kumpendeza Mungu, Yakobo akawa mdanganyifu na mlaghai. Dhambi, kwa njia ya sheria, ilimdanganya na kile kilichokusudiwa kupata

uzima, akakiona kinaelekea mauti.⁴⁰ Hilo lililokusudiwa kuwa baraka kuu, likawa laana kuu.

Hatimaye, Mungu alimleta Yakobo kuona tabia yake na uwongo ambao alikuwa ameutenda, na katika siku za baadaye Yakobo akawa Israeli - mshindi. Akawa njia ya kweli ya baraka kwa watoto wake na kuweka msingi kwa ajili ya taifa la kiroho.

Kabla ya Yakobo kuondoka nyumbani kwake, baba yake alihamisha mamlaka ya kubariki kupitia tukio lifuatalo.

Mwanzo 28:1-5 Basi Isaka akamwita Yakobo, akambariki, akamwagiza akamwambia, Usitwae mke wa binti za Kanaani. [2] Ondoka, uende Padan-aramu, mpaka nyumba ya Bethueli baba ya mama yako, ukajitwalie huko mke katika binti za Labani, ndugu wa mama yako. [3] Na Mungu Mwenyezi, akubariki, akuzidishe, na kukuongeza, ili uwe mkutano wa makabila. [4] Akupe mbaraka wa Ibrahimu, wewe na uzao wako pamoja nawe, upate kuirithi nchi ya kusafiri kwako, Mungu aliyompa Ibrahimu. [5] Basi Isaka akampeleka Yakobo, naye akaenda Padan-aramu, kwa Labani, mwana wa Bethueli, Mshami, ndugu wa Rebeka, mama yao Yakobo na Esau.

Isaka alimpa Yakobo shauri la kutafuta mke anayefaa ambaye angemsaidia kuendeleza kazi ya baraka. Kama tulivyoona, uwezo wa Yakobo wa kubariki kikamilifu ulitegemea chaguo sahihi la mke ambaye angetambua uongozi wake wa kiroho na haki ya mzaliwa wa kwanza aliyokuwa nayo.

Akiwa njiani kuelekea Padan-aramu, Mungu alimwonyesha Yakobo ishara ya jinsi kanuni ya baraka ilivyofanya kazi na jinsi inavyotiririka.

Mwanzo 28:11-15 Akafika mahali fulani akakaa huko usiku kucha, maana jua lilikuwa limekuchwa; akatwaa jiwe moja la mahali pale akaliweka chini ya kichwa chake, akalala usingizi pale pale. [12] Akaota ndoto; na tazama, ngazi imesimamishwa juu ya nchi, na ncha yake yafika mbinguni. Tena, tazama, malaika wa Mungu wanapanda, na kushuka juu yake. [13] Na

⁴⁰ Warumi 7:7-10

tazama, BWANA amesimama juu yake, akasema, Mimi ni BWANA, Mungu wa Ibrahimu baba yako, na Mungu wa Isaka; nchi hii uilalayo nitakupa wewe na uzao wako. [14] Na uzao wako utakuwa kama mavumbi ya nchi, nawe utaenea upande wa magharibi, na mashariki, na kaskazini, na kusini; na katika wewe, na katika uzao wako, jamaa zote za dunia watabarikiwa. [15] Na tazama, mimi nipo pamoja nawe, nitakulinda kila uendako, nami nitakuleta tena mpaka nchi hii, kwa maana sitakuacha, hata nitakapokufanyia hayo niliyokuambia.

Yakobo alionyeshwa ngazi yenye malaika wakipanda na kushuka juu yake, ikionyesha mtiririko wa baraka kutoka kwa Mungu na kurudi kwa sifa kwa Mungu ambayo ingetoka katika moyo wa Yakobo na familia yake. Kisha Mungu akatia muhuri baraka ambayo Isaka alikuwa amempa Yakobo kwa kuweka mamlaka ya kubariki kwa uthabiti ndani ya mikono yake.

Ngazi ambayo malaika walipanda na kushuka ilikuwa ishara ya roho ya Kristo ambaye kupitia kwake baraka zote hutiririka.

Yohana 1:51 Akamwambia, Amin, amin, nawaambia, Mtaziona mbingu zimefunguka na malaika wa Mungu wakikwea na kushuka juu ya Mwana wa Adamu.

Paulo anawasilisha mtiririko huu wa baraka katika muktadha wa familia kwa namna ifuatayo.

1 Wakorintho 11:3 Lakini nataka mjue ya kuwa kichwa cha kila mwanamume ni Kristo, na kichwa cha mwanamke ni mwanamume, na kichwa cha Kristo ni Mungu.

Ishara hii ya mtiririko wa baraka pia inafunuliwa katika utoaji wa mana, ambayo ilikuwa ishara ya Kristo. Ni roho ya utii ya Kristo inayotiririka ndani ya mioyo ya watoto wake ndiyo inayowafanya waunganishwe na Baba. Kristo, kielelezo kikuu cha utii, ndiye kiini cha kuwezesha mfumo mzima kufanya kazi na kutiririka.

Yohana 6:32-35 Yesu akawaambia, Amin, amin, nawaambieni, Siye Musa aliyewapa chakula kile cha mbinguni, bali Baba yangu anawapa ninyi chakula cha kweli kitokacho mbinguni.

[33] Kwa maana chakula cha Mungu ni kile kishukacho kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu uzima. [34] Basi wakamwambia, Bwana, sikuzote utupe chakula hiki. [35] Yesu akawaambia, Mimi ndimi chakula cha uzima; yeye ajaye kwangu hataona njaa kabisa, naye aniaminiye hataona kiu kamwe.

Tunaona kanuni ya mkate ikiakisiwa katika kuwalisha wale 5000. Yesu alibariki chakula, akawapa wanafunzi wake aliwawekea mamlaka nao wakawapitishia watu, na kisha vipande vilikusanywa; ikimaanisha mtiririko huu wa baraka na kurudi juu ya ngazi inayomwakilisha Kristo. Mkate ulionyesha baraka ya kiroho ambayo hulisha roho. Mkate huo wa kiroho una uzima, thamani na kusudi. Bila mkate huu kutoka mbinguni, tutakufa. Dhana hiyo hiyo inaonyeshwa kwenye suala la maji.

Yohana 7:37-39 Hata siku ya mwisho, siku ile kubwa ya sikukuu, Yesu akasimama, akapaza sauti yake akisema, Mtu akiona kiu, na aje kwangu anywe. [38] Aniaminiye mimi, kama vile maandiko yalivyonena, mito ya maji yaliyo hai itatoka ndani yake. [39] Na neno hilo alilisema katika habari ya Roho, ambaye wale wamwaminio watampokea baadaye; kwa maana Roho alikuwa hajaja, kwa sababu Yesu alikuwa hajatukuzwa.

Ngazi ambayo Yakobo aliiona nyikani ndiyo ilikuwa mwanzo wa kuelewa kwake maana halisi ya haki ya mzaliwa wa kwanza na mamlaka ya kiroho ambayo alipewa kutoka kwa baba yake na babu yake.

Kutiwa muhuri kwa imani ya Yakobo kwamba baraka zote hutoka kwa Mungu kulitokea katika mapambano yake na Malaika na kuomba baraka katika uso wa kifo. Pambano hilo lilifunua kwamba uwongo wa nyoka ulikuwa umeondolewa kabisa kutoka kwa Yakobo.

Mwanzo 32:24-30 Yakobo akakaa peke yake; na mtu mmoja akashindana naye mweleka hata alfajiri. [25] Naye alipoona ya kuwa hamshindi, alimgusa panapo uvungu wa paja lake; ukateguka uvungu wa paja la Yakobo alipokuwa akishindana naye. [26] Akasema, Niache, niende, maana kunapambazuka. Akasema, Sikuachi, usiponibariki. [27] Akamwuliza, Jina lako n'nani? Akasema, Yakobo [28] Akamwambia, Jina lako

hutaitwa tena Yakobo, ila Israeli, maana umeshindana na Mungu, na watu, nawe umeshinda. [29] Yakobo akamwuliza, akasema, Niambie, tafadhali, jina lako? Akasema, Kwa nini waniuliza jina langu? Akambariki huko. [30] Yakobo akapaita mahali pale, Penueli, maana alisema, Nimeonana na Mungu uso kwa uso, na nafsi yangu imeokoka.

Licha ya tishio la kifo na pia maumivu makali, Yakobo hakujiamini mwenyewe wala wakala wowote wa kibinadamu kumkomboa. Aliamini peke yake katika uwezo wa kimungu na hivyo jina lake likabadilishwa na kuwa mshindi. Yakobo alikuwa ameshinda uwongo wa uwezo wa asili na hivyo kupata njia ya baraka kutoka kwa Mungu kwa jamii ya binadamu kupitia mfumo wa familia ya Mungu.

Katika nafasi hii Yakobo anahitimisha kitabu cha Mwanzo kwa baraka kwa watoto wake. Tunaona mchakato huu ukifunuliwa kwa Yusufu kuwa na wanawe wawili waliobarikiwa na baba yake.

Mwanzo 48:3-5 Yakobo akamwambia Yusufu, Mungu Mwenyezi alinitokea huko Luzu, katika nchi ya Kanaani, akanibariki, [4] akaniambia, Mimi hapa, nitakuongezea uzao wako, na kukuzidisha, nami nitakufanya uwe kundi la mataifa; kisha nitawapa wazao wako nchi hii baada yako, iwe milki ya milele. [5] Basi sasa wanao wawili uliozaliwa katika nchi ya Misri kabla sijaja kwako Misri ni watoto wangu, yaani, Efraimu na Manase watakuwa wangu, kama Reubeni na Simeoni.

Mwanzo 48:13-15 Yusufu akawaweka wote wawili, Efraimu katika mkono wake wa kuume, kuelekea mkono wa kushoto wa Israeli; na Manase katika mkono wake wa kushoto, kuelekea mkono wa kuume wa Israeli, akawasogeza karibu naye. [14] Israeli akanyosha mkono wake wa kuume akauweka juu ya kichwa cha Efraimu, aliyekuwa mdogo, na mkono wake wa kushoto akauweka juu ya kichwa cha Manase, huku akijua atiavyo mikono; maana Manase ndiye aliyezaliwa kwanza. [15] Akambariki Yusufu, akasema, Mungu ambaye baba zangu, Ibrahimu na Isaka, walienenda mbele zake, yeye Mungu aliyenilisha, maisha yangu yote, hata siku hii ya leo,

Katika Sura ya 49 ya Mwanzo, Yakobo anatambua utambulisho wake wa kweli kama mwenye haki ya mzaliwa wa kwanza na anatenda kama wakala wa Mungu kuwabariki wanawe.

Mwanzo 49:25-28 Naam, kwa Mungu wa baba yako atakaye kusaidia; Kwa mibaraka ya mbinguni juu. Mibaraka ya vilindi vilivyo chini, Mibaraka ya maziwa, na ya mimba. [26] Mibaraka ya baba yako Imepita mibaraka ya milima ya kale, Vitu vinavyotamanika vya vilima vya milele; Na vikae juu ya kichwa cha Yusufu, Juu ya utosi wa kichwa chake aliye mkuu kati ya ndugu zake. [27] Benyamini ni mbwa-mwitu mwenye kurarua-rarua Asubuhi atakula mawindo, Na jioni atagawanya mateka. [28] Hizo zote ndizo kabila za Israeli kumi na mbili. Na hayo ndiyo aliyowaambia baba yao, na kuwabariki; mmoja mmoja kwa mbaraka wake aliwabariki.

Kwa hiyo tunaona katika kilele cha kitabu cha Mwanzo kwamba ushindi unapatikana juu ya nyoka na uongo wake wa nguvu na thamani ya asili kupitia mafanikio binafsi. Shetani alitafuta kuangamiza jamii ya wanadamu kwa kuwafanya wadhhalimu watembe dunia ambao walikuwa wamelelewa na binti za wanadamu - wale waliokubali uwongo wa nyoka. Mungu alijibu kwa kumwita Ibrahimu na kupitia majaribu mengi na baada ya vizazi vitatu - Yakobo anashinda kama mshindi, yule anayemtumaini Mungu kikamilifu na kukubali jukumu lake kama njia ya baraka; mtu anayepitisha hisia ya thamani, kustahili na kusudi katika mfumo wa uhusiano wa familia.

Ingekuwa vyema kufikiri kwamba Waisraeli waliishi kwa furaha siku zote, lakini katika agano ambalo Mungu alifanya na Abrahamu ilitabiriwa kwamba wazao wake wangeingia utumwani. Kwa mara nyingine tena uwongo wa nyoka ungeshinda na utokaji gizani mwingine ungehitajika. Kama vile Ibrahimu alivyoitwa kutoka Babeli, vivyo hivyo wazao wake wangeitwa kutoka Misri na mfumo wa familia kurejeshwa tena.

Sura ya 13

Mkondo wa Baraka Uliopotea na Kurejeshwa Kupitia Hija ya Misri

A. Mungu Anatafuta Kuwafikia Wamisri na Kuwajaribu Waisraeli

Ingawa watoto wa Ibrahimu walikuwa wamepitia majaribu kadhaa ndani ya familia yao, kitabu cha Mwanzo kinafikia kilele kwa Yakobo kuwabariki watoto wake na kuweka wazi njia ya baraka kutoka mbinguni.

Kupokea baraka kutoka kwa Mungu kulihitaji tabia ya unyenyekevu na utambuzi wa jukumu la kweli la utajiri. Tunakumbuka kwamba baraka za Mungu kwa Lutu kwa kweli ziligeuza moyo wake kuelekea utajiri aliopokea na akaishia kupoteza kila kitu.

Kuwepo kwa njaa kulikuwa kumemfanya Abrahamu ahamie Misri ili kuihifadhi familia yake, lakini tukio hilo lilikaribia kuharibu familia yake na kufunua ukosefu wa imani wa Abrahamu. Mungu aliokoa familia ya Abrahamu kwa kuachilia mapigo makubwa juu ya Misri ili kuzuia uharibifu wa familia ya Abrahamu kupitia kupoteza jukumu muhimu la Sara wakala mtiifu.

Yakobo alikuwa amekuwa mtu tajiri kupitia baraka za Mungu, na jaribio la utajiri lingehitajika tena ili kusaidia kuhifadhi njia ya baraka. Kwa mara nyingine tena njaa ilikuja katika nchi, lakini Mungu aliruhusu hali zitokee ambazo zingemweka Yusufu kuwa kiongozi katika Misri ili kuwalinda Wamisri kutokana na njaa iliyokuja.

Swali linalotokea ni, kwa nini Mungu alihifadhi chakula cha Misri? Walikuwa taifa la waabudu sanamu, wana wa Hamu waliojawa na uwongo

wa nyoka, dhana za uwongo za chanzo cha uhai na ibada ya uwongo. Kwa nini Mungu awasaidie?

Mungu ni Baba na anatafuta kuwavuta watoto wake waliopotoka kwa wema. Biblia inatuambia:

Warumi 2:4 Au waudharau wingi wa wema wake na ustahimili wake na uvumilivu wake, usijue ya kuwa wema wa Mungu wakuvuta upate kutubu?

Taifa la Misri, lililotawaliwa na kanuni za uwongo wa nyoka, lilikuwa likielekea upande wa wale waliopita kabla ya gharika na wakaaji wa Sodom. Wamisri waliabudu miungu mingi, yote ikiegemea mfumo wa asili wa mamlaka. Kama tulivyoona hapo awali, mtindo huu wa ibada utasababisha uharibifu wa familia na kwa hivyo uharibifu wa mataifa.

Mungu aliwaruhusu Waisraeli wakutane na Wamisri ili kuwafahamisha Mungu wa kweli na kuwapa fursa ya kutubu; huku wakiwajaribu Israeli kuhusu imani yao katika Mungu wa kweli na kuimarisha ufahamu wao wa mfumo wa familia ya Mungu. Israeli haikukusudiwa kamwe kuweka maarifa yao kwao wenyewe; walikusudiwa kuyashiriki na mataifa mengine, ili wafaidike nayo na kuhifadhi familia zao.

Isaya 60:3 Na mataifa watajilia nuru yako, Na wafalme kuujia mwanga wa kuzuka kwako.

Mungu alimpa Farao ndoto kuhusu njaa iliyokuwa inakuja. Ndoto hiyo ingemfanya akutane na Mungu wa kweli, na ikiwa Farao angemtambua Mungu wa kweli, basi angeweza kutenda kama wakala wa baraka kwa taifa zima.

Hakuna hata mmoja wa watumishi wa Farao aliyeweza kufasiri ndoto hiyo lakini hali zilimruhusu Yusufu aende mbele ya mfalme na kumjulisha Mungu wa kweli.

Mwanzo 41:15-16 Farao akanwambia Yusufu, Nimeota ndoto, wala hakuna awezaye kunifasiria; nami nimesikia habari zako, ya kwamba, usikiapo ndoto, waweza kuifasiri. [16] Yusufu

akamjibu Farao, akisema, Si mimi; Mungu atampa Farao majibu ya amani.

Mungu alimwezesha Yusufu kueleza na kufasiri ndoto hiyo, na Farao akaanza kuathiriwa na Mungu huyo mwenye nguvu ambaye Yusufu alimwakilisha.

Mwanzo 41:39-41 Farao akamwambia Yusufu, Kwa kuwa Mungu amekufahamisha hayo yote, hapana mwenye akili na hekima kama wewe. [40] Basi wewe utakuwa juu ya nyumba yangu, na kwa neno lako watu wangu watatawaliwa. Katika kiti cha enzi tu nitakuwa mkuu kuliko wewe. [41] Farao akamwambia Yusufu, Tazama, nimekuweka juu ya nchi yote ya Misri.

Hapa ilikuwa ni fursa nzuri kwa Misri. Kupitia Yusufu, Misri ilipata nafasi ya kumtambua Mungu wa kweli na kumgeukia. Mungu ndiye aliyewezesha Misri kuwa taifa lenye nguvu zaidi wakati huo. Kama wangetambua upendeleo wa Mungu kwao, wangeachiliwa kutoka kwenye laana ya ukosefu wa usalama, kutokuwa na thamani na hitaji la kutawaliwa na kudhibiti kama inavyodhihirika katika ufalme wa Shetani. Kwa kusikitisha, masomo hayakujifunzwa.

B. Misri na Israeli Kushawishiwa na Baraka za Utajiri na Ustawi

Kutoka 1:8 Basi akainuka mfalme mpya kutawala Misri, asiyemjua Yusufu.

Inawezekanaje kuwe na Farao ambaye hakumjua Yusufu? Mstari huu unapendekeza aina ya kejeli. Farao mpya hakutaka kumjua Yusufu. Moyo wake haukujawa na shukrani kwa ajili ya yale ambayo Mungu wa mbinguni alikuwa ameifanyia Misri kupitia yeye na jinsi Misri hiyo sasa ilivyokuwa taifa lenye nguvu sana kwa sababu hiyo. Farao alishindwa jaribio la utajiri kupitia ushawishi wa makuhani wa Misri ambao waliwakilisha ibada ya Nimrodi katika umbo la Misri, na akachagua kushikamana na uwongo wa chanzo cha nguvu cha asili.

Israeli, ambayo sasa inaishi katika jimbo moja ndani ya Misri, haikuwa salama kutokana na mtihani wa utajiri pia. Kupitia baraka hizo pia walifanikiwa sana, na usitawi huu ulisababisha hali ya kutoridhika ambayo iliwaruhusu kushawishiwa na majirani zao wa mijini.

Kutoka 1:7 Na wana wa Israeli walikuwa na uzazi sana, na kuongezeka mno, na kuzidi kuwa wengi, nao wakaendelea na kuongezeka nguvu; na ile nchi ilikuwa imejawa na wao.

Ikiwa Waisraeli wangukuwa na utambuzi, wangeona kwamba Wamisri walikuwa wakiacha kumtambua Mungu wa kweli. Walipaswa kuondoka wakijua kwamba, mapema au baadaye, roho ya ukosefu wa usalama na kutokuwa na thamani inayokuja daima ingegeuzwa dhidi yao; lakini katika kufurahia kwao mali na nguvu zao huko Misri hawakuweza kutambua yale yaliyokuwa karibu kutukia.

C. Uongo wa Nguvu za Asili Huzalisha Ukosefu wa Usalama nchini Misri na Haja ya Udhhibiti na Mafanikio.

Kutoka 1:8-10 Basi akainuka mfalme mpya kutawala Misri, asiyejua Yusufu. [9] Akawaambia watu wake, Angalieni, watu wa wana wa Israeli ni wengi tena wana nguvu kuliko sisi. [10] Haya! Na tuwatendee kwa akili, wasije wakaongezeka; tena, ikitokea vita, wao nao wasije wakashikamana na adui zetu na kupigana nasi, na kutoka katika nchi hii.

Roho ya ukosefu wa usalama ndani ya Farao ilijidhihirisha katika hitaji la udhibiti. Ili kukabiliana na ukosefu huu wa usalama aliwafanya Waisraeli kuwa watumwa ili wamjengee miji ya hazina. Alihitaji kuonyesha uwezo wake kwa miradi mikubwa ya ujenzi kama vile wale waliofanya tu baada ya gharika kwenye mnara wa Babeli.

Kutoka 1:11 Basi wakaweka wasimamizi juu yao wawatese kwa mizigo yao. Nao wakamjengea Farao miji ya kuwekea akiba, Pithomu na Ramesesi.

Ingawa Waisraeli sasa walikuwa wakitumikia Wamisri, bado walikuwa familia zenye nguvu na hivyo waliendelea kusitawi. Farao, akiongozwa na Shetani, aliongeza mzigo wa kazi ili kupunguza wakati wa Waisraeli wa

kukaa pamoja na familia zao, kisha akaongezea juu ya hilo sera ya kuwaondoa na kuwaua watoto wa kiume.

Kutoka 1:13-16 Wamisri wakawatumikisha wana wa Israeli kwa ukali; [14] wakafanya maisha yao kuwa uchungu kwa kazi ngumu; kazi ya chokaa na ya matofali, na kila namna ya kazi ya mashamba; kwa kazi zao zote walizowatumikisha kwa ukali. [15] Kisha mfalme wa Misri akasema na wazalisha wa Waebrania, mmoja jina lake aliitwa Shifra, na wa pili jina lake aliitwa Pua; [16] akasema, Wakati mwazalishapo wanawake wa Kiebrania na kuwaona wa katika kuzaa, ikiwa ni mtoto mwanamume, basi mwueni, bali ikiwa ni mtoto mwanamke, na aishi.

Hapa tunaona tena mashambulizi ya moja kwa moja kwa familia. Baba na mama wanapolazimika kufanya kazi kwa bidii sana, wanakuwa na wakati mchache wa kulea na kutumia wakati pamoja na watoto wao. Malezi ya watoto lazima yaachiwe wengine wakati kazi ikiendelea. Hatua hii pekee hatimaye ingewaondolea mbali Waisraeli, lakini Farao alitaka kuharakisha mchakato huo kwa kuifanya jamii kuwa ya wanawake. Kwa kuwaondoa wanaume, kanuni ya mbegu ya baraka ingevunjwa, na ukosefu wa usalama na kutokuwa na thamani ungekuwa urithi wa Israeli hivi karibuni.

Utaratibu huu wa kuongeza mzigo wa kazi na kisha kuifanya jamii kuwa ya wanawake uliandaliwa kwa uangalifu na adui wa roho katika jamii ya kisasa kupitia mchakato wa ukuaji wa viwanda na vita viwili vya ulimwengu. Ukuaji wa viwanda, pamoja na kuleta manufaa fulani, ulichochea kwa kiasi kikubwa na uroho wa pesa na hitaji la himaya kubwa zaidi. Akina baba walichukuliwa kutoka kwenye nyumba zao kwa muda wa saa nyingi ili kutumika katika viwanda na kimsingi walikuwa watumwa kama Waisraeli. Kuondolewa kwa baba kulikuza hali ya ukosefu wa usalama na hitaji la ulinzi. Magurudumu makubwa ya viwanda yalitumiwa hivi karibuni kutengeneza silaha za vita kwa ajili ya ulinzi huo. Hii hatimaye ingehakikisha maangamizo ya mamilioni ya wanaume ambayo yangehakikisha uharibifu wa njia ya baraka katika familia nyingi na kuifanya jamii kuwa ya wanawake. Kwa hiyo matukio ya Israeli yana somo la moja kwa moja kwetu leo. Familia za kazi za ulimwengu zimetumwa kwa

mafarao wa ulimwengu huu, na kwa mara nyingine tena mapigo yatatokea ili kuwafungua watu wa Mungu kutoka katika hali hii ya kutisha ili familia ya mbinguni iweze kuunganishwa tena.

D. Farao Anapunguza Njia ya Baraka kwa Israeli

Hali ya Waisraeli ilikuwa mbaya sana. Farao alikuwa sasa katika udhibiti kamili wa hatima ya Israeli na alikuwa akiharibu kwa utaratibu msingi wa mfumo wao wa hazina wa familia. Katika Sura ya 11 tulifanya muhtasari wa jukwaa la mfumo wa familia ya Ibrahimu kinyume na mfumo wa asili wa chanzo cha uhai cha Nimrodi. Hii hapa tena:

Ibrahimu	Nimrodi
	
1. Muundo wa Familia (Mwa 18:19)	1. Dikteta/Mtawala wa Kibinafsi (Mwanzo 10:10)
2. Wakaaji wa Vijijini Wahamaji (Ebr 11:8-10)	2. Wajenzi wa Jiji na Walinzi (Mwa 11:4)
3. Utambulisho kwa Baraka ya Wazazi (Mwa 12:2)	3. Utambulisho kwa Umashuhuri (Mwa 11:4)
4. Shika Sabato na Amri (Mwa 26:5)	4. Fuata Tamaa za Kibinafsi (Rum 1:21-32)
5. Imani katika Kifo na Ufufuo (Ebr 11:17-19)	5. Imani ya Kutokufa kwa Nafsi (Mwa 3:4)

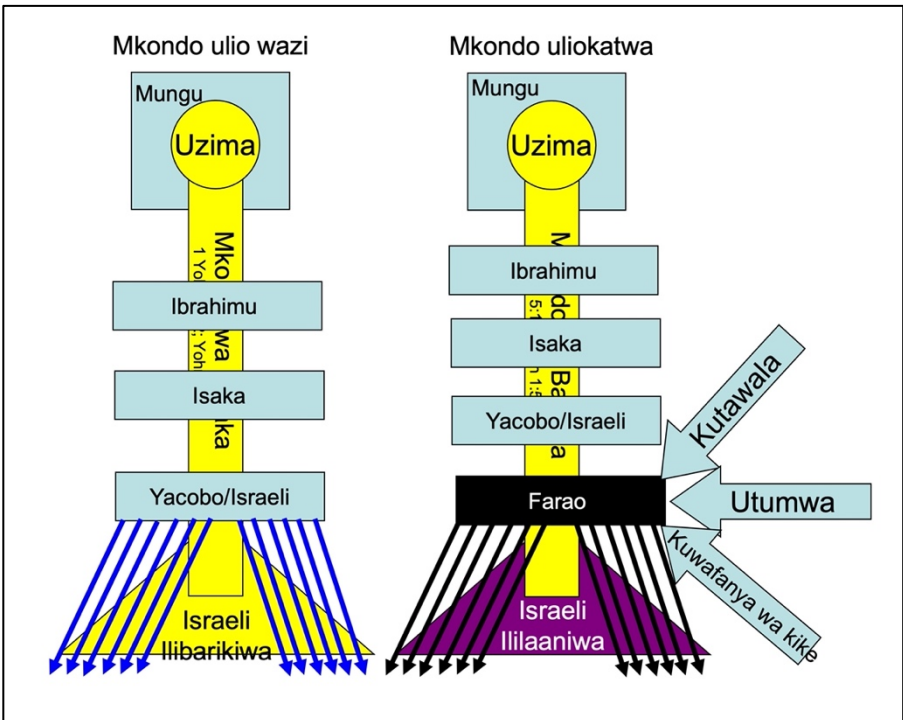
6. Mwokozi kama Mrejeshaji Uzima Mnyenyekevu - Alifunuliwa katika Mwana-Kondoo Aliyechinjwa (Yohana 11:25)	6. Mwokozi kama Mkombozi na Mtiishaji Mwenye Kiburi Amewezeshwa na Ibada ya Jua na Asili
7. Ibada iliyojikita katika Yasiyoonekana	7. Ibada iliyojikita katika Kinachoonekana

Wakiwa chini ya utumwa huko Misri, Waisraeli walipoteza polepole msingi wa mfumo wao wa familia.

- Farao sasa alikuwa mamlaka yao kuu na hii ilichukua nafasi ya uongozi wa baba. Miundo ya familia ingejaribiwa kila mara na matakwa ya Farao. Akina baba walilazimishwa katika hali nyingi kuweka enzi yao ya familia kulingana na maagizo ya mfalme.
- Waisraeli walifugwa katika vitongoji kwa udhibiti rahisi wa kazi na walipoteza baraka za mazingira ya mashambani na umiliki wa ardhi. Umiliki wa ardhi huwezesha familia kuzalisha chakula na kujiendeleza na kujitegemea. Mchakato wa vitongoji huondoa familia katika uhuru huu na kuzifanya kuwa tegemezi kwa wengine kwa chakula na ulinzi.
- Utumwa mkali wa kazi humtoa baba nje ya nyumba hadi kufikia hatua ambapo ni vigumu zaidi kwa baba kutumia wakati unaohitajika sana pamoja na watoto wao.
- Utumwa na matakwa ya Misri hayakuruhusu ibada ya Sabato au kushika amri kwa uaminifu.
- Ibada ya Wamisri ilikazia imani ya kutoweza kufa kwa nafsi. Kujengwa kwa miji ya hazina ilikuwa sehemu ya kuruhusu Mafarao kujiandaa kwa ulimwengu ujao. Israeli ilikuwa daima katika mitazamo hii.
- Farao alizungukwa na fahari na utajiri. Viongozi wake walivaa mavazi ya bei ghali na kuangwa barabarani na

kusifiwa. Kufichuliwa mara kwa mara kwa dhana hii ya uongozi kulihafifisha ufahamu wa Waisraeli wa mchungaji mnyenyekevu Yakobo aliyeishi katika hema chini ya anga wazi. Pia waliona ni vigumu kutoa mwana-kondoo kama ishara ya Mwokozi ajaye. Baadhi ya wanyama wa dhabihu walikuwa watakatifu kwa Wamisri, na dhabihu yao ingekuwa tusi kwa miungu ya Wamisri na kuleta malipo ya haraka. (Kutoka 8:26)

Ibada ya Wamisri ilikuwa ibada ya sanamu iliyokithiri, na ujenzi wa mahekalu na sanamu vilikuwa kuwazunguka Waisraeli. Waisraeli walikazia fikira katika sehemu zinazoonekana za ibada.

Katika hali hii, ahadi kwa Ibrahimi hazingeweza kutimizwa. Mungu alisema kwamba familia zote za dunia zingebarikiwa kupitia yeye. Lakini njia hii ya baraka sasa ilikatwa na Israeli ilikuwa katika hatari kubwa.

Ilimbidi Bwana kuingilia kati na kufungua tena mkondo huu kwa ajili ya Israeli na ulimwengu. Ushahidi wa jinsi hali ilivyokuwa hatari ulifunuliwa katika kushindwa kwa Waisraeli kuhusiana na mana - ambapo waliivunja Sabato - na pia uasi na ndama wa dhahabu. Tutalichunguza hili kwa undani zaidi baadaye, lakini Israeli sasa ilikuwa chini ya laana kikamilifu na familia zao zilikuwa hatarini sana.

E. Mkombozi – Wito wa Musa kwenye Ofisi ya Kinabii

Mamlaka ya Israeli yalikuwa yameporwa na Farao. Alikuwa amewachukua Waisraeli kama watumwa, aliifanya jamii yao kuwa ya kike kwa kuwaua watoto wa kiume mtoni na hakuwa na nia ya kuwaacha huru. Kutokuwa na usalama kwa Farao kungeweza tu kutulizwa kwa kuwadhiti kama watumwa. Hii ndiyo hatima ya mwisho ya jamii yoyote inayoruhusu mfumo wa thamani unaotegemea mamlaka kuwatawala. Ilifanyika katika siku za Farao na mambo hayo yaliandikwa ili kutufundisha sisi, kwa maana yatatukia tena.

Je, Mungu alikuwa anaendaje kurejesha njia ya baraka kwa Israeli? Israeli walikuwa utumwani kwa kiasi fulani kwa kuruhusu hali hiyo itokee kwao wenyewe, kwa sababu waliathiriwa na tamaa ya Misri ya kuwa na mamlaka na utajiri. Kama vile Adamu alivyokuwa tayari kuwa mtumwa wa Shetani katika bustani, ndivyo Waisraeli walivyokubali kuwa mtumwa wa Wamisri. Pale tu walipojikuta katika minyororo ndipo Adamu na Israeli walianza kutambua upumbavu wa matendo yao.

Mungu alimwita mtu - Musa - kutenda kama nabii wake na kuwaokoa watu wake kurudi kwenye njia ya baraka. Tutagundua kupitia historia kwamba njia ya baraka za Mungu inapozuiwa, Mungu humpa nabii mamlaka ya kurejesha njia hiyo. Ilichukua jitihada fulani kumsadikisha Musa, lakini akiwa na uhakika kwamba Haruni ndugu yake angezungumza kwa niaba yake, alikubali kwenda. (Kutoka 4:10-16).

Bwana anamtuma Musa kumwomba Farao awaruhusu watu wake waende zao. Kwa nini Mungu alimtuma Musa kumwomba Farao awaruhusu watu wake waende zao? Kwa nini hakumtuma tu Musa amwambie Farao kwamba tutaondoka na ukiingia kwenye njia yetu, Mungu wetu atakuangamiza

wewe na watu wako? Kwanza, Mungu ni mwenye rehema, mwenye neema na mvumilivu, Yeye hawaangamizi watu moja kwa moja bali ataruhusu maovu yao wenyewe yawarudie. Kwa zaidi juu ya hili tafadhali soma kitabu cha Agape kinachopatikana kutoka fatheroflove.info. Kumbuka pia kwamba utawala wa Farao wa Israeli ulikuwa wa halali kwa sababu Israeli ilikubali roho ya Misri na hatimaye wakawa watumwa wa kimwili wa Misri. Ikiwa Mungu angeweza tu kuwaondoa watu, ingawa walikuwa Wake, Angetia ndani ya watu wake mbegu ya kupuuza mamlaka. Neno la Farao lilipaswa kutolewa ili kuwaacha waende zao. Hii ni kanuni muhimu. Ingawa Farao alikuwa mfalme wa kipagani, bado mamlaka yake yaliheshimiwa.

Musa anapoelekea Misri kuanza utume wake, muundo wa familia yake ulihitaji kurejeshwa kwenye mstari.

Kutoka 4:24-27 Ilikuwa walipokuwa njiani mahali pa kulala, BWANA akakutana naye akataka kumwua. [25] Ndipo Sipora akashika jiwe gumu na kuikata govi ya zunga la mwanawe, na kuibwaga miguuni pake akasema. Hakika wewe u bwana arusi wa damu kwangu mimi. [26] Basi akamwacha. Ndipo huyo mkewe akanena, U bwana arusi wa damu wewe, kwa ajili ya kutahiri. [27] BWANA akamwambia Haruni, Nenda jangwani uonane na Musa. Naye akaenda, akamkuta katika mlima wa Mungu, akambusu.

Waisraeli wote walitakiwa kufanya ibada ya tohara. Musa alikuwa ameshindwa kutekeleza ibada hii kwa mtoto wake kwa sababu ya upinzani wa mke wake. Ikiwa suala hili halingeshughulikiwa, utume mzima ungeshindwa. Hili lilikuwa suala la maisha na kifo, na Biblia inaonyesha kwamba Mungu alifanya kana kwamba angemuua Musa. Je, Mungu angemtuma Musa kwenye utume kisha amuue? Hakika sivyo! Sanamu iliyo mbele ya Musa ilikuwa ya mauti; uwakilishi huu ulikuwa ni taswira ya hatari aliyokuwa anajiwekea kwa kutotembea ndani ya amri za Mungu. Njia yetu pekee iliyo salama ya kulindwa dhidi ya mharibifu ni kutembea ndani ya amri za Mungu. Mungu pia alihitaji Musa aelewe umuhimu wa kuwa kichwa cha nyumba yake. Ikiwa hangeweza kuwa mkuu wa nyumba yake, angewezaje kuliongoza kanisa la Mungu?

Sipora alijisalimisha kwa nje na kutekeleza ibada hiyo mwenyewe, lakini moyoni mwake bado alichukia amri hiyo. Ingechukua muda kwake kujifunza kanuni za utii.

F. Mapigo ya Misri - Huonyesha Uongo wa Nguvu Asilia katika Asili

Musa alipoenda Misri, alipaswa kueleza uhusiano ambao Israeli walikuwa nao na Mungu wa mbinguni. Israeli alikuwa Mwana wa Mungu - au mjenzi wa jina la familia. Ilikuwa kupitia Israeli kwamba Mungu angebariki familia za ulimwengu. Matendo ya Farao yalikuwa yanaharibu uwezo wa Mungu wa kubariki ulimwengu.

Kutoka 4:22-23 Nawe umwambie Farao, BWANA asema hivi, Israeli ni mwanangu mimi, mzaliwa wa kwanza wangu; [23] nami nimekuambia, Mpe mwanangu ruhusa aende, ili apate kunitumikia, nawe umekataa kumpa ruhusa aende; angalia basi, mimi nitamwua mwanao, mzaliwa wa kwanza wako.

Mzaliwa wa kwanza wa Farao alibeba haki ya mzaliwa wa kwanza ya kifo. Alifunzwa katika kanuni za uwongo wa nyoka, na hivyo kutojamini na kutokuwa na thamani kwake kungemfanya kuwa jeuri zaidi kuliko baba yake. Ikiwa Israeli wangebaki kizazi kingine chini ya Farao mpya, utambulisho wao wa familia ungefutwa. Mungu hakuwa na budi ila kuweka uamuzi mbele ya Farao. Kumbuka kwamba Mungu hakutaka kumwua mtoto wa Farao - maana yake kwamba Mungu hakutaka maamuzi ya Farao mwenyewe yarudi juu yake; Alitaka tu Mwanawe awe huru kupokea njia ya baraka tena. Ikiwa Farao hangekubali, basi njia pekee ya kufungua njia hiyo ilikuwa ni kuondoa kizuizi cha baraka hiyo.

Kwa kusikitisha, Farao, kwa kiburi chake, hangewaruhusu Waisraeli waende zao. Farao aliamini kwamba miungu yake ilikuwa na nguvu kuliko Waebrania na kwamba kupitia uwezo huu angeweza kuwafanya watumwa. Kila moja ya mapigo ambayo Mungu alionyesha yalifunua uwezo juu ya mambo ya ibada ya Wamisri. Pia ilifunuliwa kwa mfalme wa kipagani, kwa lugha aliyoelewa, kwamba Mungu wa Israeli alikuwa na nguvu na chanzo cha kweli cha nguvu.

Pigo	mungu wa Misri, sanamu au kuhani wa hekalu alilengwa	Umuhimu
1. Maji Yaligeuka kuwa Damu - Kut 7:17-19	Mto Nile - mtoaji wa uhai na zawadi ya Misri	Mtoa uhai wa yule Mmisri sasa alikuwa mtoa kifo. Wamisri walikuwa na kiu ya kumwaga damu ya Waebrania, sasa Mungu alikuwa akiwapa damu wanywe.
2. Vyura - Kut 8:5,6	Isis - mungu wa uzazi	Isis mara nyingi aliwakilishwa kama chura. Aliashiria maisha mapya. Chura alifikiriwa kuwa bahati nzuri. Sasa walikuwa wanakufa na kuchafua kila kitu. “Maisha mapya” yao yalikuwa yakirundikwa kwenye milundo ya wafu.
3. Chawa - Kut 8:16,17	Seth - mungu wa dunia	Kiumbe huyu mdogo, asiye na maana sasa aliinuka kutoka duniani ili kuwatesa watu. Maombi yote kwa Seth hayakusaidia, na chawa huzaliwa na ardhi.
4. Kundi la Nzi - Kut 8:20-24	Beelzebuli - mkuu wa anga	Nzi walikuwepo daima na walichukuliwa kama masikio ya Beelzebuli. Sasa walikuwa wakishambulia kwa wingi, wakiwatia watu wazimu na makasisi wao hawakuweza kuwazuia.
5. Ng’ombe– Kut 9:4-6	Apis - ng’ombe takatifu	Mungu alionyesha kwamba alikuwa mtakatifu. Fahali hangeweza kuwaokoa kutokana na matokeo ya dhambi zao.
6. Majipu - Kut 9:8-11	Waganga wa jadi	Majipu yalifikiriwa kuwakilisha adhabu ya dhambi. Kile walichoamini kilipatilizwa kwao, na uchawi wa waganga wa jadi haukuweza kuizuia.

7. Mvua ya mawe - Kut 9:22-26	Waganga wa hali ya hewa	Waganga wa hali ya hewa wanadhaniwa wanaweza kudhibiti hali ya hewa, lakini matukio haya yalifunua kuwa hawakuweza.
8. Nzige- Kut 10:4-6	Waganga wa Kilimo	Waganga wa Kilimo eti wangeweza kudhibiti mazao kupitia nguvu zao za kichawi ili kuweka au kushawishi miungu yao ya uwongo. Pigo hili lilithibitisha kuwa hili ni la uwongo.
9. Giza - Kut 10:21-23	Amen-Re - mungu aliyependelewa zaidi na kuchukuliwa kuwa mwenye nguvu zaidi.	mungu jua Re alionekana kuwa baba wa Farao na miungu yenye nguvu zaidi. Katika pigo hili Wamisri walielewa kwamba Amen-Re hakuwa na nguvu.
10. Kifo cha Mzaliwa wa Kwanza - Kut 11:5	Mzaliwa wa kwanza alikuwa wakfu kwa mungu - ilionekana kuwa neema ya Mungu au kwa Wamisri, miungu yao	Miungu kadhaa ya Misri ilidaiwa kuwa walinzi wa maisha ya wanadamu na wanyama. Farao alichukuliwa kuwa mungu, na mwanawe mungu wa pili.

Inafurahisha kuona kwamba uharibifu ulioletwa juu ya Misri ulikuja kupitia vitu vile vile ambavyo Wamisri waliviabudu, isipokuwa kwa pigo la mwisho. Uharibifu uliokuja juu ya Wamisri ulikuwa ishara ya uharibifu wa kiroho wa imani yao katika mambo haya ambayo miungu ilikuwa inasababishia familia zao. Katika ulimwengu wa kiroho, Wamisri walikuwa watumwa wa kweli; watumwa wa hofu, kutokuwa na thamani, kiburi na ubinafsi. Kama isingekuwa kwa imani katika miungu hii ya uwongo, wangeepushwa na uharibifu huu.

Matukio haya yenye kustaajabisha yaliyotukia huko nyuma ni kielelezo cha kile kitakachotokea wakati ujao wakati uongozi wa Mpango Mpya wa Ulimwengu utakapotafuta kuufanya ulimwengu kuwa watumwa na kuwazuia watu waaminifu wa Mungu kushika amri zake, Sabato yake na mambo yote ambayo ni muhimu kwa ajili ya mfumo wa msingi wa familia kama ulivyofunuliwa katika familia ya Ibrahimu

G. Israeli Ilikombolewa na Njia ya Baraka Kurejeshwa

Katika pigo la mwisho watu wa Mungu walitakiwa kuweka damu ya mwana-kondoo kwenye miimo ya mlango wao ili malaika wa kifo apite kando yao na wazaliwa wao wa kwanza waachwe.

Kutoka 12:12-13 Maana nitapita kati ya nchi ya Misri usiku huo, nami nitawapiga wazaliwa wa kwanza wote katika nchi ya Misri, wa mwanadamu na wa mnyama; nami nitafanya hukumu juu ya miungu yote ya Misri; Mimi ndimi BWANA. [13] Na ile damu itakuwa ishara kwenu katika zile nyumba mtakazokuwamo; nami nitakapoiona ile damu, nitapita juu yenu, lisiwapate pigo lo lote likawaharibu, nitakapoipiga nchi ya Misri.

Kutoka 12:21-22 Hapo ndipo Musa akawaita wazee wa Israeli, na kuwaambia, Nendeni, mkajitwalie wana-kondoo kama jamaa zenu zilivyo mkamchinje pasaka. [22] Nanyi twaeni tawi la hisopu, mkalichovye katika ile damu iliyo bakulini na kukipiga kizingiti cha juu, na miimo miwili ya mlango, kwa hiyo damu iliyo katika bakuli; tena mtu ye yote miongoni mwenu asitoke mlango mwa nyumba yake hata asubuhi.

Damu ya mwana-kondoo ilikuwa ishara ya damu ya Kristo iliyomwagika ili tupate uzima. Adamu na Hawa walipofanya dhambi na kuwa watumishi wa Shetani, walipoteza haki yao ya kuishi. Mwana wa Mungu aliingia kwenye pengo na kuahidi kutoa maisha yake ili kuweka njia ya uzima wazi kwa Adamu na Hawa. Ahadi ya damu yake ilisababisha kifo kupita kando ya Adamu na Hawa na kuwakinga na matokeo ya kweli ya dhambi yao. Ishara hii ilifunuliwa katika ngozi za kondoo walizovaa na kuwafunika. Katika wakati wa Israeli, kifuniko kilifananishwa na damu kwenye miimo ya milango. Bila damu ya mwana-kondoo, kuna kifo tu kwa wanadamu. Asante Mungu kwa damu ya Mwanakondoo inayosababisha kifo cha kudumu kupita kando yetu.

Mara moja Mungu akaenda kufanya kazi ya kuwaelimisha tena wana wa Israeli katika misingi ya njia ya baraka na muundo wa kweli wa familia.

Ibrahimu	Israeli
	
<p>1. Muundo wa Familia (Mwa 18:19)</p>	<p>1. Amri ya 5 ilirejesha muundo wa familia. Kuachiliwa kutoka utumwani kulizipa familia wakati zaidi wa kukaa pamoja. Urithi unaoamuliwa na nasaba ya familia.</p>
<p>2. Wakaaji wa Vijijini Wahamaji (Ebr 11:8-10)</p>	<p>2. Israeli walirudi katika mazingira ya mashambani nyikani wakiishi katika hema.</p>
<p>3. Utambulisho kwa Baraka ya Wazazi (Mwa 12:2)</p>	<p>3. Mungu aliahidi kuwabariki Israeli ikiwa watakuwa waaminifu. Amri ya 5 kuhusu wazazi ilirejesha mkondo wa baraka za familia.</p>
<p>4. Shika Sabato na Amri (Mwa 26:5)</p>	<p>4. Mungu alirudia amri juu ya Mlima Sinai na kuwafundisha tena kuhusu Sabato kupitia ukusanyaji wa mana.</p>
<p>5. Imani katika Kifo na Ufufuo (Ebr 11:17-19)</p>	<p>5. Amri ya nne ilifunua kwamba Mungu ndiye chanzo pekee cha uzima na ndiye pekee anayetuweka hai. Bila Yeye hakuna uzima.</p>
<p>6. Mwokozi kama Mrejeshaji Uzima Mnyenyekevu - Alifunuliwa katika Mwana-Kondoo Aliyechinjwa (Yohana 11:25)</p>	<p>6. Mfumo kamili wa kuabudu wa Patakatifu ulitolewa ili kufunua kikamilifu kazi ya Mwokozi ajaye na kazi Yake ya kutufundisha amri zake.</p>
<p>7. Ibada iliyojikita katika Yasiyoonekana</p>	<p>7. Amri ya pili lilenga ibada kwa asiyeonekana.</p>

Ingechukua muda kwa Israeli kujifunza upya kanuni za njia ya baraka kupitia Amri Kumi na mfumo wa Patakatifu. Uzoefu wa Israeli kuhusu ibada ya ndama wa dhahabu ulifunua jinsi Israeli walivyokuwa wameanguka kutoka katika ufahamu wa kweli wa ufalme wa familia ya Mungu.

Ukosefu wa heshima kwa uongozi uliositawi Misri na kuchochewa na uwongo wa nyoka ulisababisha wengine kutilia shaka uongozi wa Musa na kuwapelekea kwenye dhambi kuu ya Israeli ya kuabudu ndama wa dhahabu.

Kutoka 32:1-7 Hata watu walipoona ya kuwa Musa amekawia kushuka katika mlima, wakakusanyana wakamwendea Haruni, wakamwambia, Haya! Katufanyizie miungu itakayokwenda mbele yetu, kwa maana Musa huyo aliyettoa katika nchi ya Misri hatujui yaliyompata. [2] Haruni akawaambia, Zivunjeni pete za dhahabu zilizo katika masikio ya wake zenu, na wana wenu, na binti zenu, mkaniletee. [3] Watu wote wakazivunja pete za dhahabu zilizo katika masikio yao, wakamletea Haruni. [4] Akaipokea mikononi mwao akaitengeneza kwa patasi, akaifanya iwe sanamu ya ndama kwa kuiyeyusha; nao wakasema, Hiyo ndiyo miungu yako, Ee Israeli, iliyokutoa katika nchi ya Misri. [5] Naye Haruni alipoona jambo hili, akajenga madhabahu mbele yake; Haruni akatangaza akasema, Kesho itakuwa sikukuu kwa BWANA. [6] Wakaondoka asubuhi na mapema, wakatoa dhabihu, wakaleta sadaka za amani, watu wakaketi kula na kunywa, wakaondoka wacheze. [7] BWANA akamwambia Musa, Haya! Shuka; kwa maana watu wako uliowatoa katika nchi ya Misri wamejiharibu nafsi zao,

Watu hawakuwa na ujuzi wa kudumisha uhusiano wa kiimani na Mungu bila ishara zinazoonekana za ibada. Wakati Musa kiongozi wao anayeonekana alikuwa ameondoka, watu walifunua upofu wao wa kiroho wa kutazama zaidi vile vinavyoonekana. Ijapokuwa kulikuwa na uthibitisho wa kuwapo kwa Mungu mlimani, watu walipaza sauti kutaka kitu ambacho wangeweza kukiona cha kuabudu.

Kama vile Adamu na Ibrahimu walivyosikiliza sauti ya wake zao, Haruni aliisikiliza sauti ya watu (kanisa - lililofananishwa na mwanamke) na kuwatengenezea ndama ya dhahabu na kuwafanya watende dhambi.

Mungu kwa neema aliwasamehe Israeli, na tukio hili lilidhihirisha kwa Israeli kwamba hawakuwa na uwezo wa kutimiza ahadi zao za kumfuata. Iliwabidi kutumaini katika damu ya mwana-kondoo, kama ilivyofunuliwa katika huduma ya Patakatifu, na amri za ulinzi zilizokusudiwa kuweka njia ya baraka wazi. Kurejeshwa kwa mambo haya kungehakikisha kwamba Abrahamu angekuwa baraka kwa familia za ulimwengu.

Tunatumaini kwamba tunaweza kuona kwamba mambo saba katika mfumo wa familia ya Abrahamu yana ufunguo wa kutusaidia kujenga na kuhifadhi hazina ya kumbukumbu za familia na kuwawezesha watoto wetu kujua kwamba wanapendwa na kubarikiwa.

Sura ya 14

Ulinzi wa Mkondo wa Baraka

Kama tulivyochunguza hapo awali, Biblia inatuletea kielelezo cha maisha ambapo Mungu ndiye chanzo cha uzima: kiroho, kiakili na kimwili. Maisha haya hayatolewi wala kutolewa kama kifurushi bali hutiririka kwetu kila mara kupitia kwa Roho wake. Katika mkondo huo wa maisha kuna kipengele muhimu cha baraka ambacho tuligundua kinaitwa utukufu wa watoto. Bila baraka ya baba kupitia mkondo huu, maisha hayana kusudi na maana.

Tumechunguza kwa karibu majukumu ya mume na mke kama mfano wa kibinadamu wa chanzo au kanuni ya mbegu ya kupitisha baraka hii, na kanuni ya kuzaliwa na kulea ambayo inajisalimisha kwa mbegu/chanzo na kutenda kama mfano muhimu wa jinsi ya kuendelea kuunganishwa kwenye mkondo wa baraka.

Tumeshuhudia katika kitabu cha Mwanzo jinsi ambavyo Shetani amefanya majaribio kadhaa ya kuvunja mkondo huu wa mfumo wa baraka, na tumechunguza vipengele muhimu katika familia ya Ibrahimu kuendelea kuufanya mkondo huu wa baraka kutenda kazi.

Wana wa Israeli walikuwa na misingi ya njia yake ya kubarikiwa ambayo imefifia, na sasa Israeli walipokwisha kuachiliwa kutoka katika utumwa wao walihitaji kufundishwa tena kanuni hizi muhimu.

Sehemu kuu ya mpango huu wa kujenga upya ilikuwa ni utoaji wa Amri Kumi kwenye Mlima Sinai. Uchunguzi wa karibu wa amri hizi katika nuru ya somo letu unaonyesha mambo fulani ya kuvutia sana.

A. Wajibu wa Utambulisho unaoeleweka ni Muhimu

Mwishoni mwa Sura ya 6 tulitoa kauli ifuatayo:

Kwa hiyo utambuzi wa utambulisho huu wa uzao/uongozi wa mume na utambulisho wa kulea/kunyenyekwa kwa mwanamke, unaoakisi sura ya Baba na Mwana wa mbinguni, ni ufunguo muhimu wa kujenga hazina ya kumbukumbu za familia juu ya mfumo imara na wenye upatanifu wa uhusiano.

Mtazamo wazi wa utambulisho wetu na sisi ni nani ni muhimu ili kuweka njia hii ya baraka wazi. Kwa mfano, tunapotambua kwamba kama wanadamu hatuna uhai ndani yetu wenyewe, huu ni mtazamo wa utambulisho wetu. Tunapotambua kwamba Mungu pekee ndiye aliye na uhai wa kutoa na kushiriki, huu ni mtazamo wa utambulisho Wake. Katika Sura ya 7 tuliangalia uanzishaji wa Shetani wa dhana ya asili ya chanzo cha uhai, kumaanisha kwamba wanadamu wana uzima ndani yao wenyewe.

Mwanzo 3:4 Nyoka akamwambia mwanamke, Hakika hamtakufa,

Uongo huu ulichanganya mtazamo wetu wa utambulisho wa Mungu kama mmiliki pekee wa uhai na pia ulichanganya utambulisho wetu kuwa hatuna maisha ya asili. Kuchanganyikiwa huko kwa utambulisho kulifanya jamii ya wanadamu kukosa kupendezwa na kuendelea kushikamana na Mungu na ikakuza roho ya kujitegemea na kujitosheleza.

Jambo tunalosema ni kwamba ili mkondo wa baraka utiririke kwa usahihi, ni lazima utambulisho wa chanzo cha mkondo na utambulisho wa mpokeaji wa mkondo ueleweke wazi, vinginevyo mkondo utaharibika. Hadithi ifuatayo inatoa mfano mzuri wa jinsi mtazamo usio sahihi wa utambulisho unavyoweza kusababisha kuvunjika kwa njia za mawasiliano.

Ifuatayo ni nakala ya mawasiliano ya redio kati ya majeshi ya Marekani na Kanada wakati wa Vita vya Pili vya Dunia:

WAKANADA: Tafadhali elekeza uelekeo wako kwa nyuzi 15 kuelekea kusini ili kuepuka mgongano.

WAAMERIKA: Tunapendekeza uelekeze uelekeo wako kwa nyuzi 15 kuelekea kaskazini ili kuepuka mgongano.

WAKANADA: Hapana. Utalazimika kugeuza mwelekeo wako kwa nyuzi 15 kuelekea kusini ili kuzuia mgongano.

WAAMERIKA: Huyu ni nahodha wa meli ya Jeshi la Wanamaji la U.S. Nasema tena, geuza mwelekeo WAKO.

WAKANADA: Hapana, nasema tena, geuza mwelekeo wako.

WAAMERIKA: Hii ni meli ya USS LINCOLN, meli ya pili kwa ukubwa katika meli za Atlantiki za Marekani. Tunaambatana na Waharibifu watatu, Cruisers tatu na vyombo vingi vya msaada. NAKUTAKA kwamba ubadilishe mwelekeo wako nyuzi 15 kaskazini. Nasema tena, hiyo ni nyuzi moja ya tano kaskazini au hatua za kujilinda zitachukuliwa ili kuhakikisha usalama wa meli hii.

WAKANADA: Huu ni mnara wa taa.

Meli ya Amerika haikuelewa utambulisho wa kweli wa mnara wa taa na kwa hivyo ilihusiana na mnara wa taa kwa njia ya kiburi. Meli ya Marekani pia ilikuwa imekadiria sana hisia zake za nguvu; ilikuwa na mtazamo wa uwongo yenyewe, kwa kuwa hakuna meli ingeweza kulazimisha mnara wa taa juu ya mwamba mkubwa kuondoka kutoka mahali pake. Hadithi hii yaonyesha kile kilichotokea kwa jamii ya wanadamu ilipokubali uwongo wa nyoka. Ubinadamu haukutaka tena kunyenyekea kwa Mungu na njia ya baraka ikavunjwa.

Tukiwa na mambo hayo akilini, acheni tuchunguze hali mbaya ya Waisraeli. Walipokuwa Misri, Waisraeli wengi walikuwa wameathiriwa na dini ya Wamisri iliyoamini sana kutokufa, au chanzo cha uhai cha asili, cha nafsi. Kwa hiyo mtazamo wa Waisraeli wa utambulisho wa kweli wa Mungu ulichanganyikiwa. Pia walichanganyikiwa kuhusu utambulisho wao wenyewe.

B. Amri Kumi Zinafafanua Utambulisho wa Mungu na Mwanadamu

Kutolewa kwa Amri Kumi kwa Waisraeli ilikuwa hatua muhimu katika kurejesha mtazamo sahihi wa utambulisho ili njia ya baraka iweze kurejeshwa na kulindwa. Amri hizi zilikuwa muhimu sana kwamba ndizo maneno pekee katika Biblia ambayo Mungu aliandika moja kwa moja Mwenyewe.

Kutoka 31:18 Hapo BWANA alipokuwa amekwisha zungumza na Musa katika mlima wa Sinai, akampa hizo mbao mbili za ushuhuda, mbao mbili za mawe, zilizoandikwa kwa chanda cha Mungu.

Kila moja ya amri hizi inatuambia jambo fulani kuhusu Mungu wa Biblia, jinsi alivyo na ni nini kilicho muhimu zaidi Kwake. Acheni tuangalie kwa karibu kila moja ya amri hizi na tuone zinatuaambia nini.

Amri	Sifa ya Mungu
1. Nilikutoa utumwani. Hutakuwa na Miungu mingine ila Mimi.	Mkombozi na Mwokozi, chanzo pekee cha baraka.
2. Usifanye sanamu yoyote ya kuchonga.	Mtazamo wa ndani wa Uhusiano badala ya kujikita kwenye vitu vya nje.
3. Usilitaje jina la Mungu bure.	Uadilifu na uwazi katika mahusiano.
4. Ikumbuke Sabato, maana kwa siku sita Bwana alizifanya mbingu na nchi.	Muumbaji wa vitu vyote, chanzo cha uhai na baraka.
5. Waheshimu baba yako na mama yako.	Muundo wa baraka za familia. Kuheshimu mamlaka.
6. Usiue.	Maisha ni ya thamani; mahusiano yana msingi wa upendo; Mungu ndiye chanzo cha uzima.
7. Usizini.	Mahusiano halali ya karibu ni ya milele.
8. Usiibe.	Mtazamo wa kiroho/kimahusiano si wa mali.

9. Usiseme uongo.	Uadilifu na uwazi katika mahusiano.
10. Usitamani.	Humfunua Mungu kama chanzo cha uzima na baraka; kutamani vitu na mali kunakanusha ukweli huu.

Kila moja ya amri hizi inalenga kulinda hisia zetu za Mungu ni nani na kwa hivyo kulinda njia ya baraka. Katika amri hizi Mungu anatuambia:

1. Kwamba Yeye ndiye chanzo pekee cha baraka.
2. Anatuambia kwamba hatakiwi kuabudiwa kupitia vitu vinavyoonekana na vya kimwili kwani hii inaharibu mtazamo wetu wa Mungu kama kiumbe wa kweli wa uhusiano na kuhamisha mtazamo wetu kwa vitu vya kimwili na vya nje.
3. Anatuambia kwamba mtazamo wetu wa utambulisho wake unaweza kudhoofishwa kwa kulitaja jina lake bure; ikimaanisha kudai kuwa ni wake wakati mioyo yetu iko kwingine.
4. Amri ya 4 ndiyo tamko la wazi kabisa tulilo nalo linalomdhihirisha Mungu kama chanzo cha vitu vyote vilivyoyumbwa. Amri hii ndiyo muhimu zaidi kati ya amri zote katika kutupa mtazamo sahihi wa utambulisho wa Mungu.
5. Amri ya 5 ni amri ya pili muhimu sana inapofunua miundo ya wanadamu ambayo njia ya Mungu ya baraka inapitia. Inatuonyesha umuhimu wa kujisalimisha, utii na heshima.
6. Kila moja ya amri tano za mwisho ni maonyesho ya vitendo ya kibinadamu ya kumdhihirisha Mungu kama chanzo pekee cha uhai na jinsi ambavyo kuepuka mambo haya kutasaidia katika kuendelea kushikamana Naye.

Ikiwa tunajifunza Biblia zaidi, tunaona kwamba Amri Kumi zinaonyeshwa kama onyesho la tabia ya Mungu; namna ya maandishi ya jinsi Yeye alivyo. Huu ni uthibitisho zaidi wa ukweli kwamba sheria inafunua utambulisho wa Mungu na ni ulinzi wa chanzo cha baraka.

Zingatia ulinganisho ufuatao:

Tabia ya Mungu		Sheria ya Mungu	
1. Kiroho	Yohana 4:24	1. Kiroho	Warumi 7:14
2. Upendo	1 Yohana 4:8	2. Upendo	Mathayo 22:37-40
3. Kweli	Yohana 14:6	3. Kweli	Zaburi 119:142
4. Adili	1 kor. 1:30	4. Adili	Zaburi 119:144,172
5. Takatifu	Isaya 6:3	5. Takatifu	Warumi 7:12
6. Kamilifu	Mathayo 5:48	6. Kamilifu	Zaburi 19:7
7. Njema	Luka 18:19	7. Njema	Warumi 7:12
8. Haki	Kumb 32:4	8. Haki	Warumi 7:12
9. Safi	1 Yohana 3:3	9. Safi	Zaburi 19:8
10. Habadiliki	Yakobo 1:17	10. Haibadiliki	Mathayo 5:18
11. Hudumu Milele	Zaburi 90:2	11. Hudumu Milele	Zaburi 111:7,8
12. Njia	Yohana 14:6	12. Njia	Malaki 2:7-9
13. Kuu	Zaburi 48:1	13. Kuu	Hosea 8:12
14. Husafisha	Mathayo 8:3 Ps. 57:2	14. Safi	Ezekieli 22:26

Kwa kuwa amri hizi zinatuuambia kwamba ni Mungu aliyetuumba na kutufanya na kwamba tumetoka mkononi mwake, amri hizo pia zinadhahirisha wazi asili na utambulisho wetu. Tunapoelewa amri katika nuru hii tunaweza kuelewa kwa nini Biblia inazungumza kuhusu sheria kwa njia ifuatayo.

Zaburi 19:7-8 Sheria ya BWANA ni kamilifu, Huiburudisha nafsi. Ushuhuda wa BWANA ni amini, Humtia mjinga hekima.

[8] Maagizo ya BWANA ni ya adili, Huufurahisha moyo. Amri ya BWANA ni safi, Huyatia macho nuru.

Zaburi 111:7-8 Matendo ya mikono yake ni kweli na hukumu, Maagizo yake yote ni amini, [8] Yamethibitika milele na milele, Yamefanywa katika kweli na adili.

Mhubiri 12:13 Hii ndiyo jumla ya maneno; yote yamekwisha sikiwa; Mche Mungu, nawe uzishike amri zake, Maana kwa jumla ndiyo impasayo mtu.

Isaya 42:21 BWANA akapendezwa, kwa ajili ya haki yake, kuitukuza sheria, na kuiadhimisha.

Mathayo 5:17 Msidhani ya kuwa nalikuja kuitangua torati au manabii; la, sikuja kutangua, bali kutimiliza.

Mathayo 22:36-40 Mwalimu, katika torati ni amri ipi iliyo kuu? [37] Akamwambia, Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa akili zako zote. [38] Hii ndiyo amri iliyo kuu, tena ni ya kwanza. [39] Na ya pili yafanana nayo, nayo ni hii, Mpende jirani yako kama nafsi yako. [40] Katika amri hizi mbili hutegemea torati yote na manabii.

Warumi 7:12 Basi torati ni takatifu, na ile amri ni takatifu, na ya haki, na njema.

Ufunuo wa Yohana 14:12 Hapa ndipo penye subira ya watakatifu, hao wazishikao amri za Mungu, na imani ya Yesu.

Ufunuo wa Yohana 22:14 Heri wazifuao nguo zao, wawe na amri kuuendea huo mti wa uzima, na kuingia mjini kwa milango yake.

C. Amri Kumi Zilizopindishwa na Uongo wa Nyoka

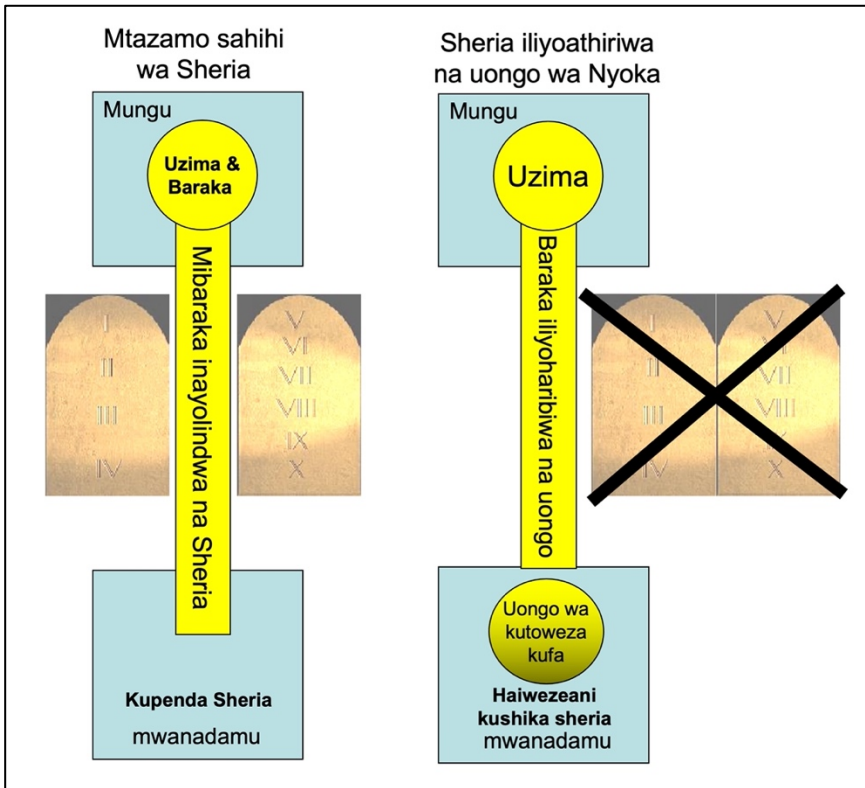
Tunapoelewa sheria ya Mungu kama ulinzi wa njia ya baraka, basi sheria ni kitu kizuri, cha kupendeza na cha thamani. Ni jambo ambalo tunapaswa kushikamana nalo na kulithamini kama zawadi yenye thamani kutoka kwa Mungu. Hivi ndivyo Mfalme Daudi alivyoona.

Zaburi 119:97 Sheria yako naipenda mno ajabu, Ndiyo kutafakari kwangu mchana kutwa.

Zaburi 40:8 Kuyafanya mapenzi yako, Ee Mungu wangu, ndiyo furaha yangu; Naam, sheria yako imo moyoni mwangu.

Zaburi 119:77 Rehema zako zinijie nipate kuishi, Maana sheria yako ni furaha yangu.

Shetani ameudanganya sana ulimwengu kuhusu sheria ya Mungu. Makanisa mengi ya Kikristo yanafundisha na kuamini kwamba hatuwezi kushika Amri Kumi. Kujaribu kushika amri kunarejelewa kama ushupavu wa sheria. Wakristo wengi wanafundisha kwamba sheria iligongomelewa kwenye msalaba wa Kristo, waumini Wakristo wanawekwa huru dhidi sheria, na amri pekee tuliyo nayo leo ni kupendana.

Kwa nini Wakristo wengi wanafikiri hivyo? Kwa nini Wakristo mara nyingi huona sheria kama adui badala ya kuwa rafiki mwenye upendo anayelinda njia ya mfumo wa baraka? Jibu rahisi ni uwongo wa nyoka. Zingatia yafuatayo:

Warumi 7:10-11 Nikaona ile amri iletayo uzima ya kuwa kwangu mimi ilileta mauti. [11] Kwa maana dhambi, kwa kupata nafasi kwa ile amri, ilinidanganya, na kwa hiyo ikaniua.

Biblia inasema waziwazi kwamba amri ziliwekwa kwa ajili ya uzima, au ulinzi wa uzima. Lakini dhambi - au kuingia kwa uwongo wa nyoka - hutudanganya na kutuua. Je, hii inafanyikaje?

Uongo wa nyoka hutufanya tuamini kwamba kuna kiwango fulani cha nguvu ndani yetu. Uongo huo pia unatufanya tutake kujithibitisha wenyewe kwa maonyesho ya uwezo huo. Sheria ya Mungu inapoletwa kwa mtu katika hali hii ya akili, basi mwelekeo wa kwanza ni kujaribu na kutii sheria hii ili kumpendeza Mungu. Baada ya majaribio kadhaa ya kufanya hivyo na kusababisha uzoefu wa mara kwa mara wa kushindwa, mtu ataacha imani yake au atageuka kwa imani kwamba hatupaswi kushika sheria; kifo cha Yesu ndicho tunachohitaji. Aina hii ya mawazo inalingana kikamilifu na maneno ya Paulo, kwamba dhambi kupitia amri inatudanganya.

Mungu kamwe hakukusudia sisi kujaribu na kuzishika Amri Kumi kama njia ya kujaribu kupata kibali kwake.

Waefeso 2:8-9 Kwa maana mmeokolewa kwa neema, kwa njia ya imani; ambayo hiyo haikutokana na nafsi zenu, ni kipawa cha Mungu; [9] wala si kwa matendo, mtu awaye yote asije akajisifu.

Warumi 4:3-5 Maana maandiko yasemaje? Ibrahimu alimwamini Mungu, ikahesabiwa kwake kuwa haki. [4] Lakini kwa mtu afanyaye kazi, ujira wake hauhesabiwi kuwa ni neema, bali kuwa ni deni. [5] Lakini kwa mtu asiyefanya kazi, bali anamwamini yeye ambaye amhesabia haki asiyekuwa mtauwa, imani yake mtu huyo imehesabiwa kuwa haki.

Uongo wa nyoka kwa kweli hutugeza dhidi ya kitu kile kile ambacho kilikusudiwa kutulinda na kutuweka kushikamana na njia ya baraka. Kwa hivyo kama Paulo anavyosema:

Warumi 8:7 Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui juu ya Mungu, kwa maana haitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii.

Nia ya kimwili - au akili iliyoathiriwa na uongo wa nyoka - haiwezi kutii sheria ya Mungu, ama kwa sababu anakataa kutii au anafikiri kwamba ana uwezo ndani yake mwenyewe kuishika. Lakini mara tu uwongo wa nguvu za asili unapoondolewa, sheria ya Mungu ndiyo zawadi ya ajabu zaidi ya ulinzi kutoka kwa Mungu; na sehemu za thamani zaidi za sheria hii ni sheria mbili zilizo katikati: amri inayohusu Sabato, ambayo ni ufunuo wa wazi kabisa wa Mungu kama chanzo cha uzima na inatualika sisi kupumzika katika ukweli huo; na sheria ya kuwaheshimu wazazi wetu, ambayo inatupa onyesho la vitendo zaidi linaloonekana la ufalme wa familia ya Mungu na kufunua jinsi ambavyo baraka hupitishwa kutoka kizazi hadi kizazi. Watu wengi wanatambua umuhimu wa familia, lakini ni watu wachache wanaona umuhimu wa Sabato katika vita dhidi ya Shetani ili kulinda njia ya baraka.

Isaya 58:13-14 Kama ukigeza mguu wako usihalifu sabato, usifanye anasa yako siku ya utakatifu wangu; ukiita sabato siku ya furaha, na siku takatifu ya BWANA yenye heshima; ukiitukuza, kwa kutokuzifanya njia zako mwenyewe, wala kuyatafuta yakupendezayo, wala kusema maneno yako mwenyewe; [14] ndipo utakapojifurahisha katika BWANA; nami nitakupandisha mahali pa nchi palipoinuka; nitakulisha urithi wa Yakobo baba yako; kwa maana kinywa cha BWANA kimenena hayo.

Ni ajabu jinsi gani kwamba Mungu aliwapa Israeli sheria ya kuwalinda kutokana na mitego ya Shetani. Lakini Mungu hakuishia hapa. Aliweka sheria hii katikati ya mfumo wa ibada ambao ungewafundisha Waisraeli jinsi ya kumkaribia na kumwabudu. Baada ya kuathiriwa na ibada ya sanamu ya Wamisri, ingechukua muda kwa Israeli kujifunza kumjua na kumwelewa Mungu. Hitaji hili la muda wa kumjua Mungu liko wazi katika mwitikio wao wa kusikia sauti yake kwanza - waliogopa sana hata walitaka kukimbia.

Kutoka 20:18-19 Watu wote wakaona umeme na ngurumo na sauti ya baragumu, na ule mlima kutoka moshi; na watu walipoona hayo wakatetemeka, wakasimama mbali. [19] Wakamwambia Musa, Sema nasi wewe, nasi tutasikia, bali Mungu asiseme nasi, tusije tukafa.

Ilikuwa ni jambo moja kwa Mungu kusema sheria hii kutoka Mlima Sinai, lakini sheria hii isingekuwa na athari ya ulinzi isipokuwa kanuni zake zingekaa ndani ya mioyo yao na kuwa sehemu ya njia yao ya kufikiri. Kwa hiyo uhamisho wa kanuni za sheria kutoka kwenye mbao za mawe hadi mbao za mioyo yao ukawa lengo la agano la Mungu na Israeli.

Waebrania 8:10 Maana hili ndilo agano nitakaloagana na nyumba ya Israeli Baada ya siku zile, asema Bwana; Nitawapa sheria zangu katika nia zao, Na katika mioyo yao nitaziandika; Nami nitakuwa Mungu kwao, Nao watakuwa watu wangu.

Cha kusikitisha, Waisraeli walifunua kwamba wao pia walikuwa wamedanganywa na uwongo wa nyoka kwa kumwahidi Mungu kwamba wangetii sheria.

Kutoka 19:5-8 Sasa basi ikiwa mtaitii sauti yangu kweli kweli, na kulishika agano langu, hapo ndipo mtakapokuwa tunu kwangu kuliko makabila yote ya watu; maana dunia yote pia ni mali yangu, [6] nanyi mtakuwa kwangu ufalme wa makuhani, na taifa takatifu. Hayo ndiyo maneno utakayowaambia wana wa Israeli. [7] Musa akaenda akawaita wazee wa watu, akawafunulia maneno hayo yote, BWANA aliyokuwa amemwagiza. [8] Watu wote wakaitika pamoja wakisema, Hayo yote aliyoyasema BWANA tutayatenda. Naye Musa akamwambia BWANA maneno ya hao watu.

Mungu alipowataka kushika sheria yake, alitaka kuona kama wangetambua kama wangeweza kutii au la. Mungu alitumaini kwamba wangemwomba awasaidie, lakini kwa kusukumwa na uwongo wa uwezo wa asili waliahidi bila kukawia kuwa watiifu.

Ilifunuliwa haraka kuwa hili halikuwezekana kama linavyothibitishwa katika kucheza na kuabudu ndama wa dhahabu.

Kutoka 32:7-8 BWANA akamwambia Musa, Haya! Shuka; kwa maana watu wako uliowatoa katika nchi ya Misri wamejiharibu nafsi zao, [8] wamepotoka upesi kuiacha ile njia niliyowaamuru, wamejifanyizia ndama ya kuyeyusha wakaiabudu na kuitolea dhabihu, wakasema, Hiyo ndiyo miungu yako, Ee Israeli, iliyokutoa katika nchi ya Misri.

Uzoefu huu wa kufikiri kwamba tunaweza kufanya mapenzi ya Mungu kupitia ufahamu wetu wenyewe na uwezo wetu unajulikana kama agano la kale. Agano jipya, ambalo siku zote lilikuwa nia ya Mungu, lilikuwa kuandika sheria hii ya ulinzi ndani ya mioyo yao Mwenyewe. Kwa kuandika sheria hii mioyoni mwao, wangekuwa kama Yeye; kwa sababu kama tulivyoona, sheria inaonyesha Mungu ni nani. Kwa hiyo Mungu angetimizaje hili?

Mungu aliwapa Israeli mfumo wa kuabudu wa Patakatifu ambao uliwaonyesha jinsi ya kuunganishwa na sheria hii na kuruhusu kanuni zake kuhamishwa ndani ya mioyo yao. Mfumo wa Patakatifu wa Waisraeli kwa hakika ni safari ndani ya moyo na akili ya Mungu. Uliwaruhusu kumkaribia Yeye, kuwa karibu Naye na kuwa kama Yeye. Hii ilikuwa zawadi nzuri sana! Hapa palikuwa na mfumo ambao ungelinda familia zao na kuwaweka katika muunganiko na njia ya baraka.

Sura ya 15

Safari kutoka kwenye Mbao za Mawe hadi Vibao vya Moyo

A. Madhara ya Uongo wa Nyoka

Katika Sura ya 8 tuliona athari mbaya za uwongo wa chanzo cha maisha kwa watu binafsi na familia. Kuvunjwa kwa njia ya baraka kunaweka moyo wa mwanadamu kwenye hofu, kutokuwa na thamani, kiburi na ubinafsi kwa kiwango kikubwa. Njia pekee ya kustahimili wimbi hili la mara kwa mara la mhemko ni kuweka moyo kwenye ukuta wa kinga. Baada ya muda, hili bado halitoshi na inabidi tujikaze hata zaidi. Utaratibu huu husababisha moyo kuwa mgumu.

Kutoka kwenye moyo usio na hatia, unaoaminika wa mtoto, uzoefu wa maisha hujenga shaka, mashaka, hofu, maumivu, hatia na majuto. Uwezo wa kuamini watu umemomonyoka na watu wengi huona njia pekee ya kuishi ni kutenga hisia zao, kuweka hisia zao kwao wenyewe na kuepuka hatari ya kuwa hatarini. Kupitia uwongo wa nyoka, roho ya mwanadamu inatangatanga kutoka kwenye mto wa uzima hadi kwenye jangwa la ukiwa la joto, mchanga na kichaka cha chumvi.

Baba yetu aliye mbinguni anapowatazama watoto Wake wanaotangatanga katika ukiwa wa maisha, moyo Wake unaguswa na huruma. Anaona athari zenye kuchukiza za uwongo wa nyoka na anatufikia ili kuturudisha kwenye mto unaotupatia uzima.

Safari ya kurudi kwenye mto imeelezwa kwa uangalifu katika mfumo wa ibada ambao Mungu aliwapa Israeli. Katika kipindi chao huko Misri, miyo ya Waisraeli iliharibiwa na mamlaka ya Misri yenye kuchukiza iliyowafanya watumwa. Ijapokuwa miili yao sasa ilikuwa huru, akili zao bado zilikuwa

katika utumwa wa uongo wa yule nyoka; mioyo yao bado ilikuwa imechubuliwa na migumu kwa huzuni na mateso ya hofu, kutokuwa na thamani na kiburi.

Wakati fulani baadaye katika historia ya Israeli, Mungu alionyesha mchakato huu wa kubadilisha mioyo ya watu wake - upandikizaji wa moyo wa kiroho.

Ezekieli 36:26-27 Nami nitawapa ninyi moyo mpya, nami nitatia roho mpya ndani yenu, nami nitatoa moyo wa jiwe uliomo ndani ya mwili wenu, nami nitawapa moyo wa nyama. [27] Nami nitatia roho yangu ndani yenu, na kuwaendesha katika sheria zangu, nanyi mtazishika hukumu zangu, na kuzitenda.

Mungu aliahidi kutuma roho yake iletayo uzima kwa Israeli. Kama mkondo wa maji safi ya kioo yanayotiririka kutoka kwenye kiti cha enzi, Roho wa Mungu huzamisha moyo wa mwanadamu katika baraka, upendo, msamaha na kukubalika na polepole moyo hulainika, hupata joto, hutwiwa nguvu na matokeo yake hujifunza kupenda na kuishi tena.

Mfalme Daudi anaelezea mchakato huu kama mti ulio karibu na mto:

Zaburi 1:1-3 Heri mtu yule asiyekwenda Katika shauri la wasio haki; Wala hakusimama katika njia ya wakosaji; Wala hakuketi barazani pa wenye mizaha. [2] Bali sheria ya BWANA ndiyo impendezayo, Na sheria yake huitafakari mchana na usiku. [3] Naye atakuwa kama mti uliopandwa Kandokando ya vijito vya maji, Uzaao matunda yake kwa majira yake, Wala jani lake halinyauki; Na kila alitendalo litafanikiwa.

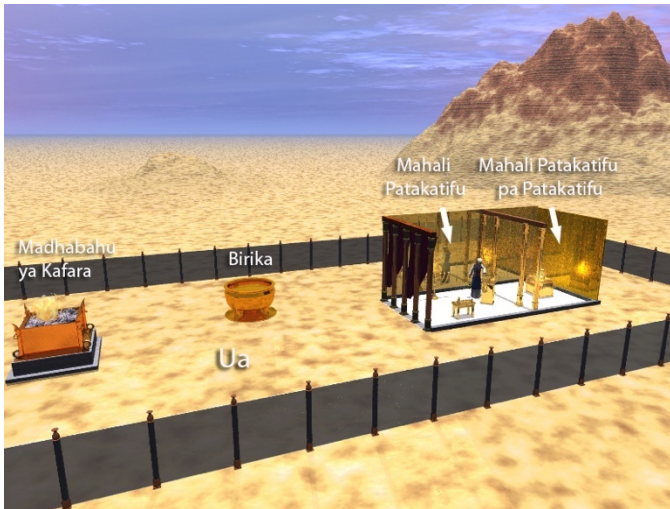
Angalia tena jukumu la sheria ya Mungu katika mchakato huu. Sheria inalinda mto huu wa uzima unaoingia ndani ya roho. Kama tulivyoona katika sura iliyopita, inatuwezesha kutambua chanzo cha mto, na kwa kujidhihirisha sisi ni nani na Mungu ni nani, tunakuwa kama meli iliyonyenyekea kwenye mnara wa taa; tayari kupokea ushauri wa busara na maagizo ambayo mnara wa taa unatupatia.

Kwa kuzingatia hayo yote, inakuwa wazi kwamba kurudisha njia ya baraka kunatia ndani kuandika kanuni za sheria ya Mungu mioyoni na akilini mwetu.

B. Mfumo wa Patakatifu

Acheni sasa tuangalie kwa makini mfumo wa ibada ambao Mungu aliwapa Waisraeli na tuangalie safari iliyoonyeshwa humo.

Kutoka 25:8-9 Nao na wanifanyie patakatifu; ili nipate kukaa kati yao. [9] Sawasawa na haya yote nikuonyeshayo, mfano wa maskani, na mfano wa vyombo vyake vyote, ndivyo mtakavyovifanya.

Kuna maelezo mengi katika mfumo wa Patakatifu pa Waisraeli, na si kusudi la kitabu hiki kuyachunguza yote. Lengo letu kuu ni kuangalia sehemu kuu na mwendelezo kutoka upande

mmoja wa Patakatifu hadi mwingine.

Muhtasari wa Patakatifu kimsingi ni miraba miwili iliyounganishwa pamoja. Katikati ya mraba wa kwanza ni madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa. Katikati ya mraba wa pili ni Sanduku la Agano lenye sheria ya Amri Kumi.

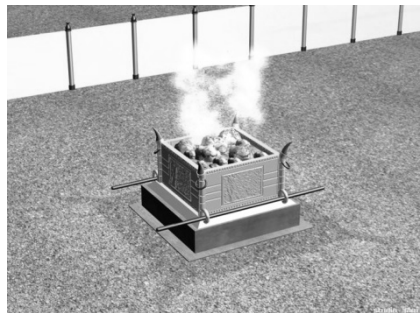
Angalia muhtasari ufuatao:

<p>Madhabahu ya Kafara</p> <p>☐</p> <p>1</p>	<p>Sanduku la Agano</p> <p>☐</p> <p>2</p>
--	---

Sanduku zote mbili zinahusu urejeshwaji wa maisha. Katikati ya sanduku moja ni ishara ya kifo cha mwana-kondoo. Mwana-kondoo aliyechinjwa ni ishara ya kutolewa kwa Mwana wa Mungu ili tuendelee kuwa na uzima.

Yohana 3:16 Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.

Wakati Adamu na Hawa walipokata chanzo cha uhai kwa Mungu kwa dhambi, Mwana wa Mungu alijiweka mara moja mahali palipovunjika; aliunganisha vipande viwili vilivyovunjika pamoja na kudumisha maisha kutiririka kwa jamii ya wanadamu. Kuvunjika huku kwa chanzo cha uzima sasa kulibebwa ndani ya moyo wa Mwana wa Mungu. Njia pekee ya kuondoa ulimwengu kutoka kwenye mvunjiko huu na kuuweka kwenye mstari ilikuwa kuupeleka kaburini ili kuuangamiza na kisha kuinuka tena bila huo. Chaguo jingine pekee lilikuwa kuruhusu jamii yote ya kibinadamu iangamizwe.

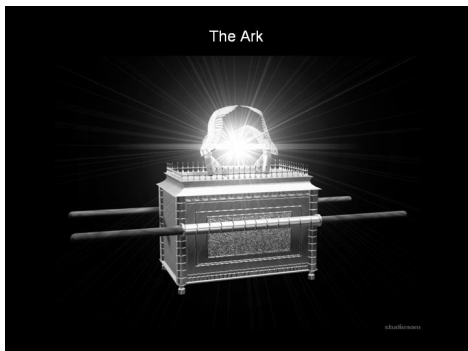

Katikati ya sanduku la pili kulikuwa na Sheria ya Amri Kumi za Mungu.

Kutoka 25:10-12 Nao na wafanye sanduku la mti wa mshita; urefu wake na uwe dhiraa mbili na nusu, na upana wake dhiraa moja na nusu, na kwenda juu kwake dhiraa moja na nusu. [11] Nawe ulifunike kwa dhahabu safi, ulifunike ndani na nje, nawe tia na ukingo wa dhahabu kulizunguka pande zote. [12] Nawe subu vikuku vinne vya dhahabu kwa ajili yake, na kuvitia katika miguu yake minne; vikuku viwili upande mmoja, na vikuku viwili upande wake wa pili.

Kutoka 31:18 Hapo BWANA alipokuwa amekwisha zungumza na Musa katika mlima wa Sinai, akampa hizo mbao mbili za ushuhuda, mbao mbili za mawe, zilizoandikwa kwa chanda cha Mungu.

Kufika katikati ya mraba huu ndio mwisho wa safari kutoka kwenye moyo wa jiwe hadi moyo wa nyama. Kuandikwa kwa sheria hii moyoni na akilini kungeunganisha kabisa roho ya mwanadamu na mkondo wa baraka na kuwalinda dhidi ya laana. Pia iliashiria jambo la ndani sana, kwa maana hapa ndipo uwepo wa Mungu ulipokaa. Hapa ndipo mahali ambapo sisi kama watoto wa Mungu uzoefu wa kina cha baraka kama wana na binti za Mungu.

Itakuwa vyema kufikiria kuwa hii ilikuwa safari rahisi kutoka kwenye hatua ya 1 hadi 2, lakini uwongo wa nyoka mioyoni mwetu hufanya safari hii kuwa ngumu sana. Majaribu ya mara kwa mara ya kutilia shaka Mungu njiani, au kujaribu kutumia sheria kama njia ya kuthibitisha upendo wetu na kujitolea, daima hutujia na kutuondoa kwenye njia ya uzima.

Hebu tuongeze safu inayofuata ya maelezo kwenye mfumo huu wa Patakatifu. Tunakumbuka kutokana na kulinganisha kwa Ibrahimu na Nimrodi kwamba lengo la ibada ya Ibrahimu lilikuwa la uhusiano na

lisiloonekana, lakini ibada ya Nimrodi ilizingatia vinavyoonekana na vinavyoshikika. Safari ya Patakatifu inaendelea kutoka kwenye vinayoonekana hadi kwenye visiyoonekana. Inatufundisha kuzingatia mambo yasiyoonekana badala ya yanayoonekana.

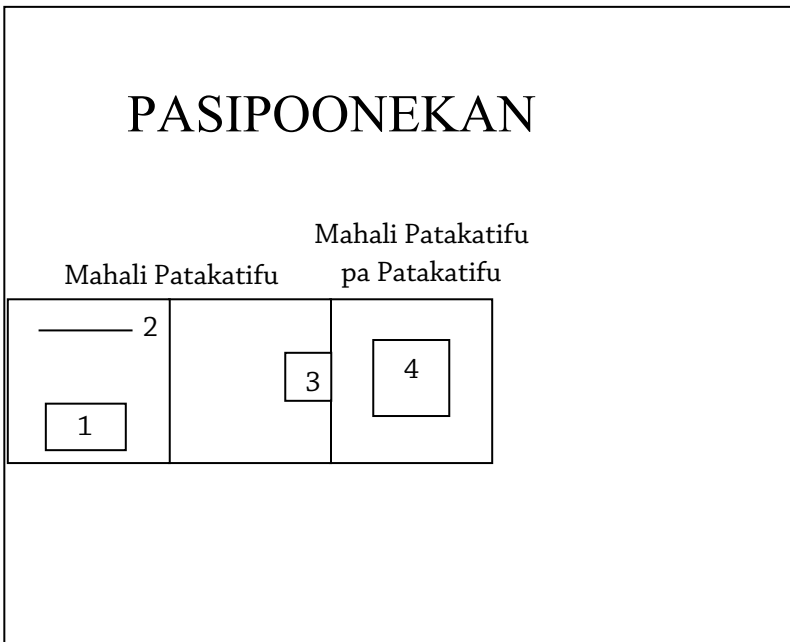
<h2>PANAONEKAN</h2> <p>Madhabahu ya kafara</p> <p>1</p>	<h2>HAPAONEKANI</h2> <p>Sanduku la Agano</p> <p>2</p>
---	---

Mwabudu Mwisraeli angeweza kuingia kwenye mraba wa kwanza na kutoa dhabihu yake. Eneo hili lilitwa ua. Aliweza kuona kila kitu katika mraba huu. Kifo cha Kristo msalabani, ambacho ndicho kiini cha madhabahu, kilikuwa ni tukio lililorekodiwa duniani ambalo lilionekana. Maono ya msalaba na zawadi ya uzima tuliyoepewa ni mwanzo wa safari yetu. Mungu hukutana nasi tulipo; Anakuja karibu nasi.

Asili yetu ya kibinadamu ni kuzingatia mambo yanayoonekana na yanayoshikika, hivyo Mungu hukutana nasi na kutukabili na zawadi yake ya uzima. Lakini lengo kuu ni kuhamisha mawazo yetu hadi kwenye ulimwengu wa mahusiano ya kiroho, ulimwengu wa akili. Hapa ndipo mahali halisi ambapo kazi ya mabadiliko lazima ifanyike, na hivyo mraba wa pili ulikuwa na Patakatifu ambapo mwabudu hakuweza kuingia. Hakuweza kuona ndani isipokuwa kwa jicho la imani. Kuhani pekee ndiye angeweza kuingia eneo hili na kufanya kazi kwa ajili ya mwabudu. Hakuweza kufanya hivi kwa ajili yake mwenyewe.

Kutoonekana kwa mraba wa pili ni ishara ya kazi inayofanywa mbinguni kwa ajili yetu na athari yake ndani yetu. Hatuwezi sasa kuingia mbinguni na kuona kile kinachotokea kwa niaba yetu. Pia hatuwezi kuona kazi ya Mungu ya kubadilisha mioyo yetu na kuandika sheria yake ndani yetu. Hatuna ushahidi wa nje wa kazi hii; wala mbinguni, wala mioyoni mwetu - hatuwezi kuona kinachotendeka kwa jicho la mwanadamu.

Wacha tuongeze safu nyingine ya maelezo kwenye mraba wa pili.

Maskani ambayo Waisraeli waliagizwa kujenga ilikuwa na miraba mitatu. Patakatifu palikuwa na viwanja viwili na Patakatifu pa Patakatifu palichukua mraba mmoja. Mlango wa Patakatifu ulikuwa na pazia na mlango wa Patakatifu pa Patakatifu ulikuwa na pazia. Katika nusu ya kwanza ya Mahali Patakatifu palikuwa na meza (1) yenye mikate isiyotiwa chachu inayoitwa mkate wa wonyesho na upande mwingine kinara cha taa (2) chenye taa saba. Kinara hiki kiliangaza Mahali Patakatifu. Upande wa pili wa Mahali Patakatifu palikuwa na Madhabahu ya Uvumba ambapo sala ilitolewa.

C. Safari ni Hadithi ya Upendo

Kila kipande cha samani kilikuwa cha mfano kwa namna fulani ya kazi na tabia ya Kristo.

Kanuni muhimu zaidi ya kujifunza kuhusu Patakatifu ni kwamba uandishi wa sheria moyoni unamaanisha kimsingi kwamba tunakuwa kama Kristo. Sababu ya sisi kuwa kama Kristo ni kwa sababu Yeye ni kielelezo kitakatifu cha kunyenyekea kwa Baba. Kristo daima hufuata sheria kikamilifu. Kwa kuwa kama Yeye, sisi pia tunajifunza masomo ya utii na kuunganishwa kabisa na njia ya baraka.

Tunapotazama samani za Patakatifu, tunaona kwamba kila kipande kinatuambia jambo fulani kuhusu Yesu.

Samani	Ishara ya Kristo
Madhabahu ya Kafara	Yohana 1:29 “Siku ya pili yake akamwona Yesu anakuja kwake, akasema, Tazama, Mwana-Kondoo wa Mungu, aichukuaye dhambi ya ulimwengu.
Birika la Maji	Waefeso 5:26 (Yohana 1:1) “Ili makusudi alitakase na kulisafisha kwa maji katika neno. Yesu anaitwa Neno la Mungu.
Mkate wa Wonyesho	Yohana 6:35 “Yesu akawaambia, Mimi ndimi chakula cha uzima; yeye ajaye kwangu hataona njaa kabisa, naye aniaminiye hataona kiu kamwe.”
Kinara cha Taa	Yohana 8:12 “Basi Yesu akawaambia tena akasema, Mimi ndimi nuru ya ulimwengu, yeye anifuataye hatakwenda gizani kamwe, bali atakuwa na nuru ya uzima.
Madhabahu ya Uvumba	Yohana 14:6 “Yesu akamwambia, Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima; mtu haji kwa Baba, ila kwa njia ya mimi.” - Tunaomba kwa Baba kupitia Kristo.
Sanduku la Agano	Mt 5:17 “Msidhani ya kuwa nalikuja kuitangua torati au manabii; la, sikuja kutangua, bali kutimiliza.”

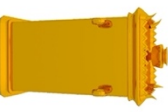
Samani hizi zinaweza kuwekwa kwenye mstari ili kuwakilisha safari. Safari hii inaitwa Njia. Kila kipande cha samani kinamrejelea Yesu na Yesu ndiye ambaye ni kielelezo cha kimungu cha jinsi ya kuendelea kushikamana na Baba - Yesu anajulikana kama Njia, ambayo ni kweli inayotuletea uzima. Angalia kile Yesu anachosema:

Yohana 14:6 Yesu akamwambia, Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima; mtu haji kwa Baba, ila kwa njia ya mimi.

Njia ya kuja kwa Baba inaonyeshwa na mfumo wa Patakatifu. Kama Biblia inavyosema:

Zaburi 77:13 Ee Mungu, njia yako i katika patakatifu; Ni nani aliye Mungu mkuu kama Mungu wetu?

Kwa hivyo wacha tupange vipande vya samani:

		Kutembea na Yesu Hekaluni		
		Ua	Mahali Patakatifu	Mahali Patakatifu pa Patakatifu
				
Madrabahu ya kafara	Birika	Meza ya Milkate ya Wonyesho	Kinara cha Taa	Madhabahu ya Uvumba
Mahisi	Kuhani	Mwamuzi		
<i>Msalaba</i> Yohana 1:29	<i>Utakaso</i> Efe 5:26; 1 Yohana 1:9	<i>Kweli</i> Yohana 6:35	<i>Njia</i> Yohana 8:12; Zab 119:105	<i>Uzima</i> Ebr 7:25; Rum 5:10
Sisi	Mahusi	Mwamuzi		
<i>Tubu</i> Yohana 3:16; Mdo 2:37,38	<i>Ubatizo</i> Yohana 3:5	<i>Masomo ya Biblia</i> Yohana 5:39	<i>Kushuhudia</i> Mat 5:14	<i>Maombi</i> 1 Thes 5:17
Spirit	Mahusi	Mwamuzi		
<i>Kusadikisha ulimwengu juu ya ...</i>	<i>Dhaambi</i> Yohana 16:8	<i>Haki</i>		
		Ndoa		
		<i>Ushindi</i> Yohana 15:5		
		Hukumu		
<i>Lakini Yeye atakapokuja, huyo Roho wa kweli, atawaongoza awatie kwenye kweli yote; Yohana 16:3</i>				

Safu inayomrejelea Kristo inafunua kazi ambayo Yesu anafanya kwa niaba yetu katika safari kutoka mioyo ya mawe hadi mioyo ya nyama. Safu ya pili ni uzoefu wetu tunapokumbatia ufahamu wa kazi ya Kristo. Kwetu sisi safari hii ni simulizi ya mapenzi, uchumba na ndoa. Tunatembea kutoka kwenye uongo wa kutengwa hadi kwenye uhusiano wa karibu sana na upendo unaofurika mioyoni mwetu kwa ajili ya Mwokozi wetu, na katika upendo wetu Kwake tunajifunza maana ya kweli ya kunyenyekea kwa Baba - chanzo kikuu cha yote.

Tunapokutana na Yesu kupitia hadithi ya msalaba, tunashangazwa na hisia ya ajabu ya upendo alionao kwetu. Kitendo chake cha kujitolea cha kutoa uhai Wake kinatenda kama wakala wa kusafisha wa maji na husababisha ufa mkubwa wa kwanza katika mioyo yetu migumu. Upendo wake unaovutia hutuvuta katika uchumba Naye.

Tunaposadikishwa kuhusu upendo wa Kristo na kuona uthibitisho mzuri wa hilo katika Neno la Mungu, tunatamani kuishi Naye milele na tunaitikia mwaliko Wake wa kuoana na hivyo uchumba huanza. Uchumba unahusu kujifunza kwa undani zaidi tabia ya mshirika wetu mtarajiwa. Kila mahali tunapoenda tunazungumza juu ya mpendwa wetu na kushiriki upendo wetu na kuvutiwa kwake. Kwa Mkristo mchakato huu hutokea kupitia maombi, kujifunza Biblia na kushiriki imani yetu. Kadiri tunavyojifunza na kushiriki na kuomba, ndivyo upendo wetu unavyoongezeka na ndivyo tunavyotazamia ndoa kwa hamu zaidi.

Ndoa ni mahali ambapo ufunuo kamili unafanyika. Tunaona tabia ya Kristo katika utukufu wake wote katika Patakatifu Zaidi, tunatekwa na nguvu ya upendo wake na tunajitoa kikamilifu kwake. Tunaondoa kila kitu maishani mwetu kinachozuia mtazamo wetu wa mume/Mwokozi wetu wa ajabu.

Ikiwa tayari hauko kwenye safari hii, ninakualika uanze. Kuandikwa kwa sheria moyoni mwako kunauma pale nyundo ya Neno inapovunja moyo uliofungwa. Mawe yanapoondolewa na moyo wako ukilainishwa na mafuta ya Roho wa Mungu - unajisikia vizuri kupenda na kuishi tena - tunajifunza kutembea kwa imani, bila hofu za ulimwengu.

Tumeelezea safari ya upendo ya mfumo wa Patakatifu, lakini hatujashughulikia suala la jinsi tunavyofika mahali pa kuanzia safari hii. Mara baada ya kuumwa na nyoka na chini ya ushawishi wake, jamii ya binadamu haikuwa huru kuondoka tu. Tulikuwa watumwa wa mfumo wa nyoka. Hatukujua hata kulikuwa na njia ya kutokea, wala hatukupendezwa hata na njia moja. Kama Biblia inavyosema:

Warumi 3:11 Hakuna afahamuye; Hakuna amtafutaye Mungu.

Warumi 8:7 Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui juu ya Mungu, kwa maana haitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii.

Katika sura inayofuata tutajifunza jinsi Mungu alivyovunja nguvu za nyoka na kuamsha ndani yetu mbegu za utambulisho wetu wa kweli, ambao nao ulivuta mioyo yetu kwenye mlango wa Patakatifu ili tuanze safari.

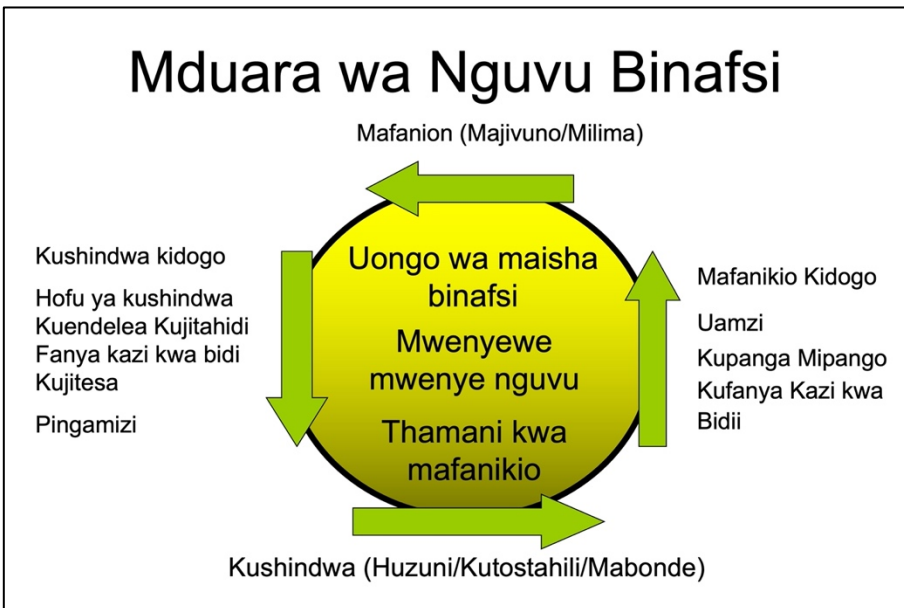
Sura ya 16

Njia Kuu Jangwani

A. Milima na Mabonde

Mfumo wa Patakatifu uliobuniwa na Mungu ulikusudiwa kuwa njia kuu ya kurudi kwenye paradiso ya mkondo wa baraka, lakini uwongo wa nyoka ulifanya isiwezekane kwa jamii ya wanadamu kupata njia hii kuu, hebu mwenyewe anza safari.

Katika Sura ya 8 tuliona mzunguko wa kutokuwa na thamani unaokuja kwa kukumbatia uwongo wa maisha asilia. Wacha tuangalie tena:

Mfumo wa asili wa maisha ulioletwa na Shetani huwafanya watu wajisikie fahari wanapopata mafanikio na kukosa thamani wanaposhindwa. Mzunguko huu wa kiburi na kutokuwa na thamani ni kama msururu wa milima na mabonde ambayo hayapitiki.

Milima na mabonde haya kwa kweli yanakuwa mabaya zaidi katika muhtadha wa kidini. Kama tulivyoona hapo awali, sheria ya Mungu imepotoshwa na uwongo wa Shetani na kuwa njia ya kupata kibali cha Mungu au kikumbusho cha daima cha kushindwa kwetu. Matokeo yake mara nyingi tunawaona watu wakubwa wa kidini wakipiga kambi kwenye milima ya kujiona kuwa wa maana, wakionyesha bidii yao ya kidini mbele ya wote; lakini watu wengi kwa kawaida hupiga kambi kwenye mabonde ya kuvunjika moyo wakihisi kuwa ni ngumu sana, na kwamba hawatawahi kuwa wakristo wazuri.

Ndiyo maana mlango ni mwembamba na njia ni nyembamba iendayo uzimani. Wengi wa watu huwekeza nguvu nyingi katika matendo mema ili kumpendeza Mungu au kuacha tu kujaribu kwa sababu ni wagonjwa wa kujisikia vibaya kila wakati. Pia kuna kundi kubwa ambalo huhama kutoka upande mmoja hadi mwingine, kujaribu na kushindwa, kujaribu na kushindwa.

Uongo wa nyoka usipofichuliwa na tuweze kuona uhusiano wetu wa kweli na Mungu kwa njia ya baraka, kila tunachofanya kitazuiwa na kukwamishwa na milima na mabonde.

Onyesho la nguvu zaidi la upendo wa Mungu - huduma ya Yesu kama ufunuo wa Baba - pia iko chini ya milima hii na mabonde. Watu wengi wanachochewa na maisha na kifo cha Kristo kuwa mtu bora zaidi. Wanataka kujaribu na kumwonyesha kwamba wanampenda kwa ajili ya jambo kuu alilofanya. Wengine wanahisi kuwa hawafai sana hivi kwamba Mungu angemtoa Mwanawe ili afe kwa ajili yao hivi kwamba hawawezi kukubali; wanahisi kwamba Alikufa kwa ajili ya wengine lakini si kwa ajili yao. Kwa sababu hii, ilikuwa muhimu sana kwamba kabla ya Kristo kufa kwamba Yeye aondoe hisia hii ya uwongo ya utambulisho ambayo ilitesa jamii ya wanadamu kwa sababu ya uwongo wa nyoka. Kabla ya kifo Chake, Yesu

angehitaji kufichua nafasi yetu ya kweli kama wana na binti za Mungu ambao tunapendwa na kukubalika sana.

Hili lingewezaje kufanywa kwa njia ambayo mawazo hayo yangeweza kufikia akili ya mwanadamu? Je, Mungu angewezaje kutuunganisha tena na njia ya baraka na wakati huo huo kutupa hisia ya thamani yetu ya kweli kama watoto wa Mungu?

Mpango huo umefunuliwa katika Isaya Sura ya 40:

Isaya 40:3-5,9-11 Sikiliza, ni sauti ya mtu aliaye, Itengenezeni nyikani njia ya BWANA; Nyosheni jangwani njia kuu kwa Mungu wetu. [4] Kila bonde litainuliwa, Na kila mlima na kilima kitashushwa; Palipopotoka patakuwa pamenyoka, Na palipoparuzua patasawazishwa; [5] Na utukufu wa BWANA utafunuliwa, Na wote wenye mwili watauona pamoja; Kwa kuwa kinywa cha BWANA kimenena haya... [9] Wewe uuhubiriye Sayuni habari njema, Panda juu ya mlima mrefu; Wewe uuhubiriye Yerusalemu habari njema, Paza sauti kwa nguvu; Paza sauti yako, usiogope; Iambie miji ya Yuda, Tazameni, Mungu wenu. [10] Tazameni, Bwana Mungu atakuja kama shujaa, Na mkono wake ndio utakaomtawalia; Tazameni, thawabu yake i pamoja naye, Na ijara yake i mbele zake. [11] Atalilisha kundi lake kama mchungaji, Atawakusanya wanakondoo mikononi mwake; Na kuwachukua kifuani mwake, Nao wanyonyeshao atawaongoza polepole.

Katika sura hii, Mungu anafichua kwamba Atashughulika na milima hii na mabonde na kutengeneza njia iliyo wazi kwa ajili ya jamii ya wanadamu kutembea. (Mstari wa 4) Hili lingefanywa na Mwana wa Mungu kuwa mmoja wetu - huu ndio utukufu wa Bwana kufunuliwa. (Kifungu cha 5). Jinsi gani hasa hili lingetokea?

1. Kwa kuwa mmoja wetu na kuchukua asili yetu kimwili, Yesu angedhihirisha kwa wanadamu njia ya baraka ambayo ilikuwa inapatikana tangu kuumbwa kwa ulimwengu na kutuonyesha kwamba alielewa kabisa hali yetu.

2. Kukubali kwa Baba kwa Mwana kama mwanadamu kungefunua ukweli kwamba ubinadamu pia ulikubaliwa na Mungu kama watoto Wake. Ufunuo huu wa kukubalika huku ungevunja mduara wa kutokuwa na thamani.
3. Kwa kuishi maisha yaliyotiishwa kikamilifu kwa Baba, Angeonyesha ufahamu wake wa akili ya mwanadamu, na kama mpatanishi wetu angetuweka katika uhusiano na njia ya baraka. Akili ya Kiungu/Kibinadamu ya Kristo inakuwa urithi wa wote wanaomkubali Kristo kama Mwokozi wao.
4. Kazi ya Yesu mbinguni baada ya kazi yake hapa duniani ingeendelea kutupa mtazamo unaojua sisi ni watoto wa Mungu, hivyo kutupa uwezo wa kukaa chini ya Baba.

B. Kuvunja Duara

Hatua ya kwanza katika mpango huu ilitimizwa Yesu alipozaliwa. Alifanywa kutoka kwenye uzao wa Daudi kwa jinsi ya mwili. Kama Paulo anavyosema katika kitabu cha Waebrania:

Waebrania 2:14 Basi, kwa kuwa watoto wameshiriki damu na mwili, yeye naye vivyo hivyo alishiriki yayo hayo, ili kwa njia ya mauti amharibu yeye aliyekuwa na nguvu za mauti, yaani, Ibilisi,

Ubinadamu wa Yesu unatuhakikishia kiungo chetu cha kuunganisha kwenye njia ya baraka kutoka kwa Baba. Katika kitabu cha Yohana kinawakilishwa kama ngazi.

Yohana 1:51 Akamwambia, Amin, amin, nawaambia, Mtaziona mbingu zimefunguka na malaika wa Mungu wakikwea na kushuka juu ya Mwana wa Adamu.

Miguu ya ngazi iliwekwa imara katika udongo wa mwanadamu ili tuwe na uhakika kwamba njia ya baraka ingetufikia. Isipokuwa Yesu alikuwa mwanadamu kama sisi, hatungeweza kuwa na hakika kwamba mpatanishi wetu alituelewa kweli.

Mara tu dhambi ilipoingia katika ulimwengu huu Kristo alifunuliwa kama Mwokozi wa ulimwengu. Kwa Roho wake aliwabeba wanadamu siku zote za kale.

Isaya 63:9 Katika mateso yao yote yeye aliteswa, na malaika wa uso wake akawaokoa; kwa mapenzi yake, na huruma zake, aliwakomboa mwenyewe; akawainua, akawachukua siku zote za kale.

Kristo daima amekuwa mpatanishi na kuhani wetu kwa Baba. Amejua majaribu na mateso ya kila mwanadamu, ilhali ubinadamu haungeweza kuelewa hili kikamilifu hadi Kristo alipodhihirishwa katika mwili.

Warumi 16:25-26 Sasa na atukuzwe yeye awezaye kuwafanya imara, sawasawa na injili yangu na kwa kuhubiriwa kwake Yesu Kristo, sawasawa na ufunuo wa ile siri iliyositirika tangu zamani za milele [26] ikadhihirishwa wakati huu kwa maandiko ya manabii, ikajulikana na mataifa yote kama alivyoamuru Mungu wa milele, ili waitii Imani.

Katika kuja hapa duniani Kristo alituhakikishia kwamba Yeye alitujua kweli na alijua jinsi ya kutusaidia, na tuliweza kuona waziwazi kupitia kupata mwili Kwake kwamba Yeye alikuwa na mpango daima kwa ajili yetu. Roho Mtakatifu angeweza kumwagwa kwa kiwango kikubwa zaidi kwa sababu Kristo sasa alikuwa ametukuzwa, au kwa maneno mengine tabia yake ilidhihirishwa kikamilifu katika mwili.

Yohana 7:38-39 Aniaminiye mimi, kama vile maandiko yalivyonena, mito ya maji yaliyo hai itatoka ndani yake. [39] Na neno hilo alilisema katika habari ya Roho, ambaye wale wamwaminio watampokea baadaye; kwa maana Roho alikuwa hajaja, kwa sababu Yesu alikuwa hajatukuzwa.

Roho Mtakatifu alikuwa bado hajadhihirishwa kikamilifu hadi Kristo alipokuja duniani kwa sababu wanadamu hawakuwasilisha maombi yao kikamilifu kabla hajaja duniani kama walivyofanya baada ya kuja duniani. Mara tulipojua jinsi alivyotuelewa kikweli, tungeweza kuja kwa ujasiri zaidi kwenye kiti cha neema na hivyo Roho Mtakatifu angeweza kumwagwa kwa kipimo kikubwa zaidi. Katika Yohana 7:39 neno “alikuwa hajaja” ni neno la

nyongeza. Si sahihi kusema Roho Mtakatifu hakutolewa kabla ya Kristo kufa msalabani, badala yake inapaswa kusemwa kwamba Roho hakuwa amedhihirishwa kikamilifu.

Mara tu njia ya upendo wa Mungu ilipodhihirishwa katika Kristo na Mungu angeweza kusema nasi kupitia ubinadamu wa Yesu, ujumbe wa kukubalika angeweza kutolewa vizuri zaidi kuliko ulivyokuwa hapo awali. Ujumbe ambao ulituambia kwamba Mungu si Mfalme aliyekasirika ambaye ana hasira na sisi kwa ajili ya kutoka nje ya mstari, bali Yeye ni Baba mpole ambaye anataka turudi kama sehemu ya familia Yake na kwamba zawadi Anazotuma zinatoka kwa Baba mwenye upendo, si hakimu mwenye hasira.

Hili lilitimizwa wakati wa ubatizo wa Yesu, mwanzoni kabisa mwa kazi yake hapo duniani. Wakati wa Ubatizo Baba anazungumza nasi moja kwa moja kupitia Mwanawe. Katika kuzungumza na Yesu, anazungumza nasi.

Mathayo 3:16-17 Naye Yesu alipokwisha kubatizwa mara akapanda kutoka majini; na tazama, mbingu zikamfunukia, akamwona Roho wa Mungu akishuka kama hua, akija juu yake; [17] na tazama, sauti kutoka mbinguni ikisema, Huyu ni Mwanangu, mpendwa wangu, ninayependezwa naye.

Ni maneno ya ajabu kama nini kusikia kutoka kwa Baba wa ulimwengu wote mzima! Wewe ni Mwanangu ninayempenda na ninayependezwa naye. Kufikiri kwamba Mungu anazungumza maneno haya kwetu - si kwa sababu ya matendo yetu mema, lakini kwa sababu tu ya uhusiano wetu naye kupitia Mwana wake.

Waefeso 1:6 Na usifiwe utukufu wa neema yake, ambayo ametuneemesha katika huyo Mpendwa.

Yohana 1:12 Bali wote waliompokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio jina lake;

1 Yohana 3:1 Tazameni, ni pendo la namna gani alilotupa Baba, kwamba tuitwe wana wa Mungu; na ndivyo tulivyo. Kwa sababu hii ulimwengu haututambui, kwa kuwa haukumtambua yeye.

Katika kukubali maneno haya ya upendo wa Baba, akili zetu hukoma kuwa na uadui Kwake na sheria yake ya ulinzi. Kukubalika kwa maneno:

“WEWE NI MTOTO WANGU MPENDWA”

huvunja nguvu za ubatili na uongo wa nyoka. Inaweka upya utambulisho wetu wa kweli kama watoto tegemezi na kufungua mlango kwa ajili ya uhusiano na Mungu katika ufalme wake wa uhusiano.

Kauli hii ni baraka ambayo sisi sote tunatamani na inaondoa hitaji la kujivunia mafanikio - Mungu anajivunia sisi kwa sababu tu sisi ni watoto wake. Kauli hii inaondoa hisia zetu za kutokuwa na thamani - sio lazima tujisikie kuwa hatufai kwa sababu hatufanikiwi.

Baba yetu wa mbinguni amekuwa akijaribu kwa miaka 4000 kututumia ujumbe huu kupitia njia ya baba zetu wa duniani kama inavyofunuliwa katika Mithali 17:6 – “Utukufu wa watoto ni baba yao.” Lakini dhambi ilikuwa imetia ukungu kwenye mkondo huu, na mara nyingi iliukata, ili wengi wetu tuishi maisha ya laana sana - tukijaribu kuishi bila hisia ya kweli ya kukubalika.

Habari kuu ni kwamba katika Yesu tunaye baba wa asili na mkamilifu, chanzo cha baba wote wema; na Mungu anatuambia kupitia Mwanawe kwamba anatupenda na anatukubali.

Zaidi ya hili, kwa sababu Yesu alikubali maneno ya Baba yake, tunaweza kufikia mtazamo huu wa kukubalika.

1 Yohana 5:20 Nasi twajua kwamba Mwana wa Mungu amekwisha kuja, naye ametupa akili kwamba tumjue yeye aliye wa kweli, nasi tumo ndani yake yeye aliye wa kweli, yaani, ndani ya Mwana wake Yesu Kristo. Huyu ndiye Mungu wa kweli, na uzima wa milele.

1 Wakorintho 2:16 Maana, Ni nani aliyeifahamu nia ya Bwana, amwelimishe? Lakini sisi tunayo nia ya Kristo.

Katika kumpokea Kristo, baraka ya mawazo inashuka juu yetu kwamba tunakubaliwa, na tunapokea hamu ya kujibu. Jibu lile lile ambalo Yesu

alimpa Baba yake tumepewa sisi kupitia njia ya baraka. Hii ni habari njema sana. Hatupaswi kuhangaika na shaka ikiwa tunaamini kwamba hata kukubalika kwa zawadi kama hiyo kulifanywa na Yesu mwenyewe wakati wa ubatizo. Hatuna haja ya kupapasa gizani kuhusu nini cha kufanya ili kuwa mtoto wa Mungu; Mungu anafanya haya yote kuwa wazi kwetu katika zawadi ya akili ya Mwanawe. Kukubalika kwa uwana au ubinti ni hatua muhimu kuelekea kukubali kwamba kifo cha Yesu kina uwezo wa kutushawishi kuwa tumesamehewa kwasababu ya uasi wetu na kutopendezwa na Mungu.

C. Kushikamana na Uwana kwa Imani

Shetani alijua kwamba ikiwa watu wangekubali kwamba wao ni watoto wa Mungu kwa imani, basi kazi yake ya kuwafanya waasi ingekuwa ngumu zaidi. Ikiwa Yesu angeweza kudhihirisha katika mwili kwamba Aliamini kwa hiari kwamba Yeye alikuwa Mwana wa Mungu kama mmoja wetu, Angeweza kuwa na uwezo bora zaidi wa kupitisha hili kwetu kupitia njia. Ilimbidi Shetani afanye jambo fulani ili kumzuia Yesu asiamini kuwa alikubaliwa kuwa mwanadamu, na huu ndio msingi wa vita katika jangwa la majaribu.

Mathayo 4:3-10 Mjaribu akamjia akamwambia, Ukiwa ndiwe Mwana wa Mungu, amuru kwamba mawe haya yawe mikate. [4] Naye akajibu akasema, Imehandikwa, Mtu hataishi kwa mkate tu, ila kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu. [5] Kisha Ibilisi akamchukua mpaka mji mtakatifu, akamweka juu ya kinara cha hekalu, [6] akamwambia, Ukiwa ndiwe Mwana wa Mungu jitupe chini; kwa maana imeandikwa, Atakuagizia malaika zake; Na mikononi mwao watakuhukua; Usije ukajikwaa mguu wako katika jiwe. [7] Yesu akamwambia, Tena imeandikwa, Usimjaribu Bwana Mungu wako. [8] Kisha Ibilisi akamchukua mpaka mlima mrefu mno, akamwonyesha milki zote za ulimwengu, na fahari yake, [9] akamwambia, Haya yote nitakupa, ukianguka kunisujudia. [10] Ndipo Yesu alipomwambia, Nenda zako, Shetani; kwa maana imeandikwa, Msujudie Bwana Mungu wako, umwabudu yeye peke yake.

Mungu amezungumza na Mwanawe - akisema “Wewe ni Mwanangu.” Shetani alipomjia Yesu, alianza na neno “KAMA”; “ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu.” Neno “ikiwa” lililo katika neno hilo lilikuwa shambulio la maneno ya Mungu. Mungu alikuwa amesema “Wewe ni Mwanangu”; Shetani anasema, hivi hili ni kweli kabisa?

Shetani alipendekeza Yesu atumie jitihada zake ili kuthibitisha kwamba Yeye ni Mwana wa Mungu badala ya kuamini tu Neno la Mungu kwamba Yeye ni Mwana wa Mungu. Ikiwa Yesu angejibu jaribu hili, basi Angekuwa na shaka na neno la Baba Yake na kukubaliana na Shetani kwamba kuwa mwana hutokana na udhihirisho wa nguvu - nguvu za asili. Katika kupinga jaribu la Shetani, Yesu alionyesha katika mwili mawazo ambayo yalitumaini neno la Mungu kama msingi pekee wa uwana bila uhitaji wowote wa kuthibitisha hilo kwa nguvu. Ni jambo la kuvutia sana kuwa na Mwokozi ambaye anakataa kuthibitisha uwana Wake kwa uwezo Wake mwenyewe, lakini anaamini tu kukubalika kwa Baba Yake Kwake kupitia uhusiano wao. Hapana shaka kwamba Yesu alikuwa na uwezo wa kugeuza mawe kuwa mkate; Alikuwa na uwezo wa kufanya chochote alichotaka. Lakini kuna jambo moja ambalo Mwana wa Mungu hangefanya kamwe. Asingetumia uwezo Wake kuthibitisha utambulisho Wake, kwani hili ni kinyume kabisa na nafsi Yake. Imekuwa daima na itakuwa daima.

D. Ushindi Wake ni Wetu

Chaguo la Yesu kuamini neno la Mungu pekee kama msingi wa kukubalika ni hazina ambayo huja kwetu kupitia njia ya baraka tunapomkubali Kristo. Je, unatatizika kuamini tu katika neno la Mungu kwamba wewe ni mtoto wa Mungu? Yesu ameshinda shaka hii tayari na kama unaamini hili, basi ushindi wake dhidi ya Shetani moja kwa moja unakuwa wako. Tunaweza kuwa na imani katika neno la Mungu kupitia imani ya Yesu. Hii sio tu imani katika Yesu - ni imani ya Yesu tunayopokea kama watoto wa Mungu. Kama Maandiko yanavyotambia:

Wagalatia 4:4-7 Hata ulipowadia utimilifu wa wakati, Mungu alimtuma Mwanawe ambaye amezaliwa na mwanamke, amezaliwa chini ya sheria, [5] kusudi awakomboa hao waliokuwa chini ya sheria, ili sisi tupate kupokea hali ya kuwa

wana. [6] Na kwa kuwa ninyi mmekuwa wana, Mungu alimtuma Roho wa Mwanawe mioyoni mwetu, aliaye, Aba, yaani, Baba. [7] Kama ni hivyo, wewe si mtumwa tena bali u mwana; na kama u mwana, basi, u mrithi kwa Mungu.

Ni Roho wa Kristo akitiririka kwetu kupitia njia inayotufanya tulie “Baba” kwa imani. Maneno yenyewe ni maneno ya Kristo yaliyofunuliwa ndani yetu. Inachukua muda kidogo kwetu kuelewa dhana hii kikamilifu, lakini mfano rahisi ni kisa cha mti ambao ulikatwa na kutupwa kwenye maji machungu ili kuyafanya kuwa matamu.

Kutoka 15:23-25 Walipofika mahali palipoitwa Mara hawakupata kuyanywa yale maji ya Mara, kwa kuwa yalikuwa machungu; kwa ajili ya hayo jina lake likaitwa Mara. [24]Ndipo watu wakamnung’unikia Musa, wakisema, Tunywe nini? [25] Naye akamlilia BWANA; BWANA akamwonyesha mti, naye akautia katika hayo maji, maji yakawa matamu. Basi akawawekea amri na hukumu huko, akawaonja huko;

Imani ya Yesu katika neno la Baba yake ni kama mti ambao ulifanya maji machungu ya mashaka ya mwanadamu kuwa matamu sana na yawezekanayo kuyanywa.

Sasa tumetoa muhtasari wa mfumo wa kurudisha njia ya baraka (kupitia Patakatifu) na njia ambazo mabonde na milima inayosimama kwenye njia ya mfumo huu (kukubalika kupitia uwana) imeshughulikiwa na Mungu.

Kabla hatujasonga mbele kutoka wakati wa Kristo duniani, tunahitaji kurudi kwenye historia ya Israeli na jinsi walivyoendelea na mfumo huu wa Patakatifu. Shetani hangepumzika bila kufanya kazi na kuruhusu Israeli kudumisha mfumo huu wa ibada. Alidhamiria kuwashambulia Israeli hadi kwa mara nyingine tena walipokuwa utumwani, na njia nyembamba kupitia milima na mabonde ingepotezwa pamoja na njia kuu iliyoelekea kwenye amri za Mungu katika Patakatifu.

Wazao wa Nimrodi wangetumiwa kujaribu na kuwazuia wazao wa Abrahamu wasiuweke hai ufalme wa familia.

Sura ya 17

Utupe Mfalme, Kama Mataifa Mengine

A. Maagizo ya Kina ya Kulinda Muundo wa Familia

Israeli lilikuwa taifa lililobahatika sana kupokea sheria ya Mungu kwenye Mlima Sinai, pamoja na maagizo mengi mahususi ya jinsi ya kushika sheria hii na kwa hiyo kuendelea kushikamana na njia ya baraka.

Maagizo mengi yalikusudiwa kufundisha familia za Waisraeli hali muhimu ya uhusiano wa kifamilia.

Mambo ya Walawi 20:8-10 Nanyi zishikeni sheria zangu, na kuzitenda; Mimi ndimi BWANA niwatakasaye ninyi. [9] Kwa maana kila mtu amlaaniye baba yake au mama yake hakika atauawa, amemlaani baba yake na mama yake; damu yake itakuwa juu yake. [10] Na mtu aziniye na mke wa mtu mwingine, naam, yeye aziniye na mke wa jirani yake, mtu mume aziniye, na mwanamke aziniye, hakika watauawa.

Kwa juujuu baadhi ya maagizo yanaonekana kuwa makali sana hadi tunatambua kwamba maneno hakika kuuawa yanaweza kumaanisha ama kufa kabla ya wakati au kuuawa. Sheria yafunua kwamba kukataa uongozi wa familia ni njia ya moja kwa moja ya kujiangamiza.

Mtu anayewapiga wazazi wake au kuwalaani huonyesha uthibitisho wa wazi kwamba amekataa njia ya mamlaka na baraka. Mtu kama huyo ni hatari kwake mwenyewe na kwa jamii. Mungu hapendi kumuua mtu yeyote. Sheria inadhihirisha tu kujiangamiza kwa mwenye dhambi, kwa sababu sheria huwa kama kioo kwa mwenye dhambi ili kutambua tatizo lake ili aweze kutubu.

Wengi wetu tunafahamu uchungu mkubwa unaokuja kwenye familia wakati wanandoa wanapofanya uzinzi. Inavunja muundo wa familia, inapunguza heshima na kuweka doa kwa jamii. Vitendo hivi ni hatari sana hivi kwamba Israeli ilipaswa kuelewa kwamba kifo kingekuwa matokeo.

Kutokana na mfano wa Isaka, Yakobo na Esau tulijifunza jinsi ya kuchagua mwenzi sahihi. Waisraeli hawakupaswa kuoa watu wa mataifa mengine ambao hawangeelewa umuhimu wa muundo wa familia. Hadithi ya Nehemia inafichua uharaka wa jambo hili kwa ajili ya kuendelea kwa mfumo wa uhusiano wa familia ya Mungu.

Nehemia 13:23-27 Tena siku zizo hizo nikawaona wale Wayahudi waliokuwa wameoa wanawake wa Ashdodi, na Amoni, na Moabu; [24] na watoto wao wakanena nusu kwa lugha ya Ashdodi, wala hawakuweza kunena kwa Kiyahudi, bali kwa lugha ya watu hao mojawapo. [25] Nikagombana nao, nikawalaani, nikawapiga baadhi yao, na kuwang'oa nywele zao; nikawaapisha kwa Mungu, nikasema, Msiwaoze wana wao binti zenu, wala msiwatwae binti zao ili waolewe na wana wenu, wala na ninyi wenyewe. [26] Je! Sulemani, mwana wa Daudi, hakufanya dhambi kwa kutenda hayo? Lakini katika mataifa mengi hapakuwa na mfalme mwingine mfano wake. Tena alipendwa na Mungu wake, naye Mungu akamfanya mfalme juu ya Israeli; walakini wanawake wageni walimkosesha hata yeye. [27] Basi, na sisi, je! Tuwasikilize ninyi kutenda neno hili baya, hata kumhalifu Mungu wetu kwa kuwaoa wanawake wageni?

Kuoja wake wa kigeni kwa Waisraeli ilikuwa ni mwangwi wa moja kwa moja wa wana wa Mungu walioishi kabla ya gharika kuoa binti za wanadamu. Matokeo yangukuwa sawa - udhalimu. Nehemia kwa haraka alizuia hili lisitokee.

Musa alipewa maagizo mengi kwa ajili ya ulinzi wa muundo wa familia. Kama Israeli wangukuwa waaminifu, hawangeteseka kama walivyoteseka. Mungu aliweka mbele yao baraka za kufuata ushauri wake na laana za kujitakia za kushindwa kutii maagizo haya. Katika Mambo ya Walawi 26,

Mungu anaweka wazi viungo muhimu ambavyo tumejadili kwa kuunganisha na kuhifadhi njia ya baraka. Angalia kwa uangalifu:

Mambo ya Walawi 26:1-6 Msifanye sanamu yo yote, wala msijisimamishie sanamu ya kuchonga, wala mnara, wala msiweke jiwe lo lote lililochorwa katika nchi yenu ili kulisujudia; kwa kuwa mimi ndimi BWANA, Mungu wenu. [2] Zishikeni Sabato zangu, na kupastahi patakatifu pangu; mimi ndimi BWANA. [3] Kama mkienda katika amri zangu, na kuyashika maagizo yangu, na kuyafanya; [4] ndipo nitazinyesha mvua zenu kwa nyakati zake, na nchi itazaa maongeo yake, na miti ya mashambani itazaa matunda yake. [5] Tena kupura nafaka kwenu kutaendelea hata wakati wa kuvuna zabibu, na kuvuna zabibu kutaendelea hata wakati wa kupanda mbegu; nanyi mtakula chakula chenu na kushiba, na kuketi katika nchi yenu salama. [6] Nami nitawapa amani katika nchi, tena mtalala wala hapana atakayewatia hofu; nami nitawakomesha wanyama wabaya katika nchi yenu, wala hautapita upanga katika nchi yenu.

1. Amri ya kuepuka sanamu ilikusudiwa kuhifadhi mtazamo wa uhusiano/usioonekana wa Mungu. Sanamu zilizotengenezwa kwa vitu vya kimwili zingesababisha Israeli kuelekea kwenye mfumo wa thamani unaotegemea nguvu na ugumu wa mahusiano - magumu kama mbao, mawe na dhahabu ambazo wangeabudu.
2. Amri kuhusu Sabato ilikuwa ukumbusho wa chanzo cha njia ya uzima na ni nani aliyewaumba.
3. Patakatifu, kama tulivyojadili, palitoa njia kuu au safari ya kuandika sheria ya ulinzi ya Mungu mioyoni mwao.
4. Amri Kumi (na maagizo ya kina kuhusu sheria hii), kama tulivyoona, ni mlinzi wa njia ya baraka. Sabato na amri ya kutoabudu sanamu ni sehemu ya amri, lakini imetengwa kwa umakini maalum.

Mungu aliwaonya Waisraeli kwamba ikiwa wangeshindwa kushikamana na kanuni hizi watalaaniwa na kuteseka kwa uonevu, huzuni na kutawanyika.

Mambo ya Walawi 26:14-17,28-33 Lakini msiponisikiza, wala hamtaki kuyafanya maagizo hayo yote; [15] nanyi mkizikataa amri zangu, na roho yenu ikichukia hukumu zangu, hata ikawa hamtaki kuyafanya maagizo yangu yote, bali mwalivunja agano langu; [16] mimi nami nitawatenda jambo hili; nitaamrisha uje juu yenu utisho, hata kifua kikuu na homa, zitakazoharibu macho yenu, na kuidhoofisha roho; nanyi mtapanda mbegu yenu bure, kwa kuwa adui zenu wataila. [17] Nami nitauelekeza uso wangu kinyume chenu, nanyi mtapigwa mbele ya adui zenu; hao wawachukiao watatawala juu yenu; nanyi mtakimbia wakati ambao hapana awafukuzaye... [28] ndipo nami nitakwenda kwa kuwashikia ninyi kinyume katika ghadhabu yangu; nami nitawaadhibu mara saba kwa dhambi zenu. [29] Nanyi mtakula nyama ya miili ya wana wenu, na nyama ya miili ya binti zenu mtaila. [30] Nami nitapaharibu mahali penu palipoinuka, na kuziangusha sanamu zenu za jua, nami nitaitupa mizoga yenu juu ya mizoga ya sanamu zenu; na roho yangu itawachukia. [31] Nami nitafanya miji yenu iwe maganjo, na mahali penu patakatifu nitapatia ukiwa; wala sitasikia harufu ya manukato yenu yapendezayo. [32] Nami nitaitia hiyo nchi ukiwa; na adui zenu watakaokaa huko wataistaajabia. [33] Nanyi nitawatapanya-tapanya katika mataifa, nami nitaufuta upanga nyuma yenu; na nchi yenu itakuwa ni ukiwa, na miji yenu maganjo.

Pale watu wa Mungu wanapotoka kwenye njia ya baraka, Yeye hawezi kuwalinda. Anajiwakilisha Mwenyewe kuwa analeta maafa haya juu ya watu Wake, lakini maafa ni mchakato wa asili wa uvunaji wa kukataa ufalme wa familia ya Mungu. Mungu angetumia laana kama baba anayetaka kuwarekebisha watoto wake waasi; Angewaruhusu kuteseka na matokeo ya uchaguzi wao mbaya na kwa kuwa Anawaruhusu kuteseka, Anachukua jukumu la kile kinachotokea.

B. Israeli Wanamwacha Mungu

Ikiwa Israeli wangepuata mambo haya kwa uaminifu, wangukuwa na amani na ufanisi na maisha yasiyo na woga na vita. Israeli walianza vizuri, lakini

baada ya Musa, Haruni, Yoshua na wenzao wote kufa, kizazi kipya kilizuka ambacho kilishindwa kuhifadhi kanuni hizi.

Waamuzi 2:8-12 Kisha Yoshua mwana wa Nuni, mtumishi wa BWANA, akafa, naye alipata umri wa miaka mia na kumi. [9] Nao wakamzika katika mpaka wa urithi wake katika Timnath-heresi, katika nchi ya vilima vilima ya Efraimu, upande wa kaskazini wa mlima wa Gaashi. [10] Tena watu wote wa kizazi hicho nao walikusanywa waende kwa baba zao; kikainuka kizazi kingine nyuma yao, ambacho hakikumjua BWANA, wala hawakujua hiyo kazi ambayo alikuwa ameitenda kwa ajili ya Israeli. [11] Wana wa Israeli walifanya yaliyokuwa ni maovu mbele za macho ya BWANA, nao wakawatumikia Mabaali. [12] Wakamwacha BWANA, Mungu wa baba zao, aliyewaleta kutoka katika nchi ya Misri, wakafuata miungu mingine, baadhi ya miungu ya watu wale waliokaa karibu nao pande zote, wakajinamisha mbele yao; wakamkasirisha BWANA, akaghadhibika.

Amani na mafanikio ambayo Waisraeli walipata chini ya uongozi wa Yoshua hayakuwafanya wamshukuru Mungu, bali yaliwafanya wateleze na kuridhika. Hali hii imetokea mara nyingi katika historia na ni onyo kwetu. Chunguza mataifa ya magharibi ya siku hizi yaliyolelewa kwa kanuni za Kikristo. Mengi kati ya mataifa haya yalifanikiwa na kuwa tajiri, na sasa yote yanageuka polepole kutoka kwenye kanuni zao za asili na kutumikia mali.

Israeli walimwacha Mungu na kuwatumikia Mabaali. Baali alikuwa mungu aliyefananihwa na mfumo wa kuabudu wa Nimrodi; ibada ya nguvu asilia ya asili na hasa jua. Kwa kugeuka kutoka kwa Mungu wa kweli, Israeli waligeuka kutoka kwenye chanzo cha uhai. Uhusiano wa mume na mke haukuwekwa tena katika kanuni za uongozi na utii kama inavyoonyeshwa katika uhusiano wa Baba na Mwana mbinguni, lakini miungu iliyoabudiwa yote ilitegemea nguvu asilia. Kupotea kwa mfano wa wakala mtiifu kuliashiria adhabu kwa Israeli. Kulikata mfumo wa thamani wa uhusiano wa mbinguni na kuibua kizazi ambacho kilikosa usalama, kisicho na thamani na cha kuogopa.

Kitabu cha Waamuzi kinaeleza kuhusu mlolongo wa maovu na huzuni zilizowapata Waisraeli. Walitiishwa na makabila jirani na familia zao zikawa ukiwa. Jamii ikawa ya kike kwa sababu jukumu la baba kuwabariki watoto wake lilipotea. Wanaume walipoteza ujasiri wao kwa sababu ya kutojiamini na kukosa baraka. Ili kuwasaidia Waisraeli kujitoka kutoka kwenye udhalimu wa adui zao, Mungu alilazimika kutumia huduma za mwanamke, kwa sababu uongozi wa kiume ulikuwa umekwisha.

Debora alilelewa kama nabii wa kike ili kusaidia Israeli kuepuka udhalimu waliokuwa chini yake. Chini ya mbegu na kanuni za malezi, hangeweza kamwe kuchukua vazi la kiongozi wa watu wa Mungu, lakini nyakati za hatari zinahitaji kuchukua hatua za hatari. Mungu alitumia uaminifu wa Debora kuwakomboa Israeli. Debora alimwomba Baraka aongoze jeshi kuwafukuza maadui zao, lakini ona jibu la Baraka:

Waamuzi 4:8-9 Baraka akamwambia, Kama utakwenda pamoja nami ndipo nitakwenda; bali kama huendi pamoja nami, mimi siendi. [9] Basi akasema, Hakika nitakwenda pamoja nawe, lakini safari utakayoiondea haitakupatia heshima wewe; maana BWANA atamwaza Sisera katika mkono wa mwanamke. Debora akainuka, akaenda pamoja na Baraka mpaka Kedeshi.

Bila njia ya baraka kufanya kazi ipasavyo, Baraka aliogopa na akatamani Debora amshike mkono kama mama; kwa hiyo, heshima ya ushindi ingeenda kwa mwanamke aliyetenda kwa ujasiri.

Haya ni matokeo ya kukataa mfumo wa baraka wa familia ya Mungu. Kama Isaya anavyosema baadaye:

Isaya 3:12 Katika habari za watu wangu, watoto ndio wanaowaonea, na wanawake ndio wanaowatawala. Enyi watu wangu, wakuongozao wakukosesha, waiharibu njia ya mapito yako.

Wanawake wanapohitajika kuwaongoza watu wa Mungu, ni ishara kwamba wako katika ukengeufu mwingi na njia ya baraka inavunjwa. Kanuni za uongozi na utii haziwezi kamwe kufanya kazi ipasavyo chini ya uongozi wa mwanamke, kwa sababu hii huchanganya majukumu ya mwanamume na

mwanamke. Lakini ilikuwa afadhali kwa Waisraeli kukombolewa kwa mikono ya mwanamke kuliko kuendelea kuteseka katika utumwa wa adui zao - hili lingekuwa baya zaidi.

Si kwa bahati kwamba kitabu cha Waamuzi kinamtaja Samsoni kuwa mtu dhaifu kwa wanawake ambaye alipenda kufanya mzaha, kujiburudisha na kutisha watu. Haya pia ni matokeo ya njia ya baraka kuvunjwa. Tena Mungu alifanya matukio yafanye kazi pamoja ili kuwakomboa watu wake kutoka katika utumwa wa adui zao, lakini Samsoni ni mfano mbaya wa uongozi wa kiume.

Tunaona chaguo lisilo la busara la Samsoni la mwenzi:

Waamuzi 14:3 Ndipo baba yake na mama yake wakamwambia, Je! Hapana mwanamke hata mmoja katika ndugu zako, au katika jamaa zangu zote, hata uende kumwoa mwanamke kwa hawa Wafilisti wasiotahiriwa? Samsoni akamwambia baba yake; Mnipatie huyo, kwa maana ananipendeza sana.

Samsoni hakuwa na hisia muhimu ya asili ya kuchagua mke mwaminifu; kilichokuwa muhimu ni kumpendeza. Samsoni alikuwa amekua na kuwa mvulana mwenye ubinafsi, mwenye ubinafsi katika mwili wa mwanamume.

Kwa hakika Samsoni alitawaliwa na tamaa yake kwa wanawake. Mwanamume anayetawaliwa na tamaa matokeo ni yaleyale pale mfumo wa baraka wa uhusiano unapoharibiwa na watu wa Mungu kugeuka kutoka kwa Baba na Mwana, uongozi na utii; kwa mifano ya asili ya usawa wa nguvu ya Baali.

Samsoni, akisaga kwenye jiwe la kusagia la Wafilisti, ni kielelezo kinachofaa cha watu wa Mungu wanaomwacha Mungu wa kweli. Alikuwa mnyonge, maskini, kipofu na uchi; utumwa wa mfumo wa maadili potofu na kukosa mbegu za baraka ambazo kila mtu anahitaji kuwa kiongozi mwenye busara na utambuzi.

C. Israel Inaweka Mfumo Asilia wa Imani ya Nguvu

Baada ya miaka mingi ya majaribu na huzuni, Mungu alimwinua nabii Samweli - kuwaongoza watu wa Mungu. Tukiangalia muktadha wa hadithi ya Samweli, tena tunaona laana ya mfumo wa asili wa nguvu katika maisha ya Eli. Hakuwa mtu ambaye angeweza kuwazuia wanawe na kuwa kiongozi mwenye nguvu. Baba wa Samweli hakuwa mtu mwenye utambuzi na haonekani kuwa kiongozi wa kiroho ambavyo alipaswa kuwa.

Mungu alimtumia Samweli kuwarudisha Israeli kwenye mfumo wa ibada ya Mungu. Alifanya kazi kubwa ya kurekebisha, lakini hata Samweli alijitahidi kulea familia katika utaratibu wa Mungu kwani wanawe walishindwa kufuata njia iliyo sahihi.

Hatua za Samweli zenye kuyumbayumba akiwa baba ziliwapa watu wakuu wa Israeli fursa ambayo walikuwa wakiitafuta kwa muda fulani.

1 Samweli 8:4-5 Ndipo wazee wote wa Israeli wakakutana pamoja, wakamwendea Samweli huko Rama; [5] wakamwambia, Angalia, wewe umekuwa mzee, na wanao hawaendi katika njia zako; basi, tufanyie mfalme atuamue, mfano wa mataifa yote.

Viongozi wa Israeli hawakuridhika kubaki katika vikundi vya familia na kuongozwa na uongozi mwema wa nabii huyo. Walitaka mfalme atawale kabisa. Tamaa ya kuwa na mfalme ilikuwa wito kwa kanuni za Nimrodi. Walitaka kuwa kama mataifa mengine. Hawakutaka kuwa tofauti na wa kipekee. Kutokuwa na usalama kwao hakukuweza kukabiliana na kuwa tofauti. Ombi hili lilikuwa ni kukataliwa kabisa kwa Mungu na kanuni za ufalme wake wa familia.

1 Samweli 8:7 BWANA akamwambia Samweli, Isikilize sauti ya watu hawa katika kila neno watakalokuambia; kwa maana hawakukukataa wewe, bali wamenikataa mimi, ili nisiwe mfalme juu yao.

Tamaa ya kuwa na mfalme ingehakikisha uharibifu wa mwisho wa Israeli. Mara tu walipoingia kwenye njia hii hawataweza kutoka hadi

watakapotawaliwa kabisa, sio tu katika akili, bali pia katika mwili. Hiki ndicho hasa kilichotokea na utumwa wa baadaye huko Ashuru na Babeli. Shetani alikuwa karibu na ushindi mkubwa. Ikiwa angeweza kuwavuta Waisraeli katika tamaa ya kuwa na mfalme, angeweza kutawala kanuni zake za familia na serikali, zikifananishwa na Nimrodi, na kuhakikisha kuvunjwa kwa njia ya familia ya mfumo wa baraka.

Samweli akawasihi wasifanye hivyo, lakini walikuwa wamedhamiria.

1 Samweli 8:10-20 Naye Samweli akawaambia wale watu waliotaka mfalme maneno yote ya BWANA. [11] Akasema, Mfalme atakayewamiliki ninyi atakuwa na desturi hii; atatwaa wana wenu na kuwaweka kwake, kwa magari yake, na kuwa wapanda farasi wake; nao watapiga mbio mbele ya magari yake. [12] Naye atawaweka kwake kuwa maakida juu ya elfu, na maakida juu ya hamsini; na wengine atawaweka walime shamba lake, na kuvuna mavuno yake, na kufanyiza zana zake za vita, na vyombo vya magari yake. [13] Na binti zenu atawatwaa kuwa wafanyaji wa marhamu, na wapishi, na waokaji. [14] Atatwaa makonde yenu, na mashamba yenu ya mizabibu, na ya mizeituni, yale yaliyo mazuri sana, ili awape watumishi wake. [15] Naye atawatoza ushuru wa mbegu zenu na wa mizabibu yenu, awape maakida wake, na watumishi Wake. [16] Atawatwaa watumishi wenu na wajakazi wenu, na ng'ombe zenu walio wazuri sana, na punda zenu, naye atawatia katika kazi zake mwenyewe. [17] Atawatoza fungu la kumi la makundi yenu; nanyi mtakuwa watumwa wake. [18] Nanyi mtalia siku ile kwa sababu ya mfalme wenu mliyejichagulia; BWANA asiwajibu siku ile. [19] Walakini hao watu wakakataa kuisikiliza sauti ya Samweli; wakasema, Sivyoy hivyo; lakini tunataka kuwa na mfalme juu yetu; [20] ili sisi nasi tufanane na mataifa yote; tena ili mfalme wetu atuamue, tena atoke mbele yetu na kutupigia vita vyetu.

Kila kitu ambacho Samweli alionya kilitimia. Walitaka mfalme wa kupigana vita vyao kwa ajili yao. Kutokuwa na usalama kwao na kukosa baraka kuliwafanya kukosa ujasiri, na wakafichua kwamba walikuwa wavulana katika miili ya wanaume wanaotafuta mkombozi mwenye nguvu wa

kuwalinda. Jambo kuu ambalo walipuuza ni kwamba athari za uharibifu za jamii yao iliyovunjika huwaacha wakiwa na taabu sana kuzalisha mtu jasiri, hodari na mnyoofu. Sauli, kwa sura zote, alionekana kuwa chaguo bora kabisa, lakini alikuwa mtoto mwingine wa kutojiamini, muoga na asiyefaa kitu. Kutokuwa na thamani kwake kulimfanya atawale kama jeuri mwenye tabia mbaya.

Hili ni onyo kwa ulimwengu wa leo. Leo tunaishi katika jamii ya watu wa kike ambayo inadhihirisha dhuluma na kutomcha Mungu. Wanaume wanahisi kuwajibika kidogo kwa ajili ya maisha yao wenyewe na hata kidogo kwa wengine. Hatimaye watu watalia kwa ajili ya mkombozi wa kuwaokoa - lakini atakuwa mfalme mkatili na asiye na huruma kama Nimrodi bila kuzingatia maadili ya kweli ya familia; si mfalme kama Yesu ambaye ni mfano halisi wa kanuni za kweli za baraka na utu uzima wa Kimungu.

D. Wafalme wa Israeli

Matokeo ya uchaguzi wa Israeli kwa ajili ya mfalme ni ya kusikitisha. Misingi haikuwekwa ipasavyo na kwa hivyo njia ya baraka ilitiririka mara chache. Kama tulivyosema, Sauli alikuwa na alama zote za mtoto aliyelaaniwa asiye salama.

Sauli alipomwona Daudi akimwua Goliathi, alimwona Daudi kuwa fursa, lakini watu walipoanza kuimba sifa za Daudi kwa ujasiri wake katika vita, Sauli alimwona kuwa tishio.

1 Samweli 18:6-9 Hata ikawa, walipokuwa wakienda, hapo Daudi aliporudi baada ya kumwua yule Mfilisti, wanawake wakatoka katika miji yote ya Israeli, kwa kuimba na kucheza, ili kumlaki mfalme Sauli; wakatoka na matari, na shangwe, na vinanda. [7] Nao wale wanawake wakitikiana wakicheza, wakasema, Sauli amewaua elfu zake, Na Daudi makumi elfu yake. [8] Basi Sauli akaghadhibika sana, na maneno haya yakamchukiza; akasema, Wamempa Daudi makumi elfu, na mimi wamenipa elfu tu; kuna nini tena awezayo kupata, isipokuwa ni ufalme? [9] Sauli akamwonea Daudi wivu tangu siku ile.

Fursa na mawazo ya vitisho ni uthibitisho wa wazi wa uwongo wa nyoka ukifanya kazi ndani ya Sauli. Kushindwa kwake kutambua kwamba vitu vyote vinatoka kwa Mungu kulimfanya amfuata Daudi maisha yake yote. Kutojamini kwake na kutokuwa na thamani kulimlelea sana hivi kwamba alikuwa akisumbuliwa na pepo wabaya kila mara.

1 Samweli 18:10-12 Ikawa siku ya pili yake, roho mbaya kutoka kwa Mungu ikamjilia Sauli kwa nguvu, naye akatabiri ndani ya nyumba. Basi Daudi alikuwa akipiga kinubi kwa mkono wake kama siku zote; naye Sauli alikuwa na mkuki mkononi mwake. [11] Mara Sauli akautupa ule mkuki; maana alisema, Nitampiga Daudi hata ukutani. Daudi akaepa, akatoka mbele yake, mara mbili. [12] Sauli akamwogopa Daudi, kwa sababu BWANA alikuwa pamoja naye, ila amemwacha Sauli.

Maisha yaliyosalia ya Sauli ni hadithi ya kuhuzunisha ya mtu anayezama katika ubatili wake mwenyewe; akitumia uwezo wake kukemea vitisho vinavyodhaniwa na vya kweli ili kupata kiti chake cha enzi.

Bwana alikuwa pamoja na Daudi, na imani yake kwa Mungu na kutumaini nguvu za Mungu badala ya nguvu zake mwenyewe kulimwezesha kutumiwa kufanya mambo makuu. Kwa sababu yoyote ile, masomo ya Ibrahimu, Isaka na Yakobo kuhusu muundo wa familia hayakusisitizwa juu yake, na alishindwa kusimamisha ufalme wake juu ya utawala sahihi na kanuni za utii.

2 Samweli 3:2-5 Naye Daudi akazaliwa wana huko Hebroni; mzaliwa wake wa kwanza alikuwa Amnoni, wa Ahinoamu wa Yezreeli; [3] na wa pili wake Danieli, wa Abigaili mkewe Nabali wa Karmeli; na wa tatu Absalomu, mwana wa Maaka binti Talmai, mfalme wa Geshuri, [4] na wa nne Adoniya, mwana wa Hagithi; na wa tano Shefatia, mwana wa Abitali; [5] na wa sita Ithreamu, wa Eglu, mkewe Daudi. Hawa walizaliwa kwa Daudi huko Hebroni.

Kama Daudi angejua, kwa sala angetafuta mke mmoja ambaye angefanya kama wakala wa kulea mtiifu ili kuwalea watoto wake kwa uangalifu na kuulinda ufalme wake. Lakini Daudi anaonekana kutojua masuala haya

muhimu, badala yake anajenga misingi ya ufalme wake juu ya wake kadhaa, akiwemo mke mmoja - Maaka - kama mkataba wa amani na mfalme wa Geshuri.

Nyumba ya Daudi iliwekwa juu ya msingi wenye kasoro na matunda yangedhihirika hivi karibuni kwa watoto wake. Wake wengi walioshindana kwa ajili ya mapenzi ya Daudi, pamoja na matarajio ya kila mwanamke kwa mwanawe kuwa mfalme ajaye, walianzisha mahakama ya kifalme ya wivu, hila na fitina.

Amnoni, mzaliwa wa kwanza wa Daudi, aliyejaribiwa na ibilisi, alimshawishi Tamari dada yake wa kambo na kumbaka. Jambo hili lilimkasirisha Absalomu na akapanga njama ya kifo cha Amnoni kimya kimya. Absalomu alikuwa mwana wa Maaka, mke mgeni wa Daudi ambaye alikusudiwa kuwa njia ya mkataba wa amani. Daudi hangetambua kwamba mbegu za mafunzo ya Maaka katika Absalomu zingemfanya awe na tamaa sana, mjanja na mwenye hila. Mwanamke huyu ambaye alikusudiwa kuwa kifungo cha amani karibu aharibu ufalme wote wa Daudi.

Kuna fumbo ambalo linamzunguka mwana wa Abigaili - Kileabu, au Danieli kama inavyoonyeshwa katika 1 Nya 3:1. Abigaili alionekana kuwa mwenye hekima zaidi kati ya wake za Daudi na alielewa kanuni za utii, lakini baada ya kifo cha Amnoni Kileabu hatajwi kamwe kuwa katika mstari wa ufalme. Hakuna kinachoonekana kutajwa juu ya kile kilichotokea kwake.

Badala yake, mrithi wa Daudi angekuja kupitia uhusiano wa uzinzi na Bathsheba. Mwanamke huyu alikuwa hana hatia alipokuwa anaoga bila kutambua kwamba alikuwa anaonekana mbele ya mfalme.

2 Samweli 11:2 Ikawa wakati wa jioni, Daudi akaondoka kitandani, akatembea juu ya dari ya jumba la mfalme; na alipokuwa juu ya dari aliona mwanamke anaoga; naye huyo mwanamke alikuwa mzuri sana, wa kupendeza macho.

Ikiwa Bathsheba hakuwa na hatia, angekataa mwaliko wa mfalme wa kulala naye, lakini alionekana kuwa tayari kabisa, kwa maana hadithi hiyo hairekodi upinzani wowote kwa upande wake. Kwa Daudi kutenda kwa njia

hii ilifunua kwamba hakuwa na ufahamu kabisa wa njia ya Mungu ya mfumo wa baraka.

Mbegu za hatia zilizokaa kwa Daudi na Bathsheba kutokana na uzinzi, na mauaji ya Daudi ya mume wa Bathsheba, zilikuwa sehemu ya mapishi ambayo yaliingia kwa mtoto wao Sulemani. Ni kweli kwamba Bwana alimpenda Sulemani na kumbariki kwa hekima kwa sababu kulikuwa na sifa nyingi nzuri alizopitishwa kutoka kwa wazazi wake, lakini mbegu mbaya za kutokuwa na thamani na muundo mbovu wa familia ungetokea hatimaye.

Ingawa Sulemani alikuwa na hekima nyingi katika maeneo mengi, katika eneo moja muhimu ambapo ilihitajika alishindwa na alishindwa sana. Alikuwa na wake 700 na masuria 300. Alijenga jeshi lake na kujishughulisha na miradi mikubwa ya ujenzi, kisha akawatoza watu kodi na kuwatia kazini. Ingawa watu wengi wanaonyesha utukufu wa Sulemani, kwa kweli matokeo ya mwisho ya ufalme wake yalikuwa maafa na kuishia katika ufalme wake kugawanywa. Aliishia kuabudu miungu ya uwongo ya baadhi ya wake zake na kuwajengea mahekalu. Ni matusi yaliyoje kwa Mungu wa mbinguni.

1 Wafalme 11:1-4 Mfalme Sulemani akawapenda wanawake wengi wageni, pamoja na binti yake Farao, wanawake wa Wamoabi, na wa Waamoni, na wa Waedomi, na wa Wasidoni, na wa Wahiti, [2] na wa mataifa BWANA aliyowaambia wana wa Israeli, Msiingie kwao, wala wasiingie kwenu; kwa kuwa hakika wataigeuza mioyo yenu kuifuata miungu yao. Sulemani akaambatana nao kwa kuwapenda. [3] Akawa na wake mia saba binti za kifalme, na masuria mia tatu; nao wakeze wakamgeuza moyo. [4] Maana ikawa, Sulemani alipokuwa mzee, wake zake wakamgeuza moyo wake, afuate miungu mingine, wala moyo wake haukuwa mkamilifu kwa BWANA, Mungu wake, kama moyo wa Daudi baba yake.

Sulemani aliweka mwelekeo wa safari mbaya sana kwa Israeli. Ufalme wa Israeli uliosambaratika kutoka kwa Yuda baada ya kifo cha Sulemani haukuzaa mfalme mmoja mzuri. Baadhi ya wafalme wa Israeli walifanya yaliyo sawa machoni pa Bwana, lakini hata wafalme wema walionekana kukosa utambuzi. Kwa mfano, Yehoshafati alimruhusu mwana wake amwoe binti ya Yezebeli. Alikuwa anawaza nini duniani! Kuporomoka kwa

ndoa hiyo kulisababisha “mfalme” wa kwanza wa kike wa Yuda, Athalia, naye karibu kuangamiza taifa lote.⁴¹ Hezekia alibarikiwa sana na Yehova na alifanya mambo mengi mazuri ili kuhifadhi ibada ya Mungu wa kweli, lakini Wababiloni walipokuja kubisha hodi mlangoni pake, aliwaonyesha mali na hazina yake yote na kuacha mbegu katika mawazo ya Wababiloni kwamba wangerudi siku moja na kuchukua hazina hii nyumbani.⁴²

Kushindwa kwa Israeli kuhifadhi mfumo wa mkondo wa familia kulihakikisha kwamba kanuni za Nimrodi zingetawala ulimwengu. Tamaa ya eneo na madaraka haingetoshelezwa hadi pale atakapotokea kiongozi aliyetawala dunia nzima. Kanuni za mamlaka ya asili, pamoja na ubatili wake wote, zinadai kwa wanadamu tamaa ya mamlaka isiyo na kikomo. Nguvu hii ndiyo dawa pekee ya kutuliza nafsi zao dhaifu na nafsi zisizo na thamani. Milki ya kwanza kati ya hizi za ulimwengu iliibuka katika taifa la Babeli.

Ingawa Israeli walitamani mfalme awatawale na kupigana vita vyao, hawakutambua kwamba mara nyingi familia za wafalme hazizai watoto wanaofaa kutawala na udhalimu huwa matokeo. Hatimaye utumwa wa hiari wa viongozi wa Israeli kwa kanuni za ufalme wa Nimrodi ungeongoza kwa watoto wao kuwa mateka wa kimwili wa mfumo huu.

⁴¹ 2 Wafalme 11:1-14

⁴² 2 Nyakati 32:27-31

Sura ya 18

Kuinuka na Udhalimu wa Dola ya Ulimwengu

A. Vita Kati ya Wazao Wawili, Wanawake Wawili, Miji Miwili

Vita kati ya ufalme wa familia ya Mungu na mfumo wa asili wa nguvu wa Shetani umeelezwa katika Mwanzo 3 kama vita kati ya wazao wawili.

Mwanzo 3:15 nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake; huo utakuponda kichwa, na wewe utamponda kisigino.

Uzao wa mwanamke unawakilisha kikundi kidogo cha watu wanaotafuta kwa uaminifu kushikilia mfumo wa familia ya Mungu katikati ya mashambulizi mengi. Kiini cha mzao huu bila shaka ni Mwana wa Mungu, kwa sababu Yeye ndiye kielelezo kikuu cha utiifu kwa chanzo cha uzima cha Mungu na anaanzisha mtiririko wa mkondo huu wa baraka. Kuhifadhiwa kwa mzao ni kuhifadhiwa kwa mfano wa Mwana wa Mungu. Wakati wowote familia zinapofuata kanuni za uongozi na utii katika muktadha wa amri za Mungu na kutembea katika safari ya mfumo wa Patakatifu, wanajazwa na Roho wa Kristo na kufunua tabia Yake.

Wagalatia 3:16 Basi ahadi zilinenwa kwa Ibrahimu na kwa mzao wake. Hasemi, Kwa wazao, kana kwamba ni wengi, bali kana kwamba ni mmoja, Kwa mzao wako, yaani, Kristo.

Wagalatia 3:29 Na kama ninyi ni wa Kristo, basi, mmekuwa uzao wa Ibrahimu, na warithi sawasawa na ahadi.

Kama tulivyozungumzia katika Sura ya 16, baada ya wanadamu kuwa watumwa wa kanuni za ufalme wa Shetani, haingewezekana sisi kuwekwa huru. Kwa hiyo Yesu alichukua ubinadamu mikononi mwake na kumtuma

Roho wake atusaidie. Kazi yake haikutambuliwa kikamilifu hadi alipokuja duniani kama mwanadamu na kufunua tabia ya Baba Yake, na hivyo kukuza ujuzi wa njia ya baraka ili tuweze kuwa na uwezo mkubwa zaidi wa kupata ushindi juu ya nyoka.

Kwa hiyo popote tunapoonwa watu wakiitikia amri za Mungu na mfumo wa ufalme wa familia, kwa hakika ni tabia na Roho ya Kristo ambayo inakisiwa katika maisha yao. Hili ni fumbo kwa wengi na lilikuwa fumbo kwa walio wengi hadi Yesu alipokuja duniani na kufunua kikamilifu kanuni hizi za utii wa familia.

Wakolosai 1:26-29 siri ile iliyofichwa tangu zamani zote na tangu vizazi vyote, bali sasa imefunuliwa kwa watakatifu wake; ambao Mungu alipenda kuwajulisha jinsi ulivyo utajiri wa utukufu wa siri hii katika Mataifa, nao ni Kristo ndani yenu, tumaini la utukufu ambaye sisi tunamhubiri habari zake tukimwonya kila mtu, na kumfundisha kila mtu katika hekima yote, tupate kumleta kila mtu mtimilifu katika Kristo. Nami najitaabisha kwa neno lilo hilo, nikijitahidi kwa kadiri ya kutenda kazi kwake atendaye kazi ndani yangu kwa nguvu.

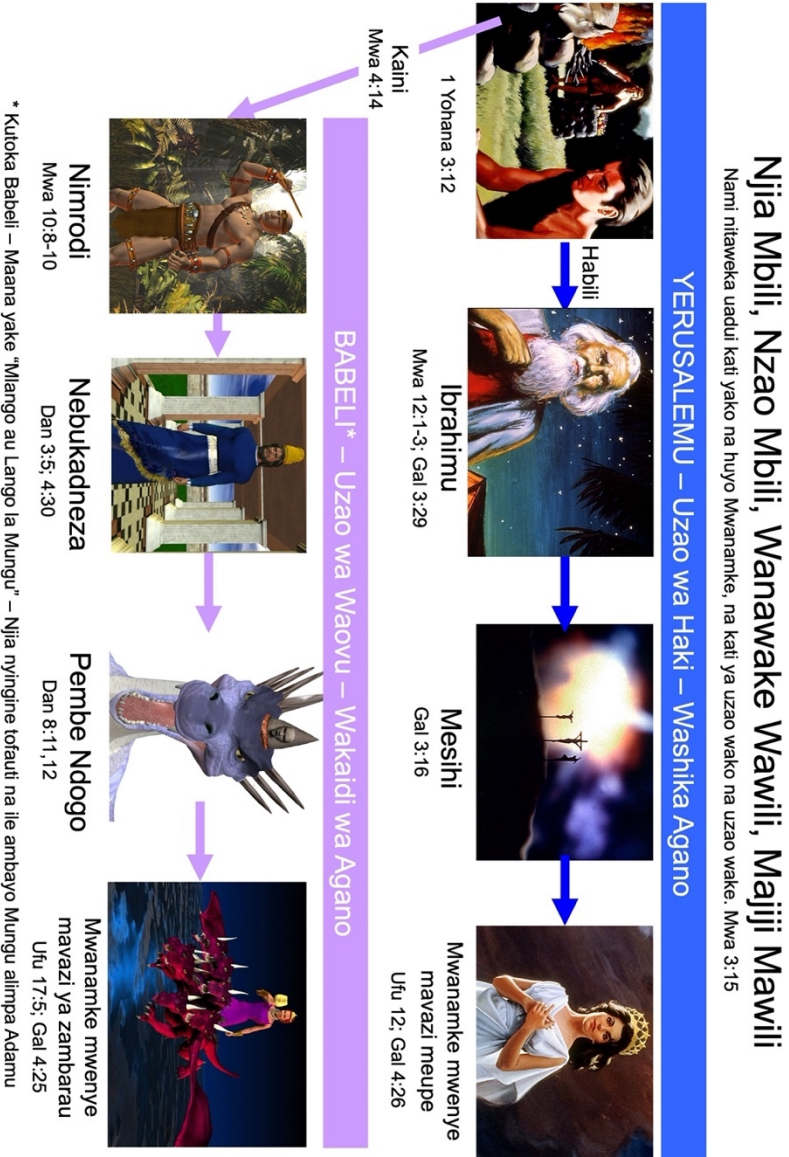
Mwanzo 3:15 inatukumbusha kwamba Shetani angetafuta kuua uzao huu. Angefaulu kuponda kisigino cha uzao huu alipomwua Yesu msalabani, lakini saa hii ya giza kuu iligeuka kuwa ushindi mkuu zaidi kwa watu wa Mungu kwa sababu ilikuza njia ya baraka kwa ulimwengu wote.

Shetani hakujaribu tu kuua uzao moja kwa moja ndani ya utu wa Yesu, pia alijaribu kuua uzao huu katika mioyo na akili za wafuasi Wake. Mfano wa kwanza wa hili ni hadithi ya Kaini na Habili.

Mwanzo 4:8 Kaini akamwambia Habili nduguye, [Twende uwandani]. Ikawa walipokuwapo uwandani, Kaini akamwinukia Habili nduguye, akamwua.

1 Yohana 3:11-13 Maana, hii ndiyo habari mliyoisikia tangu mwanzo, kwamba tupendane sisi kwa sisi; [12] si kama Kaini alivyokuwa wa yule mwovu, akamwua ndugu yake. Naye alimwua kwa sababu gani? Kwa sababu matendo yake yalikuwa mabaya, na ya ndugu yake yalikuwa ya haki. [13] Ndugu zangu, msistaajabu, ulimwengu ukiwachukia.

Ndugu hawa wawili wanaashiria vita kati ya kanuni za Kristo na Shetani zilizoonyeshwa katika historia ya mwanadamu. Tutafuatilia historia ya kanuni hizi mbili katika sura zinazofuata.

Baada ya tukio la Kaini na Habili, Shetani basi alijaribu kuua uzao wa mwanamke kwa kuwajaribu wana wa Mungu kuoa binti za wanadamu, jambo ambalo lilizaa wadhalimu wa ulimwengu wa kabla ya gharika. Mpango huu karibu ufaulu, lakini Mungu alimwita Nuhu na kupitia kwake watu wanane waliokolewa ili kuendeleza Uzao.

1 Petro 3:18-20 Kwa maana Kristo naye aliteswa mara moja kwa ajili ya dhambi, mwenye haki kwa ajili yao wasio haki, ili atulete kwa Mungu; mwili wake akauawa, bali roho yake akahuishwa, [19] ambayo kwa hiyo aliwaendea roho waliokaa kifungoni, akawahubiri; [20] watu wasiotii hapo zamani, uvumilivu wa Mungu ulipokuwa ukingoja, siku za Nuhu, safina ilipokuwa ikitengenezwa; ambamo ndani yake wachache, yaani, watu wanane, waliokoka kwa maji.

1 Petro 1:11 Wakatafuta ni wakati upi, na wakati wa namna gani ulioonywa na Roho wa Kristo aliyekuwa ndani yao, ambaye alitangulia kuyashuhudia mateso yatakayompata Kristo, na utukufu utakaokuwako baada ya hayo.

Tunaona jinsi Biblia inavyotuambia kwamba ilikuwa ni Roho wa Kristo ndani ya Nuhu ambaye alihubiri kwa watu wa wakati wake kuhusu gharika inayokuja. Nafsi hizi maskini zilikuwa katika gereza la ufalme wa asili wa chanzo cha uhai wa Shetani (“roho katika gereza”) na Roho wa Kristo akitiririka kupitia kwa Nuhu aliwahubiria watu ili kuwaonya. Cha kusikitisha, hakuna hata mmoja wa watu aliyetitikia na ni familia ya Nuhu pekee iliyookolewa.

Kisha Shetani alishambulia familia ya Nuhu kwa kumshawishi Nuhu alewe na kumshawishi mtoto wake afanye uasherati. Matokeo ya msiba huu yalikuwa ni mtu Nimrodi ambaye aliendeleza kanuni za msingi za ufalme wa Shetani duniani. Mfumo huu wote unarejelewa katika Maandiko kupitia mji wa Babeli, mji wa kwanza ambao Nimrodi aliujenga. Sehemu kubwa ya ulimwengu ilianguka chini ya mfumo huu wa kuabudu sanamu, kwa hiyo Mungu alimwita Ibrahimu kutoka Babeli na kumfundisha kanuni za ufalme wa familia yake.

Shetani alishambulia tena kwa kumjaribu Ibrahimu kuogopa akiwa Misri (Wamisri walikuwa wazao wa Hamu, babu wa Nimrodi). Ibrahimu karibu ampoteze mke wake kama matokeo, lakini Mungu alipatiliza maovu ya Misri juu yao kwa kuruhusu mapigo makubwa. Shetani alifaulu kuangamiza ufalme wa familia ya Lutu katika uasherati mbaya sana wa Sodoma na mioto iliyofuata ambayo iliachiliwa ili kudhibiti mfumo huu mpotovu sana.

Shetani alishambulia tena kupitia kuletwa kwa Hajiri kama njia ya kuzalisha mrithi wa ufalme alioahidiwa Ibrahimu na Mungu, lakini hatimaye mrithi wa kweli alizaliwa katika nafsi ya Isaka.

Shetani alishambulia tena kwa kuwafanya Waisraeli kuwa watumwa huko Misri na kuwazuia kushika amri ambazo zililinda njia ya baraka. Pia alijaribu kuifanya jamii yao kuwa ya kike ili kudhoofisha mkondo.

Kisha Mungu alimwita Musa kuanzisha upya kanuni za ufalme wa familia yake na akatoa maagizo ya kina kuhusu jinsi sheria, ambayo inalinda njia ya baraka, inaweza kuandikwa katika mioyo ya watu wake. Hii ilikuja kupitia mfumo wa ibada ya Patakatifu.

Shetani alishambulia kupitia manung'uniko ya watu dhidi ya Musa. Alishambulia kwa kuwafanya waabudu ndama wa dhahabu. Aliwashambulia kwa kuwajaribu kutilia shaka neno la Mungu kwamba wangeweza kuingia katika Nchi ya Ahadi. Katika ukingo wa Yordani, Shetani alijaribu Israeli na wanawake wa kigeni. Kisha baada ya kifo cha Musa, Yoshua na kizazi hicho chote, hatimaye Shetani alifaulu kuvunja mfumo wa mkondo wa familia wakati Israeli walipomwacha Bwana na kuabudu miungu mingine - miungu iliyoakisi kanuni za asilia za asili za Shetani.

Mungu alituma manabii kadhaa kujaribu na kuhifadhi uzao wa haki ulio na roho ya utii ya Kristo na kutunza masalio waaminifu. Kwa vile njia ilikuwa imedhoofika sana, Bwana angeweza kupata watu wachache sana wa kuongoza kazi ya mageuzi. Bwana aliamua kuinua wanawake katika Israeli kama nabii wa kike Debora ambavyo, ingawa haikuwa sawa, ilikuwa jambo bora zaidi kufanya katika hali ya kukata tamaa.

Kisha Shetani akawajaribu Waisraeli waombe mfalme, kama mataifa mengine. Hii ilikuwa ni mbinu ya kuifanya mioyo na akili za Israeli kuwa watumwa kwa kanuni za Nimrodi na Babeli na kuzuia Roho wa Kristo kudhihirika kwa watu wake. Wafalme wa Israeli kwa kiasi kikubwa walikuwa maafa na walitayarisha njia kwa ajili ya Israeli kutekwa tena kimwili.

Kwa muda mrefu Shetani alikuwa akitayarisha uzao wake kwa ajili ya ushindi wa utawala wa ulimwengu. Ikiwa Shetani angeweza kutawala ulimwengu mzima kupitia uzao wake, basi angeweza kukata kanuni za ufalme wa familia ya Mungu. Angeweza kufuta Patakatifu Pake, amri Zake, watu Wake na chochote kilichowakilisha njia ya kanuni za baraka na Roho wa Kristo.

Tukitazamia kutoka kipindi cha Babeli, tunaona mfululizo wa serikali kuu za ulimwengu ambazo Shetani anatumia kushambulia watu wa Mungu, amri Zake, Patakatifu Pake na jiji Lake, Yerusalemu - jiji la amani. Baada ya Kristo kumshinda Shetani duniani na kuweka uzao Wake salama ndani ya kanisa (bibi-arusi Wake), Shetani aliongoza mashambulizi ya 'wote' ulimwenguni pote kwa wale walioshika amri za Mungu na imani ya mfumo wa mikondo ya familia ya Yesu. Tunasoma kuhusu hili katika Ufunuo Sura ya 12.

Ufunuo wa Yohana 12:1-5 Na ishara kuu ilionekana mbinguni; mwanamke aliyevikwa jua, na mwezi ulikuwa chini ya miguu yake, na juu ya kichwa chake taji ya nyota kumi na mbili. [2] Naye alikuwa ana mimba, akilia, hali ana utungu na kuumwa katika kuzaa. [3] Ikaonekana ishara nyingine mbinguni; na tazama, joka kubwa jekundu, alikuwa na vichwa saba na pembe kumi, na juu ya vichwa vyake vilemba saba. [4] Na mkia wake wakokota theluthi ya nyota za mbinguni, na kuziangusha katika nchi. Na yule joka akasimama mbele ya yule mwanamke aliye tayari kuzaa, ili azaapo, amle mtoto wake. [5] Naye akazaa mtoto mwanamume, yeye atakayewachunga mataifa yote kwa fimbo ya chuma. Na mtoto wake akanyakuliwa hata kwa Mungu, na kwa kiti chake cha enzi.

Ufunuo wa Yohana 12:13-17 Na joka yule alipoona ya kuwa ametupwa katika nchi, alimwudhi mwanamke yule aliyemzaa mtoto mwanamume. [14] Mwanamke yule akapewa mabawa mawili ya tai yule mkubwa, ili aruke, aende zake nyikani hata mahali pake, hapo alishwapo kwa wakati na nyakati na nusu ya wakati, mbali na nyoka huyo. [15] Nyoka akatoa katika kinywa chake, nyuma ya huyo mwanamke, maji kama mto, amfanye kuchukuliwa na mto ule. [16] Nchi ikamsaidia mwanamke; nchi ikafunua kinywa chake, ikaumeza mto ule alioutoa yule joka katika kinywa chake. [17] Joka akamkasirikia yule mwanamke, akaenda zake afanye vita juu ya wazao wake waliosalia, wazishikao amri za Mungu, na kuwa na ushuhuda wa Yesu; naye akasimama juu ya mchanga wa bahari.

Mwanamke mwaminifu, anayewakilisha kanisa la Mungu, alishambuliwa vikali na joka na mawakala wake. Shetani alikuwa amejifunza mapema kwamba mojawapo ya njia bora zaidi za kuwapotosha watu wa Mungu ilikuwa kumtambulisha mwanamke mwingine. Alijifunza kanuni hii kwa kumtambulisha Hajiri Mmisri kwa Ibrahimu kama mke. Na hivyo Biblia inafunua:

Ufunuo wa Yohana 17:3-7 Akanichukua katika Roho hata jangwani, nikaona mwanamke, ameketi juu ya mnyama mwekundu sana, mwenye kujaa majina ya makufuru, mwenye vichwa saba na pembe kumi. [4] Na mwanamke yule alikuwa amevikwa nguo ya rangi ya zambarau, na nyekundu, amepambwa kwa dhahabu, na kito cha thamani, na lulu, naye alikuwa na kikombe cha dhahabu mkononi mwake, kilichojawa na machukizo, na machafu ya uasherati wake. [5] Na katika kipaji cha uso wake alikuwa na jina limeandikwa, la siri, BABELI MKUU, MAMA WA MAKAHABA NA MACHUKIZO YA NCHI. [6] Nikamwona yule mwanamke amelewa kwa damu ya watakatifu, na kwa damu ya mashahidi wa Yesu. Nami nilipomwona nikastaajabu ajabu kuu. [7] Na yule malaika akaniambia, Kwani kustaajabu? Nitakuambia siri ya mwanamke huyu, na ya mnyama huyu amchukuaye, mwenye vile vichwa saba na zile pembe kumi.

Kama vile Sara alivyolazimika kushindana na Hajiri, vivyo hivyo kanisa la Mungu litalazimika kushindana na mwanamke mwingine anayedai kuwa bibi-arusi wa kweli wa Kristo. Na cha kusikitisha ni kwamba, kama vile ambavyo Sara alipendekeza kwamba Hajiri atumike kuzaa mtoto, ndivyo kanisa lenyewe liliruhusu mwanamke huyu mwingine kuingia na kuitawala familia ya Mungu.

Tutafunua mistari hii kwa undani katika sura zinazokuja na kufunua jinsi Shetani alivyoshambulia watu wa Mungu, amri Zake na Patakatifu Pake baada ya Yesu kurudi mbinguni miaka 2000 iliyopita. Lakini kwanza ni lazima turudi kwenye utumwa wa Israeli na kuinuka kwa utawala wa ulimwengu wa Shetani.

B. Uzao wa Shetani Unatawala Ulimwengu

Wakati wa wafalme wa Israeli, Mungu alijaribu kuwaonya kwa kutuma manabii. Wote wawili Isaya na Yereimia walionya wafalme wa Israeli kwamba wangechukuliwa mateka ikiwa hawatamrudia Mungu.

Yereimia 25:9-11 angalieni, nitapeleka watu na kuzitwaa jamaa zote za upande wa kaskazini, asema BWANA, nami nitatuma ujumbe kwa Nebukadreza, mfalme wa Babeli, mtumishi wangu, nami nitawaleta juu ya nchi hii, na juu yao wakaa ndani yake, na juu ya mataifa haya yote yaliyopo pande zote; nami nitawaangamiza kabisa, na kuwafanya kitu cha kushangaza, na kitu cha kuzomewa, na ukiwa wa daima. [10] Tena, nitawaondolea sauti ya kicheko, na sauti ya furaha, sauti ya bwana arusi, na sauti ya bibi arusi, sauti ya mawe ya kusagia, na nuru ya mishumaa. [11] Na nchi hii yote pia itakuwa ukiwa, na kitu cha kushangaza; nayo mataifa haya watamtumikia mfalme wa Babeli miaka sabini.

Cha kusikitisha hawakusikiliza. Wafalme wa Israeli walikataa amri za Mungu na mfumo Wake wa Patakatifu kwa kupendelea mfumo wa ufalme wa Shetani. Kwa kuendelea kukataa njia ya Mungu ya baraka na kuishi nje yake, Mungu hangeweza tena kulinda Israeli. Kutoka nje ya mkondo wa baraka humruhusu Shetani kuwa na haki ya kushambulia, kuharibu na

kufanya ukiwa kwa uhuru. Hatimaye wakati ulifika ambapo Israeli ilichukuliwa hadi katikati ya kanuni za ufalme wa Shetani - Babeli.

2 Mambo ya Nyakati 35:5-7 Mkasimame katika patakatifu, kama walivyogawanyika ndugu zenu, wana wa watu, kufuata nyumba za mababa, kadiri ya mgawanyiko wa kila nyumba ya baba, ya Walawi. [6] Mkachinje pasaka, mkajitakase, mkawatengenezee ndugu zenu, kutenda sawasawa na neno la BWANA kwa mkono wa Musa. [7] Tena Yosia akawapa wana wa watu, matoleo ya makundi, wana-kondoo na wana-mbuzi, yote yawe kwa ajili ya matoleo ya pasaka, wote waliokuwako, wakipata thelathini elfu, na ng'ombe elfu tatu; hao walitoka katika mali za mfalme.

2 Mambo ya Nyakati 36:18-20 Na vyombo vyote vya nyumba ya Mungu, vikubwa kwa vidogo, na hazina za nyumba ya BWANA, na hazina za mfalme, na za wakuu wake; vyote pia akavileta Babeli. [19] Wakaiteketeza nyumba ya Mungu, wakaubomoa ukuta wa Yerusalemu, wakayateketeza kwa moto majumba yake yote, wakaviharibu vyombo vyake vyote vya thamani. [20] Na wale waliookoka na upanga akawachukua mpaka Babeli; wakamtumikia yeye na wanawe hata kulipoingia milki ya Uajemi;

Angalia jinsi Nebukadneza alivyoharibu Patakatifu pa Israeli na kuchukua vyombo vya Patakatifu na kuviweka katika patakatifu pake au hekalu lake. Hii ilikuwa ishara inayofaa ya kutawala kwa uzao wa Shetani juu ya uzao wa Kristo wakati huu. Lakini Roho wa Kristo alijibu kwa njia ya ajabu. Tamaa ya Shetani ilikuwa kutawala dunia kupitia Babeli na kujenga ufalme ambao ungedumu milele. Mfumo wa Babeli ungetawala kwa muda mrefu, lakini hatimaye Uzao wa mwanamke ungeponda kichwa cha nyoka. Hii ina maana kwamba uwongo wa nyoka kuhusu nguvu za asili ungetoweka hatimaye.

Mungu alimpelekea mfalme wa Babeli ndoto kuhusu mambo haya, lakini mfalme Nebukadneza hakuweza kutambua maana yake. Kupitia majaliwa, Mungu alimruhusu kijana mmoja wa mateka wa Israeli kufasiri ndoto, na kumpa ushawishi kwa mfalme wa Babeli ili aweze kuwasilisha kwake kanuni za kweli za ufalme wa Mungu. Hadithi ya ndoto na tafsiri yake inapatikana

katika Danieli Sura ya 2. Tutaangalia kwa ufupi mambo muhimu, lakini ninakuhimiza kusoma sura nzima ikiwa hujui.

Mfalme alikuwa na “watu wenye hekima” waliodai kuwa na uhusiano na ulimwengu wa kiroho na walipaswa kumweleza mfalme ndoto yake, lakini hawakuweza. Danieli alipoletwa mbele ya mfalme, Danieli alieleza kwa upole kwamba uwezo wa kufasiri ndoto haukutokana na yeye mwenyewe bali kupitia njia ya baraka kutoka kwa Mungu.

Danieli 2:26-28 Mfalme akajibu, akamwambia Danieli, aliyekuwa akiitwa Belteshaza, Je! Waweza kunijulisha ile ndoto niliyोजना, na tafsiri yake. [27] Danieli akajibu mbele ya mfalme, akasema, Ile siri aliyoiuliza mfalme, wenye hekima hawawezi kumfunulia mfalme; wala wachawi, wala waganga, wala wanajimu; [28] lakini yuko Mungu mbinguni afunuaye siri, naye amemjulisha mfalme Nebukadreza mambo yatakayokuwa siku za mwisho.

Ndoto yako, na njozi za kichwa chako ulizoziona kitandani pako, ni hizi;

Babeli
606-539 KK

Dhahabu

Umedi na Uajemi
539-331 KK

Fedha

Uyunani
331-168 KK

Shaba

Rumi
168 KK - 476 BK

Chuma

Chuma na
Udongo

Kisha Danieli akaeleza ndoto ambayo ilifunua sanamu ya mtu. Mtu huyu alikuwa na madini mbalimbali yanayopungua katika ubora na kuzidi kuwa magumu zaidi na zaidi, ikiwakilisha falme nne kuu. Baada ya hayo

kukatokea mgawanyiko katika falme kumi zinazowakilishwa na vidole vya miguu. Ndoto hiyo inakuja kwenye jambo kuu: kwamba mwamba utakuja na kuvunja sanamu ya mtu na ufalme mpya utasimamishwa ambao hautaisha. Ufalme huu ni ufalme wa familia ya Mungu; Mungu alikuwa akimwambia Nebukadneza kwamba ingawa alikuwa akitawala sasa, uzao wa mwanamke hatimaye ungeshinda uwongo wa nyoka.

Wanafunzi wa historia ya Biblia wametambua milki hizi nne za ulimwengu kuwa Babeli, Umedi-Uajemi, Ugiriki na Roma. Biblia inaonyesha wazi kwamba kichwa ni Babeli, kwa sababu Danieli alimwambia mfalme hivi ndivyo ilivyokuwa.⁴³ Tunajua pia kwa kusoma zaidi katika Danieli kwamba falme za 2 na 3 zilikuwa Umedi na Uajemi na Ugiriki kwa sababu malaika Gabrieli anamwambia Danieli moja kwa moja.⁴⁴

Falme hizi nne zingetawala watu wa Mungu hadi kurudi kwa pili kwa Kristo. W/akati huohuo, Mungu angehifadhi hai uzao na kuhifadhi shahidi wa ufalme wa familia Yake duniani, lakini cha kusikitisha wangukuwa wachache sikuzote. Katika siku za Umedi na Uajemi, Mungu angemfanya mfalme awaruhusu watu wa Mungu warudi I/sraeli na kujenga upya hekalu lao. Wangukuwa na kiwango fulani cha uhuru, lakini uzao wa nyoka ulikuwa pale siku zote ukitafula njia za kuwadhhibiti. Wakati wa kipindi cha mpito kati ya Ugiriki na Roma, huduma za hekalu zilikatizwa na mfalme aliyetwa Antioko Ehipanes. Alilitia unajisi hekalu kwa kutoa dhabihu ya nguruwe kwenye madhabahu na kufanya mambo mengine mengi maovu ya matusi.

Lakini cha kusikitisha hili halikuwa tatizo baya zaidi. Baada ya Waisraeli kurudi katika nchi yao, waliazimia kutoanguka tena katika ibada ya sanamu. Badala ya kuimarisha njia ya kubariki mfumo wa familia, walitengeneza kanuni nyingi kuhusu utunzaji wa sheria, Sabato na jinsi ya kuabudu katika Patakatifu. Hii ilikuwa mbinu mpya ya Shetani kuwafanya Waisraeli wathibitisha kwamba walikuwa waaminifu kwa Mungu kwa kushika matakwa Yake, na waliongeza kupita kiasi, katika roho mbaya, kwa yale ambayo sheria ilisema.

⁴³ Danieli 2:38

⁴⁴ Danieli 8:20,21

Kwa kuwa sheria hizi hazikuwa zao la njia ya baraka, bado ziliambukizwa na uwongo wa nyoka wa nguvu za asili. Lakini sasa dhana ya nguvu ya asili ilielekezwa kwa kujaribu kumfuata Mungu wa kweli kwa uaminifu. Athari za sheria hizi zilifanya mioyo ya wanadamu kuwa migumu na mizito na chini ya udhibiti wa Shetani kama ilivyokuwa hapo awali, sasa ilikuwa vigumu kugundua.

C. Masihi Mkuu Aja kwa Watu Wake

Akijua kwamba hayo yote yangetukia, Mungu alimwambia Danieli katika unabii kwamba uzao wa kweli ungekuja na kuwakomboa watu wake kiroho. Hakukuwa na maana ya kuwakomboa watu wa Mungu kimwili ikiwa akili zao bado zilikuwa watumwa wa uwongo wa nyoka. Amani na ustawi hautakuja kamwe. Kwa kumtuma Mwanawe, Mungu angerejesha kanuni za kweli za ufalme Wake na kudumisha mabaki ya wafuasi waaminifu hadi ujio wa pili wa Kristo.

Kuja kwa Kristo kwa mara ya kwanza kulifundishwa kila siku katika huduma ya Patakatifu aliyopewa Musa, lakini ni lazima tukumbuke kwamba mfumo huu wote ulikuwa ni mkusanyo wa alama zilizokusudiwa kuonyesha kielelezo cha jinsi Mungu ambavyo angeweka huru akili za watu wake ili kumwabudu Yeye kwa kweli kama Baba na kushikamana na kielelezo cha utii kilichofunuliwa katika Mwanawe.

Kipande cha samani katika Ua wa Patakatifu kilikuwa ni Madhabahu ya Dhabihu na hii ilikuwa ni ishara ya kifo cha Masihi ajaye. Ilikuwa ni hatua ya kwanza katika safari kuelekea kurudisha sheria ya Mungu mioyoni mwetu.

Acheni tumgeukie Danieli ili tuone unabii unaoonyesha wakati ambao Masihi angekuja.

Danieli 9:24-26 Muda wa majuma sabini umeamriwa juu ya watu wako, na juu ya mji wako mtakatifu, ili kukomesha makosa, na kuishiliza dhambi, na kufanya upatanisho kwa ajili ya uovu, na kuleta haki ya milele, na kutia muhuri maono na unabii, na kumtia mafuta yeye aliye mtakatifu. [25] Basi ujue na kufahamu, ya kuwa tangu kuwekwa amri ya kutengeneza na kuujenga upya Yerusalemu hata zamani zake masihi aliye mkuu; kutakuwa na

majuma saba; na katika majuma sitini na mawili utajengwa tena pamoja na njia kuu zake na handaki, naam, katika nyakati za taabu. [26] Na baada ya yale majuma sitini na mawili, masihi atakatiliwa mbali, naye atakuwa hana kitu; na watu wa mkuu atakayekuja watauangamiza mji, na patakatifu; na mwisho wake utakuwa pamoja na gharika, na hata mwisho ule vita vitakuwapo; ukiwa umekwisha kukusudiwa.

Baadhi ya lugha hapa ni gumu kidogo kuelewa na inahitaji uchunguzi fulani, lakini jambo kuu ni kwamba kungekuwa na kipindi cha majuma sabini ya kinabii ambapo taifa la Israeli lilitolewa kumkubali kikamilifu Masihi anayekuja.

Inapohusu matumizi ya wakati wa kinabii, Biblia hutumia kanuni ya siku kwa mwaka mmoja.

Ezekieli 4:6 Tena utakapozitimiza hizo, utalala kwa ubavu wako wa kuume, nawe utauchukua uovu wa nyumba ya Yuda; siku arobaini, siku moja kwa mwaka mmoja, nimekuagizia.

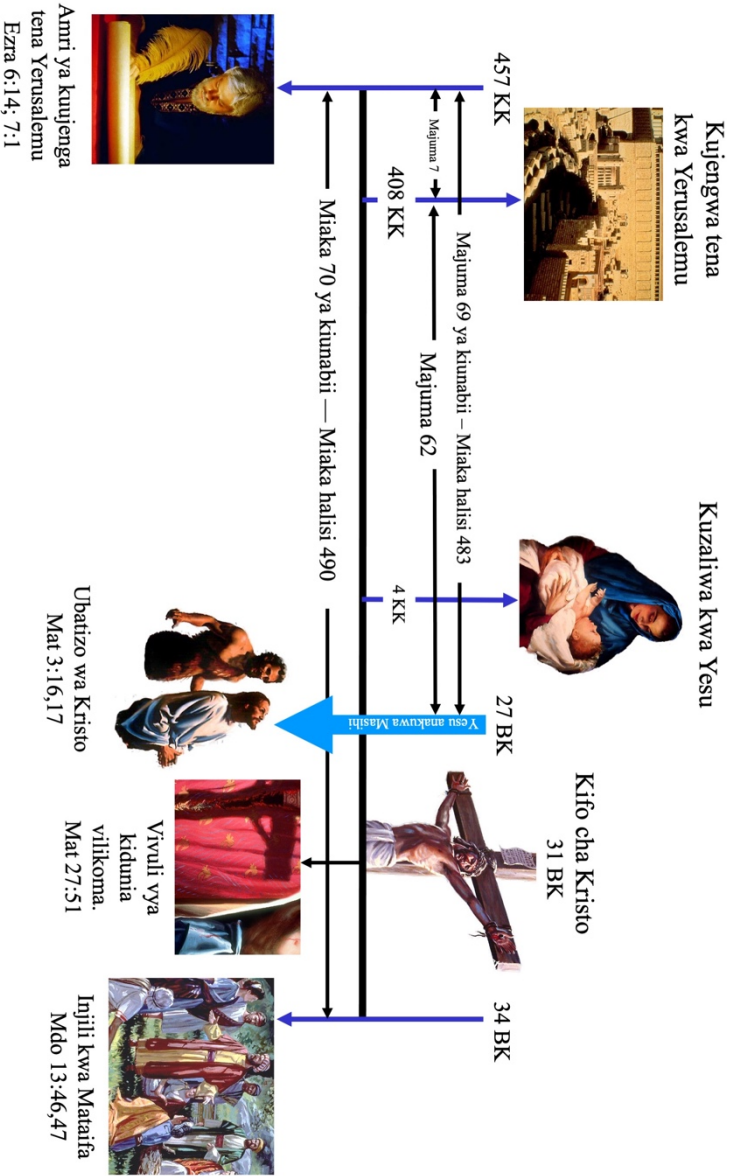
Mahali pa kuanzia kwa majuma haya 70 imewekwa na amri ya kurejesha na kujenga upya Yerusalemu. Uchunguzaji makini wa Biblia unaonyesha kwamba hilo lilitimizwa mwaka wa 457 KK.

Ezra 6:14 Nao wazee wa Wayahudi wakajenga, wakafanikiwa, kwa msaada wa kuhubiri kwao Hagai nabii, na Zekaria mwana wa Ido. Wakajenga, wakaimaliza kazi yao, kwa maagizo ya Mungu wa Israeli, na kwa amri ya Koreshi, na Dario, na Artashasta mfalme wa Uajemi.

Kulikuwa na amri tatu ambazo wafalme wa Uajemi walitoa, lakini kama Ezra 6:14 inavyoonyesha, amri kamili ilitokelezwa katika wakati wa Artashasta. Amri mbili za kwanza zilifanya mchakato uendeleo, lakini kurejeshwa kwa Yerusalemu yote kulikuja na amri ya tatu. Amri hii ilitolewa katika mwaka wa 7 wa Artashasta ambao ulikuwa 457 KK.⁴⁵

Kwa hivyo kwa muhtasari tunayo yafuatayo:

⁴⁵ Ezra 7:8

Hadithi ya maisha, kifo na ufufuko wa Yesu inasimuliwa kwa njia ya mfano katika hadithi ya Ufunuo 12, ambayo tumezingatia hapo awali. Shetani alijaribu kumuua Kristo mara tu baada ya kuzaliwa Kwake kupitia kwa Mfalme Herode, lakini alishindwa. Yesu alikamilisha kazi Yake ya kuanzisha upya kanuni za ufalme wa familia; Alidhihirisha tabia kamilifu ya kibinadamu ambayo iliwawezesha wanadamu kusali kwa ujasiri zaidi wakiwa na uhakika kwamba mpatanishi wao katika Patakatifu pa mbinguni aliwaelewa kikweli.

Katika sura inayofuata tutaangalia mafundisho ya Yesu na jinsi yanavyorejesha njia ya baraka.

Sura ya 19

Mwalimu Mkuu Zaidi Ambaye Ulimwengu Umepata Kumwona

Katika sura ya mwisho tulifuatilia vita kati ya mbegu mbili zilizotajwa katika Mwanzo 3:15. Mbegu ya Kristo iliyoshikamana na kanuni za uzima inayobubujika kutoka kwa Mungu, ikidumishwa kwa njia ya uhusiano wa karibu na wa upendo katika miundo ya familia, ikilindwa na amri, na kuandikwa moyoni kupitia safari iliyofunuliwa katika huduma ya Patakatifu. Uzao wa Shetani ulikua kwa njia ya uwongo kwamba uhai uko ndani yetu kiasilia na thamani hiyo huja kupitia uwezo binafsi na mafanikio.

Tumefuatilia historia ya kusikitisha ya kushindwa kwa Israeli kuhifadhi njia ya baraka, kutawanywa kwa familia zao na utumwa wao Babeli. Israeli sasa ilikuwa imefanywa kwa uthabiti katika akili na mwili pia kwa kanuni za uwongo wa nyoka.

A. Kuwatoa Wafungwa

Sasa ulikuwa wakati wa Uzao wa Kristo kuja, kudhihirisha ufalme wa familia ya Mungu na kuandaa uwezo mkuu zaidi wa kuwaweka huru mateka. Kuachiliwa kutoka kwenye utumwa huu lazima kuanza katika akili na moyo. Hakukuwa na maana ya kuwafanya Waisraeli wawe huru katika mwili ikiwa akili zao bado zilikuwa watumwa wa mfumo wa nguvu wa asili. Ufalme ambao Kristo angeusimamisha ungekuwa wa kiroho ambao ungeweka huru moyo kutoka kwenye uongo wa nyoka na kuunganisha ubinadamu na njia ya baraka inayotiririka kutoka kwa Baba Yake.

Nabii Isaya alizungumza kuhusu kazi hii mamia ya miaka kabla ya kuja kwa Kristo:

Isaya 40:3-5 Sikiliza, ni sauti ya mtu aliaye, Itengenezeni nyikani njia ya BWANA; Nyosheni jangwani njia kuu kwa Mungu wetu. [4] Kila bonde litainuliwa, Na kila mlima na kilima kitashushwa; Palipopotoka patakuwa pamenyoka, Na palipoparuzua patasawazishwa; [5] Na utukufu wa BWANA utafunuliwa, Na wote wenye mwili watauona pamoja; Kwa kuwa kinywa cha BWANA kimenena haya.

Isaya 41:15-18 Tazama, nitakufanya kuwa chombo kikali kipya cha kupuria, chenye meno; utaikikicha milima, na kuisaga; nawe utafanya vilima kuwa kama makapi. [16] Utawapepete, na upepo utawapeperusha; upepo wa kisulisuli utawatawanya; nawe utamfurahia BWANA, utajitukuza katika Mtakatifu wa Israeli. [17] Maskini na wahitaji wanatafuta maji, wala hapana; ndimi zao zimekauka kwa kiu; mimi, BWANA, nitawasikia, mimi, Mungu wa Israeli, sitawaacha. [18] Nitafunua vijito vya maji juu ya vilima, na chemchemi katikati ya mabonde; nitageuza jangwa kuwa ziwa la maji, na mahali pakavu kuwa vijito vya maji.

Isaya 45:13 Mimi nimemwinua katika haki, nami nitazinyosha njia zake zote; ataujenga mji wangu, naye atawaacha huru watu wangu waliohamishwa, si kwa kulipwa fedha, wala kwa kupewa zawadi, asema BWANA wa majeshi.

Isaya 61:1 Roho ya Bwana MUNGU i juu yangu; kwa sababu BWANA amenitia mafuta niwahubiri wanyenyekevu habari njema; amenituma ili kuwaganga waliofunjika moyo, kuwatangazia mateka uhuru wao, na hao waliofungwa habari za kufunguliwa kwao.

Kukatwa kwa njia ya baraka kunageuza moyo wa mwanadamu kuwa jangwa la ukiwa. Maji ya Roho wa Mungu hayawezi kupenya ndani yake na kila kitu kinakufa kiroho. Milima ya kiburi na mabonde ya huzuni pia huzuia njia ya Roho wa Mungu kuwafikia wale walio watumwa.

Tunaona kutoka katika vifungu vya Isaya kwamba Mungu angeikata milima hii na kuinua mabonde. Angesababisha mto wa uzima kutiririka mahali pa nyika. Mungu angemtuma Mwanawe kutangaza au kufundisha kanuni za ukombozi na kutoa kila kitu ili kuwafungua wale waliotekwa na uwongo. Ni

zawadi nzuri kama nini kutoka mbinguni! Bila kuja kwa Kristo, wanadamu wangebaki kuwa watumwa wa uzao wa nyoka na sisi sote tungeangamia. Jinsi mafundisho ambayo Yesu alileta ulimwenguni ni ya thamani zaidi kuliko watu wengi wanavyofikiri. Sasa tutachunguza kwa ufupi mchakato na mafundisho ambayo Yesu alitoa ili kusaidia kuwaweka huru mateka.

B. Kuanzisha tena Mkondo wa Baraka

Tutapitia tu mchakato huu kwa ufupi hapa kama tulivyofanya katika sura ya 16. Ili kuruhusu mto kutiririka katika maeneo ya jangwa la moyo wa mwanadamu, ilimbidi Yesu atuunganishe tena kwenye njia ya baraka inayotupatia uzima.

Kwa kuwa sheria ya Mungu iliandikwa ndani ya moyo wa Mwanawe na Yesu alijitiisha kikamilifu kwa Baba yake, alikuwa na njia ya uzima. Kwa kuwa mwanadamu kama sisi, Yesu aliweza kutuonyesha njia ambayo sikuzote ilikuwapo lakini haikuonekana hapo awali. Kristo alikuwa amemtuma Roho Wake kila siku kuwaambia watoto Wake kuhusu upendo wa Baba lakini ulikataliwa na kudharauliwa.

Isaya 63:8-10 Maana alisema, Hakika ndio watu wangu hawa, wana wasio na hila; akawa Mwokozi wao. [9] Katika mateso yao yote yeye aliteswa, na malaika wa uso wake akawaokoa; kwa mapenzi yake, na huruma zake, aliwakomboa mwenyewe; akawainua, akawachukua siku zote za kale. [10] Lakini wakaasi, wakamhuzunisha Roho yake Mtakatifu; kwa hiyo akawageukia, akawa adui, akapigana nao.

Kwa ufunuo wa Kristo katika mwili, tunaweza kuwa na ufahamu mkubwa zaidi wa njia hii ya baraka na ujasiri mkubwa zaidi wa kuuomba. Katika kuja kwa Kristo hapa duniani, Alitoa nafasi kubwa zaidi kwa wanadamu kuunganishwa tena na njia ya baraka.

Lakini pia Yesu alilazimika kushusha milima na kuinua mabonde ili mto huo ufike jangwani. Ilikuwa kwenye kingo za mto Yordani ambapo ulimwengu ulisikia kupitia Yesu kwamba Mungu alipendezwa na Mwana wake na kumpenda sana. Akiwa amezamishwa katika maneno haya na angali akichuruzika maji ya Yordani, Yesu alijikaza mpaka jangwani (mfano wa

moyo wa mwanadamu uliotekwa na Shetani) ili kufungua mto wa uzima kwa wale waliokuwa wakiwa.

Kwa kung'ang'ania Uana Wake na kubaki amejitiisha kwa Baba, Kristo alionyesha katika mwili wa Mwanadamu kwamba alikuwa amevunja nguvu za uongo wa nyoka na kwa hiyo ushindi huu sasa ungeweza kuonekana wazi ukitiririka chini ya mto wa uzima hadi kwenye mioyo ya wanadamu. Wakati wa ubatizo wa Kristo na katika jangwa la majaribu, njia ya baraka ildhihirishwa wazi.

Sasa kwa kuwa chaneli imeanzishwa, kuta za kinga zilizhitaji kujengwa. Kuta hizi bila shaka ni amri za Mungu. Amri hizi zilikuwa zimepotoshwa na kupindishwa na uongo wa nyoka, lakini sasa Yesu angetuonyesha maana yake ya kweli katika ufalme wa uhusiano wa kifamilia.

C. Kuanzisha tena Sheria - Mlinzi wa Mkondo

Musa alipopanda mlimani kupokea sheria ya Mungu, Yesu alipanda mlimani ili kutangaza sheria ya Mungu katika mazingira yake halisi. Kama Isaya alivyotabiri:

Isaya 42:21 BWANA akapendezwa, kwa ajili ya haki yake, kuitukuza sheria, na kuiadhimisha.

Kazi hii imeandikwa kwa uwazi zaidi katika Mathayo Sura ya 5 hadi 7, inayoitwa Mahubiri ya Mlimani.⁴⁶ Si kwa bahati kwamba Yesu anazungumza kwanza juu ya baraka na jinsi inavyopokelewa.

Mathayo 5:1-11 Naye alipowaona makutano, alipanda mlimani; na alipokwisha kuketi, wanafunzi wake walimjia; [2] akafumbua kinywa chake, akawafundisha, akisema, [3] Heri

⁴⁶ Inafurahisha kuona jinsi mfuatano wa urejeshwaji unavyofunuliwa wazi katika kitabu cha Mathayo. Sura ya 1 na 2 zinazungumza juu ya ubinadamu wa Yesu na matokeo yake ya kuunganika nasi. Sura ya 3 na 4 inazungumza juu ya ubatizo na ushindi nyikani ambapo njia ya baraka imeunganishwa tena. Sura ya 5 hadi 7 inazungumza juu ya sheria ya Mungu - mlinzi wa njia hiyo. Sura 7 za kwanza za Mathayo zimejengwa kwa uangalifu ili kuweka misingi ya ufalme wa mbinguni wa Mungu.

walio maskini wa roho; Maana ufalme wa mbinguni ni wao. [4] Heri wenye huzuni; Maana hao watafarijika. [5] Heri wenye upole; Maana hao watairithi nchi. [6] Heri wenye njaa na kiu ya haki; Maana hao watashibishwa. [7] Heri wenye rehema; Maana hao watapata rehema.[8] Heri wenye moyo safi; Maana hao watamwona Mungu. [9] Heri wapatanishi; Maana hao wataitwa wana wa Mungu. [10] Heri wenye kuudhiwa kwa ajili ya haki; Maana ufalme wa mbinguni ni wao. [11] Heri ninyi watakapowashutumua na kuwaudhi na kuwanenea kila neno baya kwa uongo, kwa ajili yangu.

Baraka hizi huja tu kupitia njia ya uzima ya baraka ambayo Kristo ameanzisha. Tukisoma mistari hii huku uongo wa nyoka ukiwa umeziba fikra zetu, tunashawishika kusoma kwamba Yesu anatuambia tuwe wapole ili kurithi, lazima tuwe na njaa ili tushibishwe, lakini sifa hizi zote zinakuja kwa wale wanaompokea Kristo na kuunganishwa na mkondo. Hatuwezi kuwa wasafi moyoni na kuwa wapatanishi isipokuwa tumeunganishwa na baraka za Mungu.

Baada ya haya Yesu anaeleza jinsi wale ambao wameunganishwa wanapaswa kuwa njia pia. Yesu anaporuhusu baraka kutiririka kupitia Yeye, tunapaswa kuiruhusu itiririke ndani yetu.

Mathayo 5:13-16 Ninyi ni chumvi ya dunia; lakini chumvi ikiwa imeharibika itatiwa nini hata ikolee? Haifai tena kabisa, ila kutupwa nje na kukanyagwa na watu. [14] Ninyi ni nuru ya ulimwengu. Mji hauwezi kusitirika ukiwa juu ya mlima. [15] Wala watu hawawashi taa na kuiweka chini ya pishi, bali juu ya kiango; nayo yawaangaza wote waliomo nyumbani. [16] Vivyo hivyo nuru yenu na iangaze mbele ya watu, wapate kuyaona matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni.

Alama za chumvi na nuru ni mawakala wa uponyaji na uhifadhi ambao ni baraka. Tunapoishi kwa kujitiisha kwa njia ya baraka, wengine watafikiwa na maji yanayotiririka kupitia kwetu na kubarikiwa. Sasa Yesu anazungumza juu ya ulinzi wa njia hii ya baraka.

Mathayo 5:17-19 Msidhani ya kuwa nalikuja kuitangua torati au manabii; la, sikuja kutangua, bali kutimiliza. [18] Kwa

maana, amin, nawaambia, Mpaka mbingu na nchi zitakapoondoka, yodi moja wala nukta moja ya torati haitaondoka, hata yote yatimie. [19] Basi mtu ye yote atakayevunja amri moja katika hizi zilizo ndogo, na kuwafundisha watu hivyo, ataitwa mdogo kabisa katika ufalme wa mbinguni; bali mtu atakayezitenda na kuzifundisha, huyo ataitwa mkubwa katika ufalme wa mbinguni.

Yesu anazungumza juu ya jukumu muhimu la sheria na jukumu lake la kutimiza sheria katika muktadha wake ufaao. Watu wa Kiyahudi walijaribu kuweka sheria ndani ya muktadha wa uwongo wa nyoka. Walijaribu kuitunza ili kupata kibali kwa Mungu, lakini sasa Yesu anazungumza kuhusu sheria katika muktadha tofauti kabisa wa ufalme. Hii ilisababisha viongozi wa Kiyahudi kufikiri kwamba alikuwa anajaribu kuharibu sheria. Yesu aliwaambia kwa uwazi hili sivyo, na kisha anaendelea kueleza asili ya uhusiano wa sheria na jinsi inavyoingia ndani zaidi kuliko Wayahudi walivyoifikiria.

Mathayo 5:21-22 Mmesikia watu wa kale walivyoambiwa, Usiue, na mtu akiua, itampasa hukumu. [22] Bali mimi nawaambieni, Kila amwoneaye ndugu yake hasira itampasa hukumu; na mtu akimfyolea ndugu yake, itampasa baraza; na mtu akimwapiza, itampasa jehanum ya moto.

Mathayo 5:27-28 Mmesikia kwamba imenenwa, Usizini; [28] lakini mimi nawaambia, Kila mtu atazamaye mwanamke kwa kumtamani, amekwisha kuzini naye moyoni mwake.

Mathayo 5:43-45 Mmesikia kwamba imenenwa, Umpende jirani yako, na, Umchukie adui yako; [44] lakini mimi nawaambia, Wapendeni adui zenu, waombeeni wanaowaudhi, [45] ili mpate kuwa wana wa Baba yenu aliye mbinguni; maana yeye huwaangazia jua lake waovu na wema, huwanyeshea mvua wenye haki na wasio haki.

Wayahudi waliwafundisha watu waepuke kitendo cha kuua, lakini Yesu alizungumza dhidi ya ukiukaji wa uhusiano wa chuki. Wayahudi walipinga tendo la uzinzi, lakini Yesu alizungumza dhidi ya ukiukaji wa kimahusiano wa kumfikiria mwanamke kuwa kitu cha ngono kwa ajili ya kujifurahisha

badala ya binti wa Mungu anayepaswa kutunzwa. Wayahudi walisema juu ya kuonyesha upendo kwa jirani yako, lakini Yesu alizungumza kuhusu kuonyesha upendo kwa adui yako. Kumpenda jirani yako anayekupenda hakuonyeshi ikiwa kanuni ya upendo usio na ubinafsi inafanya kazi. Ni wakati tu tunapowapenda adui zetu ndipo tunaweza kusema kwamba upendo usio na ubinafsi unakaa moyoni.

Yesu alifafanua sheria kwa njia ya uhusiano, si kama njia ya kupata sifa kwa Mungu, lakini kama njia ya kuweka mahusiano pamoja - hasa uhusiano wetu na Mungu.

D. Kumsimamisha tena Mungu wa Kweli kama Baba Mpole

Kisha Yesu anaelekeza fikira zetu kwenye njia kuu tunayopaswa kumwona Mungu. Katika mwendelezo wa mawazo ya Mathayo, Yesu anamtaja Mungu kwanza kama Baba katika Mat 5:16 ambapo Yesu anajadili kuwa njia ya baraka. Kisha anataja tena katika Mt 5:45 ambapo sifa za kweli za upendo zinafunuliwa tunapowapenda adui zetu, na kisha Yesu anamalizia Sura ya 5 kwa kauli isiyo eleweka mara nyingi:

Mathayo 5:48 Basi ninyi mtakuwa wakamilifu, kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu.

Kusoma maneno haya, katika muktadha wa uwongo wa nyoka, hutuacha na maoni kwamba ni lazima tufanye ili kuwa kama Mungu na kupata kibali chake. Lakini katika ufalme wa Mungu, usemi huu ni usemi zaidi wa acha nuru yako iangaze mbele ya watu ambayo ilitajwa hapo awali. Ikiwa tuko katika njia ya baraka, basi upendo kamili wa Mungu utatiririka kupitia kwetu na tutakuwa tukiakisi mkondo huo kikamilifu kama mapenzi ya Mungu yalivyo.

Katika Sura ya 6, Yesu anatumfundisha jinsi ya kuomba. Anatuambia tumwite Mungu “Baba Yetu”:

Mathayo 6:9 Basi ninyi salini hivi; Baba yetu uliye mbinguni, Jina lako litukuzwe, Ufalme wako uje,

Ni muhimu sana kumwona Mungu kama Baba ambaye anatupenda na kututunza na kujali mahitaji yetu. Kumwona tu kama Mfalme wa ulimwengu, hakuturuhusu kuona moyo Wake na hamu yake kwa ajili yetu. Rejea ya 'Baba' ni mwaliko wa ajabu wa kuja na kuzungumza Naye.

Hata hivyo, ili kujisikia salama kuja na kuzungumza na Baba yetu, ilimbidi Yesu atuonyeshe jinsi tabia ya Baba yake ilivyokuwa hasa. Alipokuwa akizungumza na Filipo, Yesu alisema:

Yohana 14:9 Yesu akamwambia, Mimi nimekuwapo pamoja nanyi siku hizi zote, wewe usinijue, Filipo? Aliyeniona mimi amemwona Baba; basi wewe wasemaje, Utuonyeshe Baba?

Hii ni kauli ya kushangaza. Filipo aliona nini kwa Yesu? Alimwona mtu mwororo, mvumilivu, mwenye upendo, anayejali ambaye kila mara alifanya wema kwa wengine. Hakumwona kamwe akimpiga au kuua mtu ye yote. Yesu alifunua kwamba Baba yetu wa mbinguni hana jeuri kabisa, kwa kuwa Yesu hakuwahi kutumia jeuri dhidi ya mtu yeyote ili kuwaangamiza. Kwa zaidi juu ya somo hili tafadhali soma kitabu Agape kwenye fatheroflove.info

Mara tu tunapomwona Mungu kama Baba yetu anayetupenda, tunaweza kuachiliwa kutoka kwenye woga na wasiwasi wa kujaribu kujipatia mahitaji yetu wenyewe. Hatuhitaji tena kukazia fikira mali na kuhangaikia vitu hivyo. Kwa kumwona Mungu kama Baba yetu, tunawekwa huru kutokana na mahangaiko haya ya utumwa.

Mathayo 6:31-33 Msisumbuke, basi, mkisema, Tule nini? Au Tunywe nini? Au Tuvae nini? Kwa maana hayo yote Mataifa huyatafuta; kwa sababu Baba yenu wa mbinguni anajua ya kuwa mnahitaji hayo yote. Bali utafuteni kwanza ufalme wake, na haki yake; na hayo yote mtazidishiwa.

Uongo wa nyoka huwafanya watu wategemee uwezo wao wa asili ili kuwaandalia mahitaji yao na kujilinda. Kujishughulisha huku kunaweza kuteketeza mchakato mzima wa mawazo ya mtu na kuacha nafasi ya mambo ya kiroho. Lakini tunapomwona Mungu kama Baba, tunatumaini kwamba atatupatia mahitaji yetu, ili tuweze kuzingatia kuendelea kushikamana Naye.

E. Kuweka upya Mtazamo Sahihi wa Sabato

Kama tulivyojadili hapo awali, Sabato ni ukumbusho muhimu wa mahali uhai unakotoka na pamoja na amri ya kuwatii wazazi wetu, inakaa katikati kabisa ya amri. Viongozi wa Kiyahudi walikuwa wamegeuza Sabato kuwa mzigo kupitia mtazamo wa uwongo wa nyoka. Orodha ya sheria zinazopaswa kuwekwa siku hii ilikuwa ya kuumiza. Lakini Sabato ndiyo siku ambayo chemchemi ya uzima inakaribia hasa kwetu; Roho wa Kristo hutupatia pumziko kabisa la Kristo katika Baba yake. Iliundwa kwa ajili ya ushirika maalum na Muumba wetu.

Kama njia ya kurejesha maana ya kweli ya Sabato, Yesu angeponya watu kimwili; onyesho la uponyaji wa kiroho unaokuja tunapomkubali Mungu kama chanzo cha uzima.

Yohana 5:5-11 Na hapa palikuwa na mtu, ambaye amekuwa hawezi muda wa miaka thelathini na minane. [6] Yesu alipomwona huyu amelala, naye akijua ya kuwa amekuwa hali hiyo siku nyingi, alimwambia, Wataka kuwa mzima? [7] Yule mgonjwa akamjibu, Bwana, mimi sina mtu wa kunitia birikani, maji yanapotibuliwa; ila wakati ninapokuja mimi, mtu mwingine hushuka mbele yangu. [8] Yesu akamwambia, Simama, jitwike godoro lako, uende. [9] Mara yule mtu akawa mzima, akajitwika godoro lake, akaenda. Nayo ilikuwa ni sabato siku hiyo. [10] Kwa sababu hiyo Wayahudi wakamwambia yule aliyeponywa, Leo ni sabato, wala si halali kwako kujitwika godoro. [11] Akawajibu, Yeye aliyenifanya kuwa mzima ndiye aliyeniambia, Jitwike godoro lako, uende.

Yesu pia aliwapa changamoto viongozi wa Israeli juu ya mtazamo wao wa kufanya kazi siku ya Sabato. Mtazamo wa viongozi wa Kiyahudi ulikuwa ni kuonyesha juhudi zao za kujizuia kufanya kazi, lakini dhana hii inaathiriwa na uongo wa nyoka na maonyesho ya nguvu ya asili. Yesu alionyesha waziwazi kwamba Sabato ilifanywa kwa faida na furaha ya mwanadamu pamoja na Muumba wake.

Marko 2:23-28 Ikawa alipokuwa akipita mashambani siku ya sabato, wanafunzi wake walianza kuendelea njiani wakivunja

masuke. [24] Mafarisayo wakamwambia, Tazama, mbona wanafanya lisilokuwa halali siku ya sabato? [25] Akawaambia, Hamkusoma popote alivyofanya Daudi, alipokuwa ana haja, na kuona njaa, yeye na wenziwe? [26] Jinsi alivyoingia katika nyumba ya Mungu, zamani za kuhani mkuu Abiathari, akaila mikate ile ya Wonyesho, ambayo si halali kuliwa ila na makuhani, akawapa na wenziwe? [27] Akawaambia, Sabato ilifanyika kwa ajili ya mwanadamu, si mwanadamu kwa ajili ya sabato. [28] Basi Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa sabato pia.

Sabato ni baraka ya ajabu inapoeleweka kwa usahihi. Cha kusikitisha ni kwamba, Wakristo wengi wanaona Sabato kama jaribio la kumpendeza Mungu kwa juhudi zako mwenyewe. Wanatambua kwamba viongozi wa Kiyahudi walikosea na wanatafuta uhuru unaotokana na habari njema ambayo Yesu alileta, lakini kwa sababu wengi hawaelewi chanzo cha uzima kwa usahihi na kuamini katika nafsi isiyoweza kufa, wanapata shida kuiona Sabato kama ilivyokusudiwa. Wakristo kama hao hawasaidiwi na washika Sabato wengi leo ambao bado wanazingatia orodha ya sheria zinazopaswa kutiiwa ili kuonyesha kwamba unafanya jambo linalofaa.

Unapompenda Baba yako wa mbinguni, orodha sio lengo. Lengo ni kuunganishwa na mtoaji uzima na kuwasiliana Naye na kupumzika katika upendo Wake. Ninafurahi sana kwamba Yesu alifundisha ufahamu sahihi wa Sabato. Ni sehemu muhimu ya urejesho wa ufalme wa familia ya Mungu.

F. Kuanzisha upya Kanuni za Kujisalimisha

Mojawapo ya mambo muhimu sana ambayo Yesu alikuja kuonyesha ilikuwa kujitiisha kwa Baba. Kama ilivyoonyeshwa katika sura iliyotangulia, Mwana wa Mungu ndiye kielelezo kitakatifu cha kunyenyekea kwa Baba na kwa hivyo ndiye anayestahili zaidi kuonyesha hilo na kutupa Roho Wake mtiifu.

Katika jangwa la majaribu, tunaona kujisalimisha kwa Yesu kwa nguvu zake zote:

Mathayo 4:3-4 Mjaribu akamjia akamwambia, Ukiwa ndiwe Mwana wa Mungu, amuru kwamba mawe haya yawe mikate.

[4] Naye akajibu akasema, Imeandikwa, Mtu hataishi kwa mkate tu, ila kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu.

Yesu alikataa kuvutwa mbali na mapenzi ya Baba. Zingatia usemi ufuatao wa wasilisho hili:

Yohana 5:19 Mwana hawezi kutenda neno mwenyewe ila lile ambalo amwona Baba analitenda; kwa maana yote ayatendayo yeye, ndiyo ayatendayo Mwana vile vile.

Yohana 5:30 Mimi siwezi kufanya neno mwenyewe; kama nisikiavyo ndivyo nihukumavyo; na hukumu yangu ni ya haki, kwa sababu siyatafuti mapenzi yangu mimi, bali mapenzi yake aliyenipeleka.

Yohana 8:29 Naye aliyenipeleka yu pamoja nami, hakuniacha peke yangu; kwa sababu nafanya sikuzote yale yampendezayo.

Lakini ni katika usiku wa kuamkia kifo Chake ndipo tunapooni unyenyekevu kwa kiwango ambacho hakijawahi kuonekana au kueleweka hapo awali:

Mathayo 26:39 Akaendelea mbele kidogo, akaanguka kifulifuli, akaomba, akisema, Baba yangu, ikiwezekana, kikombe hiki kiniepuke; walakini si kama nitakavyo mimi, bali kama utakavyo wewe.

Imani ya ajabu kama nini! Yesu alikuwa tayari kuweka tumaini la maisha yake kwa Baba na kuamini kwamba Yeye anajua zaidi; inatisha kutafakari. Kujisalimisha kwa Yesu kwa Baba kuliimarisha katika asili yake ya kibinadamu utayari wa kujitiisha kwa Baba na kumwamini kwa gharama yoyote ile. Ushindi huu sasa unatiririka kwetu kupitia njia ya baraka. Tunaweza sasa kumwamini Mungu kabisa kwa sababu Yesu alifanya hivyo kwa ajili yetu na sasa anaweza kufanya hivyo kupitia sisi kwa Roho wake.

G. Kuanzisha tena Kusudi la Kweli la Patakatifu

Mfumo wa Patakatifu uliundwa na Mungu kuandika sheria ya ulinzi ya Mungu katika mioyo ya watu. Wayahudi, kwa kusukumwa na uwongo wa nyoka, walikuwa wamegeuza hekalu la Patakatifu kuwa sanamu ya kitaifa,

ishara ya kiburi, mali iliyowafanya wajisikie vizuri. Juu ya haya iliongezwa uchoyo, ubinafsi na tamaa ya kupata faida kutoka kwa wabadilishaji pesa kwenye hekalu ambao waliuza wanyama wa dhabihu kwa faida. Mfumo wa Patakatifu kama kila kitu kingine ulikuwa umepotoshwa na kupindishwa na uongo wa nyoka.

Yesu alionyesha nia yake ya kurudisha maoni yanayofaa kuhusu Patakatifu kwa kulisafisha.

Yohana 2:13-18 Na Pasaka ya Wayahudi ilikuwa karibu; naye Yesu akakwea mpaka Yerusalemu. [14] Akaona pale hekaluni watu waliokuwa wakiuza ng'ombe na kondoo na njiwa, na wenye kuvunja fedha wameketi. [15] Akafanya kikoto cha kamba, akawatoa wote katika hekalu, na kondoo na ng'ombe; akamwaga fedha za wenye kuvunja fedha, akazipindua meza zao; [16] akawaambia wale waliokuwa wakiuza njiwa, Yaondoeni haya; msiifanye nyumba ya Baba yangu kuwa nyumba ya biashara. [17] Wanafunzi wake wakakumbuka ya kuwa imeandikwa, Wivu wa nyumba yako utanila. [18] Basi Wayahudi wakajibu, wakamwambia, Ni ishara gani utuonyeshayo, kwamba unafanya haya?

Kwa kutakasa hekalu Yesu alionyesha kusudi lake halisi: kuwa mahali pa watu kumkaribia Mungu na kumwabudu. Yesu alisafisha hekalu tena mwishoni mwa huduma yake. Ilikuwa muhimu kwa Yesu kurejesha mtazamo sahihi wa Patakatifu, kwa kuwa kama tulivyoona ni njia iliyowekwa na Mungu ya kuturudisha kwenye ufalme wa familia.

H. Kuweka upya Ukweli kuhusu Kifo na Uzima Pekee katika Kristo

Baada ya kukaa utumwani kwa miaka mingi, baadhi ya Waisraeli waliathiriwa na mafundisho ya kutoweza kufa ambayo yanatokana na nyoka. Ili kuvunja uwongo huu na kuthibitisha utegemezi wetu kamili kwa Mungu kwa ajili ya uzima, Yesu alifundisha kwamba uzima huja kupitia Yeye na Yeye pekee. Haukai ndani ya mtu mwingine yeyote kiasilia.

Agano la Kale liko wazi kabisa juu ya jinsi mwanadamu alivyo na kile kinachotokea kwa mwanadamu anapokufa.

Mwanzo 3:19 kwa jasho la uso wako utakula chakula, hata utakapoirudia ardhi, ambayo katika hiyo ulitwaliwa; kwa maana u mavumbi wewe, nawe mavumbini utarudi.

Mwanadamu aliumbwa kwa udongo na mavumbini atarudi. Hakuna uhai unaobakia au nafsi inayobaki hai kwa namna yoyote ile bila mwili.

Mhubiri 3:19-20 Kwa maana linalowatukia wanadamu linawatukia wanyama; jambo moja lawatukia; anavyokufa huyu ndivyo anavyokufa huyu; naam, wote wanayo pumzi moja; wala mwanadamu hana kitu cha kumpita mnyama; kwa maana yote ni ubatili. [20] Wote huendea mahali pamoja; wote hutoka katika mavumbi; na hata mavumbini hurudi tena.

Mwanadamu anapokufa, hafufuki tena hadi ufufuo wa mwisho wa dunia.

Ayubu 14:12-14 Ni vivyo mwanadamu hulala chini, asiinuke; Hata wakati wa mbingu kutokuwako tena, hawataamka, Wala kuamshwa usingizini. [13] Laiti ungenificha kuzimuni, Ukanilinda kwa siri, hata ghadhabu zako zitakapopita, Na kuniandikia muda ulioamriwa, na kunikumbuka! [14] Mtu akifa, je! Atakuwa hai tena? Mimi ningengoja siku zote za vita vyangu, Hata kufunguliwa kwangu kunifikilie.

Yesu aliweka wazi sana katika mafundisho yake kwamba uzima hutoka kwa Baba yake tu na kupitia Yeye mwenyewe, na kwamba tunaweza tu kuwa na uzima tunapounganishwa Naye.

Yohana 6:31-33 Baba zetu waliila mana jangwani kama vile ilivyoandikwa, Aliwapa chakula cha mbinguni ili wale. [32] Yesu akawaambia, Amin, amin, nawaambieni, Siye Musa aliyewapa chakula kile cha mbinguni, bali Baba yangu anawapa ninyi chakula cha kweli kitokacho mbinguni. [33] Kwa maana chakula cha Mungu ni kile kishukacho kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu uzima.

Yohana 6:46-48 Si kwamba mtu amemwona Baba, ila yeye atokaye kwa Mungu; huyo ndiye aliyemwona Baba. [47] Amin, amin, nawaambia, Yeye aaminiye yuna uzima wa milele. [48] Mimi ndimi chakula cha uzima.

Lazaro, rafiki yake Yesu, alipokufa, alizungumza kuhusu hali ambayo Lazaro alikuwa nayo.

Yohana 11:11-14 Aliyasema hayo; kisha, baada ya hayo, akawaambia, Rafiki yetu, Lazaro, amelala; lakini ninakwenda nipate kumwamsha. [12] Basi wale wanafunzi wakamwambia, Bwana, ikiwa amelala, atapona. [13] Lakini Yesu alikuwa amenena habari ya mauti yake; nao walidhania ya kuwa ananena habari ya kulala usingizi. [14] Basi hapo Yesu akawaambia waziwazi, Lazaro amekufa.

Yesu aliita kifo usingizi. Wakati wa usingizi mtu hajui kabisa mazingira yake; hawafanyi kazi kwa njia yoyote, wala hawashiriki katika shughuli zozote. Wanapumzika kwa usingizi, wakingojea asubuhi watakapoamka. Hivi ndivyo kifo kilivyo. Angalia kile Yesu anachosema:

Yohana 11:25-26 Yesu akamwambia, Mimi ndimi huo ufufuo, na uzima. Yeye aniaminiye mimi, ajapokufa, atakuwa anaishi; [26] naye kila aishiye na kuniamini hatakufa kabisa hata milele. Je! Unayasadiki hayo?

Ni wale tu wanaomwamini Yesu watasikia mwito wa Mwokozi wa kufufuliwa kwa uzima wa milele katika mwisho wa dunia hii. Na maisha tuliyo nayo sasa ni zawadi kwa kila mtu, yakiwapa muda wa kuamua kwa ajili ya ufalme wa Mungu au ufalme wa Shetani. Wale wanaochagua ufalme wa Shetani watajitenga na chanzo cha uhai na kutoweka.

Obadia 1:16 Kwa maana kama vile mlivyokunywa juu ya mlima wangu mtakatifu, ndivyo mataifa yote watakavyokunywa daima; naam, watakunywa na kubabaika, nao watakuwa kana kwamba hawakuwa kamwe.

Wale ambao wamekunywa na kuendelea kunywa divai ya uwongo wa nyoka mwishowe watakoma kuwepo.

Uelewaji huo wa kifo utazua maswali kwa wengine. Sio kusudi la kitabu hiki kutoa somo la kina juu ya somo hilo, lakini kuthibitisha tena uhakika kwamba tunaweza tu kuwa na uzima pale tunapokuwa tumeunganishwa kwenye chanzo cha uzima. Nje ya chanzo hicho cha uhai hakuna uhai hata kidogo. Kama mtume Yohana anavyosema.

1 Yohana 5:12 Yeye aliye naye Mwana, anao huo uzima; asiye naye Mwana wa Mungu hana huo uzima.

Kuelewa ukweli huu ni muhimu ili kusaidia kuvunja uwongo wa nyoka wa uzima na uwezo wa asili.

I. Kuweka upya Asili ya Kweli na Kusudi la Maombi

Mojawapo ya uthibitisho wa wazi wa imani kwamba uhai na baraka zipo nje yako ni maombi binafsi: Sala inayoonyesha hitaji la nguvu; sala inayoonyesha hitaji la ushirika na muunganiko. Hivi ndivyo Yesu alivyoishi.

Mathayo 14:23 Naye alipokwisha kuwaaga makutano, alipanda mlimani faraghani, kwenda kuomba. Na kulipokuwa jioni, alikuwako huko peke yake.

Marko 1:35 Hata alfajiri na mapema sana akaondoka, akatoka akaenda zake mahali pasipokuwa na watu, akaomba huko.

Wanafunzi wa Yesu walikuwa wafuasi wacha Mungu na walikuwa wameacha kila kitu na kumfuata, lakini waliposikia Yesu akiomba, waliuliza:

Luka 11:1 Ikawa alipokuwa mahali fulani akiomba, alipokwisha, mmoja katika wanafunzi wake alimwambia, Bwana, tufundishe sisi kusali, kama vile Yohana aliyowafundisha wanafunzi wake.

Kulikuwa na kitu katika maombi ya Yesu ambacho kiliwafanya wanafunzi wajisikie wanapungukiwa na kitu. Sala kwa ajili ya Waisraeli ilikuwa imeshuka kupitia uwongo wa nyoka hadi kwa namna fulani au desturi iliyohitaji kufanywa ili kustahili. Yesu alidhihirisha hili aliposema:

Mathayo 6:5-8 Tena msalipo, msiwe kama wanafiki; kwa maana wao wapenda kusali hali wamesimama katika masinagogi na katika pembe za njia, ili waonekane na watu. Amin, nawaambia, Wamekwisha kupata thawabu yao. [6] Bali wewe usalipo, ingia katika chumba chako cha ndani, na ukiisha kufunga mlango wako, usali mbele za Baba yako aliye sirini; na Baba yako aonaye sirini atakujazi. [7] Nanyi mkiwa katika kusali, msipayuke-payuke, kama watu wa mataifa; maana wao hudhani ya kuwa watasikiwa kwa sababu ya maneno yao kuwa mengi. [8] Basi msifanane na hao; maana Baba yenu anajua mnayohitaji kabla ninyi hamjamwomba.

Tunapojua sisi ni watoto wa Mungu kwa imani kupitia Kristo, tunakuwa na ujasiri katika maombi na tunazungumza Naye kwa upendo na furaha. Tunaleta mahangaiko na huzuni zetu kwake na tunafungua mioyo yetu kwake. Katika ufalme wa Mungu, maombi ni utendakazi wa uhusiano wa kweli, ni wa uhusiano. Maombi si tendo la kufanywa ili kuonekana kuwa mtakatifu au kukubaliwa na Mungu.

Mfano wa Yesu katika sala ulikuwa sehemu nyingine muhimu katika kurudisha familia ya kibinadamu kwenye ufalme wa familia. Ikiwa Yesu alihisi uhitaji Wake wa sala akiwa mwanadamu, je, tunapaswa kuhisi uhitaji huo hata zaidi?

J. Kuweka upya Utu wa Wanawake

Katika ufalme wa familia ya Mungu, nafasi ya mwanamke ni muhimu katika familia. Mke na mama huimalisha mamlaka ya mume wake, na kupitia kanuni za ujisalimishaji huwafundisha watoto wake mambo muhimu kuhusu kujitiisha chini ya uongozi wa baba.

Shetani amewahi kujaribu kufanya maisha ya wanawake kuwa magumu na kuwafanya kupinga jukumu la kunyenyekea au kukandamizwa chini ya mume asiyejali au chuki. Viongozi wa Kiyahudi walikuwa wamewaweka wanawake katika hali ngumu sana. Kwa mfano, mwanamume angeweza kumpa talaka mke wake kwa sababu ndogo sana, na hivyo kumwacha mwanamke ahisi kutojiamini sana na hivyo kutii ikiwa angetaka kudumisha heshima katika jamii.

Katika visa vya uzinzi, wanawake kwa kawaida walilaumiwa kuwa chanzo cha uzinzi huo. Yesu alishughulikia masuala haya moja kwa moja na tunaona utetezi wa kustaababisha wa mwanamke ambaye alikuwa amechukuliwa na viongozi wa Kiyahudi katika kifungu kifuatacho:

Yohana 8:3-11 Waandishi na Mafarisayo wakamletea mwanamke aliyefumaniwa katika uzinzi, wakamweka katikati. [4] Wakamwambia, Mwalimu, mwanamke huyu amefumaniwa alipokuwa akizini. [5] Basi katika torati, Musa alituumuru kuwapiga kwa mawe wanawake namna hii; nawe wasemaje? [6] Nao wakasema neno hilo wakimjaribu, ili wapate sababu ya kumshitaki. Lakini Yesu akainama, akaandika kwa kidole chake katika nchi. [7] Nao walipozidi kumhoji, alijiinua, akawaambia, Yeye asiye na dhambi miongoni mwenu na awe wa kwanza wa kumtupia jiwe. [8] Akainama tena, akaandika kwa kidole chake katika nchi. [9] Nao waliposikia, wakashitakiwa na dhamiri zao, wakatoka mmoja mmoja, wakianza tangu wazee hata wa mwisho wao; akabaki Yesu peke yake, na yule mwanamke amesimama katikati. [10] Yesu akajiinua asimwone mtu ila yule mwanamke, akamwambia, Mwanamke, wako wapi wale washitaki wako? Je! Hakuna aliyekuhukumu kuwa na hatia? [11] Akamwambia, Hakuna, Bwana. Yesu akamwambia, Wala mimi sikuhukumu. Enenda zako; wala usitende dhambi tena.]

Yesu alimtetea mwanamke huyu dhidi ya Mafarisayo wasio na huruma na wasiojali. Hakukubali sehemu yake katika dhambi, lakini Alimfanya ajisikie kuwa ana thamani ya kitu kwa kumtetea na kuokoa maisha yake. Hakumhukumu dhambi yake bali alimpa tumaini la maisha mapya.

Tukio lingine, akina mama fulani walileta watoto wao kwa Yesu ili wabarikiwe naye. Wanawake hawa, waktivutwa na Roho wa Mungu, waliona jambo fulani ndani ya Yesu ambalo watoto wao walihitaji na kwamba Yesu angeweza kuwapa hilo kwa kuwabariki.

Marko 10:13-16 Basi wakamletea watoto wadogo ili awaguse; wanafunzi wake wakawakemea. [14] Ila Yesu alipoona alichukizwa sana, akawaambia, Waacheni watoto wadogo waje

kwangu, msiwazuie; kwa maana watoto kama hawa ufalme wa Mungu ni wao. [15] Amin, nawaambieni, Ye yote asiyeukubali ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo hatauingia kabisa [16] Akawakumbatia, akaweka mikono yake juu yao, akawabarikia.

Wanafunzi wa Yesu waliona tukio hili kuwa kuingilia mambo muhimu zaidi. Ili kuonyesha uzito wa hali hiyo, Biblia huonyesha kwamba Yesu “hakupendezwa sana” au moja kwa moja zaidi, alikasirika sana kwa sababu ombi la mama huyo lilikataliwa. Kuna nyakati chache ambazo Yesu anarekodiwa kuwa na hasira; hili lilikuwa moja wapo. Kupitia tendo hili, Yesu alionyesha kwamba alielewa matunzo na taabu za mama na Alifanya awezavyo ili kupunguza mzigo huo.

Inafurahisha kutambua kwamba ilikuwa ulinzi wa mwanamke ambao hatimaye ulisababisha kifo cha Kristo. Zingatia kifungu hiki:

Mathayo 26:6-16 Naye Yesu alipokuwapo Bethania katika nyumba ya Simoni mkoma, [7] mwanamke mwenye kibweta cha marhamu ya thamani kubwa alimkaribia akaimimina kichwani pake alipoketi chakulani. [8] Wanafunzi wake walipoona, wakachukiwa, wakasema, Ni wa nini upotevu huu? [9] Maana marhamu hii ingaliweza kuuzwa kwa fedha nyingi wakapewa maskini. [10] Yesu akatambua akawaambia, Mbona namtaabisha mwanamke? Maana ni kazi njema aliyonitendea mimi. [11] Kwa maana siku zote mnao maskini pamoja nanyi; lakini mimi hamnami siku zote. [12] Maana kwa kunimwagia mwili wangu marhamu hiyo, ametenda hivyo ili kuniweka tayari kwa maziko yangu. [13] Amin, nawaambieni, Kila patakapohubiriwa Injili hii katika ulimwengu wote, tendo hilo alilolitenda huyu litatajwa pia kwa kumbukumbu lake. [14] Wakati huo mmoja wa wale Thenashara, jina lake Yuda Iskariote, aliwaendea wakuu wa makuhani, [15] akasema, Ni nini mtakachonipa, nami nitamsaliti kwenu? Wakampimia vipande thelathini vya fedha. [16] Tokea wakati huo akawa akitafuta nafasi apate kumsaliti.

Mariamumu alipokuja kuipangusa Yesu miguu, wanafunzi wakiongozwa na Yuda walimdharau. Mara moja Yesu alitetea matendo yake na kuwakemea wanafunzi kwa ugumu wa mioyo yao kwake. Kisha akatoa tamko kwamba

popote injili inapohubiriwa, hadithi ya Mariamu inapaswa kuambiwa. Hili lazima lilimtia moyo sana Mariamu. Mariamu alionyesha kikamilifu nafasi ya kweli ya mtenda dhambi aliyetubu na alionyesha furaha ya msamaha. Yesu alitaka ulimwengu ujue kwamba kile ambacho alikuwa amefanya kilikuwa jibu sahihi zaidi kwa kazi Yake.

Baada ya Yuda kukemewa na Yesu, alienda moja kwa moja kwa makuhani ili kutaka mpango wa kumsaliti Yesu. Hadithi hii inaonyesha jinsi Yesu alivyokuwa tayari kujitolea ili kuinua heshima ya wanawake.

Matendo hayo ya Yesu yalikuwa muhimu kwa kusaidia kurudisha uhusiano wa kweli wa familia na jukumu muhimu la mke na mama katika familia.

Mafundisho haya yote ambayo Yesu alianzisha tena yanarejelewa katika kitabu cha Ufunuo kuwa ‘imani ya Yesu’. ‘Imani ya Yesu’ ni kanuni zilizofundiswa na Yesu kuziishi. Imani hii, kama tutakavyogundua baadaye, ingedumu hadi mwisho wa wakati chini ya mashambulizi makali kutoka kwa Shetani. Lakini uzao wa mwanamke utashinda na ufalme wa familia ya Mungu hatimaye utatawala ulimwengu. Kwa hiyo inaweza kusemwa “Hapa ndipo penye subira ya watakatifu, hao wazishikao amri za Mungu, na imani ya Yesu.” Ufu 14:12

Sura ya 20

Kuhamia kwenye Visivyoonekana

A. Mahusiano hayaonekani

Kwa ukweli kwamba ufalme wa Mungu unategemea mahusiano, msisitizo wake ni juu ya vitu visivyoonekana. Ingawa tunaweza kuona ushahidi wa uhusiano, uhusiano halisi wenyewe sio kitu cha nyenzo ambacho kinaweza kuonekana kwa macho. Ikiwa tunatazama kwa karibu uhusiano wa mume na mke, hatuwezi kujua jinsi uhusiano huo ulivyo na nguvu au thabiti; tunaweza kukisia kwa mambo wanayosema na jinsi yanavyohusiana, lakini hatuwezi kuona uhusiano halisi wenyewe.

Hii ndiyo sababu ufalme wa Mungu huanza na visivyoonekana; yale yanayotokea katika akili na kisha kudhihirika katika yanayoonekana. Tazama baadhi ya vifungu vya Biblia vinavyoeleza kipengele hicho cha Mungu.

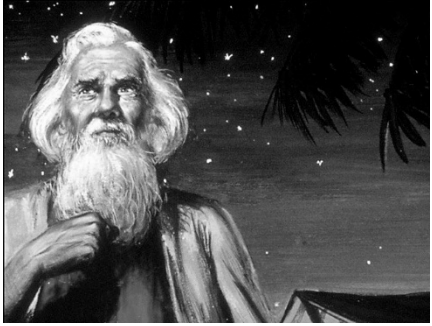

Warumi 1:20 Kwa sababu mambo yake yasiyoonekana tangu kuumbwa ulimwengu yanaonekana, na kufahamika kwa kazi zake; yaani, uweza wake wa milele na Uungu wake; hata wasiwe na udhuru;

1 Timotheo 6:16 ambaye yeye peke yake hapatikani na mauti, amekaa katika nuru isiyoweza kukaribiwa; wala hakuna mwanadamu aliyemwona, wala awezaye kumwona. Heshima na uweza una yeye hata milele. Amina.

Kwa sababu hii, wale wanaotafuta uhusiano na Mungu wataanza na vitu visivyoonekana vya maisha; uhusiano na Mungu, familia na marafiki.

Tukirejelea ulinganisho wetu kati ya Ibrahimu na Nimrodi, tunaona suala hili likizushwa katika eneo la ibada. Ibrahimu alianza na asiyeonekana.

Thamani yake ilijikita katika uhusiano wake na Mungu na ilikuzwa kupitia baraka zote za nje za uhusiano huo. Kwa upande mwingine, ukosefu wa usalama wa Nimrodi ulihitaji uthibitisho wa nje wa daima kama msingi wa thamani yake, na kwa kuwa hakuwa na uhusiano wa kweli pamoja na Mungu, ibada yake ilikazia desturi na sherehe na yale yanayoweza kuonekana.

Ibrahimu	Nimrodi
	
1. Muundo wa Familia (Mwa 18:19)	1. Dikteta/Mtawala wa Kibinafsi (Mwanzo 10:10)
2. Wakaaji wa Vijijini Wanaohamahama (Ebr 11:8-10)	2. Wajenzi wa Jiji na Walinzi (Mwa 11:4)
3. Utambulisho kwa Baraka ya Wazazi (Mwa 12:2)	3. Utambulisho kwa Umashuhuri (Mwa 11:4)
4. Shika Sabato na Amri (Mwa 26:5)	4. Fuata Tamaa za Kibinafsi (Rum 1:21-32)
5. Imani katika Mauti na Ufufuo (Ebr 11:17-19)	5. Imani ya Kutokufa kwa Nafsi (Mwa 3:4)
6. Mwokozi kama Mrejeshaji Uzima Mnyenyekevu - Alifunuliwa katika Mwana-Kondoo Aliyechinjwa (Yohana 11:25)	6. Mwokozi kama Mkombozi na Mtiishaji Mwenye Kiburi Amewezeshwa na Ibada ya Jua na Asili
7. Ibada iliyojikita kwa Yasiyoonekana	7. Ibada iliyojikita kwa Yanayoonekana

Kwa hiyo, suala la kinachoonekana dhidi ya kisichoonekana kitakuwa kiashiria muhimu kuhusu ni ufalme gani unaoathiri zaidi mawazo yetu. Na tunaona hili likionyeshwa katika Maandiko:

2 Wakorintho 4:18 tusiviangalie vinavyoonekana, bali visivyoonekana. Kwa maana vinavyoonekana ni vya muda tu; bali visivyoonekana ni vya milele.

Waebrania 11:1 Basi imani ni kuwa na hakika ya mambo yatarajiwayo, ni bayana ya mambo yasiyoonekana.

Suala hili ni muhimu sana hivi kwamba Mungu alilifanya kuwa mojawapo ya amri zake:

Kutoka 20:4 Usijifanyie sanamu ya kuchonga, wala mfano wa kitu cho chote kilicho juu mbinguni, wala kilicho chini duniani, wala kilicho majini chini ya dunia.

Uwakilishi wa Mungu kupitia vitu vya duniani na vya kimwili ndiyo njia ya haraka sana ya kuhamisha mtazamo kutoka kwenye kisichoonekana hadi kinachoonekana. Biblia inaiita ibada ya sanamu, na Mungu anaichukia kwa sababu inawatenganisha watoto wake na uhusiano wa kweli naye.

B. Uongo wa Nyoka Huhamishia Mtazamo kwenye Kinachoonekana

Ibada ya sanamu ni tatizo la kudumu kwenye jamii ya wanadamu kwa sababu ya uwongo wa nyoka. Hii ni kwa sababu imani kwamba tuna uzima na uwezo wa asili, pamoja na hitaji la thamani, hudai kwamba nguvu hii ionyeshwe na kuonekana. Ikiwa hatuwezi kuona nguvu zetu wenyewe zikionyeshwa, tunaanza kujisikia kuwa hatufai. Na katika nyanja ya ibada, lengo la ibada ni juu ya nguvu, maonyesho na ibada ya nguvu. Mtazamo wa haraka wa ibada ya sanamu katika vizazi unaonyesha kwamba vitu vitakatifu viliabudiwa kwa ajili ya sehemu fulani ya uwezo wao, ambayo mwabudu alitaka kupata au kumiliki mwenyewe. Katika kumwabudu 'mungu' ilitarajiwa kwamba mwabudu angependelewa na kupokea baadhi ya nguvu zao. Hii inapatana kabisa na fursa na mawazo ya tishio ya nguvu

asili. Kuona kitu ambacho kina nguvu hutoa fursa kwa mtu kwamba, kupitia njia sahihi, anaweza kupata baadhi ya nguvu hizi.

Inapokuja kwenye ibada ya Mungu wa kweli, cha kusikitisha watu wengi huchanganyikiwa na kutafuta kuchanganya upendo kwa Mungu na kutafuta kupata nguvu Zake kwa ajili ya tamaa zao tofauti. Ni kweli kwamba tunahitaji nguvu zake, lakini si kutufanya tujisikie kuwa na nguvu na thamani, lakini ili tuweze kumheshimu, kuakisi tabia yake na kufurahia uhusiano wake. Watu wengi hutenda matendo mema, husali kwa muda mrefu na kujinyima mengi ili kupata kibali cha Mungu na kupata nguvu Zake. Dini kama hiyo ni tupu na haina upendo wa kweli.

1 Wakorintho 13:1-3 Nijaposema kwa lugha za wanadamu na za malaika, kama sina upendo, nimekuwa shaba iliayo na upatu uvumao. [2] Tena nijapokuwa na unabii, na kujua siri zote na maarifa yote, nijapokuwa na imani timilifu kiasi cha kuweza kuhamisha milima, kama sina upendo, si kitu mimi. [3] Tena nikitoa mali zangu zote kuwalisha maskini, tena nikijitoa mwili wangu niungue moto, kama sina upendo, hainifaidii kitu.

C. Safari ya Kuelekea kwa Asiyonekana

Ni kwa sababu hizi kwamba mfumo wa huduma ya Patakatifu uliundwa, ili kuwaongoza waabudu wake kurudi kwenye asiyonekana, kwenye uhusiano. Utakumbuka kutoka kwenye utangulizi wetu wa Patakatifu kwamba mabadiliko haya kutoka kwenye yanayoonekana hadi yasiyoonekana yameonyeshwa wazi.

<p style="text-align: center;">PANAPONEKA</p> <p style="text-align: center;">Madhabahu ya Kafara</p> <div style="text-align: center;"></div> <p style="text-align: center;">Mbao za Mawe</p>	<p style="text-align: center;">PASIPONEKAN</p> <p style="text-align: center;">Sanduku la Agano</p> <div style="text-align: center;"></div> <p style="text-align: center;">Vibao vya moyo</p>
--	--

Swali ambalo lazima liibuliwe ni: ikiwa ufalme wa Mungu umejikita katika mambo yasiyoonekana, basi kwa nini aliwapa Waisraeli mfumo ambao ulikuwa unaonekana sana? Jibu la swali hilo liko katika ukweli kwamba Mungu hukutana nasi mahali tulipo. Ili kuwafundisha Israeli kanuni za kweli za ufalme wake, Mungu alipaswa kuwapa kielelezo katika kuonekana kwa jinsi hii ilifanya kazi. Ni lazima ikumbukwe hata hivyo, kwamba kipengele kitakatifu zaidi cha ibada hakikuwahi kuonekana kwa waabudu. Samani nzuri za dhahabu, sanduku la agano na amri hazikuonekana kamwe isipokuwa kwa imani. Pia, kulikuwa na ukuta kuzunguka Patakatifu ambao ulizua watu kuona chochote kutokea nje. Vitu vya kweli vilivyoonekana ambavyo waabudu waliona ni madhabahu ya dhabihu, mwana-kondoo aliyechinjwa na birika la maji kwa ajili ya utakaso. Mengine yalifichwa isipokuwa makuhani waliotenda kwa niaba yao.

Ni muhimu sana kukumbuka kwamba kusudi la safari ya Patakatifu ni kuandika sheria ya Mungu mioyoni mwetu, mahali pasipoweza kuonekana. Ili kufanya hivyo kwa ufanisi, mchakato wa safari lazima uwe kupitia mawazo ya mwabudu.

Tukiwa na hilo akilini, tunaweza kuelewa ni kwa nini Yesu angetaka kubadili mtazamo wa Waisraeli kutoka kwenye vitu vya hekalu duniani, na kuwaweka juu ya mambo halisi ya mbinguni yasiyoonekana. Jambo la kuvutia kuhusu Patakatifu hapa duniani ni kwamba palikuwa ni nakala asilia ya pasipoonekana pa mbinguni.

Waebrania 8:1-5 Basi, katika hayo tunayosema, neno lililo kuu ndilo hili: Tunaye kuhani mkuu wa namna hii, aliyeketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Ukuu mbinguni, [2] mhudumu wa patakatifu, na wa ile hema ya kweli, ambayo Bwana aliweka wala si mwanadamu. [3] Maana kila kuhani mkuu huwekwa ili atoe vipawa na dhabihu; kwa hiyo lazima huyu naye awe na kitu cha kutoa. [4] Kama angekuwa juu ya nchi, asingekuwa kuhani; maana wako watoao sadaka kama iagizavyo sheria; [5] watumikiao mfano na kivuli cha mambo ya mbinguni, kama Musa alivyoagizwa na Mungu, alipokuwa tayari kuifanya ile hema; maana asema, Angalia ukavifanye vitu vyote kwa mfano ule ulioonyeshwa katika mlima.

Ilikuwa ni nia ya Mungu kila mara kuhamisha mtazamo wa watu kutoka kwenye kile kinachoonekana hadi kisichoonekana, ili kazi ya kuandika sheria Yake katika mioyo ya watu Wake ifaulu. Hii ilikuwa moja ya vipengele muhimu vya huduma ya Yesu: kuhamisha mawazo ya watu kwenda mbinguni.

Luka 17:20-21 Na alipoulizwa na Mafarisayo, Ufalme wa Mungu utakuja lini? Aliwajibu akawaambia, ufalme wa Mungu hauji kwa kuuchunguza; [21] wala hawatasema, Tazama, upo huku, au, kule, kwa maana, tazama, ufalme wa Mungu umo ndani yenu.

Yesu aliwaambia waziwazi Mafarisayo kwamba ufalme wa Mungu hauonekani kwa macho, bali kutoka ndani ya mtu. Hakungekuwa na maonyesho makubwa ya kuwashawishi viongozi wa Kiyahudi juu ya ufalme huu; ilitidi uingie kwenye huo ufalme kwa imani. Mabadiliko haya ya kufikiri yanathibitishwa vizuri katika mazungumzo kati ya Yesu na yule mwanamke kisimani.

Yohana 4:19-24 Yule mwanamke akamwambia, Bwana, naona ya kuwa u nabii! [20] Baba zetu waliabudu katika mlima huu, nanyi husema ya kwamba huko Yerusalemu ni mahali patupasapo kuabudia. [21] Yesu akamwambia, Mama, unisadiki, saa inakuja ambayo hamtamwabudu Baba katika mlima huu, wala kule Yerusalemu. [22] Ninyi mnaabudu msichokijua; sisi tunaabudu tukijuacho; kwa kuwa wokovu watoka kwa Wayahudi. [23] Lakini saa inakuja, nayo sasa ipo, ambayo waabuduo halisi watamwabudu Baba katika roho na kweli. Kwa maana Baba awatafuta watu kama hao wamwabudu. [24] Mungu ni Roho, nao wamwabuduo yeye imewapasa kumwabudu katika roho na kweli.

Mwanamke huyo alipoona kwamba Yesu anaelewa mambo ya kiroho, alimwuliza mara moja kuhusu sehemu au mahali pazuri pa kuabudu. Mawazo yake yalilenga juu ya kimwili na kijiografia. Lakini Yesu alimwambia kwamba ibada ya kweli haimaanishi kukazia fikira majengo na maeneo ya kidunia. Si majengo yanayopafanya mahali pawe patakatifu, bali ni Roho wa Mungu anayefanya mahali pawe patakatifu. Alimuelekeza

mwanamke huyu kwenye ibada ya kweli: kuabudu katika roho (yasiyoonekana) na kweli. Vitu ambavyo Mungu alikuwa ametoa vya kuonekana vilikuwa vya thamani tu katika kuelekeza kwenye visivyoonekana.

D. Shetani Anatafuta Kufunga Mlango kwenye Visivyoonekana

Uhakika uleule wa kwamba Mungu alikuwa ametoa Patakatifu panapoonekana kama kitabu cha somo ulimaanisha kwamba kilitumiwa na Shetani kuwafanya Waisraeli wakazie fikira mfumo huu wa ibada unaoonekana. Ikiwa angeweza kuweka uangalifu wao kwenye mfumo wa hekalu la kidunia, basi angeweza kuziba akili zao zisigeuke kuelekea uhalisi wa kimbingu na Patakatifu pa kweli pasipoonekana (kwa wanadamu) mbinguni.

Tukijifunza kwa makini mazungumzo kati ya Yesu na viongozi wa Kiyahudi, suala hili linajitokeza tena na tena.

Yohana 3:3-12 Yesu akajibu, akamwambia, Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa mara ya pili, hawezi kuuona ufalme wa Mungu. [4] Nikodemo akamwambia, Awezaje mtu kuzaliwa, akiwa mzee? Aweza kuingia tumboni mwa mamaye mara ya pili akazaliwa? [5] Yesu akajibu, Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuingia ufalme wa Mungu. [6] Kilichozaliwa kwa mwili ni mwili; na kilichozaliwa kwa Roho ni roho. [7] Usistaajabu kwa kuwa nilikuambia, Hamna budi kuzaliwa mara ya pili. [8] Upepo huvuma upendako, na sauti yake waisikia, lakini hujui unakotoka wala unakokwenda; kadhalika na hali yake kila mtu aliyezaliwa kwa Roho. [9] Nikodemo akajibu, akamwambia, Yawezaje kuwa mambo haya? [10] Yesu akajibu, akamwambia, Je! Wewe u mwalimu wa Israeli, na mambo haya huyafahamu? [11] Amin, amin, nakuambia kwamba, Lile tulijualo twalinena, na lile tuliloliona twalishuhudia; wala ushuhuda wetu hamwukubali. [12] Ikiwa nimewaambia mambo ya duniani, wala hamsadiki, mtasadiki wapi niwaambiapo mambo ya mbinguni?

Yesu alimwambia Nikodemo kwamba lazima azaliwe mara ya pili ambapo, katika usomaji wake halisi zaidi, inamaanisha kuzaliwa kutoka juu au kwa asiyeonekana. Kisha Yesu akaendelea kueleza utendaji usioonekana wa Roho wa Mungu ambao jicho haliwezi kuona. Nikodemo alijitahidi kuelewa lengo hili lisiloonekana.

Shetani alilazimika kuwazuia Waisraeli wasimfuate Yesu kutoka duniani kurudi mbinguni akilini mwao. Ikiwa mtazamo wao ungeelekezwa kwenye mambo halisi yasiyoonekana, wangepoteza kupendezwa na mfumo wa ibada unaoonekana wa kidunia ambao ulikuwa njia ya uhibitaji ambayo viongozi wa Kiyahudi walikuwa nayo juu ya watu. Kwa kuzingatia hili, kila wakati Yesu alipozungumza juu ya mabadiliko haya, ilionekana kama shambulio la viongozi wa Kiyahudi na msingi wao wa nguvu.

Yohana 2:18-21 Basi Wayahudi wakajibu, wakamwambia, Ni ishara gani utuonyeshayo, kwamba unafanya haya? [19] Yesu akajibu, akawaambia, Livunjeni hekalu hili, nami katika siku tatu nitalisimamisha. [20] Basi Wayahudi wakasema, Hekalu hili lilijengwa katika muda wa miaka arobaini na sita, nawe utalisimamisha katika siku tatu? [21] Lakini yeye alinena habari za hekalu la mwili wake.

Wayahudi walitaka ishara ya nje au inayoonekana ya mamlaka ya Yesu, lakini katika jibu lake kwao Yesu alizungumza juu ya yasiyoonekana badala ya yanayoonekana. Mfumo mzima wa Patakatifu ulikuwa ni kielelezo cha Yesu - wakala mtiifu wa kimungu. Lengo zima la mfumo huu lilikuwa ni kuwafanya watu kama Yesu katika tabia, na tabia haionekani moja kwa moja kwa macho.

Cha kusikitisha, Wayahudi walikataa kuhama pamoja na Kristo katika kufikiri kwao kwenye makao yasiyoonekana na badala yake wakang'ang'ania hekalu lao la kidunia. Inafurahisha kutambua kwamba ilikuwa kwa msingi wa kauli hii – “Vunjeni hekalu hili” - ndipo Wayahudi walimhukumu Yesu kifo.

Mathayo 26:61-65 Hata baadaye wawili wakatokea, wakasema, Huyu alisema, Naweza kulivunja hekalu la Mungu, na kulijenga kwa siku tatu. [62] Kisha Kuhani Mkuu akasimama

akamwambia, Hujibu neno? Hawa wanakushuhudia nini? [63] Lakini, Yesu akanyamaza. Kuhani Mkuu akamwambia, Nakuapisha kwa Mungu aliye hai, utuambie kama wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu. [64] Yesu akamwambia, Wewe umesema; lakini nawaambieni, Tangu sasa mtamwona Mwana wa Adamu ameketi mkono wa kuume wa nguvu, akija juu ya mawingu ya mbinguni. [65] Ndipo Kuhani Mkuu akararua mavazi yake, akisema, Amekufuru; mna haja gani tena ya mashahidi? Tazameni, sasa mmesikia hiyo kufuru yake;

Mtazamo huu wa kustaajabisha juu ya hekalu la kidunia, uliobuniwa kwa ujanja na Shetani kupitia uwongo wake wa uwezo wa asili unaosababisha kukazia fikira zinazoonekana, ulisababisha msiba mkubwa kwa Israeli. Walikosa maana ya huduma walizopewa na wakamkataa Mtu yule yule aliyekuwa kiini cha mfumo wao wa ibada. Katika juhudi ya shauku na kukata tamaa, Yesu alitaka kuamsha akili zao kwa tamaa yao ya kipumbavu kwa yanayoonekana.

Mathayo 23:16-25 Ole wenu viongozi vipofu, ninyi msemao, Mtu atakayeapa kwa hekalu, si kitu; bali mtu atakayeapa kwa dhahabu ya hekalu, amejifunga [17] Wapumbavu ninyi na vipofu; maana ni ipi iliyo kubwa, ile dhahabu, au lile hekalu liitakasalo dhahabu? [18] Tena, Mtu atakayeapa kwa madhabahu, si kitu; bali mtu atakayeapa kwa sadaka iliyo juu yake, amejifunga. [19] Vipofu ninyi; maana ni ipi iliyo kubwa, ile sadaka, au ile madhabahu iitakasayo sadaka? [20] Basi yeye aapaye kwa madhabahu, huapa kwa hiyo, na kwa vitu vyote vilivyo juu yake. [21] Naye aapaye kwa hekalu, huapa kwa hilo, na kwa yeye akaaye ndani yake. [22] Naye aapaye kwa mbingu, huapa kwa kiti cha enzi cha Mungu, na kwa yeye aketiye juu yake. [23] Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnalipa zaka za mnanaa na bizari na jira, lakini mmeacha mambo makuu ya sheria, yaani, adili, na rehema, na imani; hayo imewapasa kuyafanya, wala yale mengine msiyaache [24] Viongozi vipofu, wenye kuchuja mbu na kumeza ngamia. [25] Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnasafisha nje ya kikombe na chano, na ndani yake vimejaa unyang'anyi na kutokuwa na kiasi.

Cha kusikitisha ni kwamba hawakusikiliza, na mfumo uleule ambao ulikusudiwa kuleta moyo kwenye maisha yenye kusitawi uliachwa katika hali ambayo ufalme wa Shetani unaufanya - ukiwa.

Mathayo 23:37-38 Ee Yerusalemu, Yerusalemu, uwauaye manabii, na kuwapiga kwa mawe wale waliotumwa kwako! Ni mara ngapi nimetaka kuwakusanya pamoja watoto wako, kama vile kuku avikusanyavyo pamoja vifaranga vyake chini ya mabawa yake, lakini hamkutaka! [38] Angalieni, nyumba yenu mmeachiwa hali ya ukiwa.

E. Wafuasi wa Kristo Wanahama kutoka kwenye Mikondo ya Kidunia hadi kwenye Chanzo cha Mbinguni

Mabadiliko haya ya kufikiri yalikuwa magumu kukubalika hata kwa wanafunzi wa Kristo. Hawakuweza kuelewa kwa nini alihitaji kurudi mbinguni na kuwa asiyeonekana kwao.

Yohana 13:36-37 Simoni Petro akamwambia, Bwana, unakwendapi? Yesu akamjibu, Niendako huwezi kunifuata sasa; lakini utanifuata baadaye. [37] Petro akamwambia, Bwana, kwa nini mimi nisiweze kukufuata sasa? Mimi nitautoa uhai wangu kwa ajili yako.

Yohana 14:1-5 Msifadhaike mioyoni mwenu; mnamwamini Mungu, niaminini na mimi. [2] Nyumbani mwa Baba yangu mna makao mengi; kama sivyo, ningaliwaambia; maana naenda kuwaandalia mahali. [3] Basi mimi nikienda na kuwaandalia mahali, nitakuja tena niwakaribishe kwangu; ili nilipo mimi, nanyi mwepo. [4] Nami niendako mwaijua njia. [5] Tomaso akamwambia, Bwana, sisi hatujui uendako; nasi twaijuaje njia?

Ikiwa Yesu hangerudi mbinguni, asili yetu ya kibinadamu ingezingatia utu wake wa kimwili badala ya tabia yake. Yesu alipaswa kurudi mbinguni ili akili zetu zijifunze kufikiri katika mambo yasiyoonekana. Habari njema ilikuwa kwamba Yesu bado angekuwepo kupitia Roho wake. Bado angeweza kuwafariji watu wake huku akiwa haonekani kwao. Kupitia Roho Mtakatifu, Yesu angeweza kukamilisha kazi ya kuandika sheria Yake; Tabia yake ndani ya mioyo yao.

Yohana 14:16-18 Nami nitamwomba Baba, naye atawapa Msaidizi mwingine, ili akae nanyi hata milele; [17] ndiye Roho wa kweli; ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa kuwa haumwoni wala haumtambui; bali ninyi mnamtambua, maana anakaa kwenu, naye atakuwa ndani yenu. [18] Sitawaacha ninyi yatima; naja kwenu.

Yohana 16:4-7 Lakini nimewaambia hayo, ili makusudi saa ile itakapokuja myakumbuke ya kuwa mimi naliwaambia. [5] Lakini sasa mimi naenda zangu kwake yeye aliyenipeleka, wala hakuna mmoja wenu aniulizaye, Unakwendapi? [6] Ila kwa sababu nimewaambia hayo huzuni imejaa mioyoni mwenu. [7] Lakini mimi nawaambia iliyo kweli; yawafaa ninyi mimi niondoke, kwa maana mimi nisipoondoka, huyo Msaidizi hatakuja kwenu; bali mimi nikienda zangu, nitampeleka kwenu.

Kama vile hekalu lilivyohitaji kutoonekana, ndivyo Yesu alivyohitaji kutoonekana. Hii yote ilikuwa sehemu ya mchakato wa kuhama kutoka kwenye mfumo unaonekana wa msingi wa nguvu hadi mfumo wa uhusiano usioonekana. Ni ajabu jinsi gani kujua kwamba Yesu bado yu pamoja nasi kwa njia ya Roho Wake. Anayejua majaribu na huzuni zetu na kuelewa changamoto za maisha ya mwanadamu bado yuko pamoja nasi na anatufariji. Kama Yesu alivyosema, ilikuwa muhimu kwamba Yeye aondoke kama utambulisho unaonekana na kurudisha kupitia Roho utambulisho usioonekana, ili kwamba kazi halisi ya kubadilisha mioyo yetu iweze kukamilishwa pale ilipohitajika - katika ulimwengu usioonekana, wa uhusiano.

Sehemu kubwa ya Agano Jipya iliyosalia ni juu ya mabadiliko haya ya kufikiria kwenye yasiyoonekana na majaribio ya Shetani kuzuia mabadiliko haya.

Matendo ya Mitume 6:7-15 Neno la Mungu likaenea; na hesabu ya wanafunzi ikazidi sana katika Yerusalemu; jamii kubwa ya makuhani wakaitii ile Imani. [8] Na Stefano, akijaa neema na uwezo, alikuwa akifanya maajabu na ishara kubwa katika watu. [9] Lakini baadhi ya watu wa sinagogi lililoitwa sinagogi la Mahuru, na la Wakirene, na la Waiskanderia, na la wale wa

Kilikia na Asia, wakaondoka na kujadiliana na Stefano; [10] lakini hawakuweza kushindana na hiyo hekima na huyo Roho aliyesema naye. [11] Hata wakashawishi watu waliosema, Tumemsikia mtu huyu akinena maneno ya kumtukana Musa na Mungu [12] Wakawataharakisha watu na wazee na waandishi, wakamwendea, wakamkamata, wakampeleka mbele ya baraza. [13] Wakasimamisha mashahidi wa uongo waliosema, Mtu huyu haachi kusema maneno ya kufuru juu ya mahali hapa patakatifu na juu ya torati; [14] maana tumemsikia akisema kwamba Yesu huyo Mnazareti atapaharibu mahali hapa, na kuzibadili desturi tulizopewa na Musa. [15] Watu wote walioketi katika ile baraza wakamkazia macho yao, wakamwona uso wake kuwa kama uso wa malaika.

Matendo ya Mitume 7:48-60 Ila Yeye aliye juu hakai katika nyumba zilizofanywa kwa mikono, kama vile asemavyo nabii [49] Mbingu ni kiti changu cha enzi, Na nchi ni pa kuwekea miguu yangu; Ni nyumba gani mtakayonijengea? Asema Bwana, [50] Au ni mahali gani nitakapostarehe? Si mkono wangu uliofanya haya yote? [51] Enyi wenye shingo gumu, msiotahiriwa mioyo wala masikio, siku zote mnampinga Roho Mtakatifu; kama baba zenu walivyofanya, na ninyi ni vivyo hivyo. [52] Ni yupi katika manabii ambaye baba zenu hawakumwudhi? Nao waliwaua wale waliotabiri habari za kuja kwake yule Mwenye Haki; ambaye ninyi sasa mmekuwa wasaliti wake, mkamwua; [53] ninyi mliliopokea torati kwa agizo la malaika msiishike. [54] Basi waliposikia maneno haya, wakachomwa mioyo, wakamsagia meno. [55] Lakini yeye akijaa Roho Mtakatifu, akakaza macho yake, akitazama mbinguni, akauona utukufu wa Mungu, na Yesu akisimama upande wa mkono wa kuume wa Mungu. [56] Akasema, Tazama! Naona mbingu zimefunguka, na Mwana wa Adamu amesimama mkono wa kuume wa Mungu. [57] Wakapiga kelele kwa sauti kuu, wakaziba masikio yao, wakamrukia kwa nia moja, [58] wakamtoa nje ya mji, wakampiga kwa mawe. Nao mashahidi wakaweka nguo zao miguuni pa kijana mmoja aliyeitwa Sauli. [59] Wakampiga kwa mawe Stefano, naye akiomba, akisema, Bwana Yesu, pokea roho yangu. [60]

Akapiga magoti, akalia kwa sauti kuu, Bwana, usiwahesabie dhambi hii. Akiisha kusema haya akalala. Na Sauli alikuwa akiona vema kwa kuuawa kwake.

Wayahudi walidai kwamba Stefano alikuwa akigeuza mawazo ya watu kutoka kwenye hekalu la kidunia na kwa hiyo kubadilisha desturi za Musa - kiongozi wao aliyeheshimiwa sana. Stefano alijaribu kuwaambia katika kesi yake kwamba Mungu hakai katika mahekalu yaliyofanywa kwa mikono; Ufalme wake uko katika yasiyoonekana. Tena, katika jaribio la kukata tamaa la kuwafikia Wayahudi na kuwaamsha kwenye mtazamo wao wa utumwa juu ya kile kinachoonekana, Stefano alizungumza nao moja kwa moja kwamba wao na mababu zao walikuwa wamepinga mara kwa mara mtazamo usioonekana, wa kiroho. Kama ishara ya mabadiliko ambayo yalikuwa yametukia na kwamba Yesu alikuwa mbinguni kweli, Stefano alipata maono ya mbinguni, ambapo alimwona Yesu kwenye mkono wa kuume wa Baba. Hii ilikuwa nafasi ya mwisho ya Wayahudi kukubali kwamba kulikuwa na haja ya kuhama kwenda kwa yasiyoonekana. Lakini badala ya kukubali hilo, walinyamazisha sauti ya mtu aliyewasihi. Kitendo hiki kiliweka muhuri hatima yao kama taifa. Kama Yesu alivyotabiri, nyumba yao iliachwa ukiwa. Bila ulinzi wa Mungu, hekalu la Wayahudi liliharibiwa miaka 40 baadaye.

Cha kusikitisha ni kwamba hamu hii ya kulenga hekalu linaloonekana inabaki nasi leo. Mamilioni ya watu wanaamini kwamba hekalu la kidunia litajengwa upya, lakini imani hiyo inakanusha kila jambo ambalo Yesu alifundisha kuhusu kuzaliwa kutoka juu. Waabudu wa kweli wa Mungu wataabudu katika Roho - katika asiyeonekana, na kufarijiwa na Roho asiyeonekana wa Kristo mpaka atakapokuja katika mawingu ya utukufu. Tutamwona tena pale mioyo yetu itakaposafishwa na uwongo wa nyoka na pale hamu ya kuonekana itakapokuwa sio shida tena.

Nimrodi	Kanisa la Kikristo Chini ya Roma
	
1. Dikteta/Mtawala wa Kibinafsi (Mwanzo 10:10)	1. Dikteta/Mtawala jeuri (Ufu 13:16,17)
2. Wajenzi wa Jiji na Walinzi (Mwa 11:4)	2. Wajenzi na Wafanyabiashara wa Jiji (Ufu 18)
3. Utambulisho kwa Umashuhuri (Mwa 11:4)	3. Utambulisho kupitia Cheo (2 Thes 2:4)
4. Hufuata Tamaa za Kibinafsi (Rum 1:21-32)	4. Amri na Sabato Zilibadilika na kuendana na Tamaa ya Kibinafsi (Dan 7:25)
5. Imani ya Kutokufa kwa Nafsi (Mwa 3:4)	5. Imani ya Kutokufa kwa Nafsi (Katekisimu)
6. Mwokozi kama Mkombozi na Mtiishaji Mwenye Kiburi Amewezeshwa na Ibada ya Jua na Asili	6. Mwokozi kama Mkombozi na Mtiishaji Mwenye Kiburi - Papa, Amewezeshwa na Ibada ya Siku ya Jumapili na Sheria ya Asili.
7. Ibada inayolenga Kinachoonekana	7. Ibada inayolenga Kinachoonekana

Sura ya 21

Patakatifu pa Mbinguni na Kazi ya Yesu Iliyokanyagwa Chini ya Miguu

Katika sura hii tutaona jitihada za Shetani za kuwazuia watu kutazama katika ulimwengu usioonekana na kazi ya Yesu mbinguni. Vita hivi kwa kawaida vingendeshwa kupitia wazao wa kiroho wa Nimrodi ambao walishikamana na mfumo wa nguvu ya asili na kwa sababu hiyo kuzingatia kile kinachoonekana.

A. Huduma ya Kikuhani ya Yesu Mbinguni

Waebrania 4:14-16 Basi, iwapo tunaye kuhani mkuu aliyeingia katika mbingu, Yesu, Mwana wa Mungu, na tuyashike sana maungamo yetu. [15]Kwa kuwa hamna kuhani mkuu asiyeweza kuchukuana nasi katika mambo yetu ya udhaifu; bali yeye alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, bila kufanya dhambi. [16]Basi na tukikaribie kiti cha neema kwa ujasiri, ili tupewe rehema, na kupata neema ya kutusaidia wakati wa mahitaji.

Kazi ya Yesu duniani ilikuwa kuunganisha jamii ya wanadamu na njia ya baraka, kushusha milima ya kiburi na ubatili, kufunua tabia Yake iliyojisalimisha kikamilifu katika umbo la kibinadamu ili tuwe na uhakika kamili kwamba anatuelewa na kuchukua utengano kutoka kwenye njia, uliosababishwa na Adamu, hadi msalabani na kaburini. Kazi hii ilifananihwa na ua katika huduma ya Patakatifu, madhabahu ya dhabihu na birika la utakaso. Akiwa amejihakikishia ushindi huu, Kristo aliingia tena katika ulimwengu wa mbinguni usioonekana ili kuendeleza kazi Aliyokuwa amefanya kabla hajaja, lakini sasa waamini wangeweza kuomba kwa imani kubwa zaidi wakijua ukweli wa huduma Yake, na Kristo angeweza kuwapa wafuasi Wake waaminio neema hiyo waliyoihitaji.

Warumi 8:9-11 Lakini ikiwa Roho wa Mungu anakaa ndani yenu, ninyi hamwufuati mwili; bali mwaifuata roho. Lakini mtu awaye yote asipokuwa na Roho wa Kristo, huyo si wake. [10] Na Kristo akiwa ndani yenu, mwili wenu umekufa kwa sababu ya dhambi; bali roho yenu i hai, kwa sababu ya haki. [11] Lakini, ikiwa Roho yake yeye aliyemfufua Yesu katika wafu anakaa ndani yenu, yeye aliyemfufua Kristo Yesu katika wafu ataihuisha na miili yenu iliyo katika hali ya kufa, kwa Roho wake anayekaa ndani yenu.

Wafilipi 1:19 Maana najua ya kuwa haya yatanigeukia kuwa wokovu wangu, kwa sababu ya kuomba kwenu, na kuruzukiwa Roho wa Yesu Kristo;

Waefeso 1:17-21 Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa utukufu, awape ninyi roho ya hekima na ya ufunuo katika kumjua yeye; [18] macho ya mioyo yenu yatiwe nuru, mjue tumaini la mwito wake jinsi lilivyo; na utajiri wa utukufu wa urithi wake katika watakatifu jinsi ulivyo; [19] na ubora wa ukuu wa uweza wake ndani yetu tuaminio jinsi ulivyo; kwa kadiri ya utendaji wa nguvu za uweza wake; [20]a liotenda katika Kristo alipomfufua katika wafu, akamweka mkono wake wa kuume katika ulimwengu wa roho; [21] juu sana kuliko ufalme wote, na mamlaka, na nguvu, na usultani, na kila jina litajwalo, wala si ulimwenguni humu tu, bali katika ule ujao pia;

Wagalatia 4:6 Na kwa kuwa ninyi mmekuwa wana, Mungu alimtuma Roho wa Mwanawe mioyoni mwetu, aliaye, Aba, yaani, Baba.

Wafuasi wa Kristo wanapokita akili zao kwenye utu wa Yesu na kuomba msaada wa kufanana Naye, Yeye hutuma Roho Wake kwao akiwa amejaa neema, na Roho anayekaa ndani ya wafuasi wake hudhihirishwa katika upendo, furaha, amani, saburi na uvumilivu na matunda mengine yote ya Roho wa Kristo.

Ikiwa Shetani aliwaruhusu watu wa Mungu wakite fikira ya kazi hiyo nzuri ajabu ya Yesu mbinguni, wangekuwa na nguvu nyingi sana asingeweza kushinda. Ilimbidi Shetani azizuie akili za waabudu wasiangalie mbinguni na kazi ya Yesu.

B. Hali ya Kiroho ya Rumi

Bila shaka, katika hekima na ujuzi wa Mungu kujua mambo kabla hayajatokea, Alijua kwamba Shetani angetafuta kufanya hivyo na alitabiri miaka 600 kabla ya Kristo kuja duniani kwamba Shetani angefanya kazi ya kuzuia Patakatifu pa mbinguni na kuwaangamiza wafuasi wa kweli wa Mungu.

Shetani angefanya hivyo kupitia mfumo wa Babeli. Shetani alikuwa amefaulu kuwafanya Waisraeli wawe watumwa wa Babeli kimwili, na baada ya Yesu kuhamishwa na kuingia katika hali isiyoonekana, Shetani angelazimika kuwafanya Waisraeli kuwa watumwa wa kiroho. Danieli Sura ya 7 na 8 inaelezea mchakato wa jinsi ambavyo hili lingefanyika. Milki nne za ulimwengu ambazo zilifikia kilele katika Rumi ya Kipagani zingepaswa kuchukua mtazamo wa kiroho ili kushindana na wafuasi wa kweli wa Kristo. Ni kweli kwamba falme za kipagani zote zilikuwa na kipengele cha kiroho, lakini msisitizo huu mpya wa kiroho kupitia Rumi ingebidi uonekane sawa na lengo la kiroho la ufalme wa mbinguni wa Mungu. Kwa hiyo Shetani aliigeuza Rumi kuwa nguvu bandia ya kiroho pamoja na nguvu ya kidunia. Kwa kuongeza mwelekeo huu wa kiroho, angeweza kisha kuingia uwanja mpya wa vita kwa ajili ya akili za waabudu wa kweli wa Mungu, kuzuia mtazamo wao juu ya kazi ya kimbingu ya Kristo na kukata mkondo wa baraka kupitia kazi Yake ya upatanishi akiwa kuhani.

Danieli 7:19-21 Kisha nalitaka kujua maana ya yule mnyama wa nne, aliyekuwa mbali na wenziwe wote, mwenye kutisha sana, ambaye meno yake yalikuwa ya chuma, na makucha yake ya shaba; aliyekula, na kuvunja vipande vipande, na kuyakanyaga mabaki kwa miguu yake; [20] na habari za zile pembe kumi zilizokuwa kichwani mwake, na ile pembe nyingine iliyozuka, ambayo mbele yake zilianguka pembe tatu; yaani, pembe ile yenye macho, na kanwa lililonena makuu, ambayo kuonekana kwake kulikuwa hodari kuliko wenzake. [21] Nikatazama, na pembe iyo hiyo ilifanya vita na watakatifu, ikawashinda;

Mnyama wa nne, ambaye tunamjua kuwa Rumi, angekuwa “tofauti” au tofauti na falme zilizopita kwa kuwa angeongeza hali hii ya kiroho au

isiyoonekana ambayo ilikuwa bandia ya mfumo wa kweli usioonekana. Mpito huu umefunuliwa katika unabii kama pembe inayotokana na Rumi.

Danieli 8:12-13 Na jeshi likatolewa kwake pamoja na sadaka ya kuteketezwa ya daima, kwa sababu ya makosa; nayo ikaiangusha kweli hata chini; ikatenda ilivyopenda, na kufanikiwa. [13] Ndipo nikamsikia mtakatifu mmoja akinena, na mtakatifu mwingine akamwuliza huyo aliyenena, Haya maono katika habari ya sadaka ya kuteketezwa ya daima, na lile kosa lifanyalo ukiwa, yataendelea hata lini, kukanyagisha patakatifu na jeshi?

Nguvu hii ya pembe inaelezewa tena katika Danieli 8 kama kuangusha ukweli chini. Mchakato huu wa kutupwa chini ulikuwa unarudisha vipengele vyote vya mfumo wa Patakatifu kwenye vitu vinavyoonekana na kwa njia hii kazi ya kuandika sheria katika mioyo ya watu wa Mungu ingeingiliwa na kupotoshwa.

C. Mashambulizi dhidi ya Patakatifu pa Mbinguni

Katika kipindi cha karne ya 4 hadi 6 BK., kanisa la Rumi lilikazia mafundisho ya Kristo duniani. Lilifanya hivi kwa njia kuu nne:

1. Lilibadilisha sheria ya Mungu, kwa kutoa amri ya pili na ya nne. Amri ya pili ilikuwa muhimu katika kulinda mtazamo usioonekana na amri ya nne inaelekeza watu kwenye chanzo cha njia ya baraka na mahali ambapo nguvu ya kweli inatoka.
2. Lilianzisha hekalu la kidunia huko Roma ili kuelekeza mawazo ya waabudu kwenye muundo wa kidunia unaoonekana.
3. Liliweka utaratibu wa makuhani wa kidunia kusikia maungamo na kuahidi msamaha wa dhambi. Hii ilikuwa ni kuiga kazi ya Kristo na tena ingeelekeza akili za waabudu kwenye mfumo wa kidunia, unaoonekana wa ukuhani badala ya Kuhani wetu asiyeonekana katika Patakatifu pasipoonekana.

Danieli alipofikiria hali ya kutisha ya mamlaka hii ya pembe kubomoa Patakatifu pa Mungu na kuwatesa wafuasi Wake, alijiuliza ni muda gani hilo lingendelea. Katika kujibu hili malaika anauliza swali hili hili: Nguvu hii ya pembe itaruhusiwa hadi lini kukanyaga Patakatifu pa Mungu, sheria yake na watu wake?

Jibu linakuja mara moja:

Danieli 8:14 Akamwambia, Hata nyakati za jioni na asubuhi elfu mbili na mia tatu; ndipo patakatifu patakapotakaswa.

Neno kutakaswa pia linamaanisha kurejeshwa. Patakatifu pangerudishwa mahali pake pa mbinguni pazuri katika akili za watu. Pangerudishwa kwa asiyeonekana ili kazi ya kuandika sheria mioyoni mwa watu ikamilike. Tutaangalia ni lini kipindi hiki cha siku 2300 kitakapokamilika katika sura inayofuata, lakini kabla ya hapo tunataka kuangalia mambo machache zaidi kuhusu nguvu ya pembe.

Kama vile Wayahudi walivyojaribu kumpinga Yesu na huduma yake inayoonekana kwa miaka 3½ halisi na kumzuia asibadilishe mawazo ya watu kwenye ukweli kwamba lazima wazaliwe kutoka juu, ndivyo nguvu ya pembe ya Danieli 8 ingempinga Yesu kwa miaka 3½ ya kiroho au miaka ya kinabii na kuwafanya watu kujikita kwenye mfumo wa ibada inayoonekana duniani.

Danieli 7:25 Naye atanena maneno kinyume chake Aliye juu, naye atawadhoofisha watakatifu wake Aliye juu; naye ataazimu kubadili majira na sheria; nao watatiwa mikononi mwake kwa wakati, na nyakati mbili, na nusu wakati.

“Wakati” ni sawa na mwaka mmoja, “nyakati” ni sawa na miaka miwili na “mgawanyo wa wakati” ni sawa na ½ mwaka, sawa na miaka 3½. Wakati, nyakati na mgawanyo wa wakati ni sawa na siku 1260 za kinabii ambazo ni sawa na miaka 1260 halisi. Kanisa la Kirumi lilikuwa na mamlaka zaidi tangu wakati wa 538 A.D. wakati Ostrogoths walipoangamizwa (mamlaka ya mwisho ya Kiariani iliyosimama kinyume na njia ya Roma), ingawa hadi 1798 wakati Papa alipochukuliwa mateka na Ufaransa. Kitabu cha Ufunuo kinazungumza juu ya hali hii kama ifuatavyo:

Ufunuo 13:5-8 Naye akapewa kinywa cha kunena maneno makuu, ya makufuru. Akapewa uwezo wa kufanya kazi yake miezi arobaini na miwili. Akafunua kinywa chake amtukane Mungu, na kulitukana jina lake, na maskani yake, nao wakaao mbinguni. Tena akapewa kufanya vita na watakatifu na kuwashinda, akapewa uwezo juu ya kila kabila na jamaa na lugha na taifa. Na watu wote wakaao juu ya nchi watamsujudu, kila ambaye jina lake halikuandikwa katika kitabu cha uzima cha mwanakondoo, aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya dunia.

Miezi 42 ni sawa na miaka 3½ ambayo ni sawa na siku 1260 za kinabii au miaka 1260 halisi.⁴⁷ Kazi hii ya mamlaka ya pembe ilikata njia ya baraka na kwa mara nyingine tena ikavunja ufalme wa familia ya Mungu. Mioyo ya watu wa Mungu ilifanywa kuwa migumu tena na mfumo huu wa ibada ya uwongo na kuachwa ukiwa. Hii ndiyo sababu nguvu hii inajulikana kama chukizo la uharibifu.

Danieli 8:13 Ndipo nikamsikia mtakatifu mmoja akinena, na mtakatifu mwingine akamwuliza huyo aliyenena, Haya maono katika habari ya sadaka ya kuteketezwa ya daima, na lile kosa lifanyalo ukiwa, yataendelea hata lini, kukanyagisha patakatifu na jeshi?

Kipindi hiki cha historia kinaitwa kwa usahihi ‘Zama za Giza’. Nuru ya ukweli ilifichwa chini ya mfumo wa ibada ambao ulishambulia sheria ya Mungu, Patakatifu na familia.

D. Nguvu ya Pembe Hushambulia Ufalme wa Familia.

Kama tulivyojifunza hapo awali, uumbaji wa Adamu na Hawa katika uhusiano wa kichwa na utii ulikuwa katika mfano wa Baba na Mwana. Uhusiano wa Baba na Mwana ndio kusudio la mbinguni.

Mfumo wa Kirumi ulimtambulisha Mariamu kama mama wa Mungu, na kupitia fundisho hili ulianzisha uhusiano wa msingi wa mbinguni kuwa mama na mwana, sawa kabisa na jinsi Nimrodi na Semiramisi

⁴⁷ Ufunuo 11:2,3

walivyoonekana katika Babeli ya asili. Uhusiano wa mama na mwana hauakisi uhusiano wa Baba na Mwana wa mbinguni na unaharibu njia ya baraka.

Kanisa la Kirumi pia lilianzisha maoni yaliyochanganyikiwa kuhusu Mungu kama viumbe watatu katika hali moja halisi.⁴⁸ Hilo lilitokeza mkanganyiko mkubwa zaidi kuhusu majukumu ya Mungu kama Baba na Mwana. Zaidi ya hayo ilikuwa ni dhana ya Mungu kuwachoma wenye dhambi kuzimu milele na milele. Hii haikuwa taswira ya Baba mwenye upendo, bali mtawala mkali kama Nimrodi ambaye aliwaangamiza adui zake kwa kulipiza kisasi. Hata kifo cha Kristo msalabani kilionyeshwa kama kuridhika kwa kisasi kwa umwagaji damu. Mafundisho haya yote yameharibu sana taswira ya Mungu kama Baba wa mbinguni anayetupenda na Mwana mtiifu ambaye anatuonyesha jinsi ya kuendelea kushikamana na chanzo cha baraka.

Ili kushambulia zaidi familia, kanisa la Roma lilikataza viongozi wake kuoa. Ndoa, iliyofanywa ipasavyo, ndiyo onyesho lenye nguvu zaidi la ufalme wa Mungu, na hili Shetani hangeweza kulivumilia. Biblia inatuambia wazi kwamba wazee au maaskofu wa kanisa la Mungu wanapaswa kuwa mume wa mke mmoja, na kwa hili wangeelewa kanuni za baraka. Viongozi wa kanisa walidharau kanuni hii na viongozi wake wanafanya kazi kama Askofu bila kuwa mume. Mwanamume kama huyo hafai kwa kiasi kikubwa kuwa mchungaji wa kundi la Mungu kutoka katika muktadha wa ufalme wa familia.

Hali hii mbaya inawezaje kutokea? Kama katika siku za Samweli ambapo viongozi wa Israeli walitaka kuwa kama mataifa mengine na hawakutaka kuwa tofauti, ndivyo kanisa la Kikristo lilivyoona ni vigumu kuwa tofauti sana, kuwa na mfumo wa ibada ambao ulizingatia uhusiano na kutoonekana.

Wakristo walitamkwa kuwa wakana Mungu, kwa sababu walikuwa hawana mahekalu, madhabahu, wahasiriwa, makuhani na fahari zote ambamo watu wachafu wanadhani kiini cha dini kinajumuisha. Kwani watu ambao hawajaelimika

⁴⁸ Tazama Imani ya Athanasia

wana mwelekeo wa kukadiria dini kwa kile kinachokutana na macho. Ili kunyamazisha shtaka hili, wasomi wa Kikristo walifikiri kuanzisha baadhi ya desturi za nje ambazo zingegusa hisia za watu, ili waweze kujidumisha wenyewe kwa kweli kumiliki vitu hivyo vyote ambavyo Wakristo walishtakiwa kuwa ni ufukara, ingawa kwa namna mbalimbali. A.T Jones - *The Secrets of Sun Worship and the Great Falling Away*, uk 32.

Kuanzishwa kwa ibada hizi za nje au zinazoonekana kulifungua mlango kwa nguvu hii ya pembe kutokea na kuwachukua tena watu wa Mungu mateka. Wakiwa utumwani, watu wa Mungu hawakuweza tena kushika sheria Yake ya ulinzi au kuendelea kushikamana na huduma ya ukuhani ya Yesu, na hivyo hawangekuwa na nguvu walizohitaji kushinda uwongo wa nyoka.

E. Mapigo ya Hukumu Yametumwa Kumwachilia Mwanamke

Kama vile Mungu alivyoachilia mapigo makuu au hukumu juu ya Misri ili kuwezesha kuachiliwa kwa mwanamke, Sara, kutoka katika utumwa wake; kwa hiyo wakati mwanamke (kanisa la Israeli) alipokuwa mateka tena, Mungu alitoa hukumu juu ya Babeli ya kiroho ili kuruhusu mwanamke huyo kufunguliwa tena. Hukumu hizi zimefafanuliwa kwa kina katika baragumu za Ufunuo 8, 9 na 11.

Hukumu zilikuja dhidi ya Rumi katika awamu zake zote mbili za kipagani na za kipapa. Baragumu nne za kwanza zilileta Rumi ya kipagani kwenye magoti yake; na baragumu ya 5 na 6 inaelezea kazi ya dola ya Kiislamu na Mapinduzi ya Ufaransa, ambayo yalidhoofisha mfumo wa upapa na kisha kuupa jeraha la mauti.

Ilikuwa baada ya jeraha hili la mauti ndipo ujuzi uliongezeka na njia ilifunguliwa kwa ajili ya kurejesha kanuni za kweli za ufalme wa Mungu ili kurejeshwa tena. Kama vile Musa alivyotumiwa kuwaongoza watu wa Mungu kwenye amri na Patakatifu, jambo lile lile lingetokea wakati ambapo Israeli wangekusanywa tena mara ya pili.

Jambo lingine kuu, bila shaka, lililohitaji kurejeshwa lilikuwa baraka au jukumu la uzazi la baba na kufufua mfumo wa familia. Ingekuwa kazi ya Eliya kuleta hili kabla tu ya kurudi kwa Yesu.

Malaki 4:5-6 Angalieni, nitawapelekea Eliya nabii, kabla haijaja siku ile ya BWANA, iliyo kuu na kuogofya. [6] Naye ataigeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto wao, na mioyo ya watoto iwaelekee baba zao, ili nisije nikaipiga dunia kwa laana.

Ni kwenye hadithi hii tunayoigeukia. Harakati ingetokea mwishoni mwa miaka 2300 ya Patakatifu kukanyagwa chini ambayo ingerudisha sheria, Patakatifu pa mbinguni na mtazamo wa kweli wa uhusiano wa Baba na Mwana.

Sura ya 22

Kukusanywa kwa Israeli kwa Mara ya Pili - Kuinuka kwa Harakati ya Majilio na Ujumbe wa Eliya.

Katika sura ya mwisho tuliona jinsi Danieli alivyozungumza juu ya nguvu hii ya pembe ambayo ingezuka na kukanyaga mfumo wa ibada ya Patakatifu pa Kristo kwa kubadilisha mambo muhimu ya mfumo wa ibada kutoka kwenye usioonekana kurudi kwenye unaoonekana, lakini kwa sura iliyobadilishwa kutoka kwenye ile asilia. Tuliona kwamba nguvu hii ilikuwa ni kanisa la Kirumi. Miongoni mwa mambo mengi ambayo ilibadilisha, ilijaribu kubadilisha sheria ya Mungu katika maeneo mawili muhimu, kuondoa amri ya pili ambayo ililinda dhidi ya ibada ya sanamu na ibada inayoonekana ya kiibada na kisha amri ya nne ambayo ilielekeza kwa mwanzilishi wa uzima na chanzo cha baraka.

Katika Danieli 8, swali liliulizwa, mamlaka hii ingeendelea hadi lini? Jibu likaja “Hata siku 2300; ndipo Patakatifu patakapotakaswa (kurejeshwa).” Tutabainisha mwisho wa kipindi hiki cha wakati hivi karibuni, lakini kwanza tunataka kuangalia matukio yaliyosababisha kilele cha siku 2300.

Kurejeshwa kwa Patakatifu kungehitaji mchakato wa kutambua kwamba vipengele vyote vya mfumo wa Patakatifu vilikuwa mbinguni katika ulimwengu usioonekana. Utaratibu huu ulianza na Matengenezo ya karne ya 16.

A. Matengenezo Yanaanza Ufufuaji wa Mtazamo Usioonekana

Karibu na wakati wa karne ya 16 baadhi ya wanaume walikuwa wanaanza kutilia shaka uadilifu wa Kibiblia wa Kanisa la Roma. Hadi wakati huu watu wachache sana walikuwa na Biblia au wangeweza kujisomea wenyewe, na waliamini tu viongozi wa kanisa kuwaongoza juu ya mambo ya kiroho. Lakini karibu wakati huu, mashine ya uchapishaji ilivumbuliwa na vitabu vilianza kuongezeka haraka. Biblia ilikuwa ikitolewa kwa wingi katika lugha kadhaa kiasi cha kukasirisha na kufadhaisha Kanisa la Roma. Miongoni mwa wale waliokuwa wakijifunza Biblia kwa makini alikuwa Martin Luther.

Sifa kuu ya Kanisa la Roma ilikuwa Misa. Misa ilikuwa sherehe ambapo kuhani angeita utu wa Kristo kutoka mbinguni ndani ya mkate wa ushirika. Kwa kula mkate huu, muumini atapata msamaha wa dhambi zake. Sherehe hii ilichukua mwelekeo mbali kabisa na kazi ya kweli ya Yesu mbinguni. Pia iliwafanya watu wamwone Yesu katika mkate wa ushirika. Mkate huu kwa hakika uliabudiwa na kanisa kama Mungu, ukiukaji wa wazi wa amri dhidi ya ibada ya sanamu.

Martin Luther alijibu baada ya kujifunza Biblia kwa makini:

“Misa katika Upapa lazima iwe chukizo kubwa zaidi na la kutisha sana, kwani inapingana moja kwa moja na kwa nguvu na kifungu hiki kikuu, [Yesu alikufa na kufufuka kwa ajili ya Kuhesabiwa haki kwetu] na bado juu na kabla ya ibada nyingine zote za sanamu za kipapa imekuwa ndiyo kuu na ya pekee zaidi. Kwa maana imechukuliwa kwamba dhabihu hii au kazi ya Misa, ingawa inafanywa na mtu mwovu (na aliyeachwa), inawaweka huru watu kutoka kwenye dhambi, katika maisha haya na pia katika toharani, wakati Mwanakondoo wa Mungu pekee ndiye anayepaswa kufanya hivi.” Martin Luther, *The Smalcald articles*, ukurasa wa 10.

Luther alipoendelea kuandika na kuwasilisha, watu kadhaa walianza kuona hali ya utumwa ambayo kanisa lilikuwa ndani yake. Martin Luther hata aliandika kitabu kitiwacho *The Babylonian Captivity*, ambamo alionyesha mafundisho mengi ya uongo yaliyokuwa yakitumikisha akili za watu.

Mwanahistoria J.A Wylie alifanya tathmini ya kuvutia sana ya kile kilichokuwa kikitokea wakati huu:

“Badala ya viongozi ambao hifadhi yao ya mamlaka ilikuwa kwenye Milima Saba, ambapo ilipitishwa chini kwa njia ya mnyororo wa ajabu ambao uliunganisha mapadre wengine wote na Papa, kama vile kebo inavyopeleka cheche ya umeme kutoka bara hadi bara, walirejesha ukuhani wa kiulimwengu wa waumini. Chemchemi yao ya nguvu iko mbinguni; imani kama mnyororo huwaunganisha nayo; Roho Mtakatifu ni mafuta ambayo wamepakwa; na dhabihu wanazotoa si zile za kafara, ambazo zimetimizwa mara moja tu na Kuhani wa Milele, bali ni za mioyo iliyosafishwa kwa imani, na maisha ambayo neema hiyo hiyo ya kimungu huzaa matunda katika utakatifu. Haya yalikuwa mapinduzi makubwa. Amri ya kale na iliyoimarishwa ilikomeshwa; ilianzishwa tofauti kabisa.” The History of Protestantism, by Rev J.A. Wylie, Vol 1, ukurasa wa 843.

Kauli hii inabainisha wazi suala hilo. Mfumo wa Kirumi ulikuwa umewageuza watu kutoka kwenye chemchemi ya uzima hadi kwenye chemchemi yake ya uongo ambayo haizalishi uhai.

Yeremia 2:13 Kwa maana watu wangu hawa wametenda maovu mawili; wameniacha mimi, niliye chemchemi ya maji ya uzima, wamejichimbia mabirika, mabirika yavujayo, yasiyoweza kuweka maji.

Wanamatengenezo walielekeza mawazo yao mbinguni, ambako chanzo cha kweli cha nguvu kilikuwa kinatoka. Walijiunganisha na Yesu, Kuhani wa kweli, na kuomba moja kwa moja Kwake kwa ajili ya uwezo na nguvu. Kanisa lingeweza kuwa njia ya baraka kuwaelekeza watu kwa Kristo katika Patakatifu pa mbinguni, lakini badala yake walisimama katika njia ya watu na kuziba akili zao zisione ukweli.

Matengenezo ya Kanisa chini ya Luther, Tyndale na wengine walianza kazi ya kurejesha ibada isiyoonekana ya mfumo wa Patakatifu. Lakini kulikuwa na mambo mengi ambayo bado yalihatiji kushughulikiwa. Kanisa lilikuwa limewaingiza watu gizani sana hivi kwamba ingechukua muda mrefu kutoka nje. Waldensia na Waalbigensia walikuwa wamedumisha mfumo

huu wa kweli wa imani katika sehemu ya kusini mwa Ufaransa na kaskazini mwa Italia, lakini walikuwa ni nuru inayometameta gizani. Waliacha baadhi ya kweli zao zenye thamani ili kujiunga na Matengenezo ya Kidini katika karne ya 16. Hata hivyo, kazi ya Matengenezo ya Kanisa bado ingekuwa na uwezo wa kuandaa njia ya kutakaswa kwa Patakatifu. Wanamatengenezo walirudisha kazi ya Yesu kama kuhani katika ulimwengu wa mbinguni lakini hawakugundua hitaji la mfumo wa Patakatifu pia kuwa mbinguni. Kwa kushukuru Mungu angeita watu watokeze kuelekeza kwenye Patakatifu kuwa mbinguni kama utimizo wa unabii kuhusu miaka 2300.

B. Kutawanyika, Ghadhabu na Kukusanyika kwa Watu wa Mungu.

Mwisho wa ile miaka 2300 inayotajwa katika Danieli 8:14 kuna kidokezo kingine katika mstari wa 19 kwenye sura hiyohiyo.

Danieli 8:19 Akaniambia, Tazama, nitakujulisha yatakyokuwa wakati wa mwisho wa ghadhabu; maana, ni ya wakati wa mwisho ulioamriwa.

Inataja kwamba miaka 2300 pia itakuwa mwisho wa ghadhabu. Ghadhabu hii inaturudisha kwenye wakati wa Musa na ahadi za baraka kwa uaminifu na laana kwa kushindwa kung'ang'ania vipengele vya ibada ambavyo vingewaweka Israeli kushikamana na njia ya baraka.

Kitabu cha Kumbukumbu la Torati kinatupa muktadha wa ghadhabu hii au hasira inayofanyika katika Danieli 8. Inaunganishwa na agano ambalo Mungu alifanya na Israeli kushika amri zake na kuabudu kwa uaminifu kulingana na mfumo wa Patakatifu uliotolewa.

Kumbukumbu la Torati 29:9-15 Shikeni basi maneno ya agano hili myafanye, ili mfanikiwe katika yote mfanyayo. [10] Leo mmesimama nyote mbele za BWANA, Mungu wenu; wakuu wenu, na kabila zenu, na wazee wenu, na maakida wenu, waume wote wa Israeli, [11] vijana vyenu, na wake wenu, na mgeni wako aliye kati ya kituo chako, tokea mchanjaji wa kuni zako hata mtekaji wa maji yako; [12] ili uingie katika agano la BWANA, Mungu wako, na kiapo chake, afanyacho nawe

BWANA, Mungu wako, hivi leo; [13] apate kukuweka leo uwe taifa kwake naye apate kuwa Mungu kwako, kama alivyokuambia, na kama alivyowaapia baba zako, Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo. [14] Wala sifanyi na ninyi peke yenu agano hili na kiapo hiki; [15] ila na yeye aliyesimama hapa nasi hivi leo mbele ya BWANA, Mungu wetu, na yeye naye asiye kuwapo pamoja nasi leo;

Ikiwa Israeli wangepanya hivi, njia ya baraka na ulinzi ingebaki wazi, lakini ikiwa hawakufanya hivyo, basi watoto wao wangelelewa bila hisia ya baraka na wangekuwa katika hatari ya kuwa wadhalimu, au kuhisi jaribu kali la kuwa kama mataifa mengine badala ya kuwa tofauti na watakatifu. Utaratibu huu ungesababisha maumivu ya ajabu kwa familia za Israeli, na mchakato huu Mungu aliutaja kama hasira au ghadhabu Yake. Ni watu wanaosababisha haya kutendeka, lakini Mungu anachukua jukumu kwa matukio, kwa sababu Yeye haingii kwa nguvu kuzuia kile kinachotokea.

Kumbukumbu la Torati 29:16-28 (kwani mwajua mlivyoketi nchi ya Misri, na tulivyo kuja katikati ya mataifa hayo mliyopita katikati yao; [17] nanyi mliiona machukizo yao, na sanamu zao, miti na mawe, fedha na dhahabu, zilizokuwako kwao;) [18] asiwe mtu katikati yenu, mume wala mke, wala jamaa, wala kabila, ageukaye moyo wake leo amwache BWANA, Mungu wetu, kwenda kuitumikia miungu ya mataifa hayo; lisiwe katikati yenu shina lizaalo uchungu na pakanga; [19] ikawa asikiapo maneno ya laana hii, ajibarikie mtu huyo moyoni mwake, na kusema, Nitakuwa katika amani, nijapotembea katika upotoe wa moyo wangu kwa kuangamiza mbichi na kavu; [20] BWANA hatamsamehe mtu huyo, lakini wakati huo hasira ya BWANA na wivu wake vitafuka moshi juu ya mtu yule, na laana yote iliyoandikwa katika kitabu hiki itamkalia juu yake, na BWANA atalifuta jina lake chini ya mbingu. [21] BWANA atamtenga kwa uovu, kutoka kabila zote za Israeli, kwa laana zote za agano lililoandikwa katika chuo hiki cha torati. [22] Na kizazi cha baadaye, wanenu watakaoinuka baada yenu, na mgeni atakayekuja kutoka nchi ya mbali, watasema, watakapoyaona mapigo ya nchi ile, na magonjwa aliyoitia BWANA; [23] ya kuwa nchi yake nzima ni kibiriti, na chumvi,

na kuteketea, haipandwi, wala haizai, wala nyasi hazimeji humo, kama mapinduko ya Sodoma na Gomora, Adma na Seboimu, aliyoiipindua BWANA kwa ghadhabu yake na hasira zake; [24] mataifa yote watasema, Mbona BWANA ameifanyia hivi nchi hii? Ni nini maana yake hari ya hasira hizi kubwa? [25] Ndipo watakaposema watu, Ni kwa kuwa waliacha agano la BWANA, Mungu wa baba zao, alilofanya nao hapo alipowatoa katika nchi ya Misri; [26] wakaenda wakatumikia miungu mingine, wakaiabudu miungu wasiyojua, asiyowapa yeye; [27] ndipo ikawashwa hasira ya BWANA juu ya nchi hii, kwa kuleta juu yake laana yote iliyoandikwa katika kitabu hiki; [28] **BWANA akawang'oa katika nchi yao kwa hasira, na ghadhabu, na makamio makuu, akawatupa waende nchi nyingine, kama hivi leo.**

Kama tulivyojifunza, Israeli waliliacha agano. Waliabudu miungu mingine na kuwaweka watoto wao kwenye ubatili unaotokana na laana ya kuwa nje ya njia ya baraka. Kama sehemu ya ghadhabu hii, Mungu angeruhusu Israeli kutawanywa. Kutawanywa kwa Israeli kungeondoa uongozi wa Israeli ambao ulikusudiwa kutenda kama njia ya baraka. Kutawanywa kwa Israeli kungeondoa mkondo huu wa baraka na kondoo wangukuwa bila mchungaji aliyewekwa rasmi. Yatima na wajane hawangukuwa na sura ya baba ya kuwabariki na hivyo laana ingeongezwa. Kutawanyika huku kunatajwa katika sehemu kadhaa:

Mambo ya Walawi 26:27-33 Tena ikiwa baada ya hayo yote hamtaki kunisikiza, bali mwaenenda kwa kunishikia kinyume; [28] ndipo nami nitakwenda kwa kuwashikia ninyi kinyume katika ghadhabu yangu; nami nitawaadhibu mara saba kwa dhambi zenu. [29] Nanyi mtakula nyama ya miili ya wana wenu, na nyama ya miili ya binti zenu mtaila. [30] Nami nitapaharibu mahali penu palipoinuka, na kuziangusha sanamu zenu za jua, nami nitaitupa mizoga yenu juu ya mizoga ya sanamu zenu; na roho yangu itawachukia. [31] Nami nitafanya miji yenu iwe maganjo, na mahali penu patakatifu nitapatia ukiwa; wala sitasikia harufu ya manukato yenu yapendezayo. [32] Nami nitaitia hiyo nchi ukiwa; na adui zenu watakaokaa huko wataistaajabia. [33] Nanyi nitawatapanya-tapanya katika

mataifa, nami nitaufuta upanga nyuma yenu; na nchi yenu itakuwa ni ukiwa, na miji yenu maganjo.

Kutawanyika huku kwa hakika kulifanyika chini ya Waashuru na Wababeli.

Isaya 10:5-6 Ole wake Ashuru! Fimbo ya hasira yangu, ambaye gongo lililo mkononi mwake ni ghadhabu yangu! [6] Nitamtuma juu ya taifa lenye kukufuru, nitampa maagizo juu ya watu wa ghadhabu yangu, ateke nyara, na kuchukua mateka, na kuwakanyaga kama matope ya njiani. down like the mire of the streets.

Yeremia 9:13-16 Naye BWANA asema, Ni kwa sababu wameiacha sheria yangu niliyoweka mbele yao, wala hawakuitii sauti yangu, wala kuenenda katika hiyo; [14] bali wameenenda katika ushupavu wa mioyo yao wenyewe, na kuandamana na Mabaali, kama walivyofundishwa na baba zao. [15] Basi, BWANA wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, Tazama, nitawalisha pakanga, naam, watu hawa, nami nitawapa maji ya uchungu wayanywe. [16] Nami nitawatawanya kati ya mataifa, ambao wao hawakuwajua; wala baba zao, nami nitatuma upanga nyuma yao, hata nitakapowaangamiza kabisa.

Ingawa Israeli walimwacha Mungu na kugeukia miungu mingine, Bwana aliahidi kupitia manabii wake kwamba angewakusanya tena Israeli mara ya pili.

Isaya 11:11 Na itakuwa katika siku hiyo, Bwana atapeleka mkono wake mara ya pili, ili ajipatie watu wake watakaosalia, kutoka Ashuru, na kutoka Misri, na kutoka Pathrosi, na kutoka Kushi, na kutoka Elamu, na kutoka Shinari, na kutoka Hamathi, na kutoka visiwa vya bahari.

Mkusanyiko huu ungefanyika lini? Huenda umeona kwamba Mungu alisema kwamba angewaadhibu Israeli mara saba kwa ajili ya dhambi zao. Kwa kurejelea wakati wa kinabii (wakati 1 = mwaka 1 wa kinabii = miaka 360), hii mara saba (7x 360) ni sawa na miaka 2520.

Israeli iligawanywa katika falme mbili baada ya Sulemani. Ufalme wa kaskazini ulichukuliwa utumwani na Ashuru katika mwaka wa 723 KK. na

mfalme wa ufalme wa kusini, Manase, alichukuliwa hadi Babeli mwaka wa 677 KK.

2 Mambo ya Nyakati 33:11 Kwa hiyo BWANA akaleta juu yao maakida wa jeshi la mfalme wa Ashuru, waliomkamata Manase kwa minyororo, wakamfunga kwa pingu, wakamchukua mpaka Babeli.

Tukijumlisha miaka 2520 kwenye tarehe 723 na 677 tunazo tarehe 1798 na 1844. Mwaka 1798 tumegundua ni muhimu kwa sababu Papa alichukuliwa mateka mwaka huu na uamsho mkubwa katika somo la Danieli ulifanyika kama matokeo, wakitafuta kuelewa tukio hili muhimu sana.

Ghadhabu hiyo ingeendelea zaidi ya wakati wa Israeli halisi hadi kufikia kipindi cha wakati cha Israeli wa kiroho. Mlolongo wa ghadhabu hii umeainishwa katika Danieli 10 hadi 12.

Danieli 11 inazungumza juu ya mamlaka mbalimbali katika nyakati ambazo zingetawala watu wa Mungu na kuwazuia kwa njia mbalimbali kumwabudu Mungu kwa uaminifu. Danieli 11:36 inazungumza moja kwa moja juu ya Kanisa la Kirumi na uhusiano wake na ghadhabu:

Danieli 11:36 Naye mfalme atafanya kama apendavyo; naye atajitukuza na kujiadhimisha juu ya kila mungu, naye atanena maneno ya ajabu juu ya Mungu wa miungu, naye atafanikiwa mpaka ghadhabu itakapotimia; maana yaliyokusudiwa yatafanyika.

Wanafunzi wa Danieli 11 wanaelewa kwamba mfuatano wa wakati unatiririka kutoka karibu 539 KK. chini ya Umedi na Uajemi hadi mwisho wa ulimwengu. Kuhama huku kutoka kwa Israeli halisi kwenda kwa Israeli wa kiroho ni muhimu. Waandishi wa Agano Jipya waliwasilisha wazi wazo la kiroho la Israeli:

Warumi 2:28-29 Maana yeye si Myahudi aliye Myahudi kwa nje tu, wala tohara siyo ile ya nje tu katika mwili; [29] bali yeye ni Myahudi aliye Myahudi kwa ndani, na tohara ni ya moyo, katika roho, si katika andiko; ambaye sifa yake haitoki kwa wanadamu bali kwa Mungu.

Wagalatia 3:26-29 Kwa kuwa ninyi nyote mmekuwa wana wa Mungu kwa njia ya imani katika Kristo Yesu. [27] Maana ninyi nyote mliobatizwa katika Kristo mmemvaa Kristo. [28] Hapana Myahudi wala Myunani. Hapana mtumwa wala huru. Hapana mtu mume wala mtu mke. Maana ninyi nyote mmekuwa mmoja katika Kristo Yesu. [29] Na kama ninyi ni wa Kristo, basi, mmekuwa uzao wa Ibrahimu, na warithi sawasawa na ahadi.

Baada ya Kristo kuja na kuwafundisha watu, uraia katika ufalme wa Mungu haukutegemea kuzaliwa bali juu ya mafundisho ya kiroho ya Kristo, wale wazishikao amri za Mungu na imani ya Yesu. Ukweli ni kwamba Israeli walikuwa wamewahi kuwa wa kiroho tu kupitia imani katika Masihi. Hata hivyo kabla Kristo hajaja, ujuzi wa Masihi uliwekwa pamoja na taifa la kimwili la Israeli. Taifa lilichukua maarifa ambayo lilipokea ili kujiinua wakati ukweli ni kwamba wale tu waliokuwa na imani walikuwa sehemu ya Israeli wa kweli wa Mungu.

Warumi 9:8 yaani, si watoto wa mwili walio watoto wa Mungu, bali watoto wa ile ahadi wanahesabiwa kuwa wazao.

Kwa hili akilini tunaona taifa halisi la Israeli kama kitabu cha somo kwetu kujifunza kile kinachotokea wakati ukweli unapokubaliwa au kukataliwa. Kama vile Israeli halisi ilivyotawanywa na Babeli halisi; hivyo Israeli wa kiroho alitawanywa na Babeli wa kiroho. Mchakato huu wote ungechukua miaka 2520 na ungeisha mnamo 1844.

Wakati huu Mungu angewakusanya Israeli mara ya pili, kama alivyofanya mara ya kwanza. Mara ya kwanza alipowakusanya Israeli kutoka Misri; Aliwapa amri zake, akawapa Patakatifu na akawaongoza kwa nabii Musa katika kweli nyingine nyingi muhimu zinazohusu afya, elimu na maisha ya kiraia. Kukuranywa Israeli mara ya pili inamaanisha angefanya haya yote tena. Na hili ndilo lilifanyika karibu na 1844.

C. Kuinuka kwa Harakati ya Marejeo

Mmoja wa wanaume waliokuwa wakijifunza Biblia yake kwa uangalifu sana baada ya 1798 alikuwa William Miller. Miller alikuwa mwaminifu, ambaye aliamini kwamba Mungu hakuwa mwenye nyumba ambaye hayupo,

ikimaanisha kwamba aliamini kwamba Mungu alihusika tu kuumba ulimwengu na kumwacha mwanadamu ajipange mwenyewe. Lakini baada ya kupigana na Wanamgambo wa Kiamerika kwenye pigano la Plattsburgh na kuona idadi kubwa ya Waamerika wakiwashinda Waingereza wenye utaratibu mzuri, alianza kujiuliza ikiwa Mungu alijihusisha Mwenyewe katika mambo ya wanadamu, kwa kuwa ilionekana kuwa haiwezekani kwake kwamba Waamerika walipaswa kushinda vita hivyo.

William Miller alipokuwa akisoma, aliweka sheria muhimu sana za kutafsiri. Kwa kuwa hakushirikiana na makanisa yoyote ya siku zake, hakuathiriwa moja kwa moja na mafundisho yao. William Miller aliona umuhimu wa mbinu thabiti ya kufasiri Maandiko. Yeye pamoja na marafiki zake wa Deist hapo awali waliamini Biblia kuwa imejaa makosa na kutofautiana. Baada ya uzoefu wake huko Plattsburgh, alihisi alihitaji kuona kama angeweza kuoanisha haya yote yasiyolingana. Ili kufanya hivyo, alihitaji njia yenye upatano ya kujifunza Biblia. Ikiwa angeweza kutumia njia inayopatana na kisha kufunua mambo yote yanayoonekana kutopatana na Biblia, angepata majibu aliyokuwa akitafuta. Orodha kamili ya sheria za tafsiri za William Miller imejumuishwa katika Viambatanisho, lakini tutataja chache hapa.

KANUNI I.

Kila neno lazima liwe na maana yake ifaayo juu ya somo linalotolewa katika Biblia.

KANUNI II.

Maandiko yote ni muhimu, na yanaweza kueleweka kwa kujifunza kwa bidii.

KANUNI YA IV.

Ili kuelewa mafundisho, leta Maandiko yote pamoja juu ya somo unalotaka kujua; basi kila neno liwe na mvuto wake sahihi, na ukiweza kuunda nadharia yako bila kupingana, huwezi kuwa katika makosa.

KANUNI V.

Maandiko lazima yawe mfafanuzi wake yenyewe, kwa kuwa ni kanuni yenyewe. Ikiwa nategemea mwalimu anifafanulie, na akakisia maana yake, au atamani kuwa hivyo kwa sababu ya imani yake ya kimadhehebu, au kufikiriwa kuwa mwenye hekima, basi ubashiri wake, tamanio, imani au hekima yake ni kanuni yangu, si Biblia.

KANUNI YA VI.

Mungu amefunua mambo yajayo, kwa maono, kwa takwimu na mafumbo, na kwa njia hii mambo yale yale mara kwa mara yanafunuliwa tena na tena, kwa maono tofauti, au kwa sura tofauti, na mafumbo. Ikiwa ungependa kuyaelewa, lazima uyachanganye yote kwa pamoja.

Kwa mbinu makini na thabiti, William Miller alianza kusoma Danieli 8 na kuanza kutafakari maana ya siku 2300.

Aliona kwamba tarehe ya kuanza kwa siku 2300 haikuwa imetolewa na kwamba mwishoni mwa Danieli 8, Danieli bado alikuwa hajaelewa maono kuhusu kipindi hiki cha wakati. Kupitia msururu wa miunganisho kati ya Danieli 8 na 9, aliona kwamba wakati wa kuanza kwa majuma sabini ya Danieli 9 pia ulikuwa ni kipindi cha kuanzia kwa zile siku 2300.

Kama unabii wa majuma sabini, matumizi thabiti yalidai kwamba siku 2300 za kinabii pia zionekane kama miaka 2300. Tarehe ya kuanza kwa majuma sabini ilikuwa 457 B.K. William Miller alipofanya hesabu kwa mara ya kwanza, alijumuisha mwaka 0 katika mpito kutoka B.C. hadi A.D. Hii ilimpeleka hadi mwaka wa 1843.

William Miller pia alikuwa amesoma kwa uaminifu unabii kuhusu ghadhabu hiyo na alikuwa ameamazimia kwamba zile “nyakati saba” za Walawi 26 zilihitimishwa pia katika mwaka huu wa 1843. Unabii ulioongezwa wa miaka 1290 na 1335 uliopatikana katika Danieli 12 pia uliunganisha tarehe hii. Uchanganuzi wa kina wa unabii huu haupatikani na kitabu hiki, lakini William Miller aliamua kwamba miaka 1290 ilimalizika katika 1798 na kwamba miaka 1335, kuanzia wakati uleule, ilimalizika mnamo 1843.

William Miller alishangaa kwamba alikuwa na mistari kadhaa ya unabii iliyokamilika mwaka wa 1843, kwa kutumia njia yenye upatano ya kujifunza Biblia.

Mara tu baada ya kufanya ugunduzi huu, alihisi kulazimishwa kushiriki matokeo yake na ulimwengu, lakini kama Musa alikuwa na hofu na hakutaka kufanya hivyo. Alifikiri anaweza kuwa amekosea na alitaka kuhakikisha. Ugunduzi huu ulifanywa mwaka wa 1818 baada ya miaka 2 ya funzo thabiti la Biblia, lakini William Miller alitumia miaka mingine 12 akijaribu kuona kama mawazo yake yalikuwa yenye kasoro kwa njia fulani. Alitafuta kila sababu ya kukanusha kile alichokipata, lakini hakuweza kupata jambo lolote la maana.

Hatimaye mwaka 1831 baada ya kushindana mweleka na Bwana, alianza kuhubiri. Alianza kidogo kidogo mwanzoni, lakini baada ya miaka michache, alianza kuhubiri katika majiji na miji mikubwa.

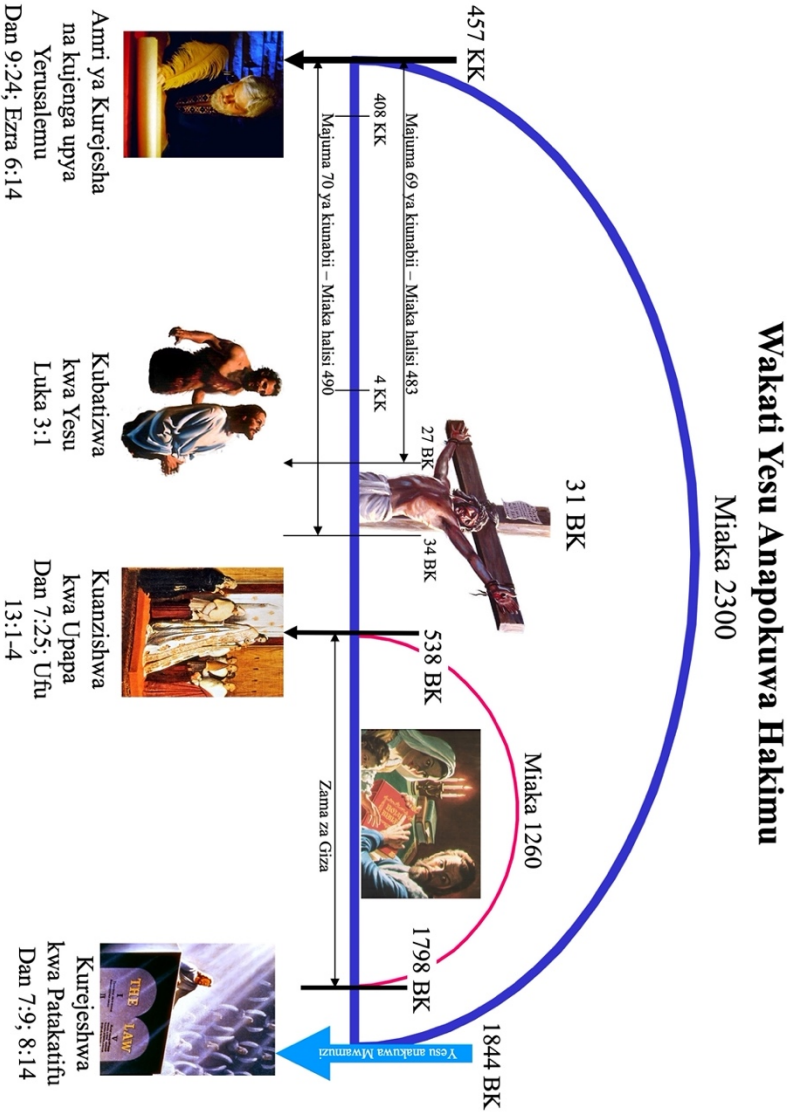
William Miller alihubiri kwamba utakaso wa Patakatifu katika 1843 lazima uwe ujio wa Kristo kuwakusanya watu wake. Ni kweli kwamba Mungu angewakusanya watu wake, lakini ilibidi kuwe na urejesho wa ukweli kuhusu sheria na Patakatifu kabla haya hayajatokea.

Baada ya kupita kwa 1843, Miller na maelfu mengi ambayo sasa wanaamini waligundua kuwa mwaka wa "0" ulikuwa umeongezwa kimakosa na tarehe halisi ilikuwa 1844, sio 1843.

Ujumbe huu ulipelekwa kwa kila kituo cha utume duniani. Wasomi wengine kando na William Miller pia walikuwa wamegundua mwisho wa kipindi hiki cha wakati. Kila mahali watu waliitwa kuwajibika. Ujumbe ulisonga mbele kwamba saa ya hukumu ya Mungu ilikuwa imefika na kwamba walihitaji kujitayarisha.

Inasikitisha kwamba Wamiller walikatishwa tamaa kwa sababu Yesu hakurudi mwaka wa 1844. Walikuwa sahihi kuhusu tarehe lakini walikosea kuhusu tukio hilo. Kama vile Israeli halisi ilivyohitaji kutoka Misri, kujifunza ukweli kuhusu Mahali Patakatifu, Sheria na Sabato na kisha

kuingia katika Nchi ya Ahadi, ndivyo Israeli wa kiroho walivyopaswa kufanya vivyo hivyo.

i. Urejeshwaji wa Patakatifu pa Mbinguni

Baada ya kukatishwa tamaa kuu kwa Watu wa miller, wengi wa wale waliodai kuamini katika harakati hiyo walianguka. Lakini kikundi kidogo cha wanafunzi wa Biblia, baada ya kusali sana na kuuchunguza moyo, kilianza kutambua kwamba tukio la mwisho wa zile siku 2300 lilikuwa ni kazi ambayo Yesu alipaswa kufanya mbinguni katika Patakatifu pa mbinguni. Mtu mmoja aliyetwa Hiram Edson aliunganisha kazi iliyoelezwa katika Danieli 7 kuhusu hukumu ya mamlaka ya pembe na matukio yaliyoelezwa katika Waebrania 8 kuhusu Patakatifu pa mbinguni. Pia aliona uhusiano wa Ufunuo 14 na saa ya hukumu iliyoelezwa hapo.

Waebrania 8:1-2 Basi, katika hayo tunayosema, neno lililo kuu ndilo hili: Tunaye kuhani mkuu wa namna hii, aliyeketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Ukuu mbinguni, [2] mhudumu wa patakatifu, na wa ile hema ya kweli, ambayo Bwana aliiweka wala si mwanadamu.

Katika mwaka wa 1844 Hekalu la mbinguni lilirudishwa katika akili za kikundi cha waamini Wakristo. Kurejeshwa kwa ukweli huu wa Patakatifu kulimaliza kutawanyika kwa Israeli na kukusanyika sasa kungeweza kuanza. Hakungeweza kuwa na mkusanyiko wa Israeli bila Patakatifu mahali pake panapostahili. Kama ilivyoelezwa katika Danieli 8:14 na 8:19, Patakatifu hapangetakaswa hadi ghadhabu ilipokwisha. Sasa kwa vile kikundi hiki kidogo cha Wakristo kilikuwa kikitazama Patakatifu pa mbinguni, wangeweza kupokea muunganisho mkubwa zaidi kwenye njia ya baraka kwa sababu walikuwa wakizingatia chanzo chake.

ii. Urejeshwaji wa Sheria ya Mungu

Lengo la Patakatifu lilikuwa kuandika sheria ya Mungu katika mioyo yetu, ili njia ya baraka kutoka kwa Mungu iweze kulindwa. Kundi hili la watu, ambao sasa wanaitwa Waadventista, walianza kuona umuhimu wa sheria ya Mungu zaidi ya hapo awali, si kwa sababu iliandikwa kwenye jive maelfu ya miaka iliyopita, lakini kwa sababu sheria ilikuwa sasa inakaa mbinguni katika Patakatifu. Halikuwa tena tukio lililotokea huko nyuma, bali ni

jambo ambalo lilikuwa la sasa hivi. Uzoefu wa watu wa Mungu kuona sheria ya Mungu unaelezewa na Yohana anaposema:

Ufunuo wa Yohana 11:19 Kisha Hekalu la Mungu lililoko mbinguni likafunguliwa, na sanduku la agano lake likaonekana ndani ya hekalu lake. Kukawa na umeme, na sauti, na radi, na tetemeko la nchi, na mvua ya mawe nyingi sana.

Utambuzi wa sheria ya Mungu uliwaongoza kwenye ugunduzi mwingine muhimu - Sabato.

iii. Urejeshwaji wa Sabato

Sasa kwa vile Waadventista walikuwa wakitazama kuelekea Patakatifu pa mbinguni na kazi ambayo Yesu alikuwa anafanya mbinguni; mawazo yao yalielekezwa kwenye kifungu cha Danieli 7:

Danieli 7:9-10 Nikatazama hata viti vya enzi vikawekwa, na mmoja aliye mzee wa siku ameketi; mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji, na nywele za kichwa chake kama safu safi; kiti chake cha enzi kilikuwa miali ya moto, na gurudumu zake moto uwakao. [10] Mto kama wa moto ukatoka ukapita mbele zake; maelfu elfu wakamtumikia, na elfu kumi mara elfu kumi wakasimama mbele zake; hukumu ikawekwa, na vitabu vikafunuliwa.

Kwa Israeli, kazi hii ya hukumu ilifanyika mara moja kwa mwaka katika Patakatifu pa Patakatifu. Kifungu sambamba katika Danieli 8 kilitoa dalili zaidi kwa tukio hili lilihusu nini.

Danieli 8:14 Akamwambia, Hata nyakati za jioni na asubuhi elfu mbili na mia tatu; ndipo patakatifu patakapotakaswa.

Hukumu katika Israeli ilikuwa ni kutakaswa kwa Patakatifu. Lilikuwa tukio moja. Hukumu hii ilitokana na sheria iliyokaa ndani ya sanduku katika Patakatifu pa Patakatifu. Dhana hii ya hukumu iliendelezwa zaidi na utambuzi wa malaika wenye onyo wa Ufunuo 14 ambao wanakuja kabla tu ya Ujio wa Pili kuonya juu ya hukumu.

Ufunuo wa Yohana 14:6-7 Kisha nikaona malaika mwingine, akiruka katikati ya mbingu, mwenye Injili ya milele, awahubiri hao wakaao juu ya nchi, na kila taifa na kabila na lugha na jamaa, [7] akasema kwa sauti kuu, Mcheni Mungu, na kumtukuza, kwa maana saa ya hukumu yake imekuja. Msujudieni yeye aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji.

Maelezo ya hukumu katika Ufu 14 yanaunganishwa moja kwa moja na ibada ya yule aliyeziumba mbingu na dunia. Mahali pekee ambapo dhana hii inafunuliwa, katika muktadha wa sheria na hukumu, ni amri ya 4 kuhusu Sabato.

Urejeshwaji wa Sabato ulifungua tena mawazo ya watu kwenye chanzo chanja ya baraka. Mkondo wa baraka haungeweza kutiririka ipasavyo bila ufahamu wazi wa mahali maisha yanakotoka na jinsi yanavyodumishwa. Ni amri ya Sabato inayotufundisha mambo haya.

iv. Urejeshwaji wa Hali ya Wafu na Ujio wa Pili

Imani ya Sabato iliwafanya Waadventista kumwona Mungu kama chanzo pekee cha uhai. Hilo liliwafanya watilie shaka imani ya kutoweza kufa kwa nafsi. Sababu nyingine iliyowafanya waangalie fundisho hili ni kwamba sasa waliamini katika wakati ambapo hukumu ingetukia mbinguni. Wakati wa kuanza, kama tulivyoona, ulifanyika katika 1844. Ilikuwa ni wakati wa hukumu kwamba iliamuliwa ni nani angepokea uzima wa milele na ni nani ambaye hatapokea.

Wakristo wengi waliamini kwamba waamini walipokufa walikwenda moja kwa moja mbinguni, lakini hilo lisingewezekana ikiwa hukumu ilianza mwaka wa 1844. Kisha waliona kile ambacho Yesu alisema mwishoni mwa Ufunuo:

Ufunuo wa Yohana 22:12 Tazama, naja upesi, na ujira wangu u pamoja nami, kumlipa kila mtu kama kazi yake ilivyo.

Thawabu ya uzima wa milele isingetolewa hadi ujio wa pili wa Kristo mwishoni mwa ulimwengu. Kwa hiyo watu hawakuweza kupokea thawabu

yao hadi Kristo alipokuja katika mawingu ya utukufu. Ona kile ambacho Biblia inasema:

1 Wathesalonike 4:15-17 Kwa kuwa twawaambieni haya kwa neno la Bwana, kwamba sisi tulio hai, tutakaosalia hata wakati wa kuja kwake Bwana, hakika hatutawatangulia wao waliokwisha kulala mauti. [16] Kwa sababu Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni pamoja na mwaliko, na sauti ya malaika mkuu, na parapanda ya Mungu; nao waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza. [17] Kisha sisi tulio hai, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu, ili tumlaki Bwana hewani; na hivyo tutakuwa pamoja na Bwana milele.

Biblia inasema waziwazi kwamba Kristo atakaporudi, wafu wanafufuliwa kwanza, kisha wale walio hai wananyakuliwa pamoja nao. Ni lazima Bwana ashuke kwanza kuwapokea watu wake waaminifu kabla ya kupanda mbinguni.

Ayubu 14:10-13 Lakini mwanadamu hufa, huifariki dunia; Naam, mwanadamu hutoa roho, naye yupo wapi? [11] Kama vile maji kupwa katika bahari, Na mto kupunguka na kukatika; [12] Ni vivyo mwanadamu hulala chini, asiinuke; Hata wakati wa mbingu kutokuwako tena, hawataamka, Wala kuamshwa usingizini. [13] Laiti ungenificha kuzimuni, Ukanilinda kwa siri, hata ghadhabu zako zitakapopita, Na kuniandikia muda ulioamriwa, na kunikumbuka!

Kama Ayubu asemavyo, mwanadamu huyo hatafufuka tena mpaka mbingu zisiwepo tena, na tukio hilo hutokea wakati wa kuja mara ya pili.

2 Petro 3:10-12 Lakini siku ya Bwana itakuja kama mwivi; katika siku hiyo mbingu zitatoweka kwa mshindo mkuu, na viumbe vya asili vitaunguzwa, na kufumuliwa, na nchi na kazi zilizomo ndani yake zitateketea. [11] Basi, kwa kuwa vitu hivi vyote vitafumuliwa hivyo, imewapasa ninyi kuwa watu wa tabia gani katika mwenendo mtakatifu na utauwa [12] mkitazamia hata ije siku ile ya Mungu, na kuihimiza; ambayo katika hiyo mbingu zitafumuliwa zikiungua, na viumbe vya asili vitateketea na kuyeyuka?

Hali ya wafu ilikuwa ukweli muhimu kuvunja uwongo wa nyoka ambao ulisema kwamba “hakika hutakufa”. Pia ilitia nguvu ukweli kwamba uhai hutoka kwa Mungu pekee na kwamba tunaweza kuupokea tu katika uhusiano wa karibu naye.

v. Urejeshwaji wa Uhusiano wa Baba na Mwana

Ukweli mwingine muhimu ambao ulionekana wazi kwa Waadventista ni kwamba vifungu katika Danieli 7 vilizungumza juu ya Watu wawili katika Patakatifu pa mbinguni ambao walitenda kazi katika hukumu.

Danieli 7:9,13-14 Nikatazama hata viti vya enzi vikawekwa, na mmoja aliye mzee wa siku ameketi; mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji, na nywele za kichwa chake kama safu safi; kiti chake cha enzi kilikuwa miali ya moto, na gurudumu zake moto uwakao. [13] Nikaona katika njozi za usiku, na tazama, mmoja aliye mfano wa mwanadamu akaja pamoja na mawingu ya mbingu akamkaribia huyo mzee wa siku, wakamleta karibu naye. [14] Naye akapewa mamlaka, na utukufu, na ufalme, ili watu wa kabila zote, na taifa zote, na lugha zote, wamtumikie; mamlaka yake ni mamlaka ya milele, ambayo hayatapita kamwe, na ufalme wake ni ufalme usioweza kuangamizwa.

Utawala huu ambao alipewa Kristo ni ulinganifu wa mwamba ulioivunja sanamu katika Danieli 2. Hukumu ya Danieli 7 inaeleza kurejeshwa kwa kanisa la Kristo na kuingizwa kwa ufalme wa uhusiano wa kifamilia ambao hautapita kamwe. Enzi ya mtawala dhalimu asiye na thamani ingekwisha! Mungu asifiwe.

Lakini kama tulivyotaja, Biblia inamfafanua Mzee wa Siku na Mwana wa Adamu kuwa akifanya kazi katika Patakatifu halisi mbinguni. Ukweli huu ulisababisha Waadventista kufikiria kwa hakika kuhusu uhusiano kati ya Baba na Mwana. Angalia kile James White, mmoja wa waanzilishi wa vuguvugu la Waadventista, alisema kuhusu hili:

Nabii Danieli asema hivi: “Nikatazama hata viti vya enzi vikashushwa, akaketi huyo Mzee wa siku, ambaye vazi lake lilikuwa jeupe kama theluji, na nywele za kichwa chake kama

sufu safi; kiti chake cha enzi kilikuwa kama mwali wa moto, na magurudumu yake kama moto uwakao.” Sura.vii,9. “Nikaona katika njozi za usiku, na tazama, mmoja aliye mfano wa Mwana wa Adamu akaja pamoja na mawingu ya mbingu, akamkaribia huyo Mzee wa siku, wakamleta karibu naye, naye akapewa mamlaka, na utukufu, na mamlaka na ufalme.” Mstari wa 13, 14.

Hapa kuna maelezo matukufu ya kitendo cha watu wawili; yaani, Mungu Baba, na Mwanawe Yesu Kristo. Kukana utu wao, na hakuna wazo tofauti katika nukuu hizi kutoka kwa Danieli. Kuhusiana na nukuu hii soma tangazo la mtume kwamba Mwana alikuwa katika sura dhahiri ya utu wa Baba yake. “Mungu, ambaye alisema zamani na baba zetu katika manabii kwa sehemu nyingi na kwa njia nyingi, mwisho wa siku hizi amesema na sisi katika Mwana, aliyemweka kuwa mrithi wa yote, tena kwa yeye aliumba ulimwengu; ambaye kwa kuwa ni mng’ao wa utukufu wake, na chapa ya nafsi yake.” Ebr.i,1-3.⁴⁹

“Patakatifu Zaidi, penye Sanduku la Amri Kumi, ndipo palifunguliwa kwa ajili ya Kuhani wetu Mkuu kuingia kufanya upatanisho kwa ajili ya utakaso wa Patakatifu. Tukichukua uhuru wa kusema hakuna Sanduku halisi, lenye Amri Kumi mbinguni, tunaweza kwenda hatua zaidi na kuukana Mji halisi, na Mwana halisi wa Mungu. Kwa hakika, Waadventista hawapaswi kuchagua mtazamo wa kiroho, badala ya ule ambao tumewasilisha. Hatuoni msingi wa kati kuchukuliwa.”⁵⁰

Ili kuelewa kwa usahihi kauli katika Danieli 7, Baba na Mwana walipaswa kueleweka kama watu wawili tofauti, vinginevyo isingekuwa na maana. Mtazamo wao juu ya Mungu ulifasiriwa kupitia ufahamu wao wa mfumo wa Patakatifu pa mbinguni.

Kanisa la Roma, ambalo lilikuwa limefunga njia ya baraka kwa kuchanganya mawazo ya watu kuhusu sheria, Patakatifu na hali ya wafu, lilikuza

⁴⁹ The Personality of God, ukurasa wa 3 na 4

⁵⁰ J. S. White, The Parable, uk. 16

mtazamo wa ajabu sana wa Mungu ambao waliuita Utatu. Watu watatu katika dmkitu kimoja, muungano wa ajabu wa fumbo ambao unapingana na akili na lazima ukubalike tu kuwa haueleweki. Na hivyo ndivyo ilivyo - zaidi ya ufahamu.

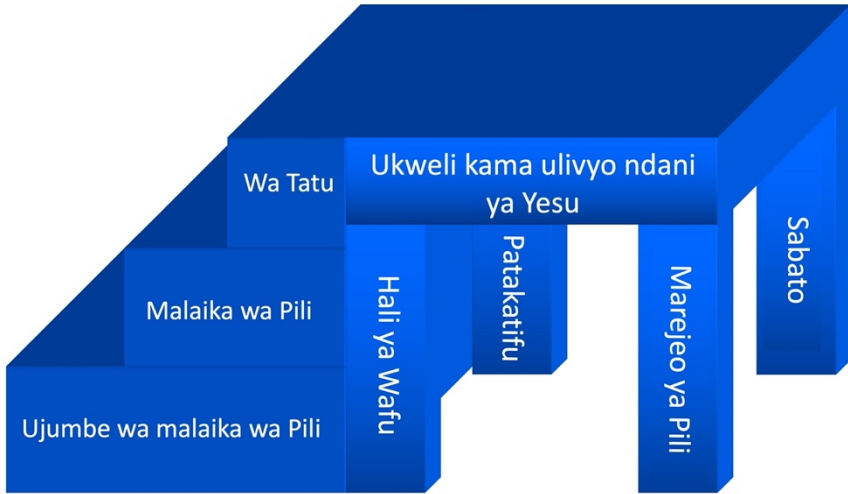
Mtazamo huu wa Mungu ambao Roma iliuita Utatu ulifanya isiwezekane kuamini kazi ya Patakatifu pale mbinguni. Ili kupata tena mtazamo wa kimbingu wa mfumo wa Patakatifu, watu wa Mungu wangehitaji ufahamu sahihi wa watu katika Danieli 7, la sivyo hawangeuona kamwe na mkusanyiko usingeweza kuanza. Kuna wengi wanaohitimisha kwamba maoni ya hawa Waadventista wa awali hayakuwa sahihi na yalihatiji kuendelezwa. Daima kuna nafasi ya maendeleo, lakini jambo kuu ni kwamba ili kuelewa mafundisho ya Patakatifu kwa usahihi, uhusiano wa Baba na Mwana ulipaswa kueleweka kwa usahihi; na maendeleo yoyote yaliyotokea yalipaswa kupatana na mtazamo sahihi wa uhusiano wa Baba na Mwana.

Sababu nyingine iliyofanya uhusiano wao ueleweke ni kwamba ulipata maoni sahihi kuhusu uongozi na kanuni za utii. Adamu na Hawa waliumbwa kwa mfano wa Baba na Mwana. Picha hiyo ilihusisha kanuni za kichwa na utii. Njia ya baraka haikuweza kutiririka ipasavyo kwa mtazamo usio sahihi wa wakala wa utiifu wa kiungu. Wakala wa utii wa kimungu kama tulivyoona ni Kristo, Mwana mzaliwa wa kwanza. Kwa shukrani, ufahamu wa kazi katika Patakatifu pa mbinguni ulirejesha mambo haya yote muhimu.

D. Jukwaa Imara

Vipande vya fumbo vilianza kuja pamoja. Patakatifu, sheria, hukumu, hali ya wafu na ujio wa pili vyote viliunganishwa pamoja ili kujenga jukwaa ambalo juu yake Israeli wa kiroho wangeweza kukutanishwa. Ujumbe wa mwisho wa onyo wa kuwaleta watu kwenye jukwaa hili unapatikana katika Ufu 14:6-12. Kwa kawaida huitwa Jumbe za Malaika Watatu, na kila ujumbe ni kama hatua inayokuongoza kwenye jukwaa thabiti.

Jukwaa la Ukweli

Kupitia Vuguvugu la Marejeo, Mungu alikuwa ameweka jukwaa la kukusanya watu Wake na kuanzisha upya kanuni za ufalme Wake wa familia. Njia ilitayarishwa sasa ili kanuni za ulinzi za sheria ziandikwe kikamilifu moyoni ili tuwezeshe kumtukuza Yeye aliyezifanya mbingu na dunia.

Sura ya 23

Ndoa katika Patakatifu pa Patakatifu - Hukumu

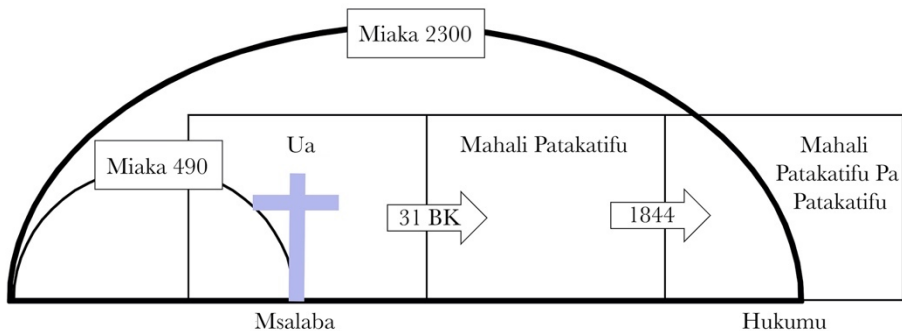
A. Ndoa Inafungua Mkondo Kikamilifu

Kama tulivyoona, mfumo wa Patakatifu ulivyoanzishwa na Mungu ili kuandika Sheria yake ya Amri Kumi inayolinda mioyoni mwetu ili kwamba tudumu kushikamana Naye daima na kukaa katika njia ya baraka.

Safari hii huanza katika ua na kuishia katika Patakatifu pa Patakatifu. Hapa ndipo mahali ambapo sheria ya Mungu imetiwa muhuri ndani ya mawazo ya watu wake na njia ya baraka imeunganishwa kwa ajili ya kudumu. Ili kutia muhuri sheria katika akili zetu, ilibidi kuwe na mabadiliko kutoka yanayoonekana hadi yasiyoonekana, kama tulivyoona.

<p>PANAONEKAN</p> <p>Madhabahu ya kafara</p> <p>☐</p> <p>1</p>	<p>HAPAONEKANI</p> <p>Sanduku la Agano</p> <p>☐</p> <p>2</p>
---	---

Unabii wa wakati wa Danieli 8 na 9 uliweka mambo muhimu ya safari hii. Katikati ya mraba unaoonekana unafikiwa kupitia majuma sabini ya Danieli 9. Katikati ya mraba usioonekana unafikiwa kupitia unabii wa siku 2300.

Kufika kwenye Patakatifu pa Patakatifu, kama tulivyoona, ni kutia muhuri sheria katika akili za watu wa Mungu. Kwa kuwa sheria hii ni kielelezo cha Kristo, mchakato huu wa kutia muhuri unafananishwa na ndoa, ambapo wawili wanakuwa kitu kimoja. Nia ya Kristo na nia ya watu wake huwa kitu kimoja.

Kama tulivyosema mara kadhaa, hii haifanyiki kwa sababu watu wa Mungu ni wazuri vya kutosha, lakini hali hii ya umoja inamaanisha kwamba njia ya baraka sasa imefunguliwa kikamilifu na nia ya Kristo inatiririka kikamilifu kwa watu wake Kama Yesu alivyosema:

Yohana 17:21-22 Wote wawe na umoja; kama wewe, Baba, ulivyo ndani yangu, nami ndani yako; hao nao wawe ndani yetu; ili ulimwengu upate kusadiki ya kwamba wewe ndiwe uliyenituma. [22] Nami utukufu ule ulionipa nimewapa wao; ili wawe na umoja kama sisi tulivyo umoja.

Umoja huu unakuja moja kwa moja kutokana na utii kamili kwenye maisha yanayotiririka kutoka kwa Baba. Kanisa linapojisalimisha kikamilifu kwa Kristo, mkondo unatiririka kikamilifu na Kristo anafunuliwa katika bibi-arusi Wake:

Waefeso 5:23-24 Kwa maana mume ni kichwa cha mkewe, kama Kristo naye ni kichwa cha Kanisa; naye ni mwokozi wa

mwili [24] Lakini kama vile Kanisa limtiivyo Kristo vivyo hivyo wake nao wawatii waume zao katika kila jambo.

Ndoa ya Kristo kwa kanisa pia inaonyeshwa kama ndoa kati ya Kristo na jiji la Yerusalemu. Mji huu unawakilisha watu wa Mungu ambao wamejitoa kikamilifu kwa ajili ya kanuni za ufalme wa familia na njia ya baraka.

Ufunuo wa Yohana 21:1-3 Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya; kwa maana mbingu za kwanza na nchi ya kwanza zimekwisha kupita, wala hapana bahari tena. [2] Nami nikauona mji ule mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka mbinguni kwa Mungu, umewekwa tayari, kama bibi-arusi aliyekwisha kupambwa kwa mumewe. [3] Nikasikia sauti kubwa kutoka katika kile kiti cha enzi ikisema, Tazama, maskani ya Mungu ni pamoja na wanadamu, naye atafanya maskani yake pamoja nao, nao watakuwa watu wake. Naye Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao.

Ndoa hiyo pia inaelezewa na Yesu katika mfano wa wanawali kumi, katika Mathayo 25. Wale wanaoingia kwenye ndoa ni wale wanaodumu kushikamana na njia ya baraka inayofananishwa na mafuta, ambayo ni Roho wa Kristo. Kwa sababu fulani, nusu ya mabikira waliishiwa mafuta. Walikuwa wametenganishwa na chanzo na kupoteza mtazamo wa Roho wa Kristo ambaye angewatayarisha kwa ajili ya ndoa na kutia muhuri sheria mioyoni mwao.

Ndoa nzuri ya Kristo na bibi-arusi Wake inaunganisha kikamilifu njia ya baraka, na Roho wa Kristo hutiririka kikamilifu ndani ya bibi-arusi Wake mtiifu na kuzaa tunda la Roho huyo.

Wakolosai 1:27 ambao Mungu alipenda kuwajulisha jinsi ulivyo utajiri wa utukufu wa siri hii katika Mataifa, nao ni Kristo ndani yenu, tumaini la utukufu

Isaya 8:16 Ufunge huo ushuhuda, ukaitie muhuri sheria kati ya wanafunzi wangu.

B. Wengi Hukataa Mwaliko wa Arusi

Kila mtu ameitwa kwenye harusi hii lakini cha kusikitisha ni kwamba wengi hawatakuja, ama kwa sababu wanapenda kanuni za ufalme wa asili wa Shetani au wanahisi kuwa hawafai kwa sababu ya kuzingatia kutokuwa na uwezo wao wenyewe wa kufanya; ambapo kwa kweli ni kitu kimoja - kujikita kwenye nguvu asilia. Yesu anazungumza juu ya wale wanaokataa harusi kwa njia ifuatayo:

Mathayo 22:2-10 Ufalme wa mbinguni umefanana na mfalme mmoja aliyemfanyia mwanawe arusi. [3] Akawatuma watumwa wake wawaite walioalikwa kuja arusini; nao wakakataa kuja. [4] Akatuma tena watu kwa wengine, akisema, Waambieni wale walioalikwa, Tazameni, nimeandaa karamu yangu; ng'ombe zangu na vinono vimekwisha kuchinjwa, na vyote vimekuwa tayari, njoni arusini. [5] Lakini hawakujali, wakaenda zao, mmoja shambani kwake, mmoja kwenye biashara yake; [6] nao waliosalia wakawakamata watumwa wake, wakawatenda jeuri, na kuwaua. [7] Basi yule mfalme akaghadhibika; akapeleka majeshi yake, akawaangamiza wauaji wale, akauteketeza mji wao. [8] Kisha akawaambia watumwa wake, Arusi i tayari, lakini wale walioalikwa hawakustahili. [9] Basi enendeni hata njia panda za barabara, na wote mwaonao waiteni arusini. [10] Watumwa wale wakatoka wakaenda njia kuu, wakakusanya wote waliowaona, waovu kwa wema; arusi ikajaa wageni.

Inasikitisha sana kwamba wengi watachagua giza kuliko nuru; wangependelea kung'ang'ania upendo wa uwezo wa asili kuliko kunyenyekea kwa wakala mtiifu wa kiungu na kujazwa na Roho wa amani na upendo wa Mungu.

C. Uchunguzi wa Ustahili

Kazi ya Yesu katika Patakatifu pa Patakatifu ni kuwachunguza wale wanaomwamini Yeye kwa kweli na wamepoteza imani kabisa katika uwongo wa nyoka wa uwezo wa asili. Wametekwa na kweli za sheria, Patakatifu, Sabato na hali ya wafu, na wamechagua kuamini kwamba Kristo amewastahilisha; kwa sababu kwa imani wanaamini kwamba ushindi wa

Yesu duniani wamepewa bure na wanaamini kwamba wanapendwa sana kama wana wa Mungu.

Mtihani mkuu wa hukumu ni mtihani uleule ambao Yesu alipitia katika jangwa la majaribu. Je, tunaamini kwamba sisi ni watoto wa Mungu kwa sababu tu Mungu amesema hivyo katika Neno Lake, tukiamini kwamba amefanya utoaji wote kuwa muhimu; au tutamtilia shaka na kuzingatia kushindwa kwetu, makosa, udhaifu na kutotenda mema? Imani rahisi kwamba sisi ni watoto wa Mungu na kwamba Mungu anaweza kuturudisha kwenye mfano wake ndiyo inayotufanya tustahili.

Imani ya kwamba sisi ni watoto wa Mungu kwa imani inaashiriwa na kuvaliwa kwa vazi maalum lililotolewa na Mungu kwenye harusi.

Mathayo 22:11-14 Lakini alipoingia yule mfalme ili kuwatazama wageni wake, akaona mle mtu mmoja asiyevaa vazi la arusi. [12] Akamwambia, Rafiki, uliingiaje humu nawe huna vazi la arusi? Naye akatekewa. [13] Mfalme akawaambia watumishi, Mfungeni mikono na miguu, mchukueni mkamtupe katika giza la nje; ndiko kutakuwako kilio na kusaga meno. [14] Kwa maana waitwao ni wengi, bali wateule ni wachache.

Biblia inasema waziwazi kwamba mfalme huwachunguza wageni ili kuona kwamba walikuwa wamevaa vazi la arusi. Uchunguzi huu ni hukumu iliyofafanuliwa katika Danieli 7, ambapo vitabu vinafunguliwa na kila mtu anachunguzwa ili kuona kwamba amevaa vazi la arusi.

Ingawa Mungu anawachunguza wageni, Yeye hawahukumu. Wageni hujihukumu wenyewe kwa nuru ya ufunuo wa tabia ya Mungu.

Yohana 5:22 Tena Baba hamhukumu mtu ye yote, bali amempa Mwana hukumu yote;

Yohana 8:15 Ninyi mwahukumu kwa kufuata mambo ya mwili; mimi simhukumu mtu.

Yohana 12:46-48 Mimi nimekuja ili niwe nuru ya ulimwengu, ili kila mtu aniaminiye mimi asikae gizani. [47] Na mtu akiyasikia maneno yangu, asiyashike, mimi simhukumu; maana sikuja ili niuhukumu ulimwengu, ila niuokoe ulimwengu. [48]

Yeye anikataaye mimi, asiye yakubali maneno yangu, anaye amhukumuye; neno hilo nililolinena ndilo litakalomhukumu siku ya mwisho.

Mungu wala Mwanawe hawahukumu mtu yeyote katika hukumu. Katika mchakato wa hukumu kila mtu anakuwa na ufahamu kamili wa dhambi zake anapofahamu uzuri wa kweli wa tabia ya Mungu. Mungu anatamani kumsamehe kila mtu dhambi zake, lakini kila mtu ataamua mwenyewe kama Mungu anaweza kumsamehe au la.

Yohana 8:3-9 Waandishi na Mafarisayo wakamletea mwanamke aliyefumaniwa katika uzinzi, wakamweka katikati. [4] Wakamwambia, Mwalimu, mwanamke huyu amefumaniwa alipokuwa akizini. [5] Basi katika torati, Musa alituumuru kuwapiga kwa mawe wanawake namna hii; nawe wasemaje? [6] Nao wakasema neno hilo wakimjaribu, ili wapate sababu ya kumshitaki. Lakini Yesu akainama, akaandika kwa kidole chake katika nchi. [7] Nao walipozidi kumhoji, alijiinua, akawaambia, Yeye asiye na dhambi miongoni mwenu na awe wa kwanza wa kumtupia jiwe. [8] Akainama tena, akaandika kwa kidole chake katika nchi. [9] Nao waliposikia, wakashitakiwa na dhamiri zao, wakatoka mmoja mmoja, wakianza tangu wazee hata wa mwisho wao; akabaki Yesu peke yake, na yule mwanamke amesimama katikati.

Watu waliomlelea mwanamke kwa Yesu kwa ajili ya hukumu walihukumiwa mbele zake kwa dhambi zao wenyewe. Alileta akilini mwao dhambi zao ili waziungame na kuziacha, lakini hawakufanya hivyo. Wakijiona kuwa na hatia lakini hawakutaka kuungama, walitoka nje ya uwepo wake wakiwa na hatia ya dhambi lakini bila msamaha.

Bila hisia ya wazi ya kuwa mtoto wa Mungu na thamani na kustahili kunakotokana na hili, upelelezi ungekuwa jambo la kutisha zaidi. Wale wanaong'ang'ania dhana ya aina fulani ya uwezo wa asili hawatatamani kamwe kuingia katika hukumu kama hiyo. Wanakataa kuuacha uwongo wa nyoka na hivyo badala yake wanachagua kuamini kwamba hakuna hukumu kama hiyo inayotokea. Wanachagua badala ya kuamini kwamba Yesu

amewafanyia kila kitu na wako huru kujificha chini ya jina hilo pamoja na dhambi zao zote chafu.

Isaya 4:1-5 Na siku hiyo wanawake saba watamshika mtu mume mmoja wakisema, Tutakula chakula chetu, na kuvaa nguo zetu wenyewe, lakini tuitwe tu kwa jina lako; utuondolee aibu yetu. [2] Siku hiyo chipukizi la BWANA litakuwa zuri, lenye utukufu, na matunda ya nchi yatakuwa mema sana, na kupendeza, kwa ajili ya Waisraeli wale waliookoka. [3] Tena itakuwa ya kwamba yeye aliyebaki katika Sayuni, na yeye aliyeachwa ndani ya Yerusalemu, ataitwa mtakatifu; yaani, kila mmoja aliyeandikwa miongoni mwa hao walio hai ndani ya Yerusalemu; [4] hapo Bwana atakapokuwa ameuosha uchafu wa hao binti za Sayuni na kuisafisha damu ya Yerusalemu kati yake, kwa roho ya hukumu na kwa roho ya kuteketeza. [5] Tena juu ya makao yote ya mlima Sayuni, na juu ya makusanyiko yake, BWANA ataumba wingu na moshi wakati wa mchana, na mwangaza wa miali ya moto wakati wa usiku; kwa maana juu ya utukufu wote itatandazwa sitara.

Isaya anatuambia kwamba kanisa zima (wanawake saba) wanajaribu kumshika mtu (Yesu) na kumwambia, tutaishi kwa njia zetu wenyewe, tunataka tu jina lako litusaidie tuache kujisikia hatia juu ya dhambi zetu. Maskini hawa ni wale wanaojiita Mayahudi lakini sio.

Ufunuo wa Yohana 3:9 Tazama, nakupa walio wa sinagogi la Shetani, wasemao kwamba ni Wayahudi, nao sio, bali wasema uongo. Tazama, nitawafanya waje kusujudu mbele ya miguu yako, na kujua ya kuwa nimekupenda.

Kifungu hiki hapo juu kinazungumza juu ya kanisa la Filadelfia ambao wanaishi kinabii wakati hukumu inapokaribia kuanza.

Kifungu katika Isaya 4 kinaendelea kusema kwamba Mungu ataosha uchafu na kuziteketeza dhambi zetu, ili tuweze kuunganishwa naye kweli.

Tunahitaji kuchunguzwa ili kuona ikiwa mabaki yoyote ya uwongo wa nyoka bado yapo ndani yetu. Kanuni hizi ziko ndani sana ndani ya moyo wa mwanadamu hivi kwamba bila mwito wa hukumu, hatungejua kamwe kuwa

zipo. Kama wale mabikira wapumbavu, tunaweza kuja mlangoni tukitazamia kuingia na kuambiwa kwa mshtuko kwamba Yesu hakutujua kamwe.

Asante Mungu kwa hukumu inayotutayarisha kwa ajili ya ndoa. Hebu tuiambe pamoja na Daudi:

Zaburi 26:1-6 Ee BWANA, unihukumu mimi, Maana nimekwenda kwa ukamilifu wangu, Nami nimemtumaini BWANA bila wasiwasi. [2] Ee BWANA, unijaribu na kunipima; Unisafishe mtima wangu na moyo wangu. [3] Maana fadhili zako zi mbele ya macho yangu, Nami nimekwenda katika kweli yako. [4] Sikuketi pamoja na watu wa ubatili, Wala sitaingia mnamo wanafiki. [5] Nimelichukia kusanyiko la watenda mabaya, Wala sitaketi pamoja na watu waovu. [6] Nitanawa mikono yangu kwa kutokuwa na hatia, Na kuizunguka madhabahu yako, Ee BWANA

Kama Daudi, hatuhitaji kuogopa hukumu, kama watoto wa Mungu, tunaweza kuwa na ujasiri wa kweli. Lakini njia pekee ya kuwa salama kama watoto wa Mungu ni kuamini ujumbe wa Mungu unaosema, “Wewe ni mtoto wangu mpendwa ninayependezwa naye.” Inatupasa kuelekeza mioyo yetu kwa Baba na kumwamini, la sivyo tutaogopa sana kuingia Patakatifu pa Patakatifu na kuchunguzwa. Tunapojua upendo wa Mungu hatutajipitishia hukumu bali kukubali msamaha wa Mungu.

Sura ya 24

Vita vya Siku ya Mwisho juu ya Familia - Masalio ya Ufalme wa Familia ya Mungu

A. Umoja wa Familia dhidi ya Mfumo Mpya wa Ulimwengu

Hukumu inafikia kilele katika sherehe ya ndoa wakati njia ya baraka inapofunguliwa. Chini ya ushawishi wa baraka, watoto wa Mungu hawaogopi hukumu, lakini wanaifurahia.

Tungetazamia kwamba Shetani hatakaa kimya wakati ndoa hii inafanyika. Anataka kufanya yote awezayo ili kuvuruga mchakato wa ndoa na kuzuia watu wengi iwezekanavyo wasiwe sehemu ya bibi-arusi.

Ufunuo wa Yohana 12:17 Joka akamkasirikia yule mwanamke, akaenda zake afanye vita juu ya wazao wake waliosalia, wazishikao amri za Mungu, na kuwa na ushuhuda wa Yesu; naye akasimama juu ya mchanga wa bahari.

Shetani ni mwanafunzi mwenye bidii wa unabii wa Biblia na alijua ni wakati gani hukumu hiyo ingeanza. Alijua kwamba ikiwa angeweza kukata njia ya baraka kwa kuvuruga familia na kuchanganya majukumu ya mume na mke, angeweza kuwavuta watu katika mfumo wa thamani unaotegemea utendaji kwa urahisi zaidi na hivyo kusababisha watu kutokuwa tayari kwa ajili ya ndoa ya hukumu, ama kwa woga wa hukumu au kutupilia mbali dhana nzima kama isiyo ya Kikristo.

Kama ilivyokuwa katika siku za Nimrodi, wale ambao leo wamejikita katika kielelezo cha asili cha chanzo cha uhai wanatambua kwamba ili kudhibiti jamii, muundo wowote wa mamlaka au utii unaosimama katika njia ya, au kushindana na, serikali, unapaswa kuonekana kuwa tishio na lazima

iondolewe. Inajulikana sana kwa wale wanaotafiti kwamba kuna vikundi vidogo vya watu matajiri ambao wanataka kuunda Mpango Mpya wa Dunia. Wanataka kuhama kutoka mataifa yaliyogawanyika na kuingia katika mfumo wa kimataifa wenye serikali moja, uchumi mmoja na mfumo mmoja wa kuabudu.

Biblia inazungumza juu ya mfumo huu unaokuja katika siku za mwisho kama ifuatavyo:

Ufunuo wa Yohana 13:15-17 Akapewa kutia pumzi katika ile sanamu ya mnyama, hata ile sanamu ya mnyama inene, na kuwafanya hao wote wasioisujudu sanamu ya mnyama wauawe. [16] Naye awafanya wote, wadogo kwa wakubwa, na matajiri kwa maskini, na walio huru kwa watumwa, watiwe chapa katika mkono wao wa kuume, au katika vipaji vya nyuso zao; [17] tena kwamba mtu awaye yote asiweze kununua wala kuuza, isipokuwa ana chapa ile, yaani, jina la mnyama yule, au hesabu ya jina lake.

Hatutazingatia suala la alama ya mamlaka hii ya mnyama, bali juu ya ukweli kwamba inapata uwezo wa kuuza au kuweka hai. Inalazimisha mfumo wa ibada kwa kila mtu na inaweza kuzuia watu kununua au kuuza, kwa hivyo kimsingi inadhibiti nguvu ya maisha na kifo, pesa na dini kote ulimwenguni.

Kuanzishwa kwa mfumo kama huo kungewezezana ikiwa watu watadumisha uhusiano wa kifamilia wenye nguvu na uaminifu. Pia haitawezekana kulazimisha mfumo kama huo kwa watu “kwa ajili ya ulinzi wao wenyewe dhidi ya ugaidi” ikiwa wana dhana dhahiti ya kujithamini kupitia mfumo wa mkondo wa familia.

Kwa hivyo ni jambo gani tunalofanya? Wakati Mungu anatararisha arusi ya Mwanawe kwa kanisa, Shetani anafanya kazi kwa bidii kujenga utaratibu wa ulimwengu ambao hauruhusu mfumo wa mkondo wa familia kufanya kazi.

Tukiitazama jamii, je, tunaona ongezeko la kasi ya kuvunjika kwa familia? Nadhani hilo ni dhahiri kwa watu wengi, lakini hapa kuna nukuu kutoka kwa Jim Conway:

Katika miaka ya 1950, talaka haikuwa ya kawaida na bado haikukubalika kijamii. Hilo lilibadilika sana katika miongo miwili iliyofuata. Kufikia katikati ya miaka ya sitini ndoa moja kati ya kila tatu iliishia kwa talaka. Kufikia 1980 kiwango kilikuwa kimoja kati ya viwili.⁵¹

Conway anaelezea tafiti kadhaa za athari za familia zilizovunjika kwa watoto na uwezo wao wa kuishi maisha yenye furaha na mafanikio. Tena akinukuu kutoka kwa Conway:

Niliposoma masomo haya niligundua kilichonipata. Nilielewa kwa nini nilifikiri kila mara nilipaswa “kujaribu zaidi” ili watu wanipende. Vipande vya fumbo vilianza kuja pamoja. Hatimaye kulikuwa na sababu za hisia zangu. Na sikuwa peke yangu - mamilioni walihisi kile nilichokihisi.⁵²

B. Ubomoaji Ulioratibiwa wa Familia

Mlipuko huu wa kuvunjika kwa familia haujatokea kwa bahati mbaya. Inapaswa kutazamiwa kwamba kabla ya mwisho wa wakati, wakati ambapo dhambi imefikia kiwango chake kamili, kwamba kila aina ya nguvu ingekuja dhidi ya kuja kwetu katika mfumo wa baraka za Kiungu za familia. Kuna mitazamo mingi tofauti-tofauti juu ya familia katika eneo letu la kisasa, nasi twataka kukazia machache kati ya hayo ili tuweze kufahamu hila za Shetani. Kuziweka kwenye nuru kunaweza kutusaidia kujitayarisha vyema dhidi ya mvuto wa kilimwengu ambao unazuia mchakato wa hukumu ya ndoa ambayo Mungu anataka kukamilisha kabla ya kurudi kwa Yesu kudai bibi-arusi Wake mwaminifu.

⁵¹ Jim Conway. *Adult Children of Legal or Emotional Divorce* (Imechapishwa na Monarch Publications LTD, 1990) Ukurasa wa 23.

⁵² *Ibid*, 37

i. Mapinduzi ya Elimu

Mfumo wa kisasa wa shule za mikusanyiko, ambapo watoto wanapaswa kuketi kwa utulivu kwa siku nyingi hadi wawe na angalau miaka 18 ili kuzingatiwa kuwa wamechanganyikiwa ipasavyo, ulianza tu mapema miaka ya 1900. Mfumo huu, unaofanana na kiwanda au mbaya zaidi, gereza, haukuwafundisha viongozi kama Washington, Franklin, Lincoln, Jefferson, wavumbuzi kama Thomas Edison, waandishi kama Melville, Conrad, na Twain, wala wakuu wa tasnia kama Carnegie na Rockefeller (Wasameheni wa Amerika hapa, kwani habari nyingi zilitoka USA).

Waelimishaji wengi wanatambua kwamba mfumo wetu wa kisasa wa shule umevunjwa katika uwezo wake wa kufundisha watoto. Wengi wetu ambao tumekaa shuleni kwa miaka mingi, iwe tukiwa mwanafunzi au tukiwa mwalimu, tunajua kwamba sifa kuu ya shule ni kuchoshwa. Lakini vipi ikiwa shule itafanya kile hasa wale walio mamlakani wanataka ifanye?

Mwanzoni mwa miaka ya 1900 watu wa tabaka la chini walikuwa wakitaka kusema zaidi jinsi jamii inavyoendeshwa. Wasomi wa zamani wa hali ya juu walikuwa wanahisi kutishiwa na uhamaji wa watu wa tabaka la chini, haswa Amerika, ambayo ilikuwa haraka kuwa kielelezo cha matarajio ya watu waliokandamizwa katika nchi zingine. Karne ndefu za mabadiliko madogo wakati wa enzi za giza, miaka 1260 kama tulivyoona hapo awali, ilikuwa na muundo wa kijamii wa kikabila, na watu wa chini walifunzwa kuwa watiifu na wasioweza kufanya maamuzi yao wenyewe.

Matengenezo ya Kidini, ujuzi, demokrasia, vyombo vya habari vilivyopanuka na imani ya kwamba mwanadamu ana uhuru wa dhamiri kujihukumu mwenyewe vilileta mabadiliko makubwa kwa jamii ya kibinadamu, na kumwinua kutoka katika giza la kutojua kusoma na kuandika na ufahamu. Miaka iliyofuata 1844 ilikuwa wakati wa maendeleo makubwa. Lakini mamlaka za zamani za Zama za Giza zilihisi kutishiwa na mabadiliko hayo.

Mojawapo ya njia kuu za kushusha chini fikra za kina, udadisi, na matukio ya mtoto aliyezaliwa huru ilikuwa mfumo wa shule. Mkosoaji mashuhuri wa

shule na Mwalimu wa Mwaka wa Jimbo la New York John Taylor Gatto anaeleza:

“Nilianza kujiuliza, bila kupenda, ikiwa inawezekana kuwa shuleni kwenyewe ndio kunawasumbua. Je, inawezekana nilikuwa nimeajiriwa si kuongeza nguvu za watoto, lakini kupunguza? Hilo lilionekana kuwa la kichaa usoni mwake, lakini polepole nilianza kutambua kwamba kengele na kufungwa, mlolongo wa mambo, ubaguzi wa umri, ukosefu wa faragha, ufuatiliaji wa mara kwa mara, na mitaala yote ya kitaifa ya shule vilibuniwa sawasawa kana kwamba mtu fulani alikuwa amekusudia kuzuia watoto wasijifunze kufikiri na kutenda, kuwashawishi waingie katika uraibu na tabia tegemezi.”⁵³

Hili ni somo kubwa, na hatutaki kamwe kuonekana kama tunatoa ukosoaji wa kofi, lakini tunataka kutoa vidokezo vichache zaidi ili iwe wazi ni jinsi gani elimu ya kisasa inashambulia mfumo wa uhusiano wa familia. Ni kinyume cha uhusiano, kwa sababu imeundwa kuzalisha wanadamu wanaofaa katika jumuiya ya serikali, yenye msingi wa ufanisi. Gatto anazungumza juu ya kusoma kitabu *The Child, The Parent, The State* cha James Bryant Conant, rais wa Harvard kwa miaka ishirini na jitu la karne ya 20, ambaye anataja mapinduzi haya ya shule mapema miaka ya 1900. Conant anamwelekeza msomaji kitabu kilichoandikwa mwaka wa 1918 na Alexander Inglis, mwalimu mkuu wa awali wa Harvard, alitaja Kanuni za Elimu ya Sekondari. Katika kitabu hiki Inglis anaweka wazi kazi 6 za shule, na Gatto anatoa ufafanuzi wake kuzihusu:

1. Kitendakazi cha kurekebisha au kubadilika. Shule zinapaswa kuanzisha tabia maalum za kuitikia mamlaka. Hii, bila shaka, inazuia uwezo wa kupambanua mambo kabisa. Pia inaharibu sana wazo kwamba nyenzo muhimu au za kuvutia zinapaswa kufundishwa, kwa sababu huwezi kujaribu utiifu wa kutafakari hadi ujue kama unaweza kuwafanya watoto kujifunza na kutenda, mambo ya kipumbavu na ya kuchosha.

⁵³ John Taylor Gatto. *Dumbing Us Down: The Hidden Curriculum of Compulsory Schooling*. (New Society Publishers 2005)

2. Kazi ya kuunganisha. Hii inaweza kuitwa “kazi ya kufuata,” kwa sababu nia yake ni kuwafanya watoto wafanane izezekanavyo. Watu wanaokubaliana wanaweza kutabirika, na hii ni ya manufaa makubwa kwa wale wanaotaka kutumia na kuendesha nguvu kazi kubwa.
3. Kazi ya uchunguzi na maelekezo. Shule inakusudiwa kubainisha jukumu sahihi la kila mwanafunzi kijamii. Hii inafanywa kwa kuweka ushahidi wa kihisabati na kimaadili kwenye rekodi zilizojumlishwa. Kama katika “rekodi yako ya kudumu.” Ndiyo, unayo.
4. Kazi ya kutofautisha. Mara tu jukumu lao la kijamii linapokuwa “limegunduliwa,” watoto wanapaswa kupangwa kulingana na jukumu na kufunzwa kulingana na matarajio yao katika ya faida kijamii - na sio hatua moja zaidi ya hapo. Huwafanya watoto kuwa bora zaidi kwa ajili ya matakwa yao binafsi.
5. Kazi ya kuchagua. Hii hairejelei uchaguzi wa binadamu hata kidogo bali nadharia ya Darwin ya uteuzi wa asili kama inavyotumika kwa kile alichokiita “jamii zilizopendelewa.” Kwa kifupi, wazo ni kusaidia mambo kwa kujaribu kwa uangalifu kuboresha mifugo. Shule zinakusudiwa kuweka alama kwa wasiofaa - wenye alama duni, upangaji wa marekebicho, na adhabu zingine - kwa uwazi kiasi kwamba wenzao watawakubali kama watu duni na kuwazuia kwa ufagio wa uzalishaji. Hivyo ndivyo fedheha hizo ndogo ndogo huanzia daraja la kwanza na kuendelea zilikusudiwa kufanyika: kuosha uchafu kwenye bomba.
6. Kazi ya propaedeutic. Mfumo wa kijamii unaopendekezwa na sheria hizi utahitaji kikundi cha wasomi wa walezi. Kwa ajili hiyo, sehemu ndogo ya watoto watafundishwa kimya kimya jinsi ya kusimamia mradi huu unaoendelea, jinsi ya kuangalia na kudhibiti idadi ya watu iliyo puuzwa kwa makusudi na kutangazwa ili serikali iendelee bila kupingwa na mashirika yasiwahi kutaka kufanya kazi kwa utiifu.

Hilo, kwa bahati mbaya, ndilo madhumuni ya elimu ya lazima ya umma katika nchi hii. Na ili usije ukamchukulia Inglis kama mvuto wa pekee na mtazamo wa kijinga sana kwenye biashara ya elimu, unapaswa kujua kwamba hakuwa peke yake katika kutetea mawazo haya. Conant mwenyewe, akiendeleza mawazo ya Horace Mann na wengine, alifanya kampeni bila kuchoka kwa mfumo wa shule wa Kiamerika ulioundwa kwa njia sawa. Watu kama George Peabody, ambaye alifadhili sababu ya elimu ya lazima kote Kusini, kwa hakika walielewa kwamba mfumo wa Prussia ulikuwa muhimu katika kuunda sio tu wapiga kura wasio na madhara na nguvu kazi ya utumishi bali pia kundi la watumiaji wasio na akili. Baada ya muda idadi kubwa ya wakuu wa viwanda walikuja kutambua faida kubwa sana inayoweza kupatikana kwa kulima na kuchunga kundi kama hilo kupitia elimu ya umma, miongoni mwao Andrew Carnegie na John D. Rockefeller.⁵⁴

Hatuhitaji kukiri kuwepo kwa njama kubwa kuona kwamba kwa watu wengi walio madarakani, kazi hizi za shule zinavutia sana. Hata kama shule zilibadilishwa, kuanzia baadaye maishani na kuwa na saa chache, kama mifumo bora zaidi ya shule katika nchi za Skandinavia, jamii ya kisasa hufanya mageuzi kuwa magumu. Shule hufanya kazi kama mahali pa kulea watoto kwa wazazi ambao wote wanahitaji kufanya kazi ili wawe na pesa za kutosha za kuishi (kinyume na hapo awali ambapo mlezi mmoja angeweza kutosha), mishahara ya walimu ni midogo na mizigo ya ziada ya kiutawala inazidi kuwekwa juu yao ambayo huchukua watoto wao nishati mbali na kufundisha, na jamii ambayo kwa njia mbalimbali inahimiza watoto kutoheshimu mamlaka. Gatto anatoa hoja hii:

[Sababu za mfumo huu wa shule kushindwa] zinaweza kutokana tu na woga, au kutokana na imani iliyozoeleka hivi sasa kwamba “ufanisi” ndio sifa kuu, badala ya upendo, uhuru, kicheko, au matumaini. Zaidi ya yote, zinaweza kutokana na uchoyo.

⁵⁴ John Taylor Gatto. *Against Schools* (Harper's Magazine, 2003)

Kulikuwa na bahati kubwa iliyopaswa kufanywa, baada ya yote, katika uchumi unaotegemea uzalishaji wa wingi na kupangwa kupendelea shirika kubwa badala ya biashara ndogo au shamba la familia. Lakini uzalishaji wa wingi ulihitaji matumizi makubwa, na mwanzoni mwa karne ya ishirini Waamerika wengi waliona kuwa ni jambo lisilo la kawaida na lisilo la hekima kununua vitu ambavyo hawakuhitaji. Elimu ya lazima ilikuwa jambo la mungu kwa hesabu hiyo. Shule haikulazimika kuwafunza watoto kwa maana yoyote ya moja kwa moja kufikiria kuwa wanapaswa kutumia bila kukoma, kwa sababu ilifanya jambo bora zaidi: iliwatia moyo wasifikiri kabisa. Na hiyo iliwaacha wamekaa kwa uvumbuzi mwingine mzuri wa enzi ya kisasa - uuzaji.

Sasa, huhitaji kuwa umesoma masoko ili kujua kwamba kuna makundi mawili ya watu ambao wanaweza kusadikishwa kila wakati kutumia zaidi ya wanavyohitaji: waraibu na watoto. Shule imefanya kazi nzuri sana ya kuwageuza watoto wetu kuwa waraibu, lakini imefanya kazi ya ajabu ya kuwageuza watoto wetu kuwa watoto. Tena, hii sio bahati mbaya. Wananadharia kutoka kwa Plato hadi Rousseau hadi kwa Dk. Inglis wetu wenyewe walijua kwamba ikiwa watoto wangeweza kufungwa na watoto wengine, kuvuliwa wajibu na uhuru, na kutiwa moyo kusitawisha tu hisia zisizo na maana za pupa, husuda, wivu, na woga, wangekua watu wazima lakini ambao hawajakua kiakili. Katika toleo la 1934 la kitabu chake kilichojulikana sana Elimu ya Umma nchini Marekani, Ellwood P. Cubberley alieleza kwa kina na kusifu jinsi mkakati wa upanuzi wa shule uliofuata ulivyoongeza umri wa utoto kwa miaka miwili hadi sita, na elimu ya kulazimishwa ilikuwa bado katika hatua hiyo mpya kabisa. Cubberley huyuhuyu - ambaye alikuwa mkuu wa Shule ya Elimu ya Stanford, mhariri wa vitabu vya kiada katika Houghton Mifflin, na rafiki na mwandishi wa habari wa Conant katika Harvard - alikuwa ameandika yafuatayo katika toleo la 1922 la kitabu chake Public School Administration: "Shule zetu ni... viwanda ambavyo bidhaa ghafi (watoto) zitaundwa na kutengenezwa... Na ni kazi ya shule kuwajenga wanafunzi wake kulingana na vipimo vilivyowekwa."

Ni dhahiri kabisa kutoka kwa jamii yetu leo ni nini sifa hizo zilikuwa. Ukomavu kwa sasa umefukuzwa kutoka karibu kila nyanja ya maisha yetu. Sheria rahisi za talaka zimeondoa hitaji la kufanya kazi katika uhusiano; mkopo rahisi umeondoa hitaji la kujidhibiti kifedha; burudani rahisi imeondoa hitaji la kujifunza kujifurahisha; majibu mepesi yameondoa hitaji la kuuliza maswali. Tumekuwa taifa la watoto, tukiwa na furaha kusalimisha uwezo wa kupambanua na nia zetu kwa mawaidha ya kisiasa na kashfa za kibiashara ambazo zinaweza kuwatukana watu wazima halisi...⁵⁵

Ufalme wa familia ya Mungu unahitaji watu wazima waliokomaa, kuelewa wajibu wa mamlaka, kuweza kuwabariki wale walio chini yao katika ufalme wa uhusiano. Masomo huwafanya watu wengi wenye mamlaka yenye chuki, kwa sababu mamlaka yamewalazimisha kuingia darasani kwa maisha yao yote ya utotoni, bila uhuru au kusema jinsi muda wao unavyotumika au kile wanachoweza kusoma. Watoto wengi hutumia wakati mchache kujifunza na wazazi wao, wanaowapenda na kuwajali, na wakati mwingi wakijifunza kutoka kwa walimu, ambao mara nyingi hufanya hivyo kwa ajili ya pesa tu na hawana motisha na nguvu nyingi za kutoa uangalifu wa pekee kwa mtoto yeyote. Baada ya kuwa na miaka ya mafunzo ya jinsi ya kukariri badala ya kujifunza, vichwa vilivyojaa habari zisizounganishwa na mawazo kidogo ya makini, wanaume na wanawake wa jamii ya kisasa wana shida kubwa kufanya hesabu za muda mrefu na za maadili muhimu ili kujenga jumuiya ya ucha Mungu na kuamua kuungana na Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu.

Mbegu za mapinduzi ya miaka ya sitini ziliwekwa katika kudhoofisha miundo ya jadi ya mamlaka ya familia kutoka miaka ya 1920 hadi 1950. Mapinduzi haya yalikuwa na ukosoaji mzuri, lakini Shetani pia aliweza kuelekeza shauku ya ujana na mfadhaiko dhidi ya familia, dhidi ya Mungu, na dhidi ya aina yoyote ya mamlaka. Uvutano mkubwa juu ya mawazo ya kizazi hiki kipya cha vijana, ambao waliishi katika ulimwengu mpya wa wingi tofauti na enzi ya uhaba wa wazazi wao iliyoharibiwa na vita, ulikuwa muziki.

⁵⁵ Gotto, *Against Schools* (Harper's 2003)

ii. Mapinduzi ya Muziki

Plato alisema muda mrefu uliopita: “Wacha niandike nyimbo na sijali ni nani anayetunga sheria.” Hakuna kitu kinachoweza kusonga moyo kama muziki. Ikiwa muziki wa taifa unaweza kuathiriwa, basi una uwezo wa moja kwa moja wa kusonga mioyo ya taifa. Katika vita vya Shetani dhidi ya ufalme wa familia ya Mungu, alijua kwamba ikiwa angeweza kudhibiti muziki, angeweza kudhibiti mioyo ya wanaume na wanawake na kuwazuia zaidi wasitamani kuhudhuria arusi katika Patakatifu Zaidi pa Patakatifu.

Muziki unaohitajika ungejaribu kudhoofisha mamlaka iliyopo na mamlaka ya wazazi hasa. Maelezo haya ni historia ya Rock na Roll. Kupitia ukuzaji wa rekodi, redio na uhuru wa baada ya Vita vya Kidunia vya pili, vijana katika jamii za magharibi walionyeshwa hali ya muziki wa roki. Vita vya kitamaduni vilizuka kati ya vizazi, na mvuto hai wa muziki wa roki ulichukua kizazi kipya cha miaka ya hamsini kwenye njia ambapo maadili ya kitamaduni ya familia yalibadilishwa na kuwasiliana na utamaduni maarufu, na kufikia kilele katika tukio la “Woodstock”.⁵⁶

Kwa usaidizi wa redio ya transistor, vijana wangeweza kusikiliza aina mpya ya muziki katika vyumba vyao vya kulala na kuiga kanuni za kupinga utamaduni. Kiini cha muziki kilikuwa dhidi ya mamlaka, dhidi ya familia, uhuru wa mtu binafsi kufanya apendavyo, na msisitizo wa wakati huo juu ya mazingatio ya muda mrefu.

Muziki huo pia ulikuwa wa kike sana⁵⁷ kupitia usemi wa nywele ndefu, sauti ya juu na kujieleza kwa kihisia katika umbo la kiume. Mkanganyiko huu wa jinsia, na mielekeo ya ngono isiyozuiliwa inayohusishwa nayo, imekuwa sababu kuu ni kuvunja na kuharibu kanuni za uongozi na ujisalimishaji katika muundo wa jadi wa familia.

⁵⁶ Woodstock ilikuwa tamasha la Rock and Roll ambalo lilifanyika Betheli, New York kuanzia Agosti 15 hadi 18 mwaka wa 1969 na limekuwa icon ya muziki wa 1960 wa kupinga utamaduni.

⁵⁷ Derek B. Scott. *Music, Culture and Society* (Kimechapishwa na Oxford University Press, 2000) Ukurasa wa 69 “Kupungua kwa Rock ‘n’ Roll kulitokana na mchakato wa feminization.”

Mungu alitengeneza familia kwamba wanadamu wangekuwa na sura ya serikali yake na kujitolea kwake kwa mahusiano. Ndoa ilikuwa ya maisha, kwa ajili ya watoto. Ngono ilikuwa takatifu, kwa sababu mtoto angetokana na muungano, na kulea mtoto haikuwa mchezo. Lakini maendeleo katika upangaji uzazi, haswa kidonge cha kudhibiti uzazi, kiliruhusu watu kusahau mtoto anayewezekana walipofanya ngono. Wangeweza kujitoa kwa tamaa zao tu na wasifikirie juu ya matokeo ya muda mrefu ya matendo yao. Hakukuwa na haja ya kuweka mawazo mengi ndani ya mpenzi wako. Hedonism ikawa ya kawaida; na madawa ya kulevywa na pombe viliongezwa kwenye mazingira haya ambapo kutosheleza papo hapo kulikuwa jambo kuu na hatia na aibu vilisukumwa mbali.

Ushawishi wa utamaduni wa pop kupitia teknolojia mpya za burudani, pamoja na ujana uliopanuliwa na hitaji la kufuatana na wenzako wa shule, ulikuwa ukiweka shinikizo kwa familia. Zaidi ya hayo kulikuwa na mapinduzi mengine, na familia ya kitamaduni ilikuwa katika msukosuko kamili.

iii. Mapinduzi ya Wanawake

Mapinduzi haya pengine yanaashiriwa vyema zaidi na wimbo wa Helen Tayari “Mimi ni Mwanamke,” ambao uliwachochea mamilioni ya wanawake duniani kote kupigania haki zao na kuachiliwa kutoka kwenye utumwa wa kazi ya nyumbani. Ni lazima ikubalike kwamba wanawake wengi walifanywa kuwa wagumu na wanaume wengi katika enzi iliyotangulia miaka ya 1970 na baadhi ya mageuzi ya kijamii yamekuwa ya manufaa. Wanaume wasio na utulivu, wanaoishi katika jamii ambayo nguvu na utendaji ni kila kitu na mtu yeyote anaweza kuwa tishio, mara nyingi hawana uwezo wa kuwajali wanawake na watoto.

Lakini mapinduzi ya wanawake yameongeza tatizo. Yameweka mafuta kwenye moto wa vita kati ya jinsia moja, na kuongeza ushindani na uchungu, na kusababisha kuongezeka kwa mawasiliano potofu kati ya wanaume na wanawake. Wanaume wanaonekana kuwa wasiotegemewa na wanawake, na wanawake wanaonekana kuwa wadanganyifu na wanaume. Dharau kwa wanaume inaonekana katika kauli kama hii na mwigizaji mchanga wa Hollywood Lena Dunham:

“Kwa kweli afadhali nianguke kwenye shimo milioni moja kuliko kuwa na rafiki mmoja aniambie nitazame hatua yangu.”

Kauli kama hii inaonyesha jinsi mahusiano ya wanaume na wanawake yalivyovunjika, na jinsi ambavyo tumefundishwa kwamba tunaweza tu kujitegemea sisi wenyewe na sio mtu mwingine yeyote. Kujitunza na kufanya kila kitu kwa uwezo wako wa asili ni ngumu sana na inachosha, na sivyo Mungu alivyokusudia kwa ajili yetu. Alianzisha familia ambapo upendo usio na masharti na uaminifu ungetulinda kutokana na changamoto za ulimwengu huu; na alianzisha kanisa kufanya vivyo hivyo kwa jumuiya.

Lakini Ufeministi hufundisha kwamba wanawake wanaweza kufanya hivyo peke yao. Haijalishi unaamini nini kisiasa, inaweza kudhaniwa kwa usalama kuwa familia ya mzazi mmoja, haijalishi ina upendo kiasi gani, si bora kama wazazi wawili wenye upendo.

Asilimia 40 ya watoto wa Marekani sasa wanazaliwa na mama wasio na waume. Kiwango hiki cha watoto wasio na ndoa, pamoja na kiwango cha juu cha talaka nchini, inamaanisha kwamba karibu nusu ya watoto wote wa Amerika watatumia sehemu ya utoto wao katika nyumba ya mzazi mmoja. Wanasayansi ya kijamii katika wigo wa kisiasa wanakubali machafuko haya ya familia ni ya uharibifu. Katika mwaka wa 2017, kiwango cha umaskini kwa familia zinazoongozwa na wanawake zenye watoto kilikuwa asilimia 36.5, ikilinganishwa na asilimia 22.1 kwa familia za baba pekee na asilimia 7.5 kwa familia zinazoongozwa na wanandoa. Na data nyingi zinaonyesha watu wazima walioolewa wana furaha, afya njema na matajiri kuliko watu wasio na waume.

Mapinduzi ya ngono yameenea katika taasisi ya ndoa, na kuacha mamilioni ya wanawake bila upendo na usalama wa kihisia na kifedha ambao wao na watoto wao wanahitaji sana.

Uchunguzi wa hivi majuzi kuhusu athari za kutokuwa na baba umefunua kwamba ongezeko la mzazi mmoja (ambalo kwa kawaida linamaanisha familia za mama pekee) limekuwa na matokeo mabaya hata zaidi kwa wavulana kuliko wasichana. Kutokuwepo kwa baba katika nyumba za Waamerika wenye

asili ya Kiafrika husababisha matatizo zaidi ya kiakili na kitabia kwa wavulana, kulingana na uchunguzi wa MIT uliofanywa na wanauchumi wawili wakiwaangalia kaka na dada waliozaliwa Florida kati ya 1992 na 2002. “Kukulia katika nyumba ya mzazi mmoja inaonekana kupunguza kwa kiasi kikubwa uwezekano wa kuhudhuria chuo kikuu kwa wavulana lakini haina athari sawa kwa wasichana.” Walipata athari zingine za kutisha, pia. “Wavulana wasio na baba hawana malengo makubwa, hawana matumaini na wana uwezekano mkubwa wa kupata matatizo shuleni kuliko wasichana wasio na baba.”

Kila kitu kimeunganishwa. Wakati wavulana wengi wanakua bila baba, kuna vijana wachache ambao wanakuwa aina ya watu wazima ambao wanawake wanataka kuolewa - waliosoma, walioajiriwa, wasiotumia dawa za kulevya na wasiohusika na mfumo wa haki ya jinai. Bila msingi wa ndoa, wanaume hutenganishwa na jamii. Asilimia 22 hivi ya wanaume wenye umri mkubwa (25 hadi 54) hawafanyi kazi au kutafuta kazi. Wanaume ambao hawajaoa wanawakilishwa kupita kiasi katika kundi hili. Kinyume chake, wanaume walioa walio na diploma za shule ya upili pekee wana uwezekano mkubwa wa kuajiriwa kuliko wanaume ambao hawajaoa walio na chuo kikuu au digrii ya washirika.

Magonjwa ya kukata tamaa - ulevi, kutumia madawa kupita kiasi, kujiua - yamekuwa yakiongezeka kati ya Wamarekani weupe, wafanya kazi, idadi ya watu ambayo imeshuhudia kushuka kwa kasi kwa utulivu wa familia katika miongo kadhaa iliyopita.

Wanawake wengi wanataka na wanahitaji wanaume wanyoofu, waliorekebishwa vyema, wanaotegemewa kutumika kama waungaji mkono wa familia zenye afya na furaha. Harakati za ufeministi zilipotoshwa sana kulenga ndoa. Mbali na kuwakandamiza wanawake, inatoa msingi salama kwa maisha kamili.⁵⁸

Kadiri kanuni za kile kinachoitwa uhuru na kujitegemea zinavyoenea duniani kote, talaka, kukata tamaa na masuala ya matumizi mabaya ya

⁵⁸ Mona Charen. ‘Feminism has destabilized the American family.’ (NY POST: Julai 7, 2018).

dawa hufuata baada yake. Wenzi wa ndoa hufanya kazi siku nzima, mara nyingi wakishirikiana zaidi na wafanyakazi wenzao kuliko wao kwa wao, wakifungua mlango kwa fursa nyingi za kutokuwa waaminifu - hasa kwa vile wanaume na wanawake wa kisasa hawana usalama na hutumia msukumo na mvuto wa kutongoza na tamaa ya kujisikia wenye thamani na kuongezeka msisimko katika kazi za kuchosha (ambazo walitazitika kwa miaka mingi ya shule ya kuchosha kufikia). Hapa ndipo uwongo wa nguvu asili umetuchukua: ulimwengu uliovunjika ambao wengi hawawezi kufikiria njia nyingine yoyote ya kuishi.

Hili sio la kulaumu mapungufu yote ya jamii kwa mapinduzi haya 3 tu. Wastani wa pesa zinazopatikana kwa watu, kurekebishwa kwa mfumuko wa bei, zimedorora, huku gharama za bidhaa na huduma nyingi zikiongezeka, na kuweka shinikizo kubwa kwa watu binafsi na familia. Madeni yameongezeka sana. Kuhamia mijini kumepunguza wengi kutoka kwenye asili, kiasi cha kudhuru afya yao ya akili. Mlo umekuwa mbaya zaidi. Televisheni na michezo ya video imechukua nafasi ya uchezaji wa kimwili na mwingiliano. Watu huhama mara nyingi zaidi, na kupoteza mawasiliano na familia kubwa na marafiki wa utotoni. Watu wanaishi karibu na kila mmoja lakini hawana historia na kila mmoja. Orodha inaendelea na kuendelea.

Haihitaji kuangalia sana huku na huku ili kuona kwamba Shetani ameshinda vyema mfumo wa ufalme wa familia ya Mungu katika siku hizi za mwisho. Kwa bahati nzuri sura ya mwisho haijaandikwa - uzao wa mwanamke utashinda uzao wa nyoka na mipango yote ya wadhalimu wa ulimwengu hatimaye itashindwa.

Kabla tu ya Bwana kurudi kuleta muungano wa mwisho wa familia, Mungu anatuma ujumbe ambao utawaamsha watu kwa maadili ya familia na umuhimu wa njia ya mfumo wa baraka kupitia jukumu la baba. Ni kwenye ujumbe huu sasa tunauguekia.

Sura ya 25

Kurudi kwa Eliya

Tumechambua kwa ufupi mielekeo ya hivi karibuni ya kihistoria ambayo inarudisha nyuma utakaso wa patakatifu, na ni rahisi kuona kwamba ulimwengu sasa kwa kiasi kikubwa “umo katika utumwa” wa mfumo unaotumikia na kulinda masilahi ya wachache walio juu kwenye uongozi wa kimataifa. Kanuni za ufalme wa familia ya Mungu zimezidiwa nguvu, na hii imewaacha watu wa dunia wakiwa katika hatari kabisa ya kutawaliwa na uongozi wa wale wanaojitakia mamlaka kwa msingi wa uwongo wa nyoka wa uwezo asilia.

Kama vile Israeli walivyochukuliwa mateka na taifa la Babeli, kanuni zilezile zimeongoza ulimwengu mzima katika utumwa wa kimahusiano na wa kiroho. Babeli ya kiroho inatawala tena ulimwengu. Nabii Yeremia anaeleza jinsi ulimwengu wote ulivyokuwa umeathiriwa na tamaa hiyo ya mamlaka. Anaiita mvinyo wa Babeli.

Yeremia 51:7 Babeli umekuwa kikombe cha dhahabu mkononi mwa Bwana, kilicholevya dunia yote; mataifa wamekunywa mvinyo yake; kwa hiyo mataifa yana wazimu.

Babeli ya kiroho inashughulikiwa katika kitabu cha Ufunuo kwa kutumia ishara ile ile:

Ufunuo wa Yohana 17:1-2 Akaja mmoja wa wale malaika saba, wenye vile vitasa saba, akanena nami, akisema, Njoo huku, nitakuonyesha hukumu ya yule kahaba mkuu aketiye juu ya maji mengi; [2] ambaye wafalme wa nchi wamezini naye, nao wakaao katika nchi wamelevywa kwa mvinyo ya uasherati wake.

Mungu hawaachi watoto wake peke yao kwenye uharibifu wao wenyewe. Kama vile Mungu alivyoahidi ukombozi zamani kwa Israeli halisi, leo Mungu anaahidi ukombozi kwa watu wake mwishoni mwa nyakati. Angalia kwa uangalifu:

Yeremia 50:28,33-34 Sauti yao wakimbiao na kuokoka, Kutoka katika nchi ya Babeli, Ili kutangaza Sayuni kisasi cha BWANA, Mungu wetu, Kisasi cha hekalu lake. [33] BWANA wa majeshi asema hivi, Wana wa Israeli, na wana wa Yuda, wameonewa pamoja; na wote waliowachukua mateka wanawashika sana; wanakataa kuwaacha. [34] Mkombozi wao ni hodari; BWANA wa majeshi ndilo jina lake; yeye atawatetea kwa bidii, apate kuistarehesha nchi, na kuwasumbua wakao katika Babeli.

Ufunuo wa Yohana 18:1-6 Baada ya hayo naliona malaika mwingine, akishuka kutoka mbinguni, mwenye mamlaka kuu; na nchi ikaangazwa kwa utukufu wake. [2] Akalia kwa sauti kuu, akisema, Umeanguka, umeanguka Babeli ule mkuu; umekuwa maskani ya mashetani, na ngome ya kila roho mchafu, na ngome ya kila ndege mchafu mwenye kuchukiza; [3] kwa kuwa mataifa yote wamekunywa mvinyo ya ghadhabu ya uasherati wake, na wafalme wa nchi wamezini naye, na wafanya biashara wa nchi wamepata mali kwa nguvu za kiburi chake. [4] Kisha nikasikia sauti nyingine kutoka mbinguni, ikisema, Tokeni kwake, enyi watu wangu, msishiriki dhambi zake, wala msipokee mapigo yake [5] Kwa maana dhambi zake zimefika hata mbinguni, na Mungu amekumbuka maovu yake. [6] Mlipeni kama yeye alivyolipa, mkamlipe mara mbili kwa kadiri ya matendo yake. Katika kikombe kile alichokichanganyisha, mchanganyishieni maradufu.

Kama vile Mungu alivyoadhibu Babeli halisi na kuwafanya watu wake waachiliwe, vivyo hivyo katika siku za mwisho, ujumbe wa ukombozi utakuja kupitia malaika mwenye nguvu (mjumbe) ambaye ataiangaza dunia kwa utukufu wake. Chini ya ujumbe huu nguvu ya Babeli ya kiroho itavunjwa na itaanguka.

Kama vile Mungu alivyomtuma Musa kuwatayarisha Waisraeli kutoka katika utumwa wa Misri, ambao ulifuatiwa na mfululizo wa mapigo; hivyo

katika siku za mwisho Mungu anaahidi kumtuma Eliya ili kuwatayarisha watu wa Mungu kutoroka mikononi mwa Babeli na kisha mfululizo wa mapigo yatashuka juu ya Babeli na watu wa Mungu watakombolewa.

A. Kugeuza Mioyo ya Watoto iwaelekee baba zao

Ujumbe huu wa Ufunuo utaathiri sana idadi ya watu duniani. Utakuwa ujumbe wenye kosisimua ambao utakaopelekea watu kufanya uamuzi. Mtu mmoja katika Agano la Kale ambaye alifanya kazi hii alikuwa nabii Eliya. Mungu anatuambia kwamba kazi ya nabii Eliya ingehitajika tena katika siku za mwisho ili kuleta ulimwengu kwenye uamuzi. Angalia kwa uangalifu:

Malaki 4:5-6 Angalieni, nitawapelekea Eliya nabii, kabla haijaja siku ile ya BWANA, iliyo kuu na kuogofya. [6] Naye ataigeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto wao, na mioyo ya watoto iwaelekee baba zao, ili nisije nikaipiga dunia kwa laana.

Katika siku za mwisho Mungu angetuma ujumbe katika roho ya Eliya ambao ungesababisha watu kurudisha maadili ya familia. Ujumbe huu ungegundua upya kanuni za kweli za uongozi na utii na hasa jukumu la wakala mtiifu wa kiungu - Mwana wa Mungu. Ujumbe huu utaleta ulimwengu kwenye uamuzi kuhusu kama wangemwabudu Mungu wa Biblia na sura Yake dhahiri - Mwana wa Kimungu - na kuwa sehemu ya ufalme wake wa familia; au kumwabudu mnyama na sanamu yake na kubaki sehemu ya mfumo wa asili wa mamlaka.

Ikiwa tutasoma kwa karibu kazi ya nabii Eliya, alifanya mambo kadhaa:

- i) Alionya kwamba hakuna mvua tena (mkondo wa baraka) ingekuja kwa muda maalum. Kwa hili, miungu ya uwongo ya uzalishaji - Mabaali, ilifunuliwa kama ulaghai. (1 Wafalme 17:1)
- ii) Alimruzuku mwanamke na mwanawe ambao hawakuwa na mbegu au njia ya baraka - kuhudumia mahitaji ya yatima na wajane. (1 Wafalme 17:8-24)
- iii) Alifunua ukweli kwamba watu wa Mungu walikuwa wameziacha amri - mfumo wa ulinzi wa chanzo cha uzima. (1 Wafalme 18:18)

- iv) Aliwaleta kwenye uamuzi wa Mungu yupi na mfumo gani wa kuabudu wangepuata. (1 Wafalme 18:21)
- v) Alitengeneza madhabahu ya Bwana kwa dhabihu sahihi. (1 Wafalme 18:30)
- vi) Aliwaachilia watu kutoka kwenye mfumo wa ibada ya uwongo kwa kuwaondoa manabii wa Baali. (1 Wafalme 18:40)
- vii) Aliombo kwa ajili ya mvua (mkondo wa baraka) irudishwe. (1 Wafalme 18:42-46)

Ikiwa tutafanya muhtasari wa kazi ya Eliya, tunaona kwamba:

- i) Alifunua mfumo wa ibada ya uwongo.
- ii) Alilinda na kutunza familia zilizokuwa katika mazingira magumu - alirudisha njia ya baraka kwa familia hizi kwa kutoa mkate na mafuta ambayo ni ishara ya mzao (Kristo) na mafuta (Roho).
- iii) Alitoa wito wa kurudi kwenye amri za Mungu.
- iv) Alirejesha kiini cha mfumo wa Patakatifu kwa kutengeneza madhabahu.
- v) Aliwaleta watu kwenye uamuzi wa nani watamfuata.

Katika kazi ya Eliya tunaona vipengele muhimu vya kurejesha ufalme wa familia ya Mungu: amri ikijumuisha Sabato, Patakatifu, pamoja na jukumu la moja kwa moja la vitendo la kuwahudumia yatima na mjane kwa mzao.

Ujumbe huu unaelezewa kwa watu wa Mungu wa siku za mwisho kama Jumbe za Malaika Watatu. Ni mfululizo wa jumbe za kuwatayarisha kuwekwa huru kutoka katika utumwa na kuingia Kanaani ya mbinguni.

B. Jumbe za Malaika Watatu

Jumbe za Malaika Watatu ni mwito wa mwisho wa Mungu kwa ulimwengu kujiunganisha wenyewe na mfumo wa baraka. Hebu tuzisome tuone zinachosema hasa.

Ufunuo wa Yohana 14:6-12 [6] Kisha nikaona malaika mwingine, akiruka katikati ya mbingu, mwenye Injili ya milele, awahubiri hao wakao juu ya nchi, na kila taifa na kabila na lugha na jamaa, [7] akasema kwa sauti kuu, Mcheni Mungu, na kumtukuza, kwa maana saa ya hukumu yake imekuja. Msujudieni yeye aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji. [8] Kisha mwingine, malaika wa pili, akafuata, akisema, Umeanguka, umeanguka Babeli, mji ule ulio mkubwa, maana ndio uliowanyweshwa mataifa yote mvinyo ya ghadhabu ya uasherati wake. [9] Na mwingine, malaika wa tatu, akawafuata, akisema kwa sauti kuu, Mtu awaye yote akimsujudu huyo mnyama na sanamu yake, na kuipokea chapa katika kipaji cha uso wake, au katika mkono wake, [10] yeye naye atakunywa katika mvinyo ya ghadhabu ya Mungu iliyotengenezwa, pasipo kuchanganywa na maji, katika kikombe cha hasira yake; naye atateswa kwa moto na kiberiti mbele ya malaika watakatifu, na mbele za Mwana-Kondoo. [11] Na moshi wa maumivu yao hupanda juu hata milele na milele, wala hawana raha mchana wala usiku, hao wamsujuduo huyo mnyama na sanamu yake, na kila aipokeaye chapa ya jina lake. [12] Hapa ndipo penye subira ya watakatifu, hao wazishikao amri za Mungu, na imani ya Yesu.

Ujumbe wa kwanza unawataka watu kumwabudu Muumbaji (chanzo cha baraka), kuwa tayari kuingia katika chumba cha ndoa pamoja na Yesu kwa imani wakati wa hukumu katika Patakatifu pa Patakatifu (Pa Hekalu), na kuwaita wengine kwenye nafasi hiyo hiyo nzuri ajabu. Huu ni ujumbe wa injili ya milele unaoondoa uongo wa nyoka mioyoni mwetu na kutuweka tukiwa tumeunganishwa kikamilifu na njia ya baraka. Wito wa kumpa utukufu ni wito wa kupokea tabia yake nzuri kama inavyoakisiwa katika maisha ya Yesu. Wito wa saa ya hukumu ni wito kwetu kuhukumu ukweli wa tabia ya Mungu; kwa maana kama tunavyomhukumu, ndivyo tutakavyoikabili hukumu ya Mungu, kwa maana kama Yesu alivyotuambia.

Matt 7:1-2 Msihukumu, msije mkahukumiwa. [2] Kwa maana hukumu ile mhukumuyo, ndiyo mtakayohukumiwa; na kipimo kile mpimacho, ndicho mtakachopimiwa.

Ombi la kumwabudu Yeye aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji ni rejaleo la moja kwa moja la amri ya nne kuhusu Sabato. Wito huu wa kumwabudu Mungu ni wito wa kukumbuka kwamba maisha yote yanatoka kwa Mungu; ndio kiini hasa cha mfumo wa ufalme wa uhusiano. Hii inaeleza hasa kazi ambayo Eliya alifanya alipowakumbusha watu kuhusu amri za Mungu na alipotengeneza madhabahu ya Bwana. Sabato ni ishara ya uwezo wa Mungu wa kututakasa (Ona Ezekieli 20:12,20). Siku ya Sabato, Roho wa Mungu humiminwa kwa nguvu zaidi na wote wanaoamini katika karama hii wataipokea.

Ujumbe wa malaika wa pili ni onyo dhidi ya mfumo wa Babeli uliosimamishwa kwanza na Nimrodi na kuendelea kupitia mataifa mengi ya dunia. Pia inaonya dhidi ya Babeli ya kiroho, ambayo ni mamlaka ya pembe ya Danieli 7 na 8. Mamlaka hii, kama tulivyoona, ilikuwa na jukumu la kuzuia mfumo wa njia ya baraka na kuwaweka watu kuzingatia mfumo wa nguvu wa asili kulingana na uongo wa nyoka. Pia huonya dhidi ya kujaribu kumpendeza Mungu kwa matendo yetu kuthibitisha kwamba tunastahili kibali chake. Angalia jinsi inavyozungumza juu ya mvinyo wa Babeli; mvinyo huu ni uwongo wa nyoka kuhusu nguvu za asili ambazo zimewakasirisha mataifa⁵⁹. Eliya alifichua mfumo wa ibada ya uwongo wa Israeli kwa kusababisha mvua kukoma na kufunua kwamba mfumo huu haukuwa na nguvu hata kidogo.

Ujumbe wa malaika wa tatu unaonya dhidi ya kufuata mfumo wa Agizo la Ulimwengu Mpya uliowekwa na wafalme wa dunia, kwamba katika siku za mwisho watatafuta kuweka mfumo wa nguvu wa maisha na kusababisha kila mtu kutii, kama Nebukadreza alivyofanya wakati wa Babeli. Mwanzo wa ujumbe huu huanza na neno “ikiwa”, kumaanisha kwamba uamuzi unahitajika. Ukifuata mfumo huu, hii ndiyo itatokea. Kwa sababu mifumo hii miwili iko katika maendeleo yao ya juu zaidi, matokeo ya yote mawili ni ya juu sana. Kufuata Babeli kunapelekea kwenye maafa makubwa; kwa hiyo chagua sasa kumfuata Mungu.

Tunapojifunza kisa cha Eliya, tunaona kwamba watu waliona waziwazi Mungu wa kweli alikuwa nani kwa sababu ya moto ulioshuka kutoka

⁵⁹ Jamaa au kabila za watu

mbinguni juu ya dhabihu. Katika vita hivi vya mwisho vya mifumo miwili Shetani atajaribu kuwadanganya watu kwa kufanya miujiza ambayo itawafanya wafikiri kwamba mfumo huo wa uwongo ndio ufaao. Zingatia:

Ufunuo wa Yohana 13:13-14 Naye afanya ishara kubwa, hata kufanya moto kushuka kutoka mbinguni uje juu ya nchi mbele ya wanadamu. [14] Naye awakosesha wale wakaao juu ya nchi, kwa ishara zile alizopewa kuzifanya mbele ya huyo mnyama, akiwaambia wakaao juu ya nchi kumfanyia sanamu yule mnyama, aliyekuwa na jeraha la upanga naye akaishi.

Itakuwa vigumu kwa wengi kutambua lililo la kweli kutoka kwenye mfumo wa ibada potofu; kupambanua kati ya ibada ya Muumbaji na Sura yake (Mwanawe) na mnyama na sanamu yake. Lakini hakuna haja ya kudanganywa ikiwa tunafuata kwa uangalifu kanuni za Biblia kuhusu familia.

Kwa hiyo tunaona kwamba Jumbe za Malaika Watatu zinaonyesha kazi yenyewe ambayo Eliya alifanya alipokuwa akitafuta kupambana na mfumo wa asili wa kuabudu nguvu wa siku zake. Ujumbe huu:

- i) Wito wa kumwabudu Muumbaji kupitia urejeshwaji wa amri, mfumo wa ibada ya Patakatifu na hasa Sabato.
- ii) Wito wa kumpa Mungu utukufu, ambayo ina maana ya kuakisi tabia yake. Kuaksi huku kwa tabia huja kupitia urejeshaji wa mfumo wa mkondo wa familia. "Utukufu wa watoto ni baba yao." (Zaburi 17:6)
- iii) Ni ufichuaji wa mfumo wa ibada ya uwongo wa Babeli na mfumo wake wa asili wa chanzo cha uzima.
- iv) Kuitisha uchaguzi - Mtasimama kati ya mawazo mawili hadi lini? (1 Wafalme 18:21)

Vipi kuhusu kuomba kwa ajili ya kurejeshwa kwa mvua? Hili linakuja katika ujumbe wa malaika wa nne unaozungumza kwa nguvu juu ya anguko la kiroho la Babeli. Ujumbe huu unakwenda kwa nguvu kuu chini ya uongozi wa Roho wa Mungu. Kumwagwa huku kwa Roho kunafananishwa na mvua.

Yakobo 5:17 Eliya alikuwa mwanadamu mwenye tabia moja na sisi, akaomba kwa bidii mvua isinyeshe, na mvua haikunyesha juu ya nchi muda wa miaka mitatu na miezi sita.

Ujumbe huu unaoendana na nguvu unazungumza juu ya anguko la Babeli. Kama vile Babeli ilivyokuwa ikiwashikilia watu kiroho kama watumwa wa mfumo wa asili wa mamlaka, ujumbe huu utawafanya watu waachiliwe kwa furaha kutoka katika mfumo huu wa imani usio na thamani, ukiwa, hivyo watalia “Babeli umeanguka na sasa niko huru”. Hiki ndicho hasa kilichotokea kwa Maria Magdelene alipomimina manukato ya thamani kwenye miguu ya Yesu. Furaha yake haikuweza kuzuiwa na furaha yake iliwafanya wanafunzi waaibike, hasa Yuda. Hivi karibuni kilio cha uhuru kitasikika ulimwenguni kote watu wanaporudi kwenye mfumo wa familia ya Mungu na kupata thamani yao pekee kutoka Kwake.

C. Ufunuo wa Baba katika Miale ya Kuzimu

Kabla hatujasonga mbele, tunahitaji kushughulikia maandiko machache katika sehemu ya mwisho ya Ujumbe wa Malaika wa Tatu. Watu fulani wanaamini kwamba maandiko haya yanafundisha kwamba Mungu atateketeza watu katika moto wa mateso milele. Je, hii kweli ni mfano wa Baba mwenye upendo? Je, mistari hii ina maana gani hasa? Hebu tuangalie kwa makini Ufu 14:10 na 11 tena.

Ufunuo wa Yohana 14:10-11 yeye naye atakunywa katika mvinyo ya ghadhabu ya Mungu iliyotengenezwa, pasipo kuchanganywa na maji, katika kikombe cha hasira yake; naye atateswa kwa moto na kiberiti mbele ya malaika watakatifu, na mbele za Mwana-Kondoo. [11] Na moshi wa maumivu yao hupanda juu hata milele na milele, wala hawana raha mchana wala usiku, hao wamsujuduo huyo mnyama na sanamu yake, na kila aipokeaye chapa ya jina lake.

Ni nini “mvinyo ya ghadhabu ya Mungu inayomiminwa bila kuchanganywa na maji katika kikombe cha ghadhabu yake?” Haya ndiyo matokeo na adhabu kwa wale ambao wamemkataa Mungu na ufalme wake wa familia. Tunaweza kupata fununu kwa kikombe hiki kwa kuangalia adhabu ambayo

Yesu alilipa kwa wale wanaochagua kumfuata Mungu. Angalia kile Yesu anachosema kuhusu uzoefu wake kabla tu ya kufa kwake:

Mathayo 20:22 Yesu akajibu akasema, Hamjui mnaloliomba. Je! Mwaweza kunywa kikombe nitakachonywea mimi? Wakamwambia, Twaweza.

Yohana 18:11 Basi Yesu akamwambia Petro, Rudisha upanga alani mwake; je! Kikombe alichonipa Baba, mimi nisikinywee?

Luka 22:41-42 Mwenyewe akajitenga nao kama kiasi cha kutupa jiwe, akapiga magoti akaomba, [42] akisema, Ee Baba, ikiwa ni mapenzi yako, uniondolee kikombe hiki; walakini si mapenzi yangu, bali yako yatendeke.

Kikombe ambacho Yesu alikuwa akizungumzia kilikuwa ni uzoefu wa kutengwa na Baba pale msalabani. Yesu alipokufa na dhambi za ulimwengu zikiwa juu Yake, badala ya kuhisi furaha na upendo wa Baba Yake, alihisi hasira ya Baba yake dhidi ya dhambi alizokuwa amebeba. Alihisi Baba yake akimuacha peke yake. Uwepo wa Baba yake ulipoondoka kwake, alilia:

Mathayo 27:46 Na kama saa tisa, Yesu akapaza sauti yake kwa nguvu akisema, Eloi, Eloi, lama sabakthani? Yaani, Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?

Neno “kuacha” linamaanisha kuondoka nyuma au janga. Katika muktadha wa yote tuliyojadili kuhusu njia ya baraka na Mungu kama chanzo cha uzima na baraka, hili lazima liwe tukio la kutisha zaidi linalowezekana. Kumbuka kwa makini, tukio chungu zaidi na la kutesa katika ufalme wa uhusiano ni kuvunjika kwa uhusiano. Yesu hakulia “misumari na mapigo yananiumiza” – Alilia “Mbona unaniacha?” Hiki ndicho kikombe cha ghadhabu, ghadhabu ya Mungu, ambayo Yesu alipaswa kukinywea.

Mateso ya wale wanaomkataa Mungu ni kutambua kikamilifu ni nani wanayemkataa na jinsi ambavyo wamemuumba Baba yao wa mbinguni. Mungu atawafunulia kikamilifu jinsi ambavyo amewapenda na jinsi walivyokuwa wa thamani Kwake; na sasa Anapaswa kusema kwaheri. Angalia jinsi Biblia inavyoelezea upendo katika Wimbo Ulio Bora:

Wimbo Ulio Bora 8:6 Nitie kama muhuri moyoni mwako, Kama muhuri juu ya mkono wako; Kwa maana upendo una

nguvu kama mauti, Na wivu ni mkali kama ahera. Mwako wake ni mwako wa moto, Na miali yake ni miali ya Yahu.

Upendo wa Mungu unavyodhihirishwa kikamilifu kwa wale wanaomkataa, ni kama makaa ya moto yanayowachoma. Adhabu na uchungu huwafanya kulia na kusaga meno.

Mathayo 8:12 Lakini wana wa ufalme watatupwa katika giza la nje; ndiko kutakuwako kilio na kusaga meno.

Jambo lingine ambalo ni muhimu ni kwamba ikiwa Yesu alilipa deni kamili la dhambi na deni hilo lilikuwa kuteseka kutengwa kabisa na Mungu, basi deni hilo lililipwa kikamilifu. Ikiwa deni ni kuungua kuzimu milele, basi Yesu anapaswa kuwa bado kuzimu akilipa gharama.

Jambo lingine ambalo watu hupuuza ni kwamba uhai hutoka kwa Mungu pekee na kwamba mara tu unapotenganishwa naye unakoma kuwako. Ni uwongo wa nyoka unaowafanya watu waamini kwamba watu wanaweza kuishi milele na milele katika moto wa kuzimu. Hakuna mtu mwenye nia nzuri angeweza kumwadhibu mtu milele kwa maisha mafupi ya dhambi. Hii itakuwa ni dhuluma; imani kama hiyo humfanya Mungu kuwa mtawala katili kwa kiasi fulani kama Nimrodi.

Kumbuka kwamba ufalme wa Mungu ni ufalme wa kimahusiano na adhabu itakuwa ya kimahusiano. Adhabu ni maumivu ya kutengwa na Mwenye upendo zaidi katika ulimwengu na hatia ya kumkataa mtu kama huyo. Ni kuona uchungu ambao tumesababisha wengine katika thamani ya maisha ya kuishi nje ya mapenzi ya Mungu, kukataa kuja katika upendo wa Mungu na kujiletea uponyaji na wale wanaotuzunguka.

Ni kweli kwamba moto wa kimwili utaisafisha dunia na wale wanaomkataa Mungu watageuka kuwa majivu, lakini hili sio lengo la adhabu, hili ni matokeo ya wakati dunia itakaposafishwa. Yesu pia alikuwa na maumivu ya kimwili, lakini ni maumivu yake ya kiroho ambayo yalikuwa yanamletea mateso zaidi.

Malaki 4:1 Kwa maana, angalieni, siku ile inakuja, inawaka kama tanuru; na watu wote wenye kiburi, nao wote watendao uovu, watakuwa makapi; na siku ile inayokuja itawateketeza, asema BWANA wa majeshi; hata haitawaachia shina wala tawi.

Namna gani “moshi wa mateso yao ukipanda milele na milele?” Hii ina maana kwamba athari ya kujitenga ni ya kudumu. Kama tulivyoona, haiwezekani kuishi mbali na Mungu, kwa hiyo watu hawawezi kuendelea kuishi na kuteseka. Neno milele katika Biblia linamaanisha “maadamu inadumu” au “mpaka ikamilike.” Angalia jinsi ambavyo neno milele limetumika katika Yona:

Yona 2:5-6 Maji yalinizunguka, hata nafsi ni mwangu; Vilindi vilinizunguka; ulikizinga kichwa changu; [6] Nalishuka hata pande za chini za milima; Hiyo nchi na mapingo yake yalinifunga hata milele; Lakini umeipandisha nafsi yangu kutoka shimoni, Ee BWANA, Mungu wangu,

Akizungumza juu ya hukumu dhidi ya mataifa mbalimbali wakati wa Israeli, Isaya aandika maneno fulani anayoyafahamu:

Isaya 34:8-11 Maana ni siku ya kisasi cha BWANA, mwaka wa malipo, ili kushindania Sayuni. [9] Na vijito vyake vitageuzwa kuwa lami, na mavumbi yake yatageuzwa kuwa kiberiti, na ardhi yake itakuwa lami iwakayo. [10] Haitazimwa mchana wala usiku, moshi wake utapaa milele; tangu kizazi hata kizazi itakuwa ukiwa; hapana mtu atakayepita kati yake milele na milele. [11] Kaati na nungu wataimiliki, bundi na kunguru watakaa huko, naye atanyosha juu yake kamba ya ukiwa na timazi ya utupu.

Ukisafiri katika ardhi hizi leo, hutaona moto ukiwaka katika miji na maeneo yaliyotajwa. Moto haukusimamishwa; ulikamilisha kazi yake ya uharibifu na athari ilikuwa ya kudumu. Tunaposoma Biblia kwa makini, tunaweza kushukuru kwamba Mungu si mtawala mwenye kisasi kama Nimrodi, bali ni Baba mwenye upendo. Yesu amelipa gharama ya kutengwa kwa ajili yetu ili tuweze kuishi milele pamoja na Baba yetu wa mbinguni na Mwanawe. Chagua leo utaishi katika ufalme upi. Je, utamfuata Mungu wa kweli, chanzo cha uhai wote; au amini uwongo wa Shetani, amini kwamba uhai uko ndani yako mwenyewe na ukabiliane na mateso ya kujitenga kwa mwisho na kuacha kuishi?

Sura ya 26

Muungano wa Familia - Ujio wa Pili (Jiwe)

Tangu Kristo alipopaa mbinguni baada ya kusulubishwa na kufufuka Kwake, wafuasi Wake wametazamia kwa hamu Ujio Wake wa Pili ulioahidiwa. Ujio wa Pili wa Kristo umetajwa zaidi ya mara 300 katika Agano Jipya. Huu ndio wakati ambao wafuasi wote wa Mungu wanatazamia kwa sababu kwa mara ya kwanza katika historia ya wanadamu, wanadamu wote watakuwa pamoja nasi hatutatenganishwa tena. Paulo anatuambia kwamba Kristo atatokea mara ya pili ili kuwakomboa watoto wake.

Waebrania 9:28 kadhalika Kristo naye, akiisha kutolewa sadaka mara moja azichukue dhambi za watu wengi; atatokea mara ya pili, pasipo dhambi, kwa hao wamtazamiao kwa wokovu.

Yesu alizungumza juu ya kuja kwake tena na mahali ambapo anatumayarishia:

Yohana 14:1-4 Msifadhaike mioyoni mwenu; mnamwamini Mungu, niaminini na mimi. [2] Nyumbani mwa Baba yangu mna makao mengi; kama sivyo, ningaliwaambia; maana naenda kuwaandalia mahali. [3] Basi mimi nikienda na kuwaandalia mahali, nitakuja tena niwakaribishe kwangu; ili nilipo mimi, nanyi mwepo. [4] Nami niendako mwaijua njia.

Kristo alisema, “Nitakuja tena”. Wakati mwingine tunatoa ahadi ambazo hatuwezi kutimiza kutokana na hali. Lakini ahadi za Yesu Kristo ni hakika - zitatimia, na ikiwa kuna jambo moja hakika kabisa, ni ukweli kwamba siku moja Kristo atarudi duniani.

A. Namna ya Kurudi kwa Yesu

i. Tukio Linaloonekana

Kuna watu wengi wanaoamini katika kuja kwa Yesu, lakini wengi wamechanganyikiwa kuhusu jinsi kutakavyotokea. Wengine wanaamini kwamba Yesu atakuja kwa siri na kwa faragha, lakini ona kwa makini kile ambacho Yesu anasema:

Matendo ya Mitume 1:9-11 Akiisha kusema hayo, walipokuwa wakitazama, akainuliwa, wingu likampokea kutoka machoni pao. [10] Walipokuwa wakikaza macho mbinguni, yeye alipokuwa akienda zake, tazama, watu wawili wakasimama karibu nao, wenye nguo nyeupe, [11] wakasema, Enyi watu wa Galilaya, mbona mmesimama mkitazama mbinguni? Huyu Yesu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda juu mbinguni, atakuja jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni.

Hii ni rekodi ya kupaa. Wanafunzi walimwona akipaa, na wale watu wawili waliovaa mavazi meupe (pengine malaika) walisema “Yesu huyu” angerudi kwa njia iyo hiyo. Wanafunzi walimwona Yesu akipaa kwa macho yao. Lilikuwa tukio linaloonekana; Kurudi kwake hakutakuwa siri, bali kwa kuonekana.

Mathayo 24:30 ndipo itakapoonekana ishara yake Mwana wa Adamu mbinguni; ndipo mataifa yote ya ulimwengu watakapoomboteza, nao watamwona Mwana wa Adamu akija juu ya mawingu ya mbinguni pamoja na nguvu na utukufu mwingi.

Haitaonekana tu kwa watoto waaminifu wa Mungu bali pia kwa wale wanaomkataa Mungu. Angalia kwa makini kile ambacho kitabu cha Ufunuo kinasema:

Ufunuo wa Yohana 1:7 Tazama, yujaja na mawingu; na kila jicho litamwona, na hao waliomchoma; na kabila zote za dunia wataomboleza kwa ajili yake. Naam. Amina.

ii. Tukio lenye utukufu

Yesu atakapokuja kutakuwa mng'ao wa nuru kubwa sana. Hakuna atakayekosa kuona.

Mathayo 25:31 Hapo atakapokuja Mwana wa Adamu katika utukufu wake, na malaika watakatifu wote pamoja naye, ndipo atakapoketi katika kiti cha utukufu wake;

Biblia inazungumza juu ya uso wa malaika mmoja kuwa kama mwangaza wa umeme. Je, unaweza kuwazia mwangaza wa malaika wote pamoja na mng'ao wa Baba na Mwana? Haitawezekana kukosa kuona; kutajuwa na mng'aro ajabu.

iii. Tukio Linalobadilika Ulimwenguni.

Yesu akija ulimwengu utapinduliwa.

Ufunuo wa Yohana 6:14-17 Mbingu zikaondolewa kama ukurasa ulivyokunjwa, na kila mlima na kisiwa kikahamishwa kutoka mahali pake. [15] Na wafalme wa dunia, na wakuu, na majemadari, na matajiri, na wenye nguvu, na kila mtumwa, na mwungwana, wakajificha katika pango na chini ya miamba ya milima [16] wakiiambia milima na miamba, Tuangukieni, tusitirini, mbele za uso wake yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na hasira ya Mwana-Kondoo. [17] Kwa maana siku iliyo kuu, ya hasira yao, imekuja; naye ni nani awezaye kusimama?

Kila kisiwa na mlima vitahamishwa kutoka mahali pake. Hili sio tukio la siri. Angalia pia unabii aliopewa Mfalme Nebukadneza:

Danieli 2:44-45 Na katika siku za wafalme hao Mungu wa mbinguni atausimamisha ufalme ambao hautaangamizwa milele, wala watu wengine hawataachiwa enzi yake; bali utavunja falme hizi zote vipande vipande na kuziharibu, nao utasimama milele na milele. [45] Na kama vile ulivyoona ya kuwa jiwe lilichongwa mlimani bila kazi ya mikono, na ya kuwa lilivunja-vunja kile chuma, na ile shaba na ule udongo, na ile fedha, na ile dhahabu; basi Mungu aliye mkuu amemjulisha

mfalme mambo yatakayokuwa baadaye; na ndoto hii ni ya hakika, na tafsiri yake ni thabiti.

Unabii huo unatuambia waziwazi kwamba Yesu atakapokuja tena, hakuna serikali ya kidunia itakayoendelea kuwepo. Zitavunjwa vipande-vipande na uzao wa mwanamke utaushinda uwongo wa nyoka.

B. Mungu Anadai Watoto Wake Waaminifu

Biblia inasema Yesu anapokaribia duniani atapiga kelele, na wale wote waliolala na kumwamini Yesu watafufuliwa na kunyakuliwa ili kumlaki Yesu angani.

1 Wathesalonike 4:16-17 Kwa sababu Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni pamoja na mwaliko, na sauti ya malaika mkuu, na parapanda ya Mungu; nao waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza. [17] Kisha sisi tulio hai, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu, ili tumlaki Bwana hewani; na hivyo tutakuwa pamoja na Bwana milele.

Wengi wamekuwa makaburini mwao kwa mamia ya miaka, lakini sasa waaminifu wanafufuliwa kwenye uzima wa milele. Wengine wanaoishi wakati wa kurudi kwa Kristo, na ambao bila shaka hawajawahi kupata kifo, wananyakuliwa angani pamoja na Bwana. Hawa sasa wana uzima wa milele; hawataonja mauti kamwe na wataishi milele pamoja na Baba na Mwana.

Kuna watu fulani wanaoamini kwamba Yesu atakuja tena duniani na kufanya miujiza na kuponya watu, lakini ona Biblia inachosema kwamba waadilifu wananyakuliwa ili kukutana na Bwana "HEWANI." Katika sehemu nyingine Yesu anaeleza:

Mathayo 24:30-31 ndipo itakapoonekana ishara yake Mwana wa Adamu mbinguni; ndipo mataifa yote ya ulimwengu watakapoomboleza, nao watamwona Mwana wa Adamu akija juu ya mawingu ya mbinguni pamoja na nguvu na utukufu mwingi. [31] Naye atawatuma malaika zake pamoja na sauti kuu ya parapanda, nao watawakusanya wateule wake toka pepo nne, toka mwisho huu wa mbingu mpaka mwisho huu.

Malaika hukusanya watu wa Mungu kutoka duniani kama wavunaji wanaokusanya nafaka ya thamani.

C. Watoto wa Mungu Wameunganishwa Milele na Chanzo cha Uhai

Kama tulivyosema mara kadhaa, mwanadamu hana uhai usioweza kufa katika dunia hii. Maisha yake yanategemea muda baada ya muda zawadi ya maisha ya Yesu kwa niaba yake. Wakati Yesu atakapokuja na uwongo wa nyoka umekufa na hakuna kitu cha kutuongoza mbali na Mungu, njia ya uzima itatiririka kwetu kwa kudumu, moja kwa moja kutoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu. Tutaishi milele.

1 Wakorintho 15:51-54 Angalieni, nawaambia ninyi siri; hatutalala sote, lakini sote tutabadilika, [52] kwa dakika moja, kufumba na kufumbua, wakati wa parapanda ya mwisho; maana parapanda italia, na wafu watafufuliwa, wasiwe na uharibifu, nasi tutabadilika. [53] Maana sharti huu uharibikao uvae kutokuharibika, nao huu wa kufa uvae kutokufa. [54] Basi huu uharibikao utakapovaa kutokuharibika, na huu wa kufa utakapovaa kutokufa, hapo ndipo litakapokuwa lile neno lililoandikwa, Mauti imemezwa kwa kushinda.

Ni wazo la ajabu kama nini; kuishi milele pamoja na Mungu wetu wa ajabu bila kuogopa kifo, bila magonjwa na bila kufiwa na wapendwa wetu. Mahusiano kamwe hayatafunjika na kila mtu atakuwa na upendo kamili na kujaliana.

Uongo wa nyoka umeshindwa; tutakunywa bure maji ya uzima yanayotiririka kutoka kwenye kiti cha enzi cha mbinguni cha Mungu na sheria ya Mungu itatiwa muhuri wa kudumu katika akili zetu. Inafurahisha kutambua kwamba ni ishara ya chanzo cha uzima ambacho kimetiwa muhuri katika akili zetu ili kuhakikisha hatupotei tena na kuanguka katika vitisho vya dhambi.

Ufunuo wa Yohana 14:1 Kisha nikaona, na tazama, huyo Mwana-Kondoo amesimama juu ya mlima Sayuni, na watu mia

na arobaini na nne elfu pamoja naye, wenye jina lake na jina la
Baba yake limeandikwa katika vipaji vya nyuso zao.

Ni jina la Baba ambalo limetiwa muhuri katika mawazo yetu. Tutakumbuka
daima kumheshimu na kumpa utukufu, tukikumbuka daima kwamba
kutoka Kwake maisha yote hutiririka.

Sura ya 27

Kuishi katika Ufalme wa Familia ya Mungu katika Siku za Mwisho

Katika sura ya kwanza, baada ya kuchunguza hali mbaya katika familia, nilitoa maoni haya:

Ni kanuni gani zinazotumika katika jamii zinazosababisha kuvunjika huku kwa kujenga hazina ya familia ya kumbukumbu? Ni nini kinachosababisha kuongezeka kwa viwango vya kutengwa, huzuni na kujiua? Tunaweza kukupa jibu la kiwango cha juu cha kuhitaji kutumia wakati zaidi pamoja, na ningeweza kukupa orodha ya mambo ya kufanya (ambayo tayari unajua) ambayo yanaweza kuwa faidika sana juu ya ujenzi wa hazina ya familia yako, lakini nadhani hiyo itakuwa kama kutoa fagio ili kusafisha uchafu badala ya kuelekeza mahali pa kuziba bomba la uchafu. Ninaamini masuala ni ya kina zaidi kuliko orodha rahisi ya mambo ya kufanya.

Tumeangalia kwa kina nguvu zinazoongoza ambazo zinasambaratisha familia. Kwa kanuni hizi kuwekwa, sasa tunaweza kutoa baadhi ya mapendekezo na vielelezo vya kujenga hazina ya familia ya kumbukumbu.

A. Uhusiano wa Mume na Mke

Kama tulivyoonyesha wazi, kila kitu kinategemea muundo sahihi wa uhusiano wa mume na mke kuwa muundo wa baraka. Muundo huu wa baraka huanzishwa na mume kutambua jukumu lake kama kichwa, mbariki na mtengenezaji wa nyumba, na mke akitambua jukumu lake muhimu kama wakala wa kulea mtiifu ambaye huileta baraka hiyo. Kwa hivyo tunaletaje hili katika maisha ya kila siku?

i. Mume na Baba

Tambua fursa na wajibu wako wa kubariki mke na watoto wako. Una mamlaka kutoka mbinguni kuomba na kusema baraka katika maisha yao. Omba kila siku ili maisha ya mke wako na watoto yako yajazwe na baraka na amani. Waombe ulinzi na hekima na mafanikio. Mtazamo wako na maoni yako binafsi katika mchakato huu wa maombi ni muhimu. Omba ukiwa na kusudi, ukiamini kwamba hii ni sehemu muhimu ya jukumu lako nyumbani na kwamba Mungu hakika ataibariki familia yako.

Kumbuka nguvu ya maneno yako. Maneno yako ni mbegu zenye nguvu zitakazoleta matokeo kwa mkeo na watoto wako.

Mithali 18:21 Mauti na uzima huwa katika uwezo wa ulimi; Na wao waupendao watakula matunda yake.

Tumia kila fursa kusema maneno ya kutia moyo kwa mke wako na watoto wako. Familia yako inahitaji kusikia maneno haya ya mbegu; wanayategemea. Epuka jaribu la kuondoa baraka zako wakati mamlaka yako yanapopingwa. Kumbuka kwamba thamani na stahiki yako inatoka kwa Mungu. Ifundishe familia yako kanuni za Biblia za njia ya baraka na umuhimu kwao katika kudumu katika njia hiyo.

Mwishoni mwa kila siku, waombe watoto wako na umwombe Bwana asamehe makosa ya watoto wako. Hii ni kanuni muhimu ya wewe kama kichwa. Unawajibika kwa mwenendo wao hadi wafikie umri wa kuwajibika. Ni lazima uchukue hatua kwa niaba yao.

Kumbuka kwamba ufalme wa familia yako hutegemea mtazamo wa unyenyekevu ambao mke wako anao kwako. Fanya maisha yake kuwa matamu na yenye furaha. Fanya kila juhudi kuthamini kazi yake nyumbani na umuunge mkono kwa njia zozote uwezazo. Mwombe hekima jinsi ya kumuongoza vyema. Kumbuka kwamba anatumaini kwamba uongozi wako utaongozwa na Mungu na kwamba atabarikiwa chini ya uongozi wako. Omba kabla ya kumwomba afanye mambo; hakikisha kwamba kile unachomwomba afanye ndicho Mungu angetaka afanye.

Usipige kelele au kupaza sauti yako kwa familia yako kwa hasira. Kuinua sauti yako kunaonyesha kupoteza utambulisho kwa upande wako; ina maana unajitegemea wewe mwenyewe badala ya kumtegemea Mungu. Maneno yanayosemwa kwa hasira na mume na baba yanadhuru sana afya ya kihisia ya familia yako. Neno lako ni mbegu na neno lililopandwa kwa hasira litavuna tufani kwa watoto wako. Shetani atakujaribu mara kwa mara kusema kwa hasira na kumlaani mke wako na watoto wako. Ikiwa daima unahisi hitaji la kufanya hivi, lazima utathmini kama kweli unapata thamani yako kwa Baba yako wa mbinguni na kujiona kama kiongozi wa nyumba yako.

Unaweza kuwa katika hali ambayo mke wako anataka kukutawala na kukudhibiti. Badala ya kujibu kwa namna hiyo hiyo, chukua nafasi yako ya uongozi na omba baraka katika maisha ya mke wako. Mwanamke anayedhibiti na kutawala anajihisi kukosa usalama. Anahitaji baraka na shukrani ili kusaidia kuponya majeraha ambayo huenda alipata kutoka kwa baba yake au kutoka kwenye uongozi wako mbaya hapo awali. Hii itahitaji uvumilivu mwingi na sala, lakini thawabu ni ya thamani sana.

Kumbuka kwamba ni wajibu wako kufundisha familia yako kuhusu njia ya kanuni za baraka. Kuleta familia yako pamoja kwa ukawaida ili kuwafundisha kanuni zinazopatikana katika Biblia. Wafundishe kuhusu Mungu, chanzo cha uhai wote, na jinsi tunavyoendelea kushikamana na chanzo hicho. Wafundishe kuhusu uwongo wa nyoka na hatari za kutenda kwa kujitegemea.

Shika Sabato kama siku maalum ya familia ya kumwabudu Mungu, na ukumbuke mambo yote ya ajabu ambayo amekufanyia wewe na familia yako. Sabato inatuletea pumziko lenyewe kabisa la Kristo anapopumzika ndani ya Baba yake. Kwa zawadi hii maalum ya Roho Mtakatifu tunakumbushwa kwamba uhai wote hutoka kwa Mungu na tuna uzima tu katika uhusiano naye.

Ifundishe familia yako kuhusu safari ya Patakatifu kutoka Ua hadi Patakatifu Zaidi na jinsi Mungu ambavyo ameahidi kuandika Sheria Yake ya Amri Kumi inayolinda mioyoni mwetu ili tuweze kuunganishwa Naye daima.

Weka nyumba yako huru iwezekanavyo dhidi ya filamu, muziki na programu za elimu zilizohamasishwa na Agizo la Ulimwengu Mpya ambazo zitadhoofisha mkondo wa baraka. Kuwa makini na vipindi vya televisheni vinavyodhoofisha ukuu wa jukumu la baba.⁶⁰ Kumbuka andiko hili unapotathmini nyenzo zinazokuja nyumbani kwako:

Wafilipi 4:7-8 Na amani ya Mungu, ipitayo akili zote, itawahifadhi mioyo yenu na nia zenu katika Kristo Yesu. [8] Hatimaye, ndugu zangu, mambo yo yote yaliyo ya kweli, yo yote yaliyo ya staha, yo yote yaliyo ya haki, yo yote yaliyo safi, yo yote yenye kupendeza, yo yote yenye sifa njema; ukiwapo wema wo wote, ikiwapo sifa nzuri yo yote, yatafakarini hayo.

Je, mambo yanayotazamwa au kusomwa ni ya kweli na ya uaminifu? Programu nyingi za kubuni hazistahiki kuwa kweli. Je, hizo ni za haki, safi na za kupendeza? Je, ni programu ngapi zilizojaa lugha chafu, mwenendo mpotovu na jeuri? Ni muhimu kukumbuka kwamba hata ikiwa unawazuia watoto wako kutazama vitu hivi, lakini uviangalie mwenyewe, roho inayoongoza filamu hizi itapenya kupitia kwako hadi hadi kwa watoto wako.

Ni rahisi kuzuia mambo haya wakati watoto wanapokuwa wachanga, lakini ni vigumu zaidi wanapokuwa wakubwa. Wanapokua, fanya nao kazi ili kuona hatari badala ya kuwazuia tu kupata vitu hivi. Ni lazima wajifunze kufanya maamuzi yao wenyewe; huwezi kuwafanyia maamuzi yao yote.

Kumbuka kwamba ukiwa kichwa cha nyumba, unaposhiriki katika utendaji wa kilimwengu, unafungua mlango kwa familia yako yote kuathiriwa na roho ya kilimwengu. Kumbuka kwamba ukitazama mambo yenye roho ya uasi, unaweza kuwapa watoto wako roho ya uasi. Basi watakapokuasi, inaweza kuwa kosa lako badala ya kosa lao. Tambua kwa uangalifu umuhimu wa jukumu lako kama mlinzi wa familia dhidi ya athari za nje.

Zaidi ya yote, kaa karibu na mfano wako na Mwalimu - Yesu Kristo. Unapoendelea kushikamana Naye katika maombi na kujifunza, utajawa na

⁶⁰ Mpango maarufu sana "The Simpsons" ni mfano wazi wa hili. Utapata kwamba programu nyingi zitadhoofisha maadili ya kweli ya familia kwa namna fulani.

hekima inayohitajika, neema na amani ya kuongoza familia yako. Ikiwa kazi yako inakuzuia kuwa na muda wa kutosha wa kuomba na kutafakari - tafuta kazi nyingine. Ni bora kupoteza kazi kuliko kupoteza familia yako. Familia yako ndio kila kitu kwako.

ii. Mke na Mama

Kama tulivyoona mara kadhaa hapo awali, ufunguo wa mafanikio kwa ufalme wa familia unategemea jukumu muhimu la mke na mama. Roho ya utii anayoleta nyumbani huweka mamlaka ya baraka ya mume wake na huwashawishi watoto wake kwa kanuni ya utii. Mungu ndiye chanzo cha uhai wote na kunyenyekea kwake ni njia ambayo kwayo tunapokea uzima, lakini hii kwa ujumla haionekani. Ujisalimishaji halali ndio ufunguo wa maisha katika familia na ndio njia ya kuelewa utii kwa Mungu.

Jukumu la mke na mama ni kulea mbegu ya mume wake kimwili na kiroho. Mke mwenye hekima atajishushia baraka za mume wake juu yake mwenyewe na watoto wake.

Njia bora zaidi ambayo mke anaweza kupata baraka kwa ajili yake na watoto wake ni kusali kwa ajili ya mume wake, ambaye anaweza kuongoza kwa hekima na busara. Sali ili afanye maamuzi yaliyofikiriwa kwa uangalifu ambayo yatanufaisha familia nzima.

Mke mwenye hekima hatapinga maamuzi ya mume wake au hatachukua jukumu la kuwa na uamuzi wa mwisho. Hatajaribu kumdanganya mume wake kwa machozi au maneno ya kubembeleza au mapendeleo ya ndoa. Udanganyifu huo na ulaghai utavuna mavuno kwa watoto wako na kuwafundisha kuwa wajanja kupata njia yao wenyewe.

Wakati mwingine Bwana atakuonyesha mambo ambayo hatamuonyesha mumeo mara moja, kama vile Bwana alivyomruhusu Rebeka kutambua kwamba Yakobo alikuwa mvulana wa kiroho zaidi kuliko Esau. Hili ni jaribu la kuona ikiwa utasali kwa ajili ya mume wako na kumsihi kwa unyenyekevu, au kama utatumaini “ujuzi wako wa hali ya juu” kuleta mabadiliko hata kama Rebeka alivyofanya katika kumfanya Yakobo

amdanganye baba yake. Matokeo yake ni kwamba hakumwona tena mwanawe aliyempenda.

Kwa kujitiisha kwa mumeo, unajitiisha kwa Bwana kwa ajili yake. Ikiwa mume wako si muumini, chukua kila fursa kuanzisha uongozi wake kwa kuwa mtiifu katika mtazamo. Kama Biblia inavyosema:

1 Petro 3:1-6 Kadhalika ninyi wake, watiini waume zenu; kusudi, ikiwa wako wasioliamini Neno, wavutwe kwa mwenendo wa wake zao, pasipo lile Neno; [2] wakiutazama mwenendo wenu safi, na wa hofu. [3] Kujipamba kwenu, kusiwe kujipamba kwa nje, yaani, kusuka nywele; na kujitia dhahabu, na kuvalia mavazi; [4] bali kuwe utu wa moyoni usioonekana, katika mapambo yasiyoharibika; yaani, roho ya upole na utulivu, iliyo ya thamani kuu mbele za Mungu. [5] Maana hivyo ndivyo walivyojipamba wanawake watakatifu wa zamani, waliomtumaini Mungu, na kuwatii waume zao. [6] Kama vile Sara alivyomtii Ibrahimu, akamwita Bwana; nanyi ni watoto wake, mfanyapo mema, wala hamkutishwa kwa hofu yo yote.

Kumbuka, kujisalimisha sio mchakato wa kufanya tu chochote ambacho mume anasema, ni mchakato wa kuombea hekima ya mume wako, ukimwomba kuhusu masuala ambayo ni muhimu kwako. Tafuta ushauri na mwongozo wake, na tumaini kwamba Bwana atampa mume wako hekima ya kukuongoza. Ikiwa mume wako anakutaka haswa uvunje amri za Mungu, msihi kwa upole kwamba amri hizi ni muhimu sana kwako na kwamba katika kukutaka uzivunje, anakutaka uvunje dhamiri yako na ndivyo anavyotaka. Ikiwa hatakubali, basi lazima useme kwa upole na kwa uthabiti kwamba huwezi kufanya hivi na uombe kwamba aacha ombi lake. Usimpinge, wala usimfokee au kujaribu kumdanganya ili abadili mawazo yake. Amini kwamba Mungu hatakuruhusu ujaribiwe kupita uwezavyo kustahimili.

Usiseme vibaya juu ya mume wako kwa wengine chini ya hali yoyote. Usimkosoe au kumdharau; kwani hii ndiyo njia ya hakika ya kuleta maangamizo yako mwenyewe. Ikiwa kuna matatizo, mwite mume wako na

zaidi ya ombi hili kwa viongozi wa kanisa lako au jumuiya ya familia kusaidia - si kwa madhumuni ya uthibitisho, lakini kwa amani.

Ikiwa mume wako hachukui wajibu wake wa ukuhani wa kufundisha na kuongoza familia katika mambo ya kiroho, usichukue jukumu hili moja kwa moja. Mwombe mume wako ruhusa ya kujaza jukumu hili ikiwa anahisi kuwa hawezi kufanya hivyo. Na endelea kumuomba aendeleo tena au aanze jukumu hilo haraka iwezekanavyo.

Wewe ni malkia wa nyumba yako na unaweza kufanya mengi kuifanya nyumba iwe mahali pazuri. Kupitia zawadi za kulea za ukarimu, unaweza kuifanya nyumba yako kuwa mahali ambapo mume wako, watoto na marafiki wanapenda kuwa. Uwe mchangamfu katika kazi yako na kumbuka kwamba unadhifu wa nyumba yako, ingawa ni muhimu, si muhimu zaidi kuliko uhusiano wa karibu wa familia yako: Nyumba ilifanywa kwa ajili ya mwanadamu, si mwanadamu kwa ajili ya nyumba.

Tafuta hekima kutoka kwa Bwana, na kupitia kwa mume wako, ili kuwafundisha watoto wako, hasa katika miaka ya awali. Ni fursa yako kuweka sauti na msingi wa tabia zao. Wakazie juu yao umuhimu wa amri, njia ya baraka na haja ya kumtii na kumheshimu baba yao. Kama Biblia inavyosema:

Tito 2:3-5 Vivyo hivyo na wazee wa kike wawe na mwenendo wa utakatifu; wasiwe wasingiziaji, wasiwe wenye kutumia mvinyo nyingi, bali wafundishao mema; [4] ili wawatie wanawake vijana akili, wawapende waume zao, na kuwapenda watoto wao; [5] na kuwa wenye kiasi, kuwa safi, kufanya kazi nyumbani mwao, kuwa wema, kuwatii waume zao wenyewe; ili neno la Mungu lisitukanwe.

Kuna kazi maalum ya kufanya kwa akina mama pamoja na binti zao, na wanawake wa kiroho walio na wanawake vijana kanisani; na huko ni kufundisha kanuni za ufalme wa familia za utii wa Biblia. Ufalme wa familia unategemea fundisho hili, na uko mahali pazuri pa kuweka ufalme huu hai. Hii ndiyo sababu Baba alimtuma Mwanawe kama wakala mkuu wa kuokoa ufalme wa familia, kwa sababu hakuna anayejua vyema kanuni za utii kuliko Mwana wa Mungu.

Katika enzi hii ya kisasa, wakati ulimwengu unatafuta kuwafunza wanawake wachanga kujitegemea na kutonyenyekea hata kidogo, mna wajibu mtakatifu wa kulea wanawake wachanga ambao ni wapole na wasikivu; ambao wanajua jinsi ya kuishusha roho ya Mungu kuliko roho ya uchungu na uchokozi ya Shetani. Inategemea sana kazi hii muhimu ya kuwazoeza wanawake vijana. Hata kama ulimwengu unategemea kabisa utiifu wa Yesu kwa Baba, familia zetu zinategemea maendeleo ya wanawake wachanga wenye hekima ambao wanaelewa uwezo wa kujitiisha kwa ajili ya ufalme wa familia.

Zaidi ya yote, mtazame Mwokozi wako kwa karibu na ujifunze mfano wake wa utii. Katika mambo mengi umeumbwa kwa mfano wake na una furaha ya kufunua tabia yake kwa ulimwengu.

B. Nyakati na Matukio Maalum ya Baraka

Furaha kubwa na wajibu kwa wazazi ni kulea watoto wenye furaha, wenye hekima na wenye matokeo mazuri. Mafanikio ya ufalme wa familia yanategemea mbegu iliyobarikiwa kupandwa katika mioyo ya watoto wako na baba na kukuzwa na mama. Kazi hii inaweza kufanywa siku baada ya siku, lakini kuna idadi ya nyakati maalum ambapo sherehe rasmi ya baraka inaweza kufanywa ili kuifunga mbegu iliyobarikiwa katika mioyo ya watoto wako.

i. Kupata Mimba na Ujauzito

Ingawa mtoto hajazaliwa, kituo cha baraka bado kinafanya kazi sana. Mtazamo wako kwa mtoto wako ambaye hajazaliwa bado unapanda misingi ya utulivu wa kihisia wa mtoto huyo. Mume na mke wanapaswa kumtafuta Bwana pamoja kwa shukrani kwa ajili ya mtoto ambaye hajazaliwa. Hata kama mtoto alikuwa “ajali” kwa upande wao, haikuwa ajali kwa upande wa Mungu. Baraka ya kwanza ni mtazamo wa shauku na furaha kwa mtoto. Itakuwa vyema kuwa na sherehe maalum ya tukio ambalo unaweza kuchukua video au kupiga picha ili kuwaonyesha watoto wanapokuwa wakubwa furaha yako ya mimba na maendeleo yao tumboni.

ii. Kuzaliwa

Kuzaliwa kwa mtoto ni tukio la kufurahisha zaidi. Usiingie katika kishawishi cha kutamani mvulana au msichana. Kubali jinsia ya mtoto kama zawadi ya Mungu kwako. Dokezo lolote la kukata tamaa litapita mara moja kupitia mkondo hadi kwenye kumbukumbu ya kimhemko na litawalaani.

Haraka iwezekanavyo, panga kwa ajili ya sherehe maalum ya kuwekwa wakfu ili kujitolea kumlea mtoto huyu katika kanuni za ufalme wa familia ya Mungu. Unaweza kupanga kufanya hivi katika kanisa au kikundi cha jumuiya, au kwa urahisi na familia yako kubwa.

iii. Mtoto na Miaka ya Awali

Mpe mtoto wako upendo na mapenzi tele katika mazingira ya nyumbani kadiri uwezavyo kuepuka migogoro na mifarakano. Katika miaka hii mtoto atajaribu azimio lako la kutekeleza maagizo yako. Usiwapigie kelele au kuwatishia watoto wako, tabia hiyo inatokana na kutokujua wewe ni nani. Kwa utulivu na kwa uthabiti onyesha wajibu wa watoto wako na uhakikishe kwamba wanatekeleza. Wakati mwingine hii itachukua muda zaidi kuliko ulio tayari kutoa, lakini ni muhimu sana. Kumbuka kwamba mtoto wako anapokawia kutii au kukataa kutii, Shetani anafanya kazi ya kufanya mapenzi yao kuwa mtumwa. Badala ya kuwakemea, omba kila mara kwamba Mungu ayaweke huru mapenzi yao ili waweze kutii amri zako. Katika baadhi ya matukio Shetani atajaribu kutumia hofu katika moyo wa mtoto wako ili kuwafanya waasi - hii ni mara nyingi kesi ya kula vyakula fulani. Tena, katika baadhi ya matukio si mtoto anayetamani kutotii, bali woga kupitia Shetani umewashika na kufanya iwe vigumu kwao kutii. Waongoze kwa subira katika sala kuhusu hofu hizo na uwahimize kumtumaini Mungu.

Katika miaka hii, ibada ya asubuhi na jioni ni wakati mzuri wa baraka. Ninashauri kwamba usiku wa kuamkia kila Sabato, unapoendesha programu ya ibada nyumbani, uwalete watoto wako kwako na kama baba uwawekee mikono na kuwabariki. Waambie wao ni maalum na kwamba

unawapenda na Mungu anawapenda. Matukio haya yatasaidia kutia muhuri mbegu za baraka kwa watoto wako.

iv. Ujana

Mwanzo wa ujana au ujana ni wakati muhimu sana. Inaashiria mabadiliko kutoka utoto hadi utu uzima. Ni wakati huu ambapo mtoto atanza kubadilika kimwili kuwa mwanamume au mwanamke. Pia ni wakati huu ambapo mtoto atatafuta uthibitisho maalum kuhusu utambulisho wao, madhumuni na hatima. Ni katika miaka hii ambapo jukumu la baba linakuwa muhimu sana. Kumbuka mstari wa Biblia unaosema:

Mithali 17:6 Wana wa wana ndio taji ya wazee, Na utukufu wa watoto ni baba zao.

Mtoto anapoingia katika ujana, ninashauri kwamba sherehe maalum ya kumtambua mtoto iandaliwe mbele ya familia na marafiki; kitu kando ya mistari ya uthibitisho au sherehe ya Bar Mitzvah. Sehemu muhimu ya sherehe ni kauli za upendo na shukrani za baba mbele ya mkusanyiko. Hili litapanda kwa nguvu mbegu za ufalme wa familia ya Mungu na kusaidia kuwalinda kutokana na hatari nyingi ambazo vijana hukabiliana nazo wanapotafuta kujiimarisha kuwa watu wazima.

v. Utu uzima

Mtoto atafikia utu uzima kwa kawaida akiwa na umri wa miaka 18 hadi 21, lakini hii inatofautiana kulingana na kila mtoto. Tamaduni nyingi zinatambua hitaji la kusherehekea kitu kama siku ya kuzaliwa. Hapa pia baba anaweza kuchukua jukumu muhimu katika sherehe kama hiyo, kumwachilia mwana au binti yake kuwa mwanamume au mwanamke. Baba yetu anapotuambia sisi sasa ni mwanamume au mwanamke, ni muhimu sana, kwa hivyo lingekuwa jambo la hekima kufanya sherehe kama hiyo wakati huu.

vi. Ndoa

Kuendelea kwa ufalme wa familia kunategemea kabisa katika uchaguzi wa mwenzi sahihi wa ndoa kwa mtoto wako. Ikiwa umekuwa na bidii kumbariki

mtoto wako na kumfundisha kanuni za uongozi na utii, kuna uwezekano mkubwa zaidi kuchagua mwenzi ambaye pia anashikilia maadili haya. Ombea watoto wako kwa bidii ili wafanye chaguo la hekima, na uombe kwamba wapate ushauri wako kuhusu mwenzi. Epuka kulazimisha maoni yako kuhusu mwenzi wa maisha, na wanapofanya uchaguzi uwe mwangalifu usipingane sana chaguo lao la mwenzi anayetarajiwa.

Wakati baada ya kushauriana na kufanya maombi wameamua kusonga mbele katika ndoa, kubaliana na uamuzi wa mtoto wako; usiwahujumu kwani hii inaweza kuharibu ndoa tangu mwanzo.

Tafuta kuwa karibu na mwana au binti mkwe. Wakaribishe katika familia yako na uweke mlango wako wazi kwa ajili yao. Siku ya harusi inapaswa kuwa tukio la kufurahisha sana. Inahitaji maombi na jitihada nyingi kufanya hivyo. Wabariki watoto wako watakapooana, kwa sababu bila baraka yako ndoa yao itasumbua. Hata ukihisi kuna matatizo, kuwalaani kutaleta uasi mara tu wakishaamua na kutakukatisha ukaribu wao. Fanya kila kitu kuweka njia za baraka wazi; watoto wako bado wanahitaji baraka zako wakati wana watoto wao.

vii. Wajukuu

Babu ana jukumu la kutekeleza katika kubariki. Kumbuka kwamba taji la wazee ni wajukuu wao. Ikiwa uko karibu na mwana au binti yako, wanatarajia watakuja kwako kwa ajili ya ushauri wa jinsi ya kukabiliana na mtoto wao katika hali fulani. Kwa sababu watoto wetu ni kama sisi, babu na bibi wana maarifa maalum kuhusu tabia za mjukuu. Epuka kutoa ushauri kuhusu malezi ya mtoto wakati haujaombwa. Wabariki wajukuu zako katika kila fursa na uwatie moyo katika mambo ya kiroho. Wajukuu wanaweza kuwa baraka kwa babu na bibi na kutumia wakati na wajukuu kwamba upendo unaweza kuwa baraka kuu zaidi.

c. Kuishi Nchini

Utakumbuka kwamba tumefanya ulinganisho kadhaa kati ya falsafa za Ibrahimu na Nimrodi. Hapa kuna chati kwa mara nyingine tena.

Ibrahimu	Nimrodi
	
1. Muundo wa Familia (Mwa 18:19)	1. Dikteta/Mtawala wa Kibinafsi (Mwanzo 10:10)
2. Wakaaji wa Vijijini Wanaohamahama (Ebr 11:8-10)	2. Wajenzi wa Jiji na Walinzi (Mwa 11:4)
3. Utambulisho kwa Baraka ya Wazazi (Mwa 12:2)	3. Utambulisho kwa Umashuhuri (Mwa 11:4)
4. Shika Sabato na Amri (Mwa 26:5)	4. Fuata Tamaa za Kibinafsi (Rum 1:21-32)
5. Imani katika Kifo na Ufufuo (Ebr 11:17-19)	5. Imani ya Kutokufa kwa Nafsi (Mwa 3:4)
6. Mwokozi kama Mrejeshaji Uzima Mnyenyekevu - Alifunuliwa katika Mwana-Kondoo Aliyechinjwa (Yohana 11:25)	6. Mwokozi kama Mkombozi na Mtiishaji Mwenye Kiburi Amewezeshwa na Ibada ya Jua na Asili
7. Ibada iliyojikita kwa Yasiyoonekana	7. Ibada iliyojikita kwa Kinachoonekana

Mojawapo ya mambo tuliyoona ni kwamba ufalme wa familia hufanya kazi vizuri zaidi katika mazingira ya mashambani yaliyozungukwa na mambo ya Mungu. Miji ilijengwa kwanza na Kaini na kisha Nimrodi kupanua kanuni hizi. Miji kwa kawaida imejaa uhalifu, jeuri na umati wa watu wanaojifurahisha na wanaopenda anasa. Jiji si mahali pa kulea watoto katika ufalme wa familia. Biblia inatuambia hivi: “Nyamazeni na mjue

kwamba mimi ni Mungu.” Ni vigumu kuwa mtulivu wakati unapoishi katika jiji lenye shughuli nyingi.

Unapozungukwa na miti na vilima, milima na mito, unakumbushwa kila mara kuhusu njia ya Mungu ya mfumo wa baraka. Badala ya kumtegemea mwanadamu kwa ajili ya maji yako, unategemea mvua kutoka mbinguni. Watoto wako watakuwa karibu na asili na kujifunza kufahamu mambo ya asili. Ikiwa huishi katika mazingira ya nchi, ninakutia moyo usali kuhusu kuhama haraka iwezekanavyo. Hutaki kutengwa kabisa na watu. Kuishi karibu na mji mdogo itakuwa vyema. Unapooomba, Mungu akupe hekima katika mambo haya unapotafuta kujenga ufalme wa familia yako.

d. Hazina ya Kumbukumbu za Familia

Unapotafuta kwa maombi kutumia kanuni zilizowekwa katika kitabu hiki, nina matumaini na uhakika kwamba utajenga hazina kubwa ya kumbukumbu kwa ajili yako na watoto wako. Jambo moja ambalo ninazingatia kufanya kama baba ni kurekodi kwenye kamera na video matukio maalum ya familia na kuicheza kwa familia yangu wakati wa maana, kama vile msimu wa likizo mwishoni mwa mwaka.

Mara kwa mara huwa naweka picha zinazocheza kwenye kompyuta yangu kwenye skrini,’ na mara nyingi namwona mke wangu na watoto wakisimama na kutazama picha hizo. Ni vizuri kukumbushwa nyakati zenye furaha ambazo tumekaa pamoja kwa miaka mingi. Kumbukumbu hizi zitabaki na watoto wako na zitawalinda dhidi ya janga baya lililompata kijana maskini katika Sura ya 1. Pia litawalinda dhidi ya hitaji la maovu mengi na uasi ambayo vijana wanajihusisha nayo leo wanaposhughulika na laana ambazo zimekuja katika maisha yao kupitia uwongo wa nyoka wa nguvu za asili.

Ninataka kuiombea familia yako kwamba itabarikiwa na furaha na ustahimilivu dhidi ya mashambulizi ya Shetani katika ulimwengu ulioiva na matunda mabaya ya dhambi. Ninakutia moyo ufanye sehemu yako katika kuzishika amri za Mungu na imani ya Yesu. Pia ninatazamia kwa shauku wakati ambapo sisi sote kama watoto wa Mungu tutasimama kukizunguka kiti chake cha enzi na kumwabudu Yeye, ambaye ndiye chanzo cha baraka zote.

Kiambatanisho A. William Miller's Kanuni za Ufafanuzi

(pamoja na vifungu kamili vya Biblia)

Kutoka kwenye Memoirs of William Miller na Sylvester Bliss 1853,
Ukurasa wa 70-72

Tazama pia Review and Herald Machi 16, 1868

*"Ili tuweze kuendelea kwa akili, ...nitatoa dondoo moja au mbili kutoka kwenye
kanuni za ufasiri za Bw. Miller, ambazo kwa kiasi kikubwa ni zile za kila
mfasiri mwenye busara wa neno la Mungu."*

James White - RH Septemba 16 1851

Katika kujifunza Biblia, nimeona sheria zifuatazo kuwa za huduma kubwa kwangu, na sasa nizipe kwa umma kwa ombi maalum. Kila kanuni yapaswa ichunguzwe vizuri, kwa kuunganishwa na rejea ya Maandiko, ikiwa mwanafunzi wa Biblia angenufaika nayo.

KANUNI I.

Kila neno lazima liwe na maana yake ifaayo juu ya somo linalotolewa katika Biblia.

UTHIBITISHO: Mathayo 5:18

KANUNI II.

Maandiko yote ni muhimu, na yanaweza kueleweka kwa kujifunza na kuyatumia kwa bidii.

UTHIBITISHO: 2Tim 3:15-17

KANUNI III.

Hakuna kilichofunuliwa katika Maandiko kinachoweza au kitakachofichwa kwa wale wanaoomba kwa imani, bila kuyumbayumba.

UTHIBITISHO: Kumb 29:29; Mt 10:26-27; 1Kor 2:10; Flp 3:15; Isa 14:11; Mt 21:22; Yohana 14:13; Yakobo 1:5-6; 1 Yohana 5:13-15

KANUNI IV.

Ili kuelewa mafundisho, leta Maandiko yote pamoja juu ya somo unalotaka kujua; basi kila neno liwe na mvuto wake sahihi, na ukiweza kuunda nadharia yako bila kupingana, huwezi kuwa katika makosa.

UTHIBITISHO: Isa 28:7-29; Isa 25:8; Mit 19:27; Luka 24:27,44-45; Rum 16:26; Yakobo 5:19; 2Pet 1:19,20

KANUNI V.

Maandiko lazima yawe mfafanuzi wake yenyewe, kwa kuwa ni kanuni yenyewe. Ikiwa nategemea mwalimu anifafanulie, na akakisia maana yake, au atamani kuwa hivyo kwa sababu ya imani yake ya kimadhehebu, au kufikiwa kuwa mwenye hekima, basi ubashiri wake, hamu yake, imani au hekima ni kanuni yangu, si ya Biblia.

UTHIBITISHO: Zab 19:7-11; Zab 119:97-105; Mt 23:8-10; 1Kor 2:12-16; Eze 34:18-19; Luka 11:52; Mal 2:7-8

KANUNI VI.

Mungu amefunua mambo yajayo, kwa maono, kwa takwimu na mafumbo, na kwa njia hii mambo yale yale mara kwa mara yanafichuliwa tena na tena, kwa maono tofauti, au kwa sura tofauti, na mafumbo. Ikiwa ungependa kuyaelewa, lazima uyachanganye yote kwa pamoja.

UTHIBITISHO: Zab 89:19; Hos 12:10; Hab 2:2; Matendo 2:17; 1Kor 10:6; Ebr 9:9; Zab 78:2; Mt 13:13; Mwa 41:1-32; Danieli Sura ya 2, 7 & 8 (Sanamu, wanyama wasio safi, wanyama safi); Matendo 10:9-16

KANUNI VII.

Maono yanatajwa hivyo kila mara.

UTHIBITISHO: 2Kor 12:1

KANUNI VIII.

Takwimu daima zina maana ya kitamathali, na hutumiwa sana katika unabii, kuwakilisha mambo yajayo, nyakati na matukio; kama vile milima, ikimaanisha serikali; wanyama, maana yake falme. Maji, maana yake watu, Taa, maana yake Neno la Mungu, Siku, maana yake mwaka.

UTHIBITISHO: Dan 2:35; Dan 7:8; Zab 119:105; Eze 4:6

KANUNI IX.

Mifano hutumika kama ulinganisho ili kufafanua mada, na lazima yafafanuliwe kwa njia sawa na takwimu na somo na Biblia.

UTHIBITISHO: Marko 4:13

KANUNI X.

Takwimu wakati mwingine huwa na maana mbili au zaidi tofauti, kwani siku hutumiwa kwa maana ya kitamathali kuwakilisha vipindi vitatu tofauti vya wakati.

UTHIBITISHO

1. Isiyoeleweka. Mhubiri 7:14
2. Hakika, siku kwa mwaka. Eze 4:6
3. Siku kwa miaka elfu. 2 Pet 3:8

Ukiweka ujenzi ufaao utapatana na Biblia na kuleta maana nzuri, vinginevyo hautakuwa sahihi.

Jinsi ya kujua wakati neno linatumiwa kwa njia ya mfano. Ikiwa lina mantiki nzuri kama linavyosimama, na halileti mkanganyiko kwenye sheria rahisi za asili, basi lazima lieleweke halisi, ikiwa sivyo, kwa njia ya mfano.

UTHIBITISHO: Ufu 12:1-2; Ufu 17:3-7

KANUNI XII.

Ili kujifunza maana ya kweli ya takwimu, fuatilia neno lako la kitamathali kupitia Biblia yako, na mahali unapolipata limefafanuliwa, liweke kwenye sura yako, na ikiwa lina maana nzuri huhitaji kuangalia zaidi, ikiwa sivyo, angalia tena.

KANUNI XIII.

Ili kujua kama tuna tukio la kweli la kihistoria kwa ajili ya utimizo wa unabii: Ukipata kila neno la unabii (baada ya takwimu kueleweka) limetimizwa kihalisi, basi unaweza kujua kwamba historia yako ndiyo tukio la kweli. Lakini ikiwa neno moja halina utimilifu, basi lazima utafute tukio lingine, au usubiri maendeleo yake ya baadaye. Kwa maana Mungu anaangalia kwamba historia na unabii upatane, ili watoto wa Mungu walio waaminifu wasipate aibu kamwe.

UTHIBITISHO: Zab 22:5; Isa 45:17-19; 1Pet 2:6; Ufu 17:17; Matendo 3:18

KANUNI XIV.

Kanuni muhimu kuliko zote ni kwamba lazima uwe na imani. Ni lazima iwe imani inayohitaji kujitolea kafara, na, ikijaribiwa, ingeacha kitu pendwa zaidi duniani, dunia na tamaa zake zote, tabia, maisha, kazi, marafiki, nyumba, starehe, na heshima za dunia. Ikiwa mojawapo ya haya yangezuia kuamini kwetu sehemu yoyote ya neno la Mungu, ingeonyesha imani yetu kuwa ya bure. Wala hatuwezi kuamini maadamu mojawapo ya nia hizi iko katika mioyo yetu. Ni lazima tuamini kwamba Mungu hatapoteza neno lake kamwe. Na tunaweza kuwa na ujasiri kwamba yule anayemtazama shomoro na kuzihesabu nywele za vichwa vyetu, atailinda tafsiri ya neno lake mwenyewe, na ataweka kizuizi kuzunguka, na kuwazuia wale wanaomtegemea Mwenyezi

Mungu, na kuweka wazi kutumaini neno lake, kutokana na kukosea mbali na kweli, ingawa huenda wasielewe Kiebrania au Kigiriki.

Hizi ni baadhi ya kanuni muhimu zaidi ambazo naona neno la Mungu linanipa uthibitisho wa kuzifuata na kuzifuata, kwa utaratibu na utaratibu. Na ikiwa sidanganyiki, kwa kufanya hivyo, nimepata Biblia, kwa ujumla, mojawapo ya vitabu vilivyo sahili zaidi, vilivyo wazi, na vyenye kueleweka vilivyopata kuandikwa, vyenye uthibitisho ndani yenyewe wa asili yake ya kimungu, na iliyojaa maarifa yote ambayo mioyo yetu ingetamani kujua au kufurahia. Nimeona ni hazina ambayo ulimwengu hauwezi kununua. Inatoa amani tulivu katika kuamini, na tumaini thabiti katika siku zijazo. Inategemeza akili katika dhiki, na inatufundisha kuwa wanyenyekevu katika mafanikio. Inatutayarisha kupenda na kufanya mema kwa wengine, na kutambua thamani ya nafsi. Inatufanya tuwe wajasiri na wajasiri kwa ukweli, na inatia ujasiri mkono wa kupinga makosa. Inatupa silaha yenye nguvu ya kuvunja Ukafiri, na inafahamisha dawa pekee ya dhambi. Inatuelekeza jinsi kifo ambavyo kitashindwa, na jinsi ambavyo vifungo vya kaburi lazima vivunjwe. Inatuambia juu ya matukio yajayo, na inaonyesha matayarisho yanayohitajika ili kukutana nayo. Inatupa fursa ya kufanya mazungumzo na Mfalme wa wafalme, na inaonyesha kanuni bora zaidi za sheria zilizowahi kutungwa.

Huu ni mtazamo hafifu wa thamani yake; bado ni roho ngapi zinazoangamia huichukulia kwa kupuuza, au, kile ambacho ni kibaya sawa sawa, huichukulia kama fumbo lililofichika ambalo haliwezi kujulikana. Ah, msomaji wangu mpendwa, fanya kuwa somo lako kuu. Jaribu vizuri, na utaona kuwa ni yote niliyosema. Ndio, kama Malkia wa Sheba, utasema nusu haikuambiwa.

Uungu unaofundishwa katika shule zetu daima umejengwa juu ya imani fulani ya madhehebu. Inaweza kufanya kuchukua akili tupu na kuivutia kwa aina hii, lakini itaishia kwenye ubaguzi. Akili huru haitaridhika kamwe na maoni ya wengine. Ningekuwa mwalimu wa ujana katika uungu, ningejifunza kwanza uwezo na akili zao. Ikiwa haya yalikuwa mazuri, ningewafanya wajisomee Biblia wenyewe, na kuwatuma watoke nje wafanye mambo mema ya ulimwengu. Lakini kama hawakuwa na nia, ningewapiga chapa kwa akili ya mtu mwingine, ningemandika ushupavu kwenye paji la uso wao, na kuwatuma watumwa!

Katika kitabu hiki Adrian Ebens anawasilisha njia ya baraka, ambayo inatiririka kutoka kwa Mungu kama chanzo cha uhai wote na ambayo inaweza tu kuhifadhiwa ikiwa kanuni mahususi na muhimu inatimizwa: utii. Uhusiano wa upendo kati ya Mungu na Mwanawe, ambao unajidhihirisha hasa katika kujisalimisha kwa hiari kwa Mwana kwa Baba, ni kanuni ya kimungu ambayo bila hiyo baraka hii haiwezi kuanzishwa.

Je, ungependa kujua jukumu lako ni lipi katika mkondo wa baraka na ni sehemu gani unayofaa? Je, unataka familia yako ipate baraka za Mungu kwa kiwango kubwa? Je, unataka kuwa na furaha?

Kitabu hiki kinafungua kutazama mtazamo wa juu zaidi wa muundo huu wa kiungu wa "mkondo wa baraka". Kwa msingi wa historia ya Biblia, inaonyesha umuhimu wa miundo ya familia iliyoimarishwa kimungu pamoja na matokeo ya jitihada za daima za Shetani za kuharibu njia hii ya baraka ili kuzuia baraka za Mungu ulimwenguni kwa ujumla na pia kwenye familia.

Katika kitabu hiki utapata majibu mengi, yakiwemo yale ambayo huenda bado maswali yake hayajaulizwa, kwa kuwa kanuni takatifu ya baraka bado haijatambuliwa kwa uwazi unaohitajika. Kwa hiyo, wale walio na njaa ya kiroho na wanataka kuzijua njia za Mungu vizuri zaidi, wanapendekezewa kusoma kitabu hiki kisicho na kifani. "Aha" uzoefu unaopatikana wa maisha ya furaha ni matokeo yasiyoepukika ya kitabu hiki.